

Hledání pavučiny

Anna Šochová

Pojďme se podívat do dalekých krajů a minulosti, snad podobné předislámské Persii. Mísí se tu dědictví dávných kultur, pověr, zvyků a magie a vzývání mnoha božstev. Tu a tam přijde na svět potomek lidské princezny, která se kdysi stala ženou vládce podsvětí. Dívky její krve, zvané Zeóly, však musejí obstát v těžkém údělu: nesmějí žádným činem uhnout z cesty dobroty, soucitu, laskavosti a cti, aby se nestaly požíračkami mrtvých. Lze vůbec obstát uprostřed bojů o moc a krutosti světa?

1.Dulukir

Vzpřímená postava na skalnaté plošině stála tváří obrácenou k vycházejícímu slunci. Byla němou výzvou krvavému nebo i proměnlivým stínům písečných přesypů.

"Rozhold ses, můj pane?"

Tmavá postava se ani nezachvěla. Muž dávno věděl, že není sám. Byl si také jistý každým pohybem příchozího. Odpověděl bez ohlédnutí:

"Hvězdy i nebe říkají, že musí být prolita další krev, Kurabe. Rutúž má ještě mnoho stoupenců, co věří v jeho čistou, bohy požehnanou mstu."

Hlas zněl velice mladě, příchozí byl mnohem starší. Přesto byla jeho podřízenost samozřejmá a uctivá.

"Palác tvých předků v Kišúru bude brzy vydrancován a bezbranné ženy uvnitř podlehnu násilí. Rutúž se netají svými úmysly. Slibuje vojákům všechny radosti dobyvatelů."

Po těch slovech se muž k příchozímu otočil. Byl oblečen stejně jako Kurab, v černém oděvu bojovníků od Zeol-turum. Na první pohled by nikdo neváhal s určením práva velet. Proti statnému Kurabovi s bílými vousy stál sotva dospělý mladík s tenkým knírkem. Téměř o hlavu menší, tvář skoro dívčí, ale oči starší, než Kurabovy. Chladné jako čepel meče v mrazivém pouštním svítání. Jejich pohled každému vymezil jeho místo.

"Pojedeš k němu, Kurabe. Dohlédneš, aby Rutúž nezabil žádné z králových rukojmí. I kdyby ses mu měl přede všemi postavit. Tvého slova si Šurúmský váží, ty navíc dokážeš rozeznat, kdy to jen předstírá. Věřím ve tvou moudrost, Kurabe. Sám jsi mne učil, že přetvářka i šílenec nutí k sebeovládání, jakého by jindy nebyl schopen. Rutúž ještě nedosáhl cíle, ještě pořád musí vypadat ušlechtilé."

Kurab sklonil hlavu a prsty se dotkl čela. Mladík mu sevřel ramena a vážně mu pohlédl do očí.

"Ne takhle, učiteli. Jsem dneska sice ještě mladík Dulukir, tvůj synovec a žák, ale až skrývání pomine, ty jediný mne nikdy nebudeš zdravít jako svého pána a ani tak oslovovat. Tobě totiž po všechny časy náleží výsada a právo oslovit mne jménem."

Kurab přikývl.

"Dovol tedy, abych tě objal, synovče. Jen Soudce ví, zda se té chvíle dožiju."

Muži se rozloučili a Dulukir osaměl. Slunce se již vyhouplo nad obzor a písek rozzářilo novými zlatorudými a hnědými tóny.

"Bud' pozdraven, planoucí dárce života a smrti! Bdi nad mými právy, jako Soudce chrání své Zeoly. Ať tvé paprsky září vstříc dni, kdy se opět setkám se sestrou."

Lehký vánec vynesl vzhůru několik zrnek písku a lehce je vmetl Dulukirovi do tváře. Zasmál se a upevnil roušku k přilbě. Byl si vědom síly rouhačského škádlení, kterého se dopustil. Bohové nesnásejí žádné zmínky o Soudci, protože jsou bezmocní před jeho sodbami. Na víc, než takovéhle napomenutí, se ale nezmůžou. Svět je ve varu, všichni vyhlížejí lepší časy. Věří v příchod spravedlivého krále, doufají v Zeólu. A také v Soudcem určenou pannu, která projde branami osvobozeného Kišúru a dá králi slavného syna.

Věštby potvrzují, že Šíra je opravdu poslední Zeólou, že se snad ještě poslání nezpronevěřila. Kdyby přece, Soudce jistě dovolí, aby hřichy odčinila. Jestli opravdu tančila před strýcem Zarubem nahá, jen v posvátném náhrdelníku... Dulukir zamítavě mávl paží. Vždyť byla ještě dítě a Zarub ji mezi své ženy až do konce svých dnů nezařadil. Šíra určitě obstála! To v jejích rukou bude základ trvalé vlády jediného vládce téhle země, až Dulukir odloží současné jméno.

2. Útěk

Šíra hned věděla, která bije. Koneckonců nezažívala pád krále poprvé. S Ladrí bude brzy zle. Využila krátkého zastavení a nikým neviděna honem přelezla do princezniných nosítek.

Nedbala, že jsou koně neklidní a rozčílení muži bezradně křičí jeden na druhého. Sama Ladrí se

nad Šírinou drzostí zatvářila hodně dotčeně. A nejen to. Byla sama zpocená a tísnil se ještě se Šírou? Neslýchaná drzost služky!

"Co si to dovoluješ? Víš, jak smrdíš potem?!"

Šíra věděla, že bude nutné vydržet prskání až do konce, nehnout přitom ani brvou. Velitelka si nejdřív musí ulevit. Pokud by Ladríny výlevy Šíra přerušila před výčtem útrap a znechucení, před vychrlením všech nadávek anebo před zdůrazněním dobrotivosti, že Šíra přes všechny odporné činy smí ještě chvíli žít, spustila by tisíckrát vyslechnuté znovu dokola.

Drahocenný čas mizel jako písek mezi prsty a Šíra váhala, zda by přece jen nebylo moudřejší Ladrínu pusu něčím ucpat. Dlaní ne, ta potvora malá kouše. Naštěstí se náryky přelomily k závěrečným laskavostem. Šíře unikl povzdech. Ladrí je pořád nezkušená, příšerně rozmazená princeznička. Chce takovou zůstat navzdory všemu, jako kdyby věčné prosazování všeho, co chce Ladrí, mělo zastavit čas. Ještě nepochopila svůj pád z výšin? Nebo opravdu zavřela oči a jen vztekle podupává to svoje? Šíra už nemá čas na dlouhé dohadování. Když Ladrí ztišila hlas do drmolení, rázně ji přerušila. Než Ladríny oči vztekle zaplály, přidala Šíra na naléhavosti:

"Řekni mužům, at' se vzdají. Vyměníme se a já tvým jménem budu žádat, aby nás doprovod pustili do Mazíje. Tam budeš v bezpečí, do Svatého města nikdo se zbraní v ruce nesmí."

Pevně se princezně podívala do očí. Někdy bylo nutné Ladrí vysvětlovat hodně a dlouho. Zvlášť při rozcuchání. Dojem, že není dostatečně krásná, mnohokrát Ladrí znemožnil další vnímání. Šíra si zakazovala myslet na písek, mizející z pomyslné dlaně.

"Cože? Zbláznila ses?! Co si o sobě myslíš, obludo? Jako bys mohla zrovna ty někoho oklamat! Všichni, dokonce i pouštní havěť ví, že Ladrí je krásná jako hvězda na nebi. Jsem vznešená princezna, šeredo hloupá. Nezalezu do písku jako štír! Ty hnusoto jedna, copak nechápeš, že jak někdo zahlédne ty černé čáry, co máš, musí ti srazit hlavu? Ne, jen se příznej: Závidíš mi, ty chceš, aby se říkalo, že moje krása je výmysl?!"

Jak často musela Šíra tohle dítě milovat opravdu ze všech svých sil? Jiný výchovný prostředek nebyl dovolen. Dala jejímu otci slovo, že to dokáže. Dokonce ještě víc: Slíbila nastavit vlastní krk za její. Co zvítězí? Její slovo nebo Ladrína - hm, vůle?

"Ladrí, jsi dcera krále, který prohrál. Jen proto přece prcháme do Mazíje. Příliš jsme se zdržely nakládáním všech balíků, obzor nám stíní vítězné vojsko. Jestli se opravdu chceš zachránit, udělej, PROSÍM, co ti říkám."

"Co by se mi tak mohlo stát? Jsem královská dcera. Každý si musí považovat, jen když na něj pohlédnu!"

Šíra si vzdychla. Všechno se opakuje. Místo Tádžluka má tvrdohlavou Ladrí. Mladší bratr zmizel v téhle poušti před sedmi lety. Také na útěku do Mazíje. Stejně pozdním, jako tenhle. Než je král Zarub dostihl, Tádžluk naštěstí ujel se dvěma věrnými. Nikdo však o nich nikdy víc neslyšel.

"Už nejsi královská dcera, Ladrí. Právě přijíždějí vojáci nového krále a tebe vezmou do zajetí. Budeš otrokyní, Ladrí, na tobě se budou mstít za všechno, čím komu MRTVÝ král Zarub ublížil. Tvůj otec kdysi tady někde pobil všechny naše ochránce i ženy, odvezl mne jedinou. Velitel tehdy matce říkal, že nemá smysl se bránit, že Zaruba odpor rozruší, ale matka navzdory všemu přikázala bojovat do posledního muže. Ona, Zeóla. Proč tolík chceš, aby tě někdo podříznul právě proto, že jsi Zarubova dcera?"

Ladrí se zamyslela. Tak hluboce, že se na jejím alabastrovém čílku objevila vráska. Právě ve chvíli, kdy za závěsem promluvil Mulbar, velitel jezdců. Oznámil, že nemá cenu prchat ani bojovat, že je Rutúžovi muži právě spatřili. Dvojnásobná přesila se blíží k nim, zbytek čeká na obzoru. Ladrí očividně pochopila. Zbledla, zalapala po dechu - a hned se zamračila na Šíru, jako by neštěstí přivolala právě a pouze ona. Šíra odpověděla Mulbarovi namísto ní. Povýšeně, trochu změněným hlasem, jako by byla Ladrí:

"Veliceli, neplýtvej životy jezdců. Kdo bude chtít, připojí se k vítězi. Nebude to zrada, když je král mrtev. Pouze ty osobně jsi vázán slibem a proto se, prosím, snaž doprovodit moje dívky bezpečně do Mazíje."

"Budou se ptát, kdo jste."

"Řekni pravdu a vyjednávej. Královská dcera se radši vítězi vzdá, jen aby její služebnice dojely do bezpečí."

"Rozumím a děkuji, paní."

Ladrí počkala, až velitel odjede. Uraženě špulila rudé, krásně krojené rty:

"Mulbara jsi obelhala, ale co slavný Rutúž? Myslíš, že nebude chtít vidět krásku, o níž se zpívají písň? Ostatně, on sám je prý velice hezký. Kdyby se nevzbouřil, určitě by mu otec dovolil, aby se o mne ucházel!"

"Je to Rutúž, vládce Šurúmi. Zapomnělas? Měl sestru Aluju. Tuším, že nedávno zemřela při krutém mučení. Co když Rutúž bude chtít, abys zemřela stejně?"

Ladrí to konečně došlo. Strhala ze sebe šperky, jako by pály. Honem natáhla košili bez ozdob, zahalila se do šedého závoje a vyklouzla ke služkám. Šíra jí nařídila mlčet. Stačí jen občas mávnout rukou nebo vzdychnout.

"Neříkej nic, ani slovíčko! Dokud nebudete z dohledu vojáků. Leckterá z děvčat by si mohla vzpomenout na tvoje nálady a bití. Teprve v Mazíji zase budeš Zarubovou dcerou a uchýlíš se pod ochranu Burulina chrámu."

Mazíja, svaté město uprchlíků! Její otec, podobně jako jiní mocní tohoto světa, do Mazíje poslal dost zlata, aby se tu kdokoliv z jeho rodiny mohl cítit bezpečný a žít v dostatku do konce života. I kdyby okolní kraj zničila válka samotných bohů. Snad to Ladrí dokáže, snad bude mít více štěstí, než jedna králova žena s dětmi před sedmi lety.

Šíra se kráslila s důkladností, jakou zatím vynakládala především na obskakování své náladové princezny. Musela uznat, že Ladrí tentokrát odhadla věc správně: Kostrbaté tmavé čáry, hyzdící levý spánek a část čela, nedokázala zakrýt ani vlnou vlasů. Snad kdyby nařasila závoj, aby okraj zasahoval až k očím? Povedlo se, zlatem protkávaný lem dokonale zakryl pravdu. Šíra udiveně pozorovala odraz tváře v zrcátku. Věděla, že je poznámená a ošklivá, ale teď jí oplácela pohled dívka se stejně velkýma mandlovýma očima, jaké má Ladrí. Až si připne roušku a zakryje tvář, nebude nikdo o pravosti princezny pochybovat.

Venku se zatím jezdci semkli blíž k Šíriným nosítkům. Všechno jako tehdy... Nene, ti přijíždějící neútočí, neřvou za jízdy, nemávají meči. Šíra poodhrnula těžkou látku závěsu. Slunce ji oslnilo. Zamžikala a teprve potom zahlédla osamělého jezdce v černém. Mulbar vyjel Rutúžovým mužům vstří. Sám, klidný, jistě připravený zemřít. Statečný jako všichni bojovníci od Zeol-turum. Teď jde o všechno.

Nedotknutelnost vyjednavačů dávno přešla do povídaček starých pohádkářů. Jestli Rutúž tasí meč... Pane osudu, povedlo se! Mulbar otáčí koně, jede zpátky. S ním jezdec v bílém, s rudým pruhem tkaniny kolem vysoké přílbě s černým chocholem. Rudá a černá, barvy mstitele. Bílá pro úctu ke všem jeho zemřelým. Rutúž zůstal bez příbuzných a nyní smí rozhodnout, co udělá se dcerou tyra.

Šíra nepozorovala Rutúže sama. U vedlejších nosíttek kdosi odhrnul závěs. No ovšem, rukáv Šíriny koště a zlatý prsten Ladrí. Taková chyba! Kdyby ho aspoň otočila kamenem do dlaně, ale to ji nenapadne. Už teď si myslí, že je v bezpečí. Pomáhej hlupákoví a utopíš se s ním. Jako by málo vítězů podřezávalo služebné a otroky! Nebo prodávalo na tržišti. Dívky měly sice malou naději, ale měly ji. Pokud se Ladrí nebude krotit, upozorní na sebe a všechno zkazí! Šíra luskla prsty, přivolala pozornost nejbližšího strážce.

"Ať služky zůstanou ukryty, chovají se nevhodně!"

*

Brzy směrem k Mazíji odjel malý průvod, vedený Mulbarem. Ani se s princeznou nerozloučil. Strážci nosíttek se vyměnili a on se podřídl novému velení. Šíra napjatě čekala, co bude s ní.

Splní starý slib Zarubovi a bude-li jí Pán Zeólů milostiv, přežije. Přežije? Hlavně musí získat čas, sevřít dlaň s unikajícími zrnky písku. Předstírat tak dlouho, než Ladrí dojede do Mazíje, než pomine nebezpečí, že mstitel skutečnou princeznu dostihne.

"Princezno, vystupte. Rutúž Šurúmský sám rozhodne o vašem osudu."

Hlas jakéhosi starého muže Šíru rozechvěl. Je to tady! Na okamžik propadla strachu natolik, že málem poslechla.

"Řekl jsi pane, že jsem princezna. Urozené dívky se nevystavují na odiv."

Ano, správně to řekla. Ovládla svůj hlas, ani trochu se nezachvěl. Odmitla hrdě. Vzdala se, přesto však zůstává urozenou dívkou, která se každému neukazuje. Rozhostilo se ticho, skřípěl jen písek pod botami odcházejícího posla. Lekla se. Byla příliš troufalá? Ne, je přece právem každé dívky ukázat svou tvář pouze ženichovi.

Presto skřípjící písek vzbudil strach. Začal polyat všechnu Šírinu sílu, svírat hrud' a mrazit v bříše. Za chvíli i muži venku poznají, jak ji ovládl. Zvříata zneklidná a muži kolem pochopí, že princeznu hrůza ovládá a zbavuje rozumu. Šíra zavřela oči a nutila se vzpomínat na dávná matčina slova. Z dob, kdy ji matka ještě učila hedvábnému umění ženské slabosti a síly. Kdy ještě matka zpívala své princeznice a velebila její krásu.

"Jenom neplakat, nepoddat se přede všemi. Princezna přijme i smrt s hlavou vztyčenou..."

Dřív, než se opravdu přiblížil, věděla o něm. Jeho hněv dusil okolí, jako když se kola vln šíří po ztěžklé hladině. Utichlo i frkání zvířat. Strach znovu stiskl Šírinu hrud', nemohla se nadchnout. Mstitel už je blízko, hned za těžkou látkou. Písek opět zaskřípěl, muž možná přešlápl, možná udělal poslední krok. Rutúž, rozhněvaný vítěz, který může udělat cokoliv.

Ruka ve zlatém pobitém chrániči pánovitě odhrnula závěs. Ted! Šíra zvedla zrak a přísně se na Rutúže podívala. S pravou hrdostí královny dcery. Tak, jak to dokázala před lety, když si ji podobně prohlízel Zarub. Držela ostrost svého pohledu, i když se v hloubi duše podezřívala, že nejspíš jenom bez dechu zírá do černých očí nejhezčího muže na světě.

Ne, kdepak, tvář jí ztuhla pod pohledem plným zášti. Její oči se staly štítem, který odrážel hrotů tisíců dýk. Bránila se jim nekonečně dlouho. Nebyla si jistá, jestli je Rutúžova hladká tvář s rovným nosem a krásně krojenými rty víc krásná nebo odpudivě krutá. Náhle se Rutúž bez slova odvrátil, spustil závěs a zavelel k odjezdu. Stačila postřehnout, že mu tvář přelétla zlý stín. Nebo úšklebek.

3. Cesta k Mazíji

Rány do rámu nosítek a neomalená výhrůžka, že meč stráže usekne nos nebo prst, který se ještě ukáže, zahnaly Ladrí od závěsu. Tiskla se s ostatními čtyřmi dívками ve vyděšeném chumlu. Bylo tu dusno na omdlení, málo světla a žádné pohodlí. Nosítka se dala do pohybu. Ladrí vydechl. Šíra ty chlapy opravdu obelstila! Jak to? Hm, nejspíš se neodvážili nahlédnout dovnitř. Potom jsou ale dost zdvořilí, to by nic hrozného Ladrí nečekalo. Zato tady! Kvůli Šíře se ted' ona, vznešená princezna, zbytečně dusí mezi služkami!

Znovu vzplál její vztek. Není pochyb, Šíra se pomstila. S ní teď budou zacházet jako s princeznou, zatímco Ladrí..? Šíra je konečně zpátky tam, odkud spadla. Jak mohla Ladrí zapomenout? I ta obluda přece mívala otce králem! Nejradší by hned vyskočila, vytáhla zrádnou Šíru z nosítek a kopanci ji poslala zpátky, kam patří.

Než se stačila Ladrí pohnout, ucítila chlákolivé doteky družek na ramenou, tvářích a na čele. Škubala sebou, jak byly lepkavé potem a páchly. Udělala chybu, dívky stiskly její ramena, jedna ji držela v pase. Bez úcty!

"Šíro, přestaň! Nehýbej se. Přestaň se konečně o Ladrí starat! Nikdy ti neudělala nic dobrého, ale tys pořád jako slepá a hluchá. Budeme volné, pochop to! Jsme všechny dcery a sestry vítězů, nikdo nám nezkřiví ani vlas. Jsi znova královská dcera! V Mazíji tě čeká blahobyt."

Ladrí zvedla hlavu. Nestačila drzounce odpovědět a zprava se přidal další hlas:

"Můžeš se za ni přimluvit, ale až vítězové uvěří, kdo jsi. Dřív ne, Šíro, pochop to. Až se setkáme s rodinami, potvrď se náš původ a my potvrdíme tvůj. Jsi nejpřednější z nás. Šíro, představ si to: Určitě o tebe budou žádat ti nejmocnější, nejlepší muži světa. Podvol se osudu, jsi přece pod ochranou samotného Soudce."

"Kdepak přimluvy, na ty bude pozdě! Zapomněly jste, kdo byla Aluja? Rutúžova sestra! Chrabrý Rutúž nechá tu mrchu přivázat ke koňskému ohonu a uvláčet! Nebo roztrhat. Určitě se mu doneslo, jak umučila jeho sestru. A jestli ne, sama mu to s chutí vyličím!"

Ladrí poznala hlas Kirby a hmátla tam. Uškrtila by ji, vyškubla drzý jazyk, seškrábala kůži ze tváře. Okolní ruce však byly v převaze. Tiskly ji a udržely v klidu. Jedna dokonce překryla Ladriina ústa. Škoda, že dost obratně, aby ji Ladrí nedokázala kousnout.

"Tiše, Šíro, nic nesmíš udělat! Za všechno, za co ti vděčíme, tě teď ochráníme před tvou vlastní dobrohou. Nehýbej se, nekřič. Musíme přežít, dokud nás nedovezou do bezpečí. Lež, Šíro, víc udělat nemůžeš. Klidně si Ladrí oplakávej, však nikdo jiný slzami plýtvat nebude."

Dusila se víc vztekem, než slzami. Nenáviděla je a konečně pochopila, že jí ta znetvořená ohava nelhala. Kdyby se Ladrí prozradila těmhle služkám, co se těší na návrat do svých vznešených domů, zabily by ji. Což ona jim zrovna teď udělat nedokáže. Leda snad v noci, jednu po druhé. Dívala se v paláci přece, jak eunuši škrtí provinilé otrokyně. Vezme závoj za cípy, zatočí... Jak snadné. Chtěla to už tehdy sama zkoušit, ale to otec přísně zakázal. Dívka se prý u smrti druhého nemá smát. Ale proč by ne?

Ano. Udělá to. Půjde jedna za druhou, Ladrí jim plivne na zmodralý jazyk nebo do rozevřených úst. Nebo ještě líp: Každá zemře jinak, bolestivě, plazit se budou a škemrat... Při kolébání nosítka Ladrí spřádala báječné představy jejich posledních zápasů. Usnula dřív, než se dostala k poslední. Příjemný sen o tom, jak lezou oči z důlků a ústa marně lapají po dechu, vydržel dlouho. Sladce předlouho.

*

U bran chrámů přesvatého města Mazíje, na tržištích i v uličkách, na volném prostranství stejně jako ve střežených místnostech panen, všude se metaly kostky, věstilo z lístků čaje nebo zkoumala nebeská znamení. Ta prozradila, že král Zarub skutečně padl v boji a nikoliv zradou, jak naznačovaly věšty z chrámu Matky nebes. Jeho palác v Kišúru vítěz dosud neobsadil. Jaké číslo potvrdí záchrana Zarubovy dcery? Hvězdy zatím mlčí. Její průvod jistě prchá do Mazíje, ale také přímo k Rutúžově vojsku.

"Sádime, co sdělila Matka nebes? A Soudce, přestal už mlčet? Utíkej do svatyně Plodnosti!"

Peuga ze čtvrti milostnic honila syna od jednoho konce města ke druhému. Každé čtyři hodiny sdělovali chrámoví kněží nové věšty. Každé čtyři hodiny se nesly jejich výklady znamení od úst k ústům, porovnávaly a upřesňovaly součty hodnot na kostkách.

"Matko, zprávy potvrdily, že Rutúžovo vojsko mine Mazíju! Udělalo veliký oblouk, zamířilo přes poušť ke Kišúru. Matka nebes říká, že právě tam, v poušti, šurúmský Rutúž potká svůj osud."

"Co je nám do Rutúže! Bohové mocní, chraňte nás před tím čarodějem. Sedm kousků kadidla do každé svatyně dám, když se z pouště nevrátí!"

Silně nalíčená Peuga poplivala nehty svých palců a netrpělivými gesty vyhnala syna zjistit další novinky. Potom zavolala Mirší, mladší dceru, oblečenou jako chlapce.

"Běž k Zerimě, vezmi olivový olej - ne ten drahý, stačí ten, co dáváme hostům. Promasíruj dobře její ruce, neodbývej to! Dnes přijdou hádat s kostkami, Zerimě nesmí nic vypadnout z prstů!"

Hubené děcko mlčky přikývlo a běželo splnit úkol. Peuga se rozhlédla a vytáhla zpod šatů pevně zamotaný šátek. Skrývala v něm čaravné věstící kůstky. Pocházely ještě z časů, kdy Soudce přebýval mezi ostatními bohy. Zakázaná věc. Kdyby je někdo poznal, poslali by Peugu s nožem v ruce nahou k bráně. Zamumlala posvátnou prosbu a hodila.

Vida, Rutúž se se svým osudem mjí jako proud řeky s loukou na vysokém břehu. Jak tomu rozumět? Podařilo se snad Zarubově dceři Ladrí proklouznout? Zase ta věštba o panně, která

vjede do Kišúru! Jediná, která smí vládnout královu srdci i paláci. Kůstky ukázaly na Peugu: V jejích rukách bude mnohé směřování lidských osudů. Zerimě je nutno vrátit řeč... Vtom kdosi zabušil na dveře domu. Peuga stěží ovládla zlost. Bleskurychle kůstky skryla. Potřebovala vědět mnohem více, jenže kůstky nyní musejí odpočívat čtyřikrát sedm dní. Přerušené věštění je vždycky neblahé.

Mazíjští milovali věštby a sázky. Zlato a šperky se v těch dnech valily ulicemi a každý se modlil k bohům o správná vnuknutí. Který věstec, které znamení? Peuga se chytla štěstí a hrabala peníze plnými hrstmi. Ještě sice neměla tolik, jako v časech někdejšího bohatství, ale doufala, že hubené časy jsou ty tam. Zase bude mít velký dům. Jiný, než tenhle. Odejde jinam, aby nemusela vzpomínat. Tady po všem neštěstí musela strpět, že většinu vyhořelého domu rozebrali mazíjští na opravy vlastních zdí. Volný pozemek správce čtvrti přidělil bohatší sousedce.

Horečnaté věštění po celé Mazíje bylo přímo darem bohů. Komu nestačily výklady znamení od kněží, ten přicházel ke dveřím Peugina domu, aby její pojmenovaná dcera Zerima určila stranu kostky se správnou volbou. Nikdy se nemýlila, snad také proto, že znala nejnovější zprávy. Sádim si mohl nohy uběhat, mnohdy přinášel protichůdné zvěsti, ale Zerima potřebovala vědět všechno. Seděla celé dny zavřená v zadní místnosti, vdechovala kouř z čaravných bylin a skládala si útržky věsteb i dohadů.

Peuga sama chodila po tržištích vybírat potřebné bylinky a koření. Tehdy dům střežil starý otrok a Mirší. To byl důvod, proč chodila oblečená jako chlapec: Hned mohla upalovat pro strážce klidu. Zerima je poklad, který by mnozí strážci svatý rádi viděli na svém území. Poznamenaní patří do péče kněží. Zerima nemohla mluvit, slabými prsty se jen krátce probírala strunami laruku, ale někdy dokázala do vosku na psací destičce napsat jednu - dvě věty. Pokud zněly jako báseň, dávala je Peuga synovi, aby snadněji přesvědčil další bohaté zájemce o věštbu.

Toho dne, kdy bohové už třikrát změnili své věštby o útěku Ladrí, zaťukala Zerima na zed' svého zadního pokoje. Mirší hned přiběhla, ale sestra nepotřebovala nic k jídlu ani k pití. Seděla se zkříženýma nohami jako písář a oči měla prázdné.

"Zerimo, co se stalo? Máš zase strach, vrátily se ti zlé sny?"

Mirší před sestrou poklekla a pohladila ji po tváři. Krásně krojené Zeriminy rty se rozšířily v plachém úsměvu. Na sestřinu dlaň vtiskla lehký polibek a natáhla ruku k destičce s pisátkem. Mirší jí bez slova náčiní podala. Udiveně za chvíli přečetla zvláštní sestřiny verše:

"Nejsme krví toho domu,
stejnou však poneseme krev.

Nikdy sestrami, nikdy vedle sebe,
přesto společně své hvězdě povládneme."

"To je přece opravdové proroctví! Řeknu matce..."

Vztyčená dlaň zarazila Mirší řeč.

"Nemá to vědět?"

Zerima přikývla. Znovu ukázala děvčátku na báseň a nutila ji přeříkávat, dokud Mirší neopakovala obě věty bez chyby. Potom nad lampou vosk nahrála a zápis zmizel.

"Jsem ráda, že budeme spolu! Samozřejmě, že ty budeš nade mnou, jsi přece tolik krásná. Já tomu rozumím úplně přesně, víš? Budeme mít dům větší, než sousedka, budeme hostit jenom významné muže..."

Zerima se zvláštním úsměvem pohladila Mirší po vlasech a přivinula k sobě. Už zapomněla, co všechno viděla. Přetrval jen závan šťastného jasu, stíněný rudým závojem pachu krve. Pochopila, že jde o věštbu přímou, o Soudcův polibek: Vědění usne, dokud nepocítíš, že osud naplňuješ. Soudce přesto dovoluje volbu. Z jeho cesty lze odstoupit. Avšak pouze k proláklinám prokletých, kde tvou duši rozdrásá strašlivá mokoba.

4. Prozrazení

Kdyby takhle rychle postupovali předtím, stačili by vzbouřencům uniknout. Rutúž vůbec nebral ohled na pohodlí zajatkyně, nosítka se strašně třásla a nadskakovala. Šíra měla co dělat, aby nevypadla. Vší silou se držela a modlila, aby dojela v pořádku. Chvílemi zahlédla kousíček okolí. Nemířili zpátky ke Kišúru, kolem se rozkládal nekonečný písek. Měla u sebe malý vak s vodou a sušené fíky, ale věděli to? Ani během krátkých zastávek se o její potřeby nikdo nestarál. Pouze ji hlídali.

Pozdě odpoledne probral Šíru z otupení roznrch. Stáli, slyšela pobíhání v písku okolo. Bez okolků přehodili závěs přes střechu a dva muži ji vytáhli ven. Nevzpouzela se, jenom snažila o vlastní kroky. Vojáci to pochopili celkem rychle, pustili ji a tak před Rutúžem předstoupila jakžtakž důstojně.

Krásný byl pořád, což o to, ale předchozí krutost v té krásné tváři nebyla zdáním. Přitom byla pouhým náznakem, jak tenhle vítěz vypadá, když se rozběsní. Ted' neměl v pohledu dýky, ale šílený plamen. Těžko odhadnout, jestli je zdravé takhle rudnout. Šíra ho pozorovala klidně, připravená na smrt. Dokonce sama uvolnila roušku z tváře a přelétla pohledem zachmuřené obličeje mužů za Rutúžem. Neznala nikoho, podle šatů pocházeli z několika dalekých krajů.

"Možná se posel zmýlil, pane," odvážil se oslovit velitele nejstarší z nich. Poznala hlas toho, který ji oslovil po zajetí jako první. Starý muž, oblečený jako bojovník od Zeol-turum? Snad je Mulbarův příbuzný. Určitě ale jeden z nejčestnějších mužů každé doby. Rutúž odmítavě mávl paží.

"Nech toho! Celá Mazíja se mi směje, že místo Ladrí odvážím nejhnušnější ohyzdu Zarubova harému! Máme dobré posly, Kurabe. Nejspolehlivější ze všech. Tohle není jeho dcera, tahle je mnohem starší. Ty její oči mne zmátrly. Drzá služka! At' má, co chtěla. Zemře jako první."

"Oddanosti také patří úcta," odporoval starý muž. Ostatní souhlasně zahučeli. Levý spánek Šíry zůstal zahalený a tak je možná dojímala i krása, kterou viděli. Ohyzda... Šíra byla zvyklá na výsměch a tvář v tvář smrti nehodlala lhát. Čím je, tím zůstane. S hrđostí uvolnila spony a stáhla nařasený závoj úplně. Účinek byl okamžitý. Chápavě se usmála na zaražené válečníky.

"Měla jsem mladšího bratra, který mne chtěl jenom pro sebe a po vzoru otcových tetovaček si mne pojmenoval. Jsem Šíra, dcera krále Tádžuma a společnice princezny Ladrí. Král Zarub vyčetl z hvězd, že mohu jeho dceři zachránit život a já dala slovo, že tak učiním. Žila jsem na králově dvoře jako host, společnice Ladrí, ne jako otrokyně."

"Zase lžeš! Tádžumova rodina skončila pobitá v poušti, všechny ženy v paláci s podřízlým hrdlem. Není už potomků slavného rodu. Dnešek je můj: Jsem mstitel a ty první nastavuješ krk. Vědělas to. Bude pro tebe snazší, když poklekneš a skloníš hlavu."

Mezi muži nesouhlasně zahučelo, začali se o něčem dohadovat. Znovu promluvil Kurab:

"Zadrž, pane. Možná ví něco o tvé sestře, dovol jí nejdřív promluvit. Známe jen pověsti, nic víc."

Šíra viděla, jak napětí v Rutúžově tváři povoluje. Není mstitelem jen podle práva, sestru měl asi hodně rád. Její strach ustoupil soucitu. Hned ale také věděla, co jediné mu smí povědět. Zamračil se a přikývl. Nadechla se:

"Ladrí sloužilo šest urozených dívek, které byly zástavami za věrnost rodin. Misu král povýšil na svou první konkubínu, zemřela při porodu a dítě s ní. Aluja jediná byla popravena, ostatní jsou ted', jak říkáte, u Mazíje. Aluja byla obviněna z... Zamilovala se do strážného a prý chystali společný útěk. Král Zarub ji tedy nedal popravit jen kvůli nepokojům ve vaší zemi. Nevím, co ten voják při mučení přiznal, ale jednou ráno jsme slyšely Aluju naříkat shora, ze střechy paláce, když se k ní již slétávali ptáci. Ladrí sama vzala luk a zkrátila její utrpení."

Byla to lež a byla to pravda. Mladík chtěl možná hezkou Aluju, skoro ještě dítě, zachránit, zatímco Ladrí naléhala na otce, aby ukázal svou sílu. Když už má rukojmí, at' k něčemu jsou, at'

platí za zrádné povstání. Vysmívala se Alujiným prosbám, rozmarně slibovala přímluvu a zase ji odmítala. Bavila se tím nekonečné, dlouhé dva dny. Bez jídla, pití, bez možnosti ulevit potřebám. Kdykoliv si Ladrí zbitou, otrhanou a páchnoucí Aluju nechala předvést, v ubohé ožila nová naděje. Nakonec ji sama kázala vyvést nahoru a přivázat k věži.

To ona, Ladrí, sama vymyslela, že po ní bude střílet lehkými šípy. Působily jen škrábance, aby drobná zranění přilákala víc ptáků. Dychtivě sledovala, jak zobákem útočí na Alujiny oči, jak je klovaří z důlků, jak trhají ještě živé maso. Smála se sténání a křiku. Nutila ostatní, aby se také dívaly, ale nepřinutila je ani bičíkem.

Komu však dnes prospěje pravda o krutosti hloupého dítěte? Zranila by Rutúže ještě víc. Šíra zmlkla, odevzdaně poklekla, jak Rutúž předtím přikázal. Sklonila hlavu a zavřela oči. Pane Zeólů, přijmi mne mezi své dobré duchy...

Soustředila se na modlitby a nevnímala ruch ani slova nad sebou. Než si uvědomila čísi výkřik, snad dokonce zápas, vedle žuchlo do písku těžké tělo. Ohlédla se po něm a všechno zčernalo.

*

Ladrí rozespalé mžourala do prudkého světla. Někdo ji neomaleně vytáhl za paži a škubnutím posadil před sebe na koně. Mulbar? Asi se zbláznil. Nebo ji chce odvézt někam jinam? Unést, získat jen pro sebe? Ano, její krása přece každému muži pomate rozum. A Mulbar je zvláštně krásný s tou bezvousou tváří, tmavou od slunce a jiskřícíma očima. Silný, udatný bojovník, ten smí vzhlednout až k ní... Přesto Ladrí nesmí nikdo poznat! Honem sáhla na závoj a snažila se klonit hlavu. Odněkud přilétl velký šátek a zahalil ji až do pasu.

"Princezny, musíme spěchat. Mazíja po západu slunce zavírá brány a Rutúžova pomsta nás může dostihnout."

Ladrí přikývla. Zatím tedy nic zvláštního. Mrzutě se rozhlédla po ostatních. Také už seděly před jezdci, pečlivě zahalené. Do nádherných závojů, vytahaných z vaku u nosítek. Jak to? Proč na krásnou, vznešenou Ladrí zbyl tmavý hadr a ne drahocenný kus se zlatými a vysívanými lemy? Blyští se v slunci tak, že je Ladrí rozezná i skrze svůj tmavý šátek. Taková potupa! Měla by vztekle křičet a kopat kolem sebe, jenže je ještě vláčná, omámená spánkem. Cítila, že by ji nikdo neutěšoval. Mohla jen mlčet a zírat na své oblíbené závoje, zářící ve slunci. Na hloupé, nudné služky, co je právě znesvěcují.

Aspoň, že zrovna Ladrí náleží velitelova péče. Je oddaný a věrný, jak to má být. V Mazíji se mu prokáže a bohatě jej odmění. V Mazíji... Po očku sledovala ostatní dívky. Až budou vědět, kým je, určitě se začnou bát, budou se mstít. Jsou to mrchy zrádné, slyšela je na vlastní uši. Škoda, že spolu nezůstanou, jak přidušená Ladrí doufala a snila. Nevadí, určitě najde způsob, jak se jich zbavit. Navždycky.

Mulbar hvízdnul a pobídl koně. Rozeběhli se všichni, jejich kopyta zaduněla jako na staré cestě. Neběželi v písku ani po skále, ale jak mohli najít prastarou stezku, co se nijak neliší od okolí? Náhle Ladrí rozeznala blížící se pobořenou stavbu a roubení studny pod pahýlem stromu. V poušti? Osamělý dům, žádný další? Zřejmě trosky sikáje. Nejspíš ano. Kdysi takové sikáje stály na půl dne pěší cesty od sebe. Její otec nechal skoro všechny zničit, aby se prostáci drželi rodných vsí. Kde není cesty, není rychlé domluvy a vzpoura se snadněji utopí v krvi. Už by se měla objevit další. No ovšem, Ladrí to uhodla správně. Už nejsou v poušti, ale na obchodní stezce. Blízko Mazíje, blízko konce Ladríina ponížení.

Slunce stálo ještě celé nad obzorem, když Mulbar zastavil před vysokou bránou. Ladrí ohromeně pozorovala mohutné hradby. Takové mít Kišúr, nemusela prchat! Ani pořádně neposlouchala Mulbarovo dohadování se strážemi. Možná by všechno urychlila, kdyby ukázala svůj prsten? Jako by četl její myšlenky, stiskl Mulbar Ladríino zápěstí.

"Dal jsem slovo, jinak bys tu nebyla. V Mazíji se zaříd' podle svého. Ted' ani hnout."

Slova mu skřípěla mezi zuby a Ladrí ochrnula strachem. Otec byl hrđý, že ho získal do svých služeb. Slovo muže od Zeol-turum je pevnější, než skála. Jinak dokáže být hrozný protivník. Jeho kmen je prý kouzlem spojen s podsvětím. Záhadné, temné čáry, krvavé rituály! Každá

zmínka o horách Zeol-turum rozechvívala Ladrínu představivost. Sám Mulbar byl vždycky velice tajemný. Ladrí právě napadlo, že nikdy, ani při cvičeních s muži, neodložil nic z černého oděvu. Možná má strašné jizvy? Ne, tím se muži chlubí. Spiš tajné znaky, skrývané před sluncem. Zaříkání, které nikdo nesmí číst. Poposedla, zavrtěla se v sedle před Mulbarem. Rozhodně má tělo stavěné ze všech nejlíp. Opřená odhadovala šíři jeho ramen a hrudi. Cítila je, jenže uvidět vždycky znamená mnohem více. Otočit se však neodvážila.

Určitě rád přijme odměnu. Ladrí se ukáže v celé krásce, nabídne statečnému veliteli dobré víno... Ještě ji držel a síla stisku ovládala Ladriiny představy. Silný, nejsilnější muž, takový prý dává ženě nejvíce radosti. Otec říkal, že si jeho Ladrí smí vybírat mezi všemi. Měla snad chtít někoho, kdo tluče čelem o zem u králových nohou? Ne. Mulbar sice skláněl hlavu, ale jen jako před sobě rovným. Měl otcovu úctu. Hrdý a sebejistý, silný, pohledný i ve tváři. Ach ano, odmění Mulbara, získá si ho jen pro sebe - a strašlivě se pomstí těm zrádkyním. Muži rádi udělají, co jim sladká ústa poručí. Pro samotnou naději na roztočené objetí. Ladrí se skrze Mulbara pomstí nevděčnicím i jejich rodinám!

Brána se otevřela a Mulbar pustil zbělavé zápěstí. Bolelo, jak přicházelo k sobě. Přejela po něm prsty druhé ruky. Dobrá bolest, slibuje, v co doufala. Pod břichem se rozlévalo teplo. Jakoby náhodou si nad těmi místy přitiskla obě dlaně, i s Mulbarovým předloktím. Pohladila palcem vystouplý oblouk mužova svalu. Zavrčel:

"Nech toho, nebo tě shodím a nechám zasypat šípy!"

Užasle vzhlédla. Projížděli úzkou uličkou mezi vysokými zdmi. No ovšem, slavné opevnění Mazíje! Otec chtěl takové stavět v Kišúru, pořád vysílal zvědy, aby obhlédli a zjistili všechna mazíjská tajemství. Ladrí nikdy nebaivilo poslouchat, jak to tady mají skvěle vymyšlené, ale teď, když pod namířenými šípy projížděla, vracela se jí všechna otcova slova. Jediný nezvyklý pohyb a stráže nahoře střílejí dřív, než se kdo zeptá po příčině. Skutečně viděla, nebo spíš myslela, že proti nebi vidí ježit se stovky šípů na obou stranách. Ticho, soustředěné mlčení, rušené jen kroky zvířat a tlukotem srdce, které Ladrí cítila bušit až v krku. Netušila, že dokáže ohlušit. Beze slova se nechala odvézt až na malé prostranství u nově nabílené stavby.

"Zde je svatyně Buruly, ochránkyně tvého otce. Přijmi azyl a užívej bohatství, kterým tě král včas zabezpečil."

Mulbar spustil Ladrí na zem a postrčil k bráně. Uskočila, protože kolem proběhla trojice malých strakatých koz. Taková neúcta! Přesto ji zaujalo něco zvláštního. Mulbarovi rázem odpustila.

"Počkej, tys tedy věděl, tys poznal...? Měj díky za moji záchrannu. Odměním se ti, bud' mým hostem."

Otočil koně a chtěl odjet beze slova. Ladrí dupla.

"Nezdvořáku! Je slušné odpovědět na pozvání!"

Otočil jen hlavu a pokrčil rameny.

"Sloužím své přísaze."

"Samozřejmě! Když král padl, sloužíš mně a já..."

"Králi Zarubovi jsem sloužil, když mne vedla přísaha Soudci. Jemu děkuj, že protnul naše cesty."

5. Oáza požíraček

Probudila se s vyschlými ústy. Ležela na písku a hleděla přímo do rudého proužku zapadajícího slunce. Na obzoru rostla hora. Ne, to jen pozorovala cosi příliš blízkého, vylézal tu pouštní štír. Zvědavě přeběhl před Šírinou tváří. Do pootevřených úst vnikal prach, ale nepohnula ani jazykem. Pane Zeólů! Nevěděla, co dělat. Slýchala, jak prudce dovedou štíři zaútočit při sebemenším hnuti. Uštknutí na paži nebo noze lze přežít, ale na hrudi nebo hlavě nikdy. Neúprosné udušení... Štír se otočil a obcházel ruku u tváře. Zalezl? Stojí? Za prsty ho neviděla. Dvakrát se chtěla pohnout, dvakrát znova zaslechla šelest štírových nožek. Možná není jen

jeden, tím hůř. Tělo začalo bolet víc, než hlava. Vynucená strnulost unavuje rychleji. Učení Zeólů, tedy to málo, co z něj znala, káže poddat se osudu a vlastním životem zaštítit život jiný. Jestliže zázrakem nepřišla o hlavu, smí teď hloupě poplašit štíry? Jenže po západu slunce pouštních tvorů příbude. Šíra je nezná, neví, co všechno může čekat. Slyšela jen tisíce hrůzostrašných zkazek o strašných útrapách zbloudilců. Takže musí svůj osud pokoušet hned teď.

Zvedla hlavu. Pomaličku se vzepřela na rukách, klekla a rozhledla kolem. Leknutím div neupadla. Za ní ležel ten starý muž, Kurab. Vlastně jeho hlava. Přes rozevřené oči lezl nějaký hmuz. Tvář vypadala vlídně, jako by chtěla Šíru povzbudit.

"Bohové!"

Vyskočila, roztrásla se hrůzou. Je mrtvý! Když po něm něco takového leze... Nemohl přežít, strašlivá rána ho téměř rozsekla od pravého ramene k pasu. Hlavu s tělem spojoval jen kousek ...masa? Rutúž vybil svůj vztek na Kurabovi, Šíru nakonec pouze omráčil. Vzadu ji praštíl do temene, nemohla se toho místa ani dotknout. Hlava se zatočila, až Šíra padla na kolena. Musela se opřít rukama, než bylo líp. Štíři se šustivě rozeběhli pryč. Oni jsou plaší? Kurab dál zíral vlídně, jako by ani smrt nedokázala moudrost jeho věku vymazat.

"Děkuji, pane, že ses mne zastával. Vím, že jsi kvůli mně i zemřel... Snad kvůli pověstem o Zeol-turum? Ne, já věřím, že pro samu čest a laskavost, kterou jsem nestačila lépe poznat."

Pohladila zchladlou tvář a zkusila zavřít mrtvé oči. Pohřbí ho, než se slétnou supi! Jeho mečem dokáže vyhloubit jámu. Zahlédla stíny na písku. První tři supi už krouží nad nimi! Ne, nejsou první. Ohlédlá se po šelestu. Vzadu jich postávalo a přecházelo nějakých deset, možná víc. Najednou prudce vzlétli. Otrásli zemí a Šíra nechápavě hledala, co je zahnalo. Zem se otrásala znova. Zafíčel vítr a zvedl písek. Šíra nesmyslně chytla Kurabovu ruku, jako by ji mohl dál chránit. Přímo před ní vytryskl písek do výše. Sklonila hlavu a zápasila o dech. Mlha z prachu ji dusila.

"Je náš! Dej nám ho!"

Šíra kašlala a kuckala, ale mrtvou ruku držela dál. Nechápala, co po ní kdo chce. Konečně ji křik donutil zvednout oči. Projasnilo se, písek zase ležel, kde ležet má. Jeho zbytky dál škrábaly v krku a nedovolily Šíře mluvit.

"Co si myslíš, Zeólo?! Mrtví u Chaj-simbu patří nám!"

Byly čtyři a vypadaly jako stařeny v cárech. Tváře nebyly k rozeznání, puch však napovídal, jak moc má být Šíra vděčná svým slzícím očím. Překřikovaly se, hrozily, ale neodvážily blíž. Skutečně, přišly samotné Filyry, požíračky mrtvol! Zachraptěla:

"Byl spravedlivý, nezaslouží si bloudění zavržených!"

"Jsi Zeóla, ne Soudce. Všichni mrtví kolem oázy jsou naši, jen co Soudce zváží jejich život! Tvůj pán rozhodne. Odstup a vydej ho."

Šíra se chytla stébla naděje.

"Oáza? Tady někde je voda?"

"Zeóla a tak hloupá! Neslyšelas o Chaj-simbu?!"

Přeslechlala to jméno, nerozeznala je předtím v křiku požíraček. Samozřejmě, že znala pověst o zakleté oáze, odkud po veliké dávné bitvě naráz zmizela všechna těla. V písku jsou dodnes pohřbeny zbraně, štíty, postroje koní, dokonce zlato a drahokamy. Leckoho od těch časů oáza ukryla před pronásledovateli, ale nikdo si netroufl odnést jediný šperk. Chaj-simb skutečně patří Filýram. Kurabovo tělo jim také právem patří. Moudrý Soudce jistě zváží jeho činy a duši propustí do podsvětních Zahrad blažených.

Šíra vstala, neochotně ustoupila od Kurabova těla. Filyry se vrhly k mrtvole, s chechotem znova zvídaly prach. Šíra ukryla tváře do dlaní. Jejich řádění vidět nemusela. Teprve v klidu, náhle rozeznělém ptačími hlasy, se odvážila znova pohlédnout na písek před sebou. Filyry nelhaly, neroztrhaly tělo a neroházely vnitřnosti kolem. Zmizelo beze stopy, v písku se válel jen opasek

se stříbrnou sponou, meč, černý plášť a drobné části oblečení. Všechno, na čem bylo zlato nebo stříbro.

Šíra zvedla meč, zabalila ho i s opaskem do pláště. Nedokázala odejít z místa jen tak. Možná jednou potká někoho z Kurabovy rodiny. Snad alespoň Mulbarovi předá památku. Strašlivě unavená zamířila směrem, odkud zaslechla ptáky. Neprošla žádnou mlhou, nerozeznala žádnou hranici, ale najednou stála mezi rozložitými keři, shora stíněnými vysokými palmami. Voněla tu voda. Ovšem, pověsti vyprávěly o malém jezírku... Noc se snesla tak rychle, že si lehla, kde zrovna stála, a nehledala žádné přístřeší. Probudila se rozlámaná, jako by ležela na kamenech. Hlava už bolela slabě, zato oči ji mátly. Kolem ní se z trávy zvedaly ostré kusy železa. Jako by se právě naježily všechny trosky starých zbraní, co tu zbyly. Šíra opatrně vstala a hledala chatrč anebo její zbytky. Byla tu, stála stranou, několik kroků od vody, s děravými stěnami z rohoží. Uvnitř ležel otlučený mosazný džbán a cary hadrů.

Představovala si jezírko z bájí jako čistý ovál průzračné vody s tisíci barevných rybek. Byla to spíš velká louže s nepravidelnými okraji. Na jedné straně nízká skála, na druhé povlovný bahnitý břeh s rákosovou houštinou. A všude záludné, vyčnívající hrotý. Šíra se napila, opláchla obličej a začala čistit cestu od vody k chatrči. Tahala ze země, co se dalo. Určitě dělala totéž, co všichni před ní, protože země vždycky dlouho hnisa a vyplavuje nové a nové předměty, které v sobě nechce mít.

Matka Šíre kdysi vyprávěla o horských políčkách, rok po roce rodících další a další kamení. Říkávala, že s válečnými poli je to podobné. Líčila půdu hraničních údolí, která není schopná překrýt tisíce kostí a zbytků po častých bojích. Lidé čas od času rozbíjejí kosti na prach, ale země opět vynese na povrch nové a nové lebky, žebra, obratle. Každý oráč podlehne hrůze a pastevcům stáda prchou na kamenité stráně. Chaj-simb je na tom podobně. Kdysi se tady o vodu utkaly dvě armády s desítkami tisíců mužů a nikdo nepřežil. Za každým čtvrtým kusem zrezlého meče nebo štítu vytáhla sponu nebo kus řetězu, často zdobené barevnými kameny. Házela je do vody, odkud ode dna veselé jiskřily. Zbraněmi, helmami a kusy brnění za několik dní zaplnila proláklinu za chatrčí a ze štítů začala stavět hradbu, chránící keře před větry ze západu. Ani zázračná oáza totiž nezmohla nic proti poryvům, které zanášely písek až mezi výhonky nových datlovníků v samotném jejím srdci.

Šíra od prvního dne mluvila s Chaj-simblem jako se živou bytostí. Chválila jeho štědré dary a omlouvala se za každý přetrhaný kořinek. Díky tomu ale poznala hrudky na kořenech tenké vlasovité trávy. Ochutnala a opravdu: Oříškové šáchory! Že by zkoušela vzpomenout, co takto divoce roste, co ženy pouštních kmenů sbírají nebo tahají ze země? Je to moc dávno, co naslouchala matčinu vyprávění. Stejnou náhodou našla malé nasládlé bulvy se srdčitými listy. Kamy se dokonce suší a melou na mouku. Jídla měla tedy Šíra dost, i když byla původně spokojená se spadanými suchými datlemi a vodou.

"Jsi štědrý, Chaj-simbe! Tvoje plody bohatě stačí na celé roky, nepotřebuji vybírat hnízda ani lovit ptáky. Možná bych měla spravit rohože. Nikdy jsem to nedělala, ale viděla jsem je plést. Mám čím nařezat rákos..."

Spravit nemohla nic. Jak se rohoží dotkla, rozpadaly se. Musela plést nové, ale pořádně nevěděla, jak. Než si poradila se sběrem rákosu, měla pořezané ruce. Zjistila, že se musí sušit, ale když ležel rákos na slunci, zhnědl a praskal. Jestli se dostala do téhle oázy kvůli rohožím, užila jich až nad hlavu! Nakonec ani nevypadaly úpravně, natož hezky. Ženy sice dokáží vyplétat barevné ornamenty, ale Šíra byla nadmíru hrdá, když poprvé zapletla rovný lem. Měsíc dvakrát završil nov a žádné znamení dívce nenapovědělo další cestu. Má tady zestárnout? Má o samotě a v rozjímání najít správnou cestu Zeóly? Filyry s ní mluvily tak... Kdysi jí matka tvrdila, že bude také Zeólou, ale jak a proč? Stala se jí, když stála před Zarubem? Tehdy jako by místo ní mluvil někdo jiný. Říkala věci, které si předtím přála říct a děly se věci, které si představovala. Potom se naopak celé roky nedělo vůbec nic. Dostane znamení? Jen aby je rozeznala.

Neměla moc chuti zůstat zrovna tady. Bez velblouda nebo koně se však přes poušť nedostane. Jak odtud asi odešli ti předchozí? Šíra přece ví, že odešli mnozí a jejich vyprávění koluje vsemi tržišti po celé zemi, možná i dál.

6. Nový král

Dulukir nesložil hlavu do dlaní. Nezaplakal, jak by mnozí mužové kolem čekali. Kurab, jeho učitel, zemřel, když prý vlastním tělem zaštítíl neznámou dívku. Možná věděl, že je skutečně Šírou, dcerou krále Tádžuma. Podle pověstí také Zeólou, jejíž rod sahá k samotnému Soudci. Dulukir po té novině jenom zešedl ve tváři a s chladem, který děsil okolní bojovníky víc, než pověstný Rutúžův šílený hněv, žádal o podrobné vylíčení posledních událostí. Je pozdě zachraňovat Šíru a msta za Kuraba má svůj čas. Několik týdnů ho zpráva míjela - nebo byla zamlčena. V poušti bezbranná a žíznivá nepřežila čtvrtý den. Boj ale nekončí, neboť kolem Rutúže začali umírat nejlepší mužové. Říká se, že Rutúž vládne kouzlem, zjevuje se a mizí podle libosti, ale Dulukir to ještě nezažil a nevěřil. I mezi reky budí touha po moci vraždění, neodpravují je nutně pouze jakási Rutúžova kouzla a zlý osud.

"Obešel Kišúr, říkáte? Ovšem, nespěchá plenit a bořit, když hlavní kořist zmizela za hradbami Mazíje. Vojsku je lépe na východě, v obilnici země. Vyprázdní sýpky, vybije stáda dobytka, utopí budoucnost lidu v nemírném hodování. Jeho ta země není. Sebereme síly a vyženeme ho."

"Ty sám pocházíš od Zeol-turum, tobě nevadí život v poušti, proč se tedy staráš o zítřek bohatého kraje?"

Dulukir pozvedl oči. Oheň, kolem kterého seděli, zapomněl na hru se stíny a na první pohled ozařoval klidnou, pohlednou tvář. Podsaditý vousáč Ruki přesto zmlknul a zrudl. Hlas mladého bojovníka rezavě zaskřípal jako písek, rozžhavený poledním sluncem.

"Bohové určili, že kmeny pouště, ať už od Zeol-turum nebo jiných částí, budou svobodné. Ale tak jako písek potřebuje vítr, tak jako slunce rádo sklouzne po listí datlovníků, stejně lidé bojovníků nebo pasteveckých kmenů potřebují lid z bohatých úrodných krajů. A lid zvyklý na dostatek vody a jídla naopak potřebuje záštitu těch, kdo se dokážou zjevit jako pouštní bouře a směst nájezdy nepřátel. Jsme jedné krve, jednoho osudu. Jsme národy Tašchanátu."

"Kurab tě naučil dobře mluvit, ale kdo žádá pomoc pouštních rváčů? Urození synové předních rodů stále mlčí. Birim a Víruk jsou dál s Rutúžem."

"Jsme dlouho na pochodu, písek jim zaplnil oči. Berou si příklad ze supů a nevidí všechnu tu drobnou havěť, co hýbe pískem a zaplňuje poušť bohatým životem. Ať se zamyslí, jak je učili otcové vést a rozmnožovat veškeré statky, ať pojmu do přemýšlení celý náš Tašchanát!"

Mezi muži se ozvalo nezřetelné mumláni. Jeden po druhém dávali velitelé oddílů nejmladšímu mezi sebou za pravdu. Být Dulukir vznešeného rodu, bez rozpaků by jej vyzvedli k moci. Jenže krev královská je smíšená s božskou. I šílený Rutúž je tudíž mocnější, než statečný a moudrý Dulukir. Přesto je dobré být na Dulukirově straně: Kdo rozumí svářům bohů? Leckdy povýší prostého člověka, který si získá jejich obdiv. Poradu velitelů přerušil ženský nářek, lamentace a křik. Dulukirovi stačilo svraštit obočí a Ruki sám ochotně spěchal zjistit, co se stalo.

"Dulukire, ta žena přišla za tebou. Putovala až z Mazíje, abys pomohl její dceři."

Dulukirovu tvář opustil chlad a ovládl nelíčený údiv. Mlčení jeho druhů potvrdilo, že není překvapen sám. Ti, kdo postávali vzadu, se rozestoupili. Dulukir pokynul, ať ženu pustí až k němu. Vstal. Byl ve středu, i když víc, než zákeřná rána dýkou, jej mohla zasáhnout kouzla. Ta žena byla příliš zvláštní, mohla umět čarovat. Sotva však přišla blíž, mnohým mužům zacukaly koutky. Její pestré oblečení výmluvně prozrazovalo, čím se žena živí. Patřila mezi svobodné milostnice. Nejspíš přišla nabídnout Dulukirovi svou dceru, aby zvýšila její budoucí cenu. Potom ji nejspíš začne nabízet jako dívku, která obšťastnila slavného hrdinu. Dulukir má zasvětit pannu, což je ostatně skoro tak důležité, jako zkrotit a zajezdit vzácného koně.

Muži natáhli krky, aby o nic nepřišli. Dohadování o ceně rozkoše sice patří k velice soukromým věcem, ale všem už chybělo jakékoliv rozptýlení nebo zábava. Kromě toho každého ovládla nepřekonatelná zvědavost, jak před nimi všemi obstojí proslulá moudrost holobradého reka.

"Pane náš, zdraví tě Peuga, svobodná dárkyně potěšení z Mazíje. Věštiny napověděly, že nejmladší z reků vítězného vojska vrátí mé dceři hlas. Prosím, pane, daruj jí svou pozornost a vlídný zájem! Vždycky zpívala jako ptáček a hrou na strunný laruk vábila k našemu domu hosty..."

Žena se stále klaněla, vztahovala paže, naříkavě vyprávěla o surovci, který před několika lety její Zerimu skoro umlátil.

"Věř, můj pane, jsem cvičená vydržet mnohé bolesti, ale ten muž se chtěl jenom popásat na utrpení. Mne zbičoval, pořezal a spoutal, mou holčičku skoro zabil. Bylo jí pouhých deset roků, prsty jí jeden po druhém lámal a -"

"Dost! Znáš jeho jméno?"

Žena zvedla hlavu.

"Nežádám spravedlnost, neboť ten muž stojí nad zákony. Hledám pomoc, aby můj malý ptáček zase našel hlas. Nevidí nic z toho, co bylo, protože když dokážeš, co věštba slibuje, užíví Zerima sebe i mne. Její slabé ručky nebudou muset poznat dřinu obyčejných žen."

Dulukir se rozhlédl. Jeho druhové se od ohně vytráceli, jeden po druhém, mlčky a bez loučení. Němě uznávali právo ženy na podivnou pomoc. Dulukir pohlédl na zahalenou drobnou postavu za Peugou. Ztišil hlas:

"Jsem sice nejmladší z velitelů vojsk, ale kde bereš jistotu, že právě já vrátím Zerimě hlas?"

"Je v moci králů dokázat, co jiní nesvedou, pane můj."

Dulukir si uvědomil, že jej i před ostatními oslovovala jako urozeného. Žena se vychytale ušklíbla a ohlédla po zádech odešlých.

"Oni ještě netuší, kým jsi a kým budeš. Čekáš na pravou chvíli, viděla jsem hodně znamení a znám věštce, kteří čtou z hvězd. Právě teď je chvíle oddechu, kterou můžeš naplnit uzdravením mé malé."

"Je opravdu malá. Ještě víc dítě, než dívka."

"Zdání klame, můj pane. Ovoce není tak nezralé, jak bys při prvním pohledu soudil. Nezapomeň, kde vyrostla, od dětství je cvičená muže potěšit. Kdyby tamten požádal, uložila bych ji už tehdy k němu, jak se děti k potěše mužů přidržují."

"Stačí, víc neříkej! Odejdi mezi ohně vojáků, ať ti dají najít a napít. Neslibuji uzdravení tvé dcery, ale rád uvítám její společnost."

Žena vzala Zerimu za ruku a vložila ji do nastavené Dulukirovi dlaně. Potom odešla, aniž by se ohlédla. Dulukir si odkašlal.

"Pojd'me do mého stanu, jistě jsi unavená po dlouhé cestě. Dostal jsem darem čerstvé hrozný a datle, jistě ti přijdou k chuti. Neboj, nestane se nic, co bys nechtěla."

Dívka se sklonila k Dulukirově dlani, vytáhla svou ruku a vtiskla místo ní polibek. Když zvedla hlavu, oheň ozářil jemnou tvář s velikýma mandlovýma očima. Přitom zapraskal, jako by ochraptěl, i když hodlal svým svitem opěvat ladnost této krásné gazely. Nevídaně něžné, ne už dítě, sladší však, než žena. Obočí se klenulo jako luk a cudně sklopená víčka připomínala plátky broskvoňových květů. Rty rudé a svěží jako zrnka granátového jablka... Tisíce veršů o krásce tančilo nad plameny ohně. Mladému muži zněly v uších, ale nedokázal povědět ani slovo. Věděl jen, že kdyby Zerimě nedokázal pomoci hned této noci, rád by léčil její němotu mnoho a mnoho dalších nocí i dnů.

*

"Tádžluku!"

Tentokrát neznělo jeho jméno tak sladce, jako prvně po jejich milování. Hrůza v dívčím hlase Tádžluka rázem probrala. Ještě, než výkřik dozněl, stál pevně na nohou, tvář v tvář vetřelci s

dýkou. Ozvěna výkřiku probouzela ležení, ale špička Tádžlukova meče již zamířila na Rutúžovo srdce. Vrahovu výhodu odfoukl vítr. Zasmál se tomu.

"Tak přece mne varovali správně! Dulukir, ten pořád slavnější spratek, je skutečně Tádžumovo nezabité hádě!"

Rutúž výsměšně přejel pohledem Tádžlukovu nahotu. Mladíkovu pozornost tím nerozptýlil, měl dobrý výcvik. Nečekané setkání muselo vyústit v boj na život a na smrt. Věděli to oba. Kdyby byl Dulukir pouhým synem dobrého muže, jak tvrdí jeho jméno, podříznutí ve spánku by Rutúžovi nikdo příliš nevyčítal. Nejspíš by je pro jistotu navíc svedl na vyděšenou dívku. Ta jenom třeštila oči, neschopná dalších slov. Nikdo by nevěřil, že pro své uzdravení nezkusila získat také hrdinovu krev. Jenže smrt Tádžluka, po právu krále Tašchanátu, již určitá pravidla splnit musela.

"Jsem synem tašchanátského krále a tys přišel s dýkou v ruce. Zahod' ji a tas jako muž!"

"Nejsi mi důstojným soupeřem, holobrádku!"

"Kvůli nahotě nebo proto, že nevraždíme ve spánku?"

Rutúž dýku s křivým úsměvem zahodil a ukázal holé dlaně.

"Čekám tě venku. Tu malou mi tady ponechej, taky se pobavím."

Skutečně odešel. Jediný pohled Tádžlukovi stačil, aby pochopil, že Zerima o radosti s Rutúžem vůbec nestojí.

"Ty ho znáš?"

Přikývla. Tádžlukovi došlo, že právě Rutúž ji mohl poznamenat, ale neměl čas na otázky.

"Bohové jsou rozumní. Jestli má sestra zahynula v poušti, týkají se větby o vítězství někoho jiného. Dýka tě osvobodí, kdyby se nepovedl útek tudy, zadní stranou stanu," ukázal dívce. Než se vzpamatovala, byl zahalen v černém, jako kdyby vstal dávno před příchodem větelce. Zerima honem vklouzla do košile a běžela k vchodovému závěsu.

"Stojí tam samotný, můj pane. Žádný šíp nemíří na tvůj stan. Muži stojí opodál, v kruhu, a čekají."

Tádžluk poděkoval, políbil Zerimu na čelo a vyšel. Rutúž stál se založenýma rukama a posměšně ho vítal:

"Pohled'te na něj, holobrádka! Vyzval mne, krále Rutúže, svého velitele! Uznej mou převahu!"

"Tádžluk, syn Tádžuma, krále tašchanátského, se podřídí radě přítele, ne zákeřného vraha.

Vztáhl jsi ruku na mou sestru, do mého stanu jsi vstoupil za úsvitu s dýkou. Braň se!"

Zavířily tympány, ozvaly se flétny. Rutúž si vždycky potrpěl na správné náležitosti. Pokud ovšem nepodřezával včerejšího přátele. Rutúž byl také zkušený šermíř. Znal i způsoby boje mužů z pouště. Snažil se provokovat Tádžluka, aby odhalil jeho slabiny, ale ten se pečlivě kryl a vyčkával. Muži kolem mlčeli. Mhouřili oči, jako by se nemohli rozhodnout mezi pozorováním boje a modlitbou k bohům s odvrácenou tváří.

Rutúž s Tádžlukem kroužili středem širokého kruhu. Jejich meče divoce tančily, aby náhle strnule vyčkávaly pohybu nepřítele. Oči obou králů spojilo takřka viditelné pouto. Číhali na znamení příštího pohybu, přitom nehodlaly prozradit vlastní výpad. Tádžluk chladně, s nehybnou tváří, Rutúž rudl špatně skrývaným vzrušením. První chyba, první šram. Rutúžův levý rukáv zalila krev. Zařval, skočil a jen o vlásek minul Tádžlukovu hlavu. Tichý tanec smrti se stal zápasem kohoutů. Ne, kohoutů ne. Vždyť Tádžluk mlčel a číhal dál. Křičící kohout se sokolem, kroužícím na nebi. Muži zachmuřeně sledovali, jak se Tádžlukovy výpady mění v hru. Rutúž se už neovládal. Skákal, točil se, uhýbal, sekal do prázdrova. Jeho bílý šat rudl znova a znova. Tádžluk zůstával nezraněn. Rutúž konečně pochopil svou chybu. Začal nesouvisle a přerývaně mluvit. Tádžluk myslel, že mu nadává, jenže obr Ruki za jeho zády vše pochopil.

"Kouzlo! Dulukire, zab ho!"

Rutúž se zadýchal, marně se snažil pokračovat. Tádžluk zaútočil, ale tentokrát Rutúž výpad odhadl. Odrazil jeho meč a získal ono zrnko potřebného času:

"Su... Sura... Surakén!"

Tádžluk sražený neviditelnou silou padl na kolena. Přesto vykryl Rutúžův zoufalý útok. Druhý, třetí. Muži v kruhu odstupovali, jako by kouzlo mohlo přejít i na ně. Tádžlukova síla mizela jako voda v píska. V jeho tváři se objevil úžas. Takhle že má skončit čestný souboj? Smí snad Rutúž dobít bezbranného Tádžluka a převrátit chod světa?

"Soudče, Pane osudů!"

Z posledních sil t'ál Tádžluk po Rutúžovi a zázrakem ho zasáhl. Strašná rána prosekla maso stehna až ke kosti. Rutúž padl, odhodil meč, ale místo po ráně se střikající krví sáhl po své druhé ruce. Než se Tádžluk znovu soustředil, zmizel Rutúž z bojiště jako přelud. Ruky na to místo skočil, šátral a podupával.

"Je pryč," potvrdil Dulukirovi - Tádžlukovi.

"Tu ránu nepřežije, od té mu kouzla nepomůžou," zaznělo mezi muži. Kruh se rozpačitě zužoval kolem Tádžluka. Svým pravým jménem jim rázem docela dospěl, vyrostl a trojnásobně zesílil. Byl přece jejich králem, sám Rutúž ho potvrdil. Tádžluk se opřel o meč a ztěžka vstal. Kouzlo z něj padalo velmi pomalu. Muži kolem sklonili hlavy a dotkli se prsty čel. Král je pozdravil širokým rozmachem paže se vztyčenou, rozevřenou dlaní. Mlčel, dokud nebyl schopen souvislé řeči. I to jej Kurab učil: Král není unavený, zadýchaný ani nemocný. Smí sice krvácat, ale přitom je nutné pevně stát na nohou. Tádžluk svému učiteli věnoval vzpomínku řečí, jakou by Kurab schválil:

"Kdo z Rutúžových bojovníků přejde k nám, bude vítán. Ostatní at' se vrátí do svých domovů. V Mazíji obětujeme ve svatyních a požádáme o dobrou věštu. Potom zamíříme do Kišúru."

Bojový pokřík uvítal a stvrtil Tádžlukovo první královské rozhodnutí. Než se vrátil do stanu, Zerima i její matka zmizely beze stop.

7. Setkání

Jasné, slunečné ráno v oáze náhle zahalila mlha. Šíra se právě skláněla k hladině jezírka, natahovala ruku pro vodu. Nepoužívala žádnou ze starých přileb, nechávala ležet i zbytky hliněných nádob. Stejně byly z nepálené hlíny. Možná časem najde místo, kde se dá taková hlína vzít. I ona věděla, že se každá na džbány nebo mísy nehodí. Škoda, že ten jediný mosazný džbán byl děravý!

Zvedla hlavu, když velký démant v píska dna přestal jiskřit. Strhnul se vítr, rval listy z keřů i palmových korun. Švíhal do nedalekého rákosu, ale s těžkou mlhou nepohnul. Šíra se jen přikrčila, jedinou jistotou byl kousek země podní a voda na dosah. Co to přichází za bouří?

Potom je zaslechla: Nebylo pochyb, strašlivý smích Filyr si nemohla splést. Jsou odporné! Ale co je tohle? Skrze šílené veselí zásvětních hyen pronikly steny. Mrazilo z nich hrůzou až v kostech. Snad nevlečou živého?! To přece nesmějí, do skonání světa ne! Šíra vyskočila. Něco tak příšerného přemohlo její odpor i strach.

"Živého nechte životu!"

Zaječely, nic víc. Možná Filyry nevidí skrze vlastní mlhu, zadoufala na chvilku. Jenže hned s ní poryv větru smýkl od vody. Padla na něčí tělo. Srdece jí pod prsty slabě tukalo. Filyry skutečně týraly živého. Špinavé, pískem obalené krvácející tělo nebylo k poznání.

"Zeóla! Vnikla na naše území, hospodařila tu bez ptaní a ještě nám stojí v cestě? Zmiz, sám Soudce ho žádá!"

"Živé maso nesmí pod zem, Soudce ho nepřijme. Lžete!"

Už je viděla. Kroutily se kolem ní, dupaly a hrozily. Odvrátila se od nich a prohlížela ubožákovy rány. Stehno měl rozseklé, ránu plnou píska. Přes hrud' se táhl mělký, zato dlouhý šrám, podobně jako přes levé předloktí.

"Zeóla? Jaká jsi ty Zeóla! Nic neumíš, ani vodu nesvaříš, zemře nejpozději k ránu, odtáhnem ho k Soudci Pánu. Potrestá tě za prodlení, které jeho vůli mění!"

Zavyly a byly pryč se vší svou písečnou bouří a mlhou. Neušetřily ani Šíriny oči a nebožákovo tělo. Slzela, ale statečně mrkala, aby co nejdřív vyplavila škrábací prach. Konečně poznala okolí a dopotácela se k vodě. Jak by veliký Soudce osudů mohl žádat živého člověka? A proč? Tentokrát vodu nabrala do šišatého zbytku přílby. Omývala tvář neznámého a přemýšlela, co dál. Pod pískem s krví byla kůže hodně drsná. Vousy, tak krátké, že škrábou. Možná je od Zeolitum jako Mulbar. To je jedno, teď musí Šíra přemýšlet. Co je nutné udělat nejdřív? Nikdy se k ošetřování ran nedostala. Najednou strnula. Mlčky mu zírala do očí. Také on ji poznal. Rutúž, vítěz nad Zarubem. Co tady dělá nový král?!

*

Po návratu Peugy s mluvící Zerimou musela i Mirší do zadní místnosti. Zerimina cena zase vzrostla. Nehrozilo, že by ji ještě unesli do některé svatyně, ale měla brzy začít vydělávat jako milostnice. Její sladký zpěv zatím lákal budoucí hosty, aby se předháněli v darech a nabídkách. O novu měla přivítat první společnost, z níž bude sama volit, koho pozve do své ložnice. Po Mazíji se vyprávělo, že je krásná a vzdělaná jako vznešené dámy ze starých dob, kdy ženy dokázaly i s učenci a básníky rozmlouvat. Bylo vhodné, aby nezůstávala sama. Potřebovala další dívku. Ani bratr Sádim je nesměl navštívit. O světě nyní dívky věděly jen od Peugy.

"Už nebudeš tak chudé, milunku moje, za všechnu péči se mi budete moct odměnit. Čekají nás hory zlata, veliká moc! Potřebujeme jenom tři nožky posvátného pavouka, abych zaklela přízeň bohů. Ulpí na zdech tohoto domu a nikdo neodejde bez touhy vrátit se s dalším zlatem a bohatými dary!"

Zerima učila Mirší hrát na laruk a společně četly svitky se starými příběhy. Mnohé byly ve verších a daly se dobře zpívat. Mirší neměla tak jasný ani sladký hlas, ale věřila sestře, že dospělost všechno změní. Hovořily spolu o mnoha věcech, Zerima jako by se nemohla nabažit vlastního hlasu. Před matkou ale klonila hlavu a slova ztrácela. Nedovedla ani Mirší povědět všechno, co ji trápí. Mirší před matkou také krčila rameny a tak Peuga o jejich hovorech nic nevěděla. Zpěv se tedy podle ní k Zerimě vrátil, ale přesto proklínala Rutúž za to dávné uskřípnutí řeči. Vždyť ani Dulukir-Tádžluk na celou léčbu nestačil!

Mirší se na to léčení nepotřebovala sestřičky ptát. Z barvítých Peuginých nářků by pochopil každý. Matka před nimi neskrývala naprostě nic. Vždyť dívky můžou předstírat nevědomost, po letech výdělků znova a znova zahrát panenství, ale nepotěšit muže, nevědět a neznat, co s ním, to by byl ve čtvrti milostnic téměř zločin.

Z peněz za věštiny se opravil dům, nakoupily koberce, stolečky a skřínky ze vzácných dřev. Peuga vybírala nejlepší hedvábí a zlatem protkávané závoje, najala učitelku tance. Den návratu jejího domu mezi nejlepší ve čtvrti se blížil. Jen Zerima sebou trhala při každém zabušení na bránu a v horkých nocích šepotala Mirší o svém strachu z uvedení do veřejného sálu. Jak odmítnout? Může se to? Co matka udělá? Zerima dobře věděla, že to bude bolet. Peuga znala způsoby, jak zbičovat a přitom nepoškodit kůži, neponičít krásu. Dlouhé týdny potom řezavě bolí i hedvábná košile, kdykoliv přilehne k tělu. Peugin hněv býval ještě horší, než onen dávný den, kdy sotva unikly ohni. Miršíina radost, že jsou pořád spolu, Zerimu nechápala. Přesto dokázala zavřít ústa a nechápavě krčit rameny, když Peuga znova a znova vyzvídala.

Tak plynuly dny a noci v Mazíji, zatímco Tádžluk sjednocoval svou zemi: Zerima každé ráno otevírala oči s odhodláním. Uviděla matku a všechno zapomněla. Mirší se těšila na dny plné zábavy, pečovala o svou i Zeriminu krásu, dychtivě se učila. Večer sedávaly všechny tři na ploché střeše. Mirší zakláněla hlavu, pohledem bloumala po hvězdném nebi. Zerima hrála na laruk, zpívala o dávných králech a vznešených kráskách. Její hlas se nesl nad hlukem radovánek v okolí a Mirší s stoupala s ním. Věřila, že se propadá skrze věky do bájí, kde potká svého reka.

*

Mulbar neznal další směr své cesty. Odešel do pouště, aby naslouchal jejím hlasům. Znal jednu zapomenutou, prastarou sikáju, pobořeného posledního svědka staré cesty. Vedla kdysi k nejpyšnějšímu, největšímu městu světa, které na prahu věků pohltily tekoucí písky. Zrádná část

pouště se odtud táhla až k Zeol-turum. Jeho rudé skály se vlnily po obzoru a vždy Mulbarovi pomáhaly přenést se tam, kde nacházel odpovědi.

Nejdřív zavedl koně do stínu, postaral se o jeho pohodlí, vodu a zrní. Dokud se mysl nevrátí z cesty, nesmí nic vyrušit prázdné tělo. Usedl s tváří obrácenou k rodným horám, zkřížil nohy a na kolena položil ruce dlaněmi vzhůru. Táhle zazpíval. Soustředil se na délku i sílu tónu, který tělo zbavoval jsoucna. Vystoupal s ním nad sebe sama a tam žádal Soudce, Pána osudů, o vpuštění do jeskynních sálů Zeol.

Pokaždé se tu ocitnul, jako by se probudil, hned zcela bdělý a při síle. Poprvé přišel jako chlapec při zasvěcení. V koutech obrovských jeskyní viděl mnoho ženských tváří, dětí i nemluvňat. Před nedávnou vzpourou, jež smetla Zaruba, zbylo už jen několik postav, nejjasnější se Šírinou tváří. Dnes byla Šíra jedinou Zeolou, kterou tu mohl jasně zahlédnout.

Ani tohle znamení, že Šíra žije, Mulbarovi nestačilo. On sice poslechl Soudcův příkaz, aby splnil rozkaz Zeoly, i kdyby ji měl opustit, ale byl to ten správný příkaz? Neuměl si odpovědět. Možná ze změněných přičin a následků vyklíčí zhoubné sémě. Tak ho varovali. Jak prohlédnout, co je a není scestné? Zeolu je nutno držet u správného směru. Zachmuřeně postál u výjevů se Šírou nemluvnětem, ve věku batolecím i dětsky hravém. Viděl, jak Tádžluk osudově pojmenování její tvář. Ano, pouze Tádžluk byl vedle Šíry zřetelně vidět, ostatní lidé se míhali jako stíny. Kdysi Mulbarovi vysvětlili, že tu uvidí jen žijící Zeoly. Ptá-li se na jedinou Zeolu, smí zahlédnout také ty živé, kteří jsou v jejím srdci. Nikdy prý však jediná Zeola neobsadila veškeré prostory jeskyní. Konec války bohů závisí na tom, jak Zeoly obstojí.

Mulbar zahlédl výjev, který ho sem přivedl před sedmi lety: Šíra stála před Zarubem, zahalená jen do svých vlasů a se závojem uvázaným kolem boků. Král poručil, aby si vzala náhrdelník své matky, posvátný zlatý šperk Zeol. Říkalo se tehdy po paláci, že až v něm zatančí a vzbudí královu touhu, dá mu dědice. Místo syna, zabitého její matkou v poušti.

Šíra měla ještě drobnou, dětskou postavu, sladkou tváříčku utopenou v záplavě vlasů. Hrdě blýskala očima a odmítala tančit. Šlo jí o krk, ale stála na svém, že se rouhat nebude. Zarub se ještě pořád bavil, i když se mu prsty začínaly trástat.

"Už se stalo, sepjala jsi spony, stojíš tu nahá a vidím všechno, co k vidění je."

"Nevidíš nic, králi. Dědictví Zeol je můj plášť i šít. I když rozvážu uzel na tom jediném závoji, zůstanu ukrytá každému pohledu."

Znovu se jeskyněmi nesl Šírin tenký, odhodlaný hlásek. Zarub se zasmál. Náhle zpozorněl, marně zkoušel něco rozeznat. Protřel si oči, potom dal přivolat Mulbara.

"Pohlédni na tu dívku a popiš všechno, co vidíš!"

"Nevidím nic, můj králi. Dívka je zahalená v černém šátku a pod ním má nějaké světlé šaty. Dokážu však odhadnout, že je jí kolem dvanácti let a podle zahalení soudím, že dospěla v ženu." Statný Zarub tehdy prohrábl vousy a potřásl hlavou:

"Jsi bojovník z pouště, zrak máš prý jako sokol, ale teď jsi slepější, než červ. Ta dívka odhodila i závoj, který ještě zakrýval ohanbí."

Mulbar na ni pohlédl znova, ale nedokázal rozeznat ani tvar očí. Pokrčil rameny.

"Možná se chrání kouzlem před nežádoucími pohledy. Pro mnoho dívek by bylo dobré takové kouzlo znát."

Zarub se zvedl z polštářů, na kterých ležel, a přistoupil k Mulbarovi.

"Tak kouzlo, říkáš? Nevěřil jsem tomu. Zato soudím, že umíš tuhle hádanku rozluštit: Není úplně nahá, poručil jsem, aby si vzala ten slavný náhrdelník Zeol. Nechce mi zatančit, nechce zlomit kouzla nebo prokletí, co mne obklopují. Vím dobře, že tu jsou, její matka se mi mstí ze záhrobí. Co k tomu řekne muž od Rudých skal?"

Mulbar poklekl a sklonil hlavu. Přitom však byl ve středu, schopen bleskurychle vyskočit a bít se třeba s celým světem.

"Nepoznal jsem ji, kouzlo halí i tvář. Ušetří nás oba, králi, hrozícího boje. Jsem Soudcův bidrík, nesmím dopustit pohanění Zeoly! Její ochrana stojí nad všemi sliby poslušnosti smrtelníkům."

Zarub zalapal po dechu. Rázně přecházel sem a tam, tahal se za vousy a rozčileně bručel. Mulbar se vpíjel do každého jeho kroku. Náhle Zarub popadl zlatem protkávanou pokrývku a přehodil ji dívce přes ramena. Kouzlo zmizelo.

"Budiž, přesvědčili jste mne. Tato Šíra zůstane v paláci jako host, ale dohodnu s ní určité podmínky. Koneckonců je to má rodina. Ty, Mulbare, odejdi. Zůstaň dál v mých službách. Soudím, že za blízkost té dívce dokážeš věrně sloužit i mně."

Mulbar přikývl jako tehdy a přešel k dalšímu výjevu. Nechápal, co znamená. Písečnou bouři? Ze zamyšlení ho vytrhl svist větru. Byly to tři silné poryvy a potom jen šelest přesýpaného písku. Co se to děje? V jeskyních přece zní pouze to, co pochází od Zeól?

Mulbar jako zkamenělý sledoval zjevování divného průvodu. Marně se snažil rozeznat, kdo se to k němu blíží. Postavy nekráčely, netančily, pluly nad zemí. Přízraky! Čtyři Filyry poznal podle hrůzy, kterou odkudsi znal. Kdo je uprostřed, koho se zmocnily? Šíry? Takže selhal, nezvolil správný čas poslušnosti...

Přece jen se odvážil pohlédnout do bledých tváří dívky, která plula uprostřed. Filyry ji držely jako nevěstu za konečky čtyř copů a místo svatebních zpěvů se zvedal tesklivý hukot. Dívka se otočila k Mulbarovi a vztáhla k němu paže. Na předloktích viděl hluboké řezné rány. Nebyla to Šíra, nezklamal tedy.

"Mé dítě... Vezmi je k sobě, pane, najdi mu místo na světě, prosím..."

Filyry se zastavily, obrátily k němu prázdné potrhané kápě, kde by měly mít tváře. Mulbar zavrtěl hlavou.

"Jsem bidík, zasvěcenec, nenáleží mi zasahovat do běhu Soudcových věcí. Vedou-li tě Filyry, všemu je konec."

"Mé dítě, jediná moje vina! Jediná, nejtěžší..."

Neznámá spustila paže a dlaněmi přikryla místo, kde v ní měl klíčit nový život. Průvod se hnul a Mulbar si oddechl. Odkudsi zepředu zaslechl nápopědu, kterou hledal:

"Milý Chaj-simbe, tímhle odčiňuji ještě nejmíň dva cykly měsíce ve tvém bezpečí!"

*

Dny se zoufale vlekly. Správce Buruliny svatyně se o Ladrí postaral, jak Mulbar předpověděl. Již druhého dne měla prostorný dům a tři otroky, ale kromě správce ji nikdo nenavštěvoval. Dokonce byla upozorněna, že není bezpečné opouštět dům. Užírala se ve skromném pohodlí a sotva skrývala vztek. Posílala otroky vyzvídat, jak žijí její bývalé družky a věděla téměř o všem, co se v Mazíji šustlo. Nebylo příjemné slyšet odsudky a pomluvy o někdejší krutosti a zlém chování. Jako kdyby ty mrchy nedostávaly v paláci bití po zásluze! Každý den zabušilo několik hozených kamenů na dveře Ladrína domu. Jak se jen pomstít, jak nevděčné huby umlčet?

Dny patřily nenávisti, noci horkým touhám těla. Oheň, který začal doutnat na sedle před Mulbarem, ovládl Ladrí celičkou, až po konečky prstů. Svíjela se na lůžku s představou Mulbarových paží a pevného těla. Zatínila zuby do polštářů, aby nesténala nahlas a neprozradila otrokům, jací jí posedli démoni. Byla už tak zoufalá, že si nechala přinést rám a vlnu na tkaní koberců. Nedokázala však ani vykreslit předlohu.

Příchod staré ženy po dvou týdnech trápení připadal Ladrí jako z pohádek. Bohové ji milují, stěstí se obrátilo a spěchá k ní milovými kroky! Ladrí to věděla od prvního okamžiku, od prvního pohledu, který si se ženou vyměnila.

"Zdravím tě, vznešená paní. Dovol mně, nepatrné, abych požádala o službu u tvých nohou. Má rodina byla zavázána tvému otci, velikému králi, vděčností. Patří se, abych ti přišla sloužit. Já i moje dcera."

Za stařenou klečelo štíhlé, drobné děvče, ještě dítě. Ladrí pokynula a stará stáhla z děcka plášť. Za paži je vytáhla nahoru a postrčila k princezně. Děvče pokorně znova kleslo na kolena a sklonilo hlavu. To se Ladrí moc líbilo. Konečně opět úcta, jaká má být. Tou starou si náhle nebyla tak jistá. Zpod přivřených očí blýskají divné pohledy.

"Dobře, nechám si ji, i když asi neumí pečovat o urozenou krásu. Dobře jsi ji vychovala a to je hlavní. Jak se jmenej?"

"Jméno té nepatrné osoby v prachu před tebou je Mirší, vznešená paní. Věř však, že umí hodně, naučila jsem ji i mísit oslí mléko do léčivé koupele, masážemi udržet kůži hedvábně hladkou i pevnou, ulevit horkým snům..."

Ladrí starou nenechala domluvit. Horké sny! Nevěděla, co si o nich myslet, úzkostlivě je tajila a stará o nich mluví, jako by nic hrozného neznamenal.

"Tys ji učila takovou věc? Sama hodně umíš, jak se zdá. Jsem v tomto domě jen s otroky, nemám vhodnou společnost. Ráda přijmu dceru - i tebe."

Stařena padla na kolena a uklonila se, až vztažené paže položila dlaněmi na koberec. Mumlala slova díků a Ladrí se po dlouhé době mohla spokojeně usmívat. Když se nabažila chvály a vděčnosti, zatleskáním přivolala starce, který velel otrokům v domě, a vykázala ženám místnost vedle své ložnice.

Od tohoto dne Ladrí poznala rozkoše tajné ženské péče aalezla klid. Mohla s jasnou hlavou promýšlet pomstu a těšit se na další mazlivé nebo dráždivé doteky štíhlých prstů služky. Tohle z otcova paláce neznala, jen z tajně šeptaných příběhů žen. Jsou to přece jen nevinné radosti, přinázející sladkou úlevu, proč jí byly tajeny? Ani otec, zdá se, nedokázal překročit stín pánovitého muže. Nerozuměl potřebám Ladrí, právu vyspělé ženy.

Stará Peuga ji v tom horlivě utvrzovala. Peuga se vůbec ukázala jako velmi znalá světa. Dokázala Ladrí srozumitelně vysvětlit všechny zprávy, zaváte větry do Mazíje. Peuga byla pokladem, ba přímo darem bohů. Ladrí takovou učitelku už dávno potřebovala. Peuga ani budoucnost neviděla špatně. Tvrdila, že mezi vzbouřenci začal zuřit boj o moc a jenom blázen by při něm nepomyslel na ruku královské dcery.

"Vy jediná totiž určíte, kdo bude králem. Všichni pamatuji, jak král Zarub před několika měsíci ohlásil vaše následnictví. Po právu jste jeho dědičkou. Když Rutúž zešílel a zabil Šíru, zbavil vás jediné, stejně urozené sokyně."

Ladrí ožila. Šíra že je mrtvá? Tohle nevěděla.

"Paní, tohle vám zatajili? Prý byla poslední Zeóla, a všichni vám kladou za vinu, že se právě pro vás obětovala. Proto se vašemu domu každý vyhýbá."

Ladrí pobouřeně vyskočila.

"Copak za to můžu? Ona mne k tomu donutila! Já věděla, že Rutúže urazí, když takovou ohavu uvidí! Prý Zeóla! Pchá! Kdybyste jen tušily, jak byla s tou věčnou mírností nesnesitelná! Co na ní všichni viděli? Odporný, znetvořený obličej? Nařídila jsem, aby nosila vyčesané vlasy, aby každý viděl, co je zač. Hodila se jenom na služku. Dobře jí tak! Už za mnou nepoleze jako stín. Ona mne dokonce napomínala!"

"Ó ano, koluje mnoho pověstí. Posloužila ti však dobře, paní, i když předstírat právě tebe byla veliká drzost!"

"Máš pravdu, Peugo. Já žiju a zase budu žít v paláci, jak mi přísluší. Ti hlupáci kolem nic nechápou. Co když ale klepy z Kišúru někoho odradí?"

Mirší, která právě rozčesávala Ladríny vlasy, zhluboka vzdychla. Peuga přemýšlivě mlaskla.

"Tvůj dům je přece ponořen do samoty kvůli smutku, paní naše. Ano, ovšem! Vždyť se říká, že se Šíra o tebe starala po celá léta. Pošli dary do svatyně Pána osudů a dej vyhlásit, že o samotě truchlís a oplakáváš věrnou družku. Za pár dní si nikdo nevzpomene, jak se co stalo a tvůj zármutek zvíklá víru v předchozí zvěsti."

Ladrí stáhla košili z ramen a Mirší poslušně začala hladit hebkou kůži až ke hrotům Ladríiných ňader. Princezna slastně vzdychla:

"Běž, Peugo, rozhlaš můj bezedný žal! Jsem tak slabá, že musím ulehknout a moje služka mne bude krmit jako dítě. Ještě níž, holka, rozepni i páš..."

8. Radosti údělu

Poznal ji, ale hned se mu vědomí z pohledu ztratilo. Šíra se ošila, blesk zloby v pohledu ji nijak nepotěšil. Proč právě ona potřebuje mít na krku zrovinka Rutúže? Starat se o toho, kdo jí chtěl zakroutit krkem. Ne sice na dlouho, jak slyšela, ale to ji neutěší. Naopak. Jestli zemře, vzdycky bude Šíru trápit, že ho možná nechala odejít kvůli vlastnímu pohodlí. Být opravdová Zeóla, položí dlaň a rány se zavřou, horečka ustoupí. Což se nestalo. Možná k tomu patří zaklínadlo, jaké jí matka nestacha povídět. O Zeólách Šíra ví vlastně jen to, že pocházejí od Soudce a těší ho čistotou svého srdce. Hm. Nejdřív Ladrí, potom Rutúž. S nimi si Šíra moc té čistoty neužije. Soudce vidí i na samé dno myšlenek a Šíra by radši klela, než upřímně děkovala za radost z nenadálé společnosti.

Filyry se nechaly zahnat, protože nejspíš samy dobře věděly, že jim ještě Rutúž nepatří. Cože to křičely? Ani vodu nesvaříš... Proč by dělala zrovna tohle? Šíra si tedy lámala hlavu s potřebou horké vody a zatím nabírala tu z jezírka. Omývala bezvládného Rutúže a byla vděčná za každý šram, co se ukázal jako povrchní. Zato ten příčný šikmo přes hrud'! Neměla by okraje kůže nějak dát k sobě? Skrz maso se šklebí něco světlého- opravdu, kost! Rutúž nevnímal, odvážila se tedy sáhnout až tam. Taková oblá, dlouhá, no ovšem, žebro. Pod tím blána a další. Tohle dát dohromady bude věc!

Jak to vlastně dělali ranhojiči vojákům? Sešívali. Možná spínavi? Jsou prý daleko na východě země, kde mravenci kousnou do kůže, uštípne se jim hlavička a rána srostete bez jizev. Zrovna chudák Aluja o tom vyprávěla.

Šíra se rozhlédla po zemi. Veškerá hmyzí havěť rázem pochopila její přemýšlivý pohled a zmizela. Nepohnulo se ani zrnko písku. Trny! Trny kurimového keře, dlouhé jako Ladríny nehty. Keř není jedovatý, větvíčky se vyvařují do posilujícího nápoje ženám po porodu... Když hodně krvácejí. Šíra se honem dala do práce. Rutúž jen sténal, když propichovala kůži. Nemohla se rozhodnout, který ze dvou způsobů spojení bude lepší, tak je po šířce dlaně střídala. Své dílo zakryla pásem listů téhož keře. Odradí to mouchy.

Ted' ta noha. Možná měla nejdřív čistit tohle, ale té hrozné rány se opravdu bála. Co když je taková, že je lepší nohu odseknout, aby člověk přežil? Jenže to by musela až někde vysoko. V žádném případě! Zachvěla se a uvědomila si puch. Ó Soudče, ještě tohle scházelo! Mouchy se slétaly i sem. Rutúž měl problém. Hodně trapný a páchnoucí. V žádné písni o recích o něm slůvko nepadlo, zato Šíra právě nyní naplno pochopila, že k věci patří. Vždyť dívky svoje hrdiny ošetřovaly celé týdny? Ještě takováhle zkouška! Prádlo si tedy nešpiní jen malé děti. Pohled'me na tenhle zázrak světa: Urozený muž, král, statečný bojovník s velikou armádou a nadělal do kalhot. Princezna aby ted' tomu krasavci vrátila důstojnost. Hedvábnýma ručkama a tetelící se štěstím z té cti. Nerada uznávala, že lidské potřeby má i mstitel Rutúž. Ovšem ona, Šíra, by mohla být radši někde jinde, měnila by s kýmkoliv. Stovky dívek na světě by mu tak rády posloužily! No, nejspíš ne. Jak poodhalila to veliké nadělení, nevěřila v zanícení naprosto ničí. "Milý Chaj-simbe, jen ať se neprobere! Musel by mne zabít už proto - fuj, nemůžu mluvit!" Byl to ale puch! Hodný velikosti mstitele. S odporem odhodila smrdutý chuchvalec stranou a běžela vydrhnout ruce trávou a pískem. Páchly jako on, dlouho a hrozně. Naštěstí jedna bylina páchla silněji a přitom nehoupala žaludkem.

"Milý Chaj-simbe, tímhle odčinuji ještě nejmíň dva cykly měsíce ve tvém bezpečí! Fuj! Kdyby aspoň nebyl tak těžký, nemůžu ho otočit a takhle sahat na muže... To ho musejí Filyry táhnout zrovna sem?!"

Chaj-simb odpověděl šuměním listů. Určitě se smál. Šíra vlastně taky. Rutúž uměl zabíjet pohledem, že by Ladrí záviděla, jenže ponížený, nahý a páchnoucí budil útrpnost. Měl na sobě pouze prsten, zarůstající do prstu. Co ale dál? Šíra se zlobila na svou bezmoc. Poslední díra v těle a navíc tohle nechutné ošetřování. Už cosi zná o nutných tělesných potřebách. Jenže sotva Rutúže ošetří a dovleče do přístřešku, bude brzy znova ležet v mokrému. Nebo ještě hůř, v tom,

co teď. Kdyby ho ale jenom převalovala na suchou trávu? Hm, ano. Na bok, podestlat a zpátky. Bude ho to bolet, ale stejně nevnímá. Neměl se tak zřídit.

"Rohože už umím plést docela rychle... Neposmívej se, Chaj-simbe. Vždyť chci jenom říct, že můžu udělat zástěnu a později další přístřešek pro něj. Nejdřív samozřejmě dokončím to nejnutnější. Potom nanosím suchou trávu od štítu, na tu ho nějak přetáhnu a mokrou vždycky vyměním. Ano, do večera jistě budu hotová. Jenom ten oheň kdybych uměla rozdělat... I když netuším, proč. Možná na odvar z větvíček?"

Během promluvy lila tenký pramínek vody do rozsklebené rány. Řečněním sbírala odvahu k čištění. Vymývala nánosy písku, odvážně roztáhla kůži. Nic moc jiného po těch žebrech na hrudi. Jenom se nejdřív lekla, co to tam škube. Za chvíli pochopila, že to dlouhé tenké a cukavé bude tepna. Zato pevně uchycená bílá zrnka na mase poznala hned. Nejmíň deset shluků, svítících na mokrému, zčernalém mase. Mouchy nakladly spoustu vajíček. Možná proto se rány vypalují. Jenže když to Šíra neumí, určitě by Rutúže zmrzačila.

Vyvalila se krev. Šíra upustila vodu a málem utekla. Vyděšeně zírala, jak se krev vsakuje do písku. Nesla s sebou zrnka písku a kousky trávy. Snad to tak mělo být. Voda všechno nevymyla. A teď to stáhnout jako na hrudi. Ale radši bez mušich vajíček. Zkusila je z masa škrábat, jenže Rutúž začal strašlivě sténat. Nechala toho a zakryla díru látkou ze svého rukávu. Ještě ho přikrýt celého... Kurabův plášt? Chvíli váhala. Snad se duch mrtvého nerozzlobí.

"Odpust', Kurabe! Já sama se netroufla jím přikrývat, ale on je nahý a pod širým nebem. Jen tak dlouho, než mu dokážu udělat rohože, slibuju."

Dokázala, čemu by ještě ráno nevěřila: Očistila těžké, bezvládné mužské tělo od nečistot, ošetřila rány, přetáhla na čistou, suchou trávu. Jenom na ranec kalhot už sáhnout nemohla. Přece ho nevypere v jezírku, odkud pije! Zahrabala to u kořenů nejbližšího datlovníku. Cáry Rutúžovy košile ponechala, ty se hodí k ovazování. A jednou si jimi Rutúž zakryje klín. Šíra sama už skoro nemá, do čeho se oblékat.

Donutila ho polknout pár doušků vody, ale jak se slunce víc sklonilo k západu, zrudl horečkou. Pod Kurabovým pláštěm ho roztrásila zimnice. Studeně se potil a sevřenými rty do něj vpravila vodu sotva po kapkách. Kdyby alespoň oheň uměla rozdělat, zahřát ho!

"Chaj-simbe, porad! Filyry se brzy dočkají kořisti, jenže já věřím, že může přežít! Chci to dokázat, musím!"

Chaj-simb jako vždycky odpověděl šuměním listí. Ani ve zpěvu ptáků nebylo nic srozumitelného. Šíra si vzpomněla na vyprávění o třesku mečů, při nichž odlétají jiskry. To se z rezatých kusů kolem nepovede. Stejně by z malých jiskřiček žádný oheň nevzplál! Ať dál vzpomínala, jak chtěla, na všechna zapalování lamp a pochodní, vždycky byl po ruce olejový kahánek nebo ohniště.

"Byla jsem princezna a potom služka, vlastně otrokyně, jenže pořád mezi polštáři, uprostřed her. Matka mne naučila číst a psát, znát verše a písničky věhlasných básníků, ale jenom než, no, než mě Tádžluk pomaloval. Vedle Ladrí jsem se moc dalšího nenaučila. Kdybys nebyl tak štědrý, Chaj-simbe, nepřežila bych ani den! Přitom lidé pouštních kmenů najdou vodu na písečné pláni, uloví něco k snědku tam, kde já nevidím nic živého..."

Slunce zajiskřilo na barevných drahokamech ve vodě a dva modří ptáčci chtěli přispět. Prolétli kolem Šíriny hlavy a do vody upustili malé kamínky. Vystříklé kapky Šíru pobavily.

"Hlupáčci, vždyť tyhle křemínky se ani nelesknou! Chcete, abych si hrála? Radši zpívejte a já budu Rutúžovi měnit obklad na horkém čele. Víc nedokážu. Není, jak zapálit oheň, nemůžu vařit léčivý odvar."

S povzdechem nabrala vodu. Ani se neohlédla za třpytem u své chatrče. Poslední paprsky zatančily na nějakém kousku výzbroje dávných vojáků. Tolik starého železa, zlata a stříbra! Hned vedle Rutúžova těla trčí z písku další divná malá věc. Nejspíš z mosazi. Divná ozdoba. Odhodila ji, teď na uklizení nebyla chuť ani myšlenky. Ať byl jaký chtěl, bojovala s ním, zoufala si a ztěží dusila pláč, když marně chladila horké čelo a tváře.

*

Tentokrát přišly potichu. Šíra vzhlédla a viděla je kolem. Stály a mlčely, jako kdyby počítaly Rutúžovy dechy a odměřovaly jeho čas.

"Žije, nepatří vám. I když opravdu nedokážu svařit vodu a nikdy předtím jsem se o tak nemocného nestarala."

"Proč ho chceš? Jeho nenávist nezmenšíš. Svou bezmoc přičte k předešlému ponížení. Nejsi hotová Zeóla, neovládáš kouzelnou moc!"

"Vždyť skutečné Zeóly dávno odvál čas! Přesto bych vám ho nevydala, ani kdyby mne moje matka o povinnostech Zeól neučila..."

Vyprskly smíchy. Nechala je být, Rutúž zrovna pootevřel rty a ona do nich rychle lila vodu. Filyry povykovaly dál, ale Šíře nevadily. Třeba se uěknou, napovědí, prozradí něco při svém chvástání.

"Tvá matka? Ze života Zeól znala jenom slova! Řekni, kdy se zachovala podle nich? Když se před tvým otcem kroutila nahá, jen v posvátném náhrdelníku?! Když tě ani nezkoušela ochránit před Zarubem? Nebo když ho mámila posledním pohledem, než jí utálel hlavu?"

Roztrpčeně zvedla oči. Matka se obětovala. Byla Zeólou, učenou po prastarém způsobu.

"Obětovala se za Tádžluka! Vezla ho do Mazíje!"

"Obětovala jenom váš doprovod, oddalovala smrt. Věděla přece, že už nemá co Zarubovi nabídnout. Její krása zmizela a tebe dávno odvrhla."

"Proč by se Zarubovi nelíbila? Náš pán ji pořád chtěl u sebe, každý den. A se mnou si hrál. Často jsem za zástěnu hostům hrála na laruk, zpívala a přednášela verše."

"A jakpak se vůbec ta tvoje matka stala první z žen? Nepomohla jí záhadná nemoc druhých? Jakoupak že náhodou zemřela Tádžlukova matka do měsíce po tvém zohavení? Proč s vámi do Mazíje nejela žádná ze tvých pěti dalších sester?"

Šíra sklopila oči. Ona přece drze vyběhla a vylezla na posledního bílého velblouda, když matka projížděla bránou. Nevěděla, co je se sestrami, jenom to, že matkou prchá. Byla zvyklá se o sebe starat bez ptaní. Ano, Filyry měly pravdu. Jako by rozevřela oči, Šíra najednou viděla mnoho věcí v jiném světle. Matka by odjela bez ní, proto ji Tádžluk varoval. Píchlo ji u srdce, že se nemohla nadechnout. Přemohla bolest a unaveně Filyrám vysvětlovala:

"Byl hrozný zmatek, všichni bud' křičeli nebo padali na kolena a vzývali bohy a dobré duchy. Ona byla moje matka, česávala mi vlasy, vyprávěla o Zeólách, zpívala o mé kráse!"

"Dokud o ní zpívat mohla. Nepamatuješ, hloupá, jak tě od sebe hrubě odstrčila, když zjistila, že tvoje znamení neodstraní? Vždycky ti vykládala o obětech Zeól, když jí někdo slyšel, nejvíc ale před králem. Nechápeš, že se tím dělala hezčí? Poslala pryč do bezpečí Tádžluka, ne tebe. Nehleděla na tvůj strach, když vypukl boj. Plná nenávisti skočila mezi meče a dýkou zabila Zarubova syna. Slepě zuřila, bila se jenom za sebe. A potom s rozpálenou tváří zamumlala zaklínadlo touhy, jen aby získala čas a moc nad Zarubem. Zeóla? Pchá!"

Šíra pokrčila rameny. Chtěla věřit, že ji matka přesto zachránila. Bylo už po všem, všechny vásně vychladly, když ji našli. Pod krkem mrtvého koně, přitisknutou do písku a skoro udušenou cípem tlusté houně. Filyry ji chtejí zmást.

"Chcete jeho, vidíte? Jenže on žije. Má horečku, ale něco jsem ošetřila. Nechte ho osudu."

"Jeho osudu? Jakého? Vždyť jsi ho změnila, zasáhla do něj! Postavila ses vůli samotného Soudce! Udatný bidrík se před námi pokorně stáhnul, i když ten zasáhnout směl. Je silný a Soudcův spřízněnec, ale ví, jak se chovat. Co jsi ty? Vzpurná a hloupá holka. Nebo ses zakoukala do jeho krásné tváře? Je prokletý a s ním všichni, kdo ho chrání! Nikdy ti nevěnuje ani dobré slovo, hlupačko."

Šíra zrudla.

"Krása je pouhý rozmar bohů. Vím, že smí potěšit oko, ale nemám jí věřit. Oči řeknou o člověku mnohem víc."

Chechot Filyr rozhýbal o koruny palem.

"Věříme ti každé slovo, děvenko. Na co asi myslíš, když saháš na jeho pevné tělo? Když pečlivě omýváš jeho klín? Neroste ti pod rukama jeho nevědomá touha? Nemyslíš na to, jak ji muži tiší? Jak by ji mohl tišit on? Takový krasavec!"

Dotčeně vstala, ale s povzdechem se odvrátila. Vždycky přece věděla, že na tohle nemá myslet. Ani podle těla někoho posuzovat. Nebavily ji žádné Ladríny výlety, aby tajně sledovaly výcvik strážných. Zapůsobil na ni jediný: Tehdy zpocené svalnatce, jen s rouškou na bedrech, sledoval sám velitel Mulbar. Jako vždycky v černém, odložil jen plášt'. Ladrí zasvítily oči, sledovala vítězícího obra a šeptala jako v horečce.

"Vidíš, vidíš ho? Je krásný, toho bych chtěla... Vidíš jeho svaly, jak tančí pod kůží? Tohle je mnohem lepší, než všechny tvoje písň!"

Oběma dívками trhnul ostrý povel jako štěknutí. Muži utvořili kruh, Mulbar si od jednoho vzal meč a postavil se vítězi. Byl o hlavu menší, ale když obr zaútočil, Šíra zatajila dech. To nebyl jen výcvik! Zavřela oči a teprve Ladríno štípnutí ji přimělo znova se vrátit.

Mulbar stál pevně rozkročen a přece siláka odrázel. Meč tančil kolem něj, kryl ho jako magický kruh. Šíře odlehlo. Jako by ji slyšel, Mulbar vykročil. Svůj široký černý šat rozevlál, vůbec nepostřehla jednotlivé pohyby. Zírala na čepel meče. Poprvé, podruhé... Přestala počítat.

Mulbarův tanec přerušilo několik zastavení. Tehdy se čepel dotkla obrovské kůže. Škrábla ho, aniž dokončila smrtící zásah. Od té chvíle Šíra věděla, že písň nelžou. Tanec smrti vypadal jako sen, dech se zastavil i mužům. Náhle skončil. Mulbar vracel meč a mluvil o jeho využení.. Obr se potácel, z dobrých dvaceti škrábanců stékala krev. Ladrí se mračila, jak příliš rychle zasychají.

"Neměl ho šetřit! Nehty ho poškrábu, aby ty rány za něco stály. Naříkat bude, až je zasypu kořením!" Šíra jí honem táhla pryč, než je prozradí. Byla schopná zavolat rovnou na Mulbara! Ano, tehdy Šíra něco o kráse mužů opravdu zvěděla. Což nikomu nemůže přiznat. Přesto by s Filyrami nedovedla pohotově žertovat o mužském klínu. Jedna z Filyr se shýbla, nadzvedla Rutúžovu hlavu:

"Co ti řekly jeho oči?"

"Že zničí každého, kdo pochybuje. Že mstí smrt sestry a možná další dávné křivdy."

"Zabil vlastní matku, zmrzačil a uvěznil otce. Jenom Soudce ví, proč a jak vymřela celá rodina surúmského krále. A pouze Soudce nebo Rutúžův skutečný otec mohou ukončit jeho život."

"Proč jste mi ho tedy nechaly? Proč jste tvrdily, že do rána zemře? Věděly jste, že je nesmrtelný. Pán Zeólů vám nařídil Rutúže přivést, aby ho zničil. Lhaly jste mi."

"Ty hlupačko hloupá! Protože přece jen tou Zeólou jsi a proto zastavíš Filyry, když sáhnou na živého!"

"Odpust'te, nevěděla jsem... Ale nelituju. Možná jste ho vyděsily tak, že se změní. Zasáhla jsem, podrobím se trestu. Vás, vzácné Filyry, prosím za odpuštění. A žádám o radu. Povězte mi, prosím, jak a kde se dozvím víc o Zeólech? Myslím, že mi není určen osud princezny, hýčkané ve zlatě a hedvábí. Být skutečnou Zeólou, pomocnicí slabých -"

Přerušil ji smích a skřehotání. Filyry se roztančily a jejich škodolibé veselí zvedalo rozvířený prach až k nejvyšším korunám datlovníků. Šíra vyskočila a vztahovala paže za každou z nich, jak jí v divokém tanci míjely.

"Nechci vám škodit, nechci vám stát v cestě ani vás zahánět! Jen se podívejte, jak bídně se starám o něho. Nevím nic, jsem bezradná a zoufalá. Radši se budu celé roky učit, než znovu utráct dny někde za zástěnou!"

Stanuly. Šíra pohlédla nejbližší tam, co by měl člověk tvář. Mezi šedými cáry se převalovaly kotouče prachu. Nic, obalené zdáním. Bez očí, bez jakékoliv podoby.

"Zeólou ses narodila. Pokud jí nebudeš, stáhneme tě mezi sebe. Víc nikdo neví. Jsi poslední."

Šíra zírala před sebe. Tenhle hlas předtím trpce mluvil o její matce. Nechtěla ji v tom skřehotání poznat, přijmout hrůznou nápovědu. Matka že je mezi nimi? Zároveň se bála, aby hned nezmizely. Nesmí dát nic najevo! Otáčela se za přízrakem, objímalu ho pohledem.

Matka... Kdysi pouze naznačila, že Zeóly pocházejí přímo od bohů, že jsou výsadou původu. Ne učením starých mudrců, jak vyprávějí pověsti. Matka jen posměšně opakovala slova starého vypravěče a když zahledla Šírin pozorný pohled, třepala prsty a obrátila řec jinam. Jakého se to tehdy dotkla tajemství? Byli vůbec nějací opravdoví, mužští Zeólové? Šíra polkla. Nač se ještě ostýchat? Jestli provedla, co jí Filyry kladou za vinu, už toho moc nezkazí. Poklekla a obrátila dlaně vzhůru.

"Jste moje pratety, pramatky? Máte mou úctu, at' jste se staly čímkoliv. Buďte pozdraveny, ctihodné."

Než zvedla hlavu z úklony, byla sama. Slunce zapadlo a Rutúž u jejích nohou zasténal.

*

Po dvou dnech se změnilo málo. Z vajíček vylézali krátkí červíci a Šíra je zdlouhavě vybírala pomocí dvou tenkých klacíků. Odporně se kroutili. Bylo jí úzko, že takový hnus dopustila. Měla začít u téhle, nejhorší rány! Rutúž její ošetřování mlčky snášel se zavřenýma očima. Jedl kaši z drobně nasekaných bulev kamy a pil, kdykoliv k jeho rtům přiložila vodu.

Nemluvil, nesténal, spával tvrdě. Tehdy ho otácela a měnila nečistou podestýlku. Dokázala kolem něj postavit ohradu z větví a rohoží, nahoře zpevněnou klacky napříč. Svazovala je dlouhými kořeny zelenošedé trávy. Nevěděla, jak dlouho po zaschnutí vydrží kořeny pevné, ale na její chatrči už obstály celý měsíc. Když bude Rutúž nespokojený, udělá si sám příbytek lepší a hotovo! Je přece muž a časem zesílí. Pokud to dokáže. Ale možná se spokojí s tím, který mu staví Šíra. Už má i půl střechy ze starých, uschlých olistěných větví.

Tolik se naučila nového! Dodneška netušila, že se listy palem rozpadají do dlouhých, tenkých pruhů. Pletla rohože i z nich, ale brzy se lámalý. Hodí se jen na dělání stínu, usoudila. Možná i na oheň, kdyby konečně zjistila, jak ho rozdělat.

Filyry se neobjevovaly a na Šíru padala tesknota. Chodívala až ke hradbě ze starých štitů a hleděla do pouště. Jak odtud pryč? Nerada by s Rutúžem zůstala déle, než musí. Kam dohlédla, byl písek. Duny se vlnily v mnoha odstínech od bělavé, žluté až k červené. Nádherné, velkolepé a úžasné i v takovémhle chvíli smutku. Šíra se posadila a začala zpívat. Polohlasně, aby tóny ani slova nedolehly pod palmy za jejími zády. Zpívala západu slunce a nastupující noci. Ta ji odměnila tisíci třpytivých hvězd, zavěšených na měkké černomodré temnotě. Kdyby Šíra vyběhla na nejbližší přesyp, jistě by se některé dotkla. Usmála se takové bláhovosti a vrátila zpátky. Dala Rutúžovi napít, dobře ho přikryla a šla spát.

9. Před návratem

V Mazíji všechno šlo, jak Peuga předpověděla. Stačily vyvolat dojem, že Ladrí teskní po své držce. Když se vítěz nade všemi, pravý král Tádžluk, objevil ve svatém městě, zamířil rovnou k domu Zarubovy dcery. Snad ten žal nad smrtí Šíry uvítal jako záminku, ale za dveřmi domu nedovolil žádné odmítnutí, nečekal ani zdvořlostní zlomek chvíle. Vstoupil do domu se samozřejmostí dobyvatele a pokračoval rovnou do soukromých místností. Ladrí si hověla na širokém loži mezi polštáři. Malá služka ji ovívala, v každé ruce jeden vějíř. Ladrí se nelekla, jenom našpulila rudé rty. Stačila je několikrát skousnout. Zatímco domem zněly pánovité kroky, rty zrudly a zvláčnely. Na zakrytí tváře princezna vůbec nevpomněla.

Tádžluk nebyl příliš vysoký a s Mulbarem se mohl měřit snad jen v hodně odvážném snu. Ladrí přišlo směšné, že tenhle králiček s tenkým knírem v dětské tváři chodí oblečen jako bojovník od Zeol-turum. Rozhodla se však být laskavá.

"Řekli mi, že dcera mého strýce žije velmi skromně a přišel jsem se o tom přesvědčit. Je to pravda."

Ladrí mátožně pokynula rukou, aby se usadil na velké podušce u dveří. Tádžluk klidně přistoupil k loži a uvelebil se přímo u Ladríných nohou. Zrozpačitěla.

"Odpouštím ti způsob, jakým jsi sem neomaleně vtrhnul. Jestliže vskutku patříme do jedné rodiny, nestalo se nic nepatřičného. Vidiš sám, jak žiji. Umírám horkem a jsem takřka bez vlády."

"Tvá krása nijak netrpí, to tě ujišťuji. Je však nutné ji chránit, je velmi vzácným klenotem." Ladrí zkoumavě pohlédla do Tádžlukových očí. Nedokázala v nich číst a rozhovor ji zneklidnil. Přejela jazykem přes rty a oddechla si, když ten pohyb upřeně sledoval.

"Tys tedy Šírin mladší bratr, kvůli kterému tehdy zdržovali v poušti mého otce? Bojovali všichni včetně žen, aby ti dali čas uprchnout. Víš, že tam zahynul můj bratr? A potom všichni mimo Šíru. Otce vybití rodu velmi zasáhlo."

Tádžlukovou tváří přelétl stín. Ladrí zahrála nechápavou, ale byla spokojená, že ho zasáhla na citlivém místě. Konečně něco, čemu rozuměla: styděl se za boj Šíry matky. Byl chráněn ženou.

"Slyšel jsem, jak tě zarmoutila zpráva o mé sestře. Kdo želí její smrti, stává se mi drahým."

Štíhlé prsty jeho ruky přejely nad lýtka Ladrí. Sotva se dotkly látky nabíraných kalhot, ale Ladrí se zdálo, že se každý Tádžlukův prst propálil jako žhavé železo až ke kostem. Zalapala po dechu a na všechny zlomyslnosti zapomněla. Tádžluk vstal, jako by nic nepostřehl, a rozloučil se:

"Nenechám tě vadnout v mazíjské chatrči. Patříš do paláce, do pozorné péče oddaných služek. Vrátíš se domů."

Zanechal Ladrí ztrnulou a překvapenou. Zato Peuga zajásala nad dobrou novinou. Král nařídil, aby paní v určený čas převezli do Kišúru! Vychvalovala všechny Tádžlukovy přednosti, jeho obratnost i sílu. Rutúž nad ním ani kouzlem nevyhrál! Musel uprchnout, aby někde pošel jako pes! Ladrí naslouchala, stále neschopná vlastních myšlenek. Tádžluk ji ohromil. Přišel, rozhodl, na nic se doopravdy neptal. Mirší odložila vějíře, rozpletla Ladríny vlasy a zlehka pročesávala jednotlivé prameny. Odvážila se promluvit, aniž byla vyzvána:

"Paní moje, víc jsme si nemohly přát! Byl jako zasažený bleskem. Pro tvůj smutek nad Šírou nebude vnímat ani slovíčko v jiném tónu."

"Snad," zatřepala v dobrém rozmaru Ladrí prsty. "Jenže jsou na světě čtyři jazyky, co budou tak dlouho mlít, až k němu dosáhnou. Už teď cítím, jak se poplašeně mrskají. Jako červi, tlustí, chtiví zrudnout mojí krví. Zašlápnou je!"

Mirší pustila vlasy, poslušná pokynu matky. Odstoupila a Ladrí zasvitlo v očích. Vykázala děvče z místnosti jediným pohledem a zvedla bradu. Čekala a nemýlila se, Peuga natáhla krk a šepťala jí přímo do ucha:

"Vždyť můžeš, paní. Jak je to snadné! Ne, ne ty sama. Dovol své služebnici, atť se postará. Vím, kdo tě ohrožuje a přísahám, že jejich jazyky se rozpadnou v hniliobě dřív, než vysloví osudná slova! Věř, paní znám prostředky..."

"Povídej," chytla ji za rameno Ladrí. "Mluv, honem, poslouchám tě," dychtivě nastavovala ucho ke staré ženě. Peuga se usmála. Rozpovídala se o rostlinách, jejichž odvar působí divné boláky, hnisavé a pálící jako oheň. Stačí jen malá ploška, napuštěná jedem, které se oběť dotkne. Jed nelze vystopovat, působí až po několika dnech.

Ladrí hořely tváře vzrušením. Musela znát každou podrobnost, dobu růstu boláků i čas hnisání, smrtelnost a také jizvy toho, kdo otravu přežije. Nadšeně zatleskala, když Peuga navrhla přimíšit odvar, který způsobí vidiny. Nikdo nebude věřit zlolajným jazykům, když dívky uslyší blábolit v pomatení smyslů!

Slovo za slovem Peuga před Ladrí odkrývala neznámý svět, plný nevidaných možností. Královská dcera zatím slýchala pouze o lektvarech, budících plodnost mužů nebo hubících nežádaný plod. Peuga Ladrí ukázala, jak nádherná, zábavná může pomsta být. Snad ještě kdyby bývalé družky v té bídě mohla uvidět, aspoň jedinou!

Ladrí se začala těšit. Přijme nabídku nového krále a zbaví se nepřátele. Kdo by ještě naslouchal ubožačkám, které sami bozi trestají za proradné klepy? Peuga nemusela radit ve všem: Ladrí

sama za několik dní poslala sluhy s drobnými dary a pozváním na svatební slavnosti v Kišúru. Vždyť se jí stýská po družkách a chce je mít u sebe jako jedinou svou rodinu o svatebních dnech.

Tádžluk nepobyl v Mazíji dlouho. Tu starou Peugu ve čtvrti milostnic hledal marně, skrývala se. Nikdo neřekl, kde žena je, o to ochotnější však líčili neblahou smrt její dcery. Odmítla prý hostit muže, jak bylo její povinností. Přemlouvali ji, bili, přesto se chovala, jako by patřila do jiné čtvrti. Mezi prodavačkami lásky a kuplířkami se takové věci netrpí. Snad se zamilovala, což je pro rodinu takové dívky hotové neštěstí. Otevřela si žily, když ji odvedli k pomahačce. Možná by jí jen vykuřovali, možná dokonce čekala dítě.

"Nikomu nepříšlo divné, že Peuga se svým žalem zavřela opravený dům a odešla pryč. Její syn odešel k vojsku, ale neví se, ke kterému."

Obr Ruki nebyl rád, že králi nese takové zprávy. Tádžluk zbledl, sevřel ruce do pěstí, ale hned se znova ovládal.

"Děkuji, příteli. Slyšel jsem, že jsi tu u příbuzných našel svou sestru. Už se uzdravila?"

Ruki zavrtěl hlavou.

"Ještě leží v horečkách. Je to něco nakažlivého, dnes onemocněla i strýcova žena a dvě služky. Onemocněly všechny dívky, které dřív sloužily u Ladrí."

"Myslím, že princezně hrozí nebezpečí?"

Ruki sklopil oči. Lepší je mlčet, Tádžlukovi po návštěvě Ladrí hořely tváře, byl jako zasažený bleskem. Takoví muži oslepnou a ohluchnou. Oddechl si, když ho král propustil.

Tádžluk hleděl z okna na ploché střechy domů s pestrými zástěnami a stany. Na podobné střeše tady zpívávala i ona. Věřil, že je darem bohů, že místo sestře bude jednou naslouchat jí. Proč se spolehl na vítězství, proč pro ni neposlal, nevykoupil ji? Dnes místo Zerimy už jen vítr zpívá v opuštěných zdech. Bylo jí patnáct, ne víc, ale nezapomněla. Vzdorovala všem kvůli němu.

Tádžluk už dnes věděl, že dívky pro potěšení slouží jiným, nikdy sobě. Nemohou ani rodit děti. Jejich tělo musí být dlouho pevné, aby těšilo muže a tahalo zlato z jejich váčků. Tak dívky vynahradí svým rodinám léta péče. Krásky znamenají veliké bohatství. Podle všech Peuga přišla nadlouho o všechny naděje. Nikoho nenapadlo, že by Zerima mohla opustit úděl milostnic, že Tádžluk věřil na nové setkání.

Nový král už Ladrí nenavštívil. Poslal jí darem zlaté šperky, dvě šňůry perel a dvě bílá kočata s dlouhou hedvábnou srstí. Rozkázal odjet, dokonce bez věšeb, které žádal. Velitel Víruk, který stejně jako Birim odešel od Rutúze i s vojskem ještě před tím soubojem, totiž objevil na sever od Kišúru hlavní ležení Rutúzovy armády. Plný údivu Tádžlukovi líčil, co našel:

"Divná věc, králi. Muži prchli z Tašchanátu na koních i pěšky, ve zmatku. Bez zásob, zbraní a kořisti. Jako by zažili tanec démonů. Rutúzův stan byl rozmetaný. Snad odplata běsů za jeho kouzla. Hrůza leží nad tím místem, ani pták je nepřeletí, koně tam nevkročí."

"Deset tisíc mužů neprojde neviděno. Nemají zásoby, musejí je uloupit. Všechnu kořist a věci rozdělte do vesnic podle obchodních cest. Jako náhradu za škody a také na opravy a stavby sikají. Tašchanát musíme rychle obnovit."

Víruk zrozpačitěl. Tádžluk přikývl.

"Nezapomněl jsem na prchající vojáky. Dohodni se s Rukim a Birimem, pročešte obydlené kraje až k hranicím na severu a východě. O lopiče v poušti se postará žízeň. Já musím do Kišúru."

"Zajmout nebo zabít?"

"Podle práva, Víruk. Poutník smí odejít v klidu, lopič ztratí hlavu. Kišúrské hradby jsou prázdné, potřebují ozdobit."

"Slyšel jsem, že sis vybral ženu, pane."

"Svatby vždycky zdobili vítězství, Víruk." Štíhlý Víruk sklonil hlavu a přešlápl. Tádžluk je přece jen holobrádek... Král mu stiskl rameno.

"Slyšel jsem dost, příteli. Nepletu vládu s radovánkami. Žen můžu mít víc a přitom žádnou královnu. Jdi si odpočinout."

Ráno od bran Mazíje vyrazilo několik jezdců. Vojáci na ně čekali na polích a v sadech před městem, přichystaní vyrazit. Hnuli se, jako když obrovské hejno kobylek odlétá. Ještě na dohled z hradeb se rozdělili do několika proudů. Král zamířil k sídlu předchozích tašchanátských vládců.

Nebylo mu však přáno projít bohatě zdobenou bránou města Kišúru bez dalšího zastavení. Cestu mu zastoupil bojovník od Zeol-turum. Vzdal králi úctu, ovšem přiměřenou svému stavu. Takže pozdravil Tádžluka téměř jako sobě rovného. Tádžluk zarazil koně, pokynul svým mužům a sesedl.

"Tebe neznám, ačkoliv jsem mezi bojovníky tvého lidu dospěl. Kdo jsi?"

"Mulbar, králi Tádžluku. Soudce si přeje, abych šel za Zeólou. Žije a její hlas rozechvěl skalní chrám."

Tádžlukovi zajiskřily oči. Objal Mulbara jako přítele.

"Tak tys tedy sloužil u Zaruba a hlídala moji Šíru? Učitel Kurab si tě velice vážil. Matka Parí několikrát zahnala můj stesk. Jsi bidrík, vyvolenec Pána osudů. Takže Zeólin hlas zazněl... Skvělá zpráva! Dám ti všechno, co potřebuješ, vyber si nejlepší jezdce. Chci, abys ji co nejrychleji našel a odvezl do Mazíje, do svatyně. Do čtyř týdnů, Mulbare. Z Mazíje povedeš karavanu s mou nevěstou."

"Vyrazím hned, králi. Stačí deset mužů."

Tádžluk ukázal na oddíl černě oděných pouštních bojovníků. Jejich velitel dal znamení, že rozumí.

"Vyber mezi svými. Ještě něco: Šíra nesmí s Ladrí jist ani pít, ani se dotýkat stejných věcí. Její slovo platí víc. Sleduj přitom, jak se k sobě princezny budou chovat."

"Rozumím, pane. Vyvolil sis Zarubovu dceru, pane?"

Tádžluk zvýšil hlas, i když hovořil jen k Mulbarovi.

"Ona i já jsme dědici téže země. Osud nás spojuje. Šíra však znamená mnohem víc, vždyť Zeóla je nadějí zítřka."

*

"Rytíři slavní usedli poblíž králi,
na vedlejším pódiu se krásné paní smály
jak na zelené stepi pasoucí se laně
-rytíři mocní lvi už chystají se na ně-
leč žádná laň se šelem nebála,
krásou a smíchem je sama vábila..."

Jak mohla Šíra zapomenout, že staré písni odplavují stesk a všechno zlé, čím hrozí každý další den s Rutúzem? Určitě se mohl dávno hýbat, určitě se alespoň nadzvednout na loktech, ale sveřepě trval na své bezmoci. Možná proto, aby ji mohl spalovat nenávistnými pohledy a pohrdáním. Byl směšný. Jako vztekající se paličatá Ladrí. Ti dva byli jak z jednoho hnízda. Šíra už Rutúze osetřovala s úsměvem, který nemohla ovládnout. Odcházela s lehkým srdcem a vracela se s čistou hlavou. Ty potřebuješ mě, ne já tebe, hlupáku!

Chaj-simb Šíru potěšil: Z písku u štítové stěny dal vystoupit předmětu v hroudě hlíny. Sotva se jí Šíra dotkla, opadla hlína ve velkých kusech. Z prachu zasvitlo zlato. Uvnitř hrouda skrývala nádherný zlatý hřeben, zdobený rytinami květů. Ten Šíra do vody nechodila. Už téměř týden neměla, čím si rozčesat vlasy. Zrezlému zlomku, který předtím našla, vypadl poslední zub. Přesto musela nečekaný pozitek odložit: Blížil se čas, kdy napájela a krmila Rutúže.

Tentokrát mu bez řečí na dosah zapíchl do země zbytek přílby, plný vody. Vedle položila šáchorové oršky s nakrájenou kamou a odběhla. Teď měla důležitější starost. Rozpustit vlasy, pročesat od konečků ke kořínkům, nechat provívat větrem a zatančit slunci v jejich závoji.

Ani pevně zapletené copy totiž nevydržely upravené déle, než pět dnů a Šíru zlobilo, že jí k pročesání zbyly jenom prsty. Už vyzkoušela kdejaké větvíčky, dokonce i trnitou z keče kurim, ale nic neobstálo. Jediná radost, která spojuje celý Šírin život až k rokům matčiny lásky, kterou

ani Ladrí neobjevila a nepošlapala, se vrací. Šíra má konečně opravdový hřeben s patnácti pevnými, silnými zuby!

Pomalu, slavnostně pročesávala jeden pramen po druhém a v duchu viděla samu sebe v zrcadle. Téměř cítila matčiny prsty. Nádherný pocit! Vracela se k samotným pramenům blaženého štěstí. Zavřela oči. Slyšela otcův hlas a Tádžlukovo výskání. Někdo rozehrál sedmistrunný laruk...

"Neměla bys sedět na zemi. Dobré dvě stopy tvých krásných vlasů se kroutí v prachu."

Zachvěla se, ale nevěřila, že to nebylo zdání. Copak si totéž právě sama neuvědomila? Ptala se jen, proč slyší hlas velitele Mulbara. Nejspíš si z ní Filyry ztropily žert. Proč ale zrovna s Mulbarem? Ještě bez ohlédnutí odpověděla:

"Kdyby tu skutečně někdo byl, již z pouhé zdvořilosti by neokouněl a neuváděl do rozpaků nedostatečně zahalenou dívku!"

Vyjekla, když na ramenou ucítila tkaninu. Vyskočila a otočila se. Bez dechu třeštila oči na Mulbara, který tu s úklonou skláněl hlavu. Stejně jako deset dalších mužů u koní, kteří stáli opodál. Chvíli trvalo, než se Šíra uklidnila. Dlouho nemohla uvěřit, že jsou skuteční. Měli mnohem víc černě pod očima, než bývala zvyklá vídat. Připomínali démony. A neměli snad s nimi cosi společného, když přišli nepozorovaně? Neslyšela ani koně, frkání, nic. Zachumlala se do Mulbarova pláště. Byl skutečný, voněl větrem a Mulbarem samotným. Uvěřila, že nesní. Mulbar pozvedl oči:

"Nikdo již nevěřil, že jsi mezi živými, paní. Já sám se před chvílí ptal dobrých duchů, proč se nám zjevuje tajemný Chaj-simb. Možná nadešel čas, aby ses vrátila do paláce, kterému nyní vládne tvůj bratr."

"Bratr... Tádžluk žije? Bohové milosrdní!"

"Po zprávě o zabití Kuraba od Rutúže Šurúmského odstoupila většina spojenců. Nevěděli jistě, kdo by je měl vést, ale Rutúž sám napadl reku Dulukira a prozradil, že je ve skutečnosti Tádžlukem. Souboj Rutúž prohrál a kouzlem zmizel. Hned poté se v hrůze rozprchli poslední jeho věrní. Král Tádžluk získal všechno: Trůn, dceru předešlého krále i přízeň všech, kterým vadila zbytečná Rutúžova krutost."

Šíra netrpělivě zvedla ruku.

"Říkáš, veliteli, že Ladrí a můj bratr měli svatbu?"

"Ještě ne. Tádžluk měl po setkání s princeznou v Mazíji sen, že teprve za tohoto úplňku vstoupí do jeho otcovského paláce budoucí matka příštího krále. Před odjezdem z Mazíje však Ladrí poslal prsten a sám podobný nosí na pravém prsteníčku, na znamení zásnub."

"Ladrí je tedy v Mazíji?"

"Ano. Pojedeme tam i my. Musíme spěchat, aby budoucí královna vstoupila do Kišúru ve správný den. Už jsem nedoufal, že zaslechnu tvůj hlas, paní. Zaslechl jsem smích v šumění větru a když jsem zahlédl obrys Chaj-simbu, přijali jsme rádi jeho pozvání."

Mluvil zvláštně, jako by měla uvěřit náhodě. Věrný, statečný Mulbar! Zřejmě ho Tádžluk vyslal, aby pročesal poušť. Nebo se rozhodl sám a skromně tají zásluhy. Usmála se:

"Mohu tedy odjet s vámi?"

"Ty rozhodni, paní. Ty poroučíš."

"V přístřešku u jezírka leží zraněný muž. Nemyslím, že by mohl odjet, ale jistě se již o sebe dokáže postarat. Nezdrží-li vás to, napojte a napaste své koně, odpočiňte si a naberte zásoby na další cestu. Snad vás Chaj-simb zavolal, abych mohla odejít."

Mulbar se napřímil. Opravdu to s podmalováním očí hodně přehnal. Vypadal zlověstně, zpozorněl jako dravec. Šíra si všimla, jak sevřel rukojet' meče. Copak udělá, dá najevo podezření z nevhodného vztahu neprovdané dívky? Začala být velmi zvědavá. Rutúže určitě nečeká.

"Smím ho vidět?"

"Možná ho poznáš."

Otočila se a vedla je. Mulbar se sklonil nad Rutúžem. Šíra čekala, co řekne. Vyděšeně zpozorovala, jak znovu sevřel meč, až zbělaly klouby na hřbetu opálené ruky. Že by se Mulbar

neovládl? Dobije bezbranného? On?! Zvolna se napřímil. Vydechla úlevou. Mulbar to zaslechl, otočil se a ostře jí pohlédl do očí.

"Měla jsi pravdu, paní. Je nejvyšší čas odjet. Doba jeho bezmoci minula."

"Snad setkání s Filyrami napřímí jeho cestu. Jistě dokáže odejít sám."

"Filyry? Tys od něj odehnala Filyry! Proto všichni prchali jako šílení."

Víc se na ni nepodíval. Křikl na své muže. Zdálo se jí to, nebo velel příkřeji, než byli zvyklí?

Než se Šíra rozmyslela, skláněl se přední Mulbarův jezdec a podával jakýsi vak. Mulbar pokynul:

"Převlékní se na cestu, paní. Mazíja by tě neměla uvítat v cárech. Ženy mého lidu se takto oblékají všechny, jejich urozenost nebo bohatství prozrazují šperky. V Mazíje můžeš oděv doplnit podle svého stavu. Všechno, co který král ukryl ve svatyních, slouží jeho dědicům a pokračovatelům."

Přikývla a odešla do své chatrče. Díky bohům, že její střevíce a závoj zůstaly použitelné! Černé úzké kalhoty a dlouhá košile s vysokým límcem samy o sobě nestačí. Co dělat se stejně černým pruhem látky, netušila. Zapletla si copy a obtočila je kolem hlavy, jak byla zvyklá. Co dál? Na upevnění závoje jediná zbylá spona nestačila. Vánek přivál povědomou vůni. Mulbar přišel. Vyšla ven, znova zahalená do jeho pláště. Čekal se sklopenýma očima.

"Smím tě požádat o radu? Nevím, jak se zahalit pro Mazíju..."

Dlouhý pruh látky měl sloužit k zavinutí hlavy. Šíra se nemusela sklánět, vysoký Mulbar v mžiku omotal a upevnil tkaninu tak, že jediná Sírina spona přichytila cíp jako roušku přes tvář. Potom jí nabídl nádobku s kuhlem. Slunce bude ještě dlouho příliš ostré a čerň chrání oči před zapálením.

"Ponechej si pláště, paní. Nikdo nesmí sestře panovníka vytknout ani to nejmenší. V Mazíji si vybereš dostatek šperků z rodinného pokladu."

"Všechno přece ukořistil Zarub. Nevadí mi..."

"Mýliš se, paní. Dokonce i velký náhrdelník tvé matky se vrátil do Mazíje. Jsi poslední, kdo ho smí nosit."

Překvapeně zvedla hlavu. On sice kdysi přišel a zachránil ji před Zarubem, ale na to nenaráží.

"Co o něm víš?"

Vyhnil se jejímu pohledu.

"Můj lid chrání svatyně Zeol-turum. Jsi poslední z lidí, kdo by v nich směl žít. Ten náhrdelník pochází přímo od Jarúsi, pramatky Zeól."

"Nejsem pravá Zeóla, ještě ne."

"A ten muž? Zachránillas ho přece nějakým kouzlem."

Pokrčila rameny.

"Má na svém přežití větší zásluhy, než já. Neumím rozdělat ani oheň, nikdy jsem neseděla u nemocného."

Asi prozradila příliš, Mulbar zvláštně nadzvedl levé obočí. Pokrčila rameny. Tak at?

"Kdykoliv zatoužíš opustit zlatou klec paláce, ženy mého lidu si budou pokládat za čest..."

"Chápu. Je skoro zázrak, že jsem přežila já sama, natož on. Ne, neomlouvej se, jsi velmi taktní. Jak bys rozdělal oheň ty?"

"Jako mí muži: Křesadlem. Nebo několika dalšími způsoby, které princeznu hýčkanou v hedvábí nikdo neučí."

Kousla se do rtu. Takže křesadlo? Pochopila, že právě ono vyčuhovalo z písku u Rutúžovy ohrady. Chaj-simb ji tedy vyslyšel a pomáhal, jenže napovíděl hluchému! Až nyní se Šíra rozpomněla, že přece jen jednou viděla rozdělávat oheň. Když jako malá utekla do dvora stráží. Tehdy jedinkrát ji matka zbilá. Ne rukou, ale tvrdým střevícem.

Ted' Šíra odvedla Mulbarovu pozornost tím, že přinesla zbylé Kurabovy věci. Neptal se, přijal je s úklonou a vrátili se k ostatním. Tam Šíře nabídl horký silný čaj v malém šálku. Pokradmu se

rozhlédla. Každý jej držel v pravé ruce, palcem a ukazovákem. Jinak se to ani držet nedalo, začerněný kovový koflík bez ouška pálil. Mulbarova napjatá tvář trochu zvlídňela:

"Dodává sílu, pojedeme zbytek dne a skoro celou noc."

Mulbar taktně zadržel otázku, která se nabízela. Šíra mu byla vděčná a mlčela také. Nakonec tedy právě odchod z Chaj-simbu bude tím nejtěžším. Nesesěla na koni několik let a teď si to bohatě vynahradí. Nebude jí kvůli Chaj-simbu bolet srdce, ale úplně jiná část těla. Vítr se prohnal korunami datlovníků a Šíru smích oázy zahřál. Jsi nejlepší, nejmilejší domov, jaký jsem kdy měla, Chaj-simbe!

10. Mazíja

Jeli i tryskem. Šíra si myslela, že v písku nemůžou koně tak rychle, ale Mulbar se tu vyznal. Náhle zarazil koně, zakroužil nad paží hlavou a všichni změnili směr. Šíra zastavila úplně. Viděla na obzoru cosi divného. Když se k ní Mulbar vrátil, už rozeznala křik a nárek.

"Ještě se bojuje?"

"Nejspíš lupiči nebo kmenový svár. Není to náš boj. Musíme do Mazíje, čas ubíhá. Slunce brzy zapadne."

Zhrozeně a nevěřícně na Mulbara pohlédla, jako by ho viděla poprvé. Copak neslyší ženy? Předstírala, že Mulbara poslechne, ale sotva otočil koně, pobídla svého do trysku. Už rozeznala kamenitý pás v písku a kůň ji po něm nesl rovnou do boje. Mulbar zaváhal, než hvízdnul na ostatní. Modlila se k Soudci, aby ji nedohonil a neodtáhl na poslední chvíli. Kolem zasvištěly šípy. Slýchala o tom, viděla u jezdců malé luky, a přece ji to ohromilo. Stříleli za jízdy, někam přes ni, navíc s jistotou, že ji nezraní. Alespoň v to věřila. Přesto vzývala Soudce i jejich proslulý výcvik. To už vykřikli těsně za ní, div nespadla, a prolétli kupředu s tasenými meči.

Byli to lupiči. Bránilo se jim už jen pět mužů, dokonce i čtyři zoufalé ženy zvedly meče padlých. Mulbarova družina lupiče smetla jako bouře. Šíra zůstala u první mrtvoly, tentokrát Mulbarův štěknutý povел poslechl. Sesedla a sklonila se nad tělem. Uťatá ruka a rána na hlavě. Nepohnul se tamhletem? Běhal a hledala, komu dokáže pomoci. Mrtví a umírající, mohla jim jen ulehčit odchod zpárovou o pomoc. Deset, patnáct, další a další. Filyry čekají hody. Těla lupičů roztrhají a duše pošlou k mokobě. Dokonce i dva chlapci, sotva desetiletí, padli. Rozplakala se. Otočila koně příliš pozdě! Mulbar Šíru kvílet se ženami nenechal. Sevřel jí rameno a donutil vzhlédnout.

"Musíme jet. Nechám tu čtyři muže, pomohou jim."

Stařec se šrámem na čele přistoupil, aby poděkoval. Mulbar zamítavě zavrtěl hlavou.

"Děkujte Zeóle, která se protivila příkazům bratra i samotného Soudce."

"Kdybych to uměla, požádala bych o pomoc Filyry. Ty by se ustrnuly."

"Ukrojila sis z odpočinku v Mazíji, paní."

Pokrčila rameny. Stařec hleděl z jednoho na druhého a Šíra se s pohněvaným Mulbarem nehodlala hádat. Ticho přerušil voják s dotazem, který neslyšela a odpověď nechápala.

"Král poručil všechny. Rozděl je do vaků ke každému koni. Vyrazíme."

*

Rukitan Šelud se v tu chvíli modlil ve svém domě, v okrouhlém dvorci uprostřed vesnice, nejméně dvacet dnů ostré jízdy odtud. Ptal se Soudce, proč ho stíhá tak těžkým osudem, proč se mu musela vrátit zohavená dcera. Kdyby v Mazíji zemřela, uspořádal by smuteční slavnost a nechal ženy naříkat nad princeznou, vězněnou zlým králem. Teď se svět raduje ze Zarubovy smrti, ale dcery předních rodů se domů v pořádku nevracejí. Jaké prokletí je stihlo?

„Otče Zeólů, shlédni na posledního syna, na posledního zasvěceného! Řekl jsi, že teprve její syn může být zasvěcen, ale co s ní?!“

Soudce neodpověděl. Mlčel celé tři dny, dokud starý Rukitan s prosbami a otázkami neskončil. Takové mlčení hlava Šeludu nepamatovala. Naopak, často musel Rukitan hodně přemýšlet, co které znamení přináší. Teď ani ptáče nad dvorcem nepřelétlo, žádný mrak se neobjevil, vítr nad střechami nezpíval. Ovčí vnitřnosti také nic neukázaly.

„Špatné zprávy, otče?“

Armet je statný muž, ale zůstane navždycky jenom hospodářem na dvorci, do světa by neměl vystrčit ani nos. Je oddaný, spolehlivý, ale nijak chytrý. Ani on ani žádný z jeho bratrů nemůžou nést tajemství, svázané se Šeludy. Rukitan pokýval hlavou.

„Pro Kiru není rady. Cesta sem znova rozdmýchala nemoc. Je na vůli bohů, jak přežije.“

„Poznamenaná?“

Rukitan přikývl. Jen Soudce ví, jak se to stane, ale snad z ní nějak a někdy opravdu to děcko vypadne. Není dobré protivit se Soudcově věště. Prozatím Kira zůstane. Břemeno, jaké Armet nepochopí. Pro toho je horším břemenem, že se bratr Rukisín vrátil z války živý a zdravý. Šelud by nemohl vládnout celé rodině, kdyby tohle ušlo jeho zraku. Hrdina Ruki má tři hezké mladé ženy a život na dvorci naskytne příležitosti, kdy je ostatní muži z rodiny mohou zahlednout. První z rodu Šeludu nepochyboval, že právě Armet by první souhlasil s odstraněním sestry. Možná by to provedl sám. V tom je spolehlivý. Jenže Rukitan se již rozhodl: Kdokoliv si o Kiru řekne, dostane ji. Ani Soudce si však nesmí tropit žerty ze silného Zeóla: Pokud by měla na rodinu vrhnout stín hanby, zabije ji otec vlastníma rukama. Zavolal na služku, která právě vylévala vědro vody:

„Řekni, že přikazuju, aby se staraly co nejlíp. Byla princezna, patřila mezi největší krásy Tašchanátu, at' je z ní víc, než vlastní stín!“

„Máš laskavé srdce, otče. Moudře rozhoduješ, krev tvé krve je dobrá krev, i když na ni někdo seslal kletbu.“

Rukitan znova přikývl a neubránil se povzdechu. Armet chtěl zalichotit, ale nějak mu to nevyšlo. Kdyby totiž Šeludovi nějaké znamení potvrdilo prokletí, nedovolil by dceři dalšího rána procitnout, ani kdyby se kolem honila celá armáda Filyr.

*

Šíra se mračila, ještě když ji Mulbar přenechal knězi, jehož jméno nebylo k zapamatování. Pevně ze Soudcovy svatyně odkrácel, zatímco ona se vzpřímeně pohybovala se zatátnými zuby. Chmurné předpoklady ohledně nepohodlí dlouhé jízdy se bohatě naplnily. Po šarvátce už na ni velitel Mulbar přestal brát jakékoliv ohledy. Kněz to asi poznal a nevyptával se. Jenom pokynul: "Tudy, princezno."

Naštěstí kráčel napřed, neotácel se a nikoho dalšího nepotkali. Všichni ještě spali, teprve svítalo. Šíra nedokázala jít nijak ladně. Tolik bolavých kroků a strašlivě nekonečné, kroutící se chodby! Schody byly ještě horší. Zaťala zuby a dokázala nesténat. Bylo jí úplně jedno, jak slavnostně se ten stařec tváří, když ukazuje dvacítku velikých truhel v malé místnosti bez oken. Čekali její příchod a tohle předvádění, napočítala sedm zapálených olejových lamp.

"Toto je poklad králů Tašchanátu, určený potomkům pro zlé časy. Od jeho zmnožení králem Tádžumem teprve jeho syn, vznešený Tádžluk, vyzvedl tři truhly zlata. Také on se zavázal poklad doplnit a rozšířit, jakmile upěvní svou moc. Je tu nespočetně šperků i zlata, za něž si můžeš doplnit vhodné oblečení, velbloudy, nosítka..."

Možná čekal, že se vrhne k pokladu, odklopí každé víko a bude se přehrabovat ve zlatě. Šíra by radši padla na mnohem větší hromadu měkkých polštářů a několik dnů se ani nehnula. Přesto dokázala jakoby vděčně přikývnout.

"Nejvíc mi, myslím, sluší, co mám právě na sobě. Potřebuji pouze několik spon, ale nosítka bych uvítala. Lid potřebuje obřady a vznešená zdání."

"Jsi moudrá a skromná, princezno. Říkají o tobě, že jsi poslední Zeóla. Potom však musíš přijmout důležitý odznak svého stavu. Následuj mne."

Ještě toho trochu! Bůhvíproč jí na mysli vytanuly některé Ladríiny kletby. Čirou náhodou ty nejšťavnatější. Kousala se do rtů, aby z nich nevyklouzly. Vrátili se chodbou ke schodišti, po němž sestoupili ještě níž. Byla tu za pevnými dveřmi rozlehlá prostora s nízce klenutým stropem, jehož oblouky podpíraly krátké silné sloupy. Osvětlovala ji jediná lampa u vchodu. Tady se stařec opět zastavil. Požadal, aby odložila plášť a zavinutí hlavy.

"Tak jako Soudce sprádá veškeré dění, hlídají dědictví Zeól pavučiny z kouzelných vláken. Je to zkouška i potvrzení toho, kým jsi. Projdi přímo ke kamennému stolci vzadu. Pokud zpřetrháš některé pavoucí dílo, nezastavuj se. Teprve po tobě smím projít já. Je to cesta Zeól."

"A pavouci? Neublížím žádnému?"

"Věříme, že jsou nesmrtní, kdysi dávno vyslaní přímo z podzemního paláce Pána osudu. Jdi bez obav."

Šíra vykročila. Šla klidně, beze strachu. Když se k její tváři přimkla první jemná síť, bylo to jako pohlazení. Bolel jen slabounký zvuk trhání, který vnímala stále častěji.

"Musím touhle cestou projít, ale radši bych se vašemu dílu vyhnula," zašeptala, aby ji starý kněz vzadu neslyšel. Marně zkoušela zahlednout pohyb nebo úprk pavouků. Jí ani Tádžlukovi pavouci nikdy nevadili, naopak. Její bratr se už jako malý rozhodl pro svůj znak. Když mu otec dal opravdovou dýku dospělého muže, dal na ni vyrýt právě pavouka. Několik dnů potom zaslechl o Šírině zaslíbení a rozhodl o svém prvním dospělém činu. Označil si ženu. Jak pečlivě to připravil! Pozval Šíru k sobě, nabídl pohár šťávy s odvarem. Povídali si, dokud neusnula. Tehdy Tádžluk vykreslil znamení pavouka na sestřin spánek, jako by strávili noc. Nevěděl ještě, že k tetování se mezi mužem a ženou musí stát mnohem více, než bylo mu kolem sedmi let.

Šíra tehdy nechápala, čím se v očích ostatních tolik proměnila. Dlouho ji chránili před pohledem do zrcadla, takže vnímala jen Tádžlukovu pýchu a spokojenosť, že mu ji neodvezou. Věřila, že mít vytetovaného pavouka není nic hrozného - jenže zapomněla, jak býdně její bratr kreslí.

Možná kouzelná pavoučí vlákna vypálí do kůže další stopy. Nebo ji pojmenují jinak. Co na tom záleží? Tádžluk žije a chce ji mít u sebe. Nezapomněl, to je hlavní. Zvedla hlavu a poslední kroky temnotou došla v důvěře, že dlažba zůstane rovná a hladká. Už ji opustila většina bolestí. Znovu narazila tvář do sítě. Zaznělo jemné cinknutí, síť nepovolila. Šíra stanula se zavřenýma očima. Promluvila, aniž chápala, proč:

"Můj pavouk našel svoji síť."

"Co ještě slyšíš? Co dalšího máš vyslovit?"

"U kořene datlovníku najdu sto velkých hřebů. Slepá uvidím lépe, než za jasného dne."

"Tys řekla a tak bude. Soudce ti daroval tihu věštění."

Pavučina, která Šíru zadržovala, povolila. Někdo se dotkl Šírina ramene. Když otevřela oči, viděla před sebou rozprostřenou napodobeninu sítě ze zlata, tepanou a splétanou z malých destiček a plochých řetízků. Byla dobrý loket široká a spíše než náhrdelník by se slušelo nazývat ji pláštěm. Nebo brněním?

"To je přece... Poznávám jej! Král Zarub kdysi nařídil, abych si to oblékla, protože slýchal, že moje matka tančila nahá..."

"Ano, slyšel jsem. Stejně jako pověst o tom, že pod tvým pohledem král sklopil zrak, nazval tě svým hostem a zavázal tajným slibem. Potom poslal náhrdelník sem, do Mazíje, do svatyně velikého Soudce. Když jsme jej uložili, objevili se opět strážní pavouci."

"Matka také prošla?"

"Ne. Jsi první po třech pokoleních."

"Vždyť v Ludurši ještě před patnácti lety žili Zeólové, ti ten náhrdelník nechtěli?"

Stařec potřásl hlavou.

"Zmizeli do jednoho. Mnoho jich pobíl Rutúžův otec, šurúmský král. Zbytek po několika letech odstranil mág Chorsiš. Zeólové vždycky tvrdívali, že jde o jejich obřadní zlatý plášť, jenže celá staletí žádný tímto sklepením nedokázal projít živý. Potom na dlouhé roky zmizel v rodině krále Turúna, tvého děda."

Ráda by se kněze zeptala na spoustu věcí, ale tvářil se, jako by už bylo řečeno všechno. Šíra opatrně pohladila vypouklý ovál s jemně vyrytým nápisem. Kněz se znovu dotkl jejího ramene.

"Je čas. Musíš ho zvednout a sepnout sama."

Přikývla a jemně stiskla závěry postranních spon. Zapínání bylo důmyslně utajené, obrovské kolo se dalo rozepnout a nasadit jako kolový plášť králů na starých sochách. Věděla, že její černé oblečení, ačkoliv propocené a zaprášené, je nejvhodnějším podkladem. Matka jí kdysi řekla, že na černém vypadá náhrdelník nejlíp a že by se neměl dotknout holého těla. Jenže sama v něm tančila před svým králem... Přivolala tím snad svoje neštěstí? Konečně se Šíra otočila a průvodce spokojeně přikývl.

"Nyní nabер nových sil. Zeóle patří pohodlí domu za příbytkem kněží. Jsou připravené dvě služky a všechno potřebné."

"Ani jako Zeóla, ani jako vládcova sestra bych neměla zapomenout na laskavý dar velitele Mulbara. Musím mu vrátit tento plášť. Moje oblečení se téměř rozpadlo a toto mi..."

"Rozumím, paní. Svatyně mu poskytne zlato..."

Zvedla ruku a horlivý starý muž ztichnul.

"Prosím o dar, hodný muže a bojovníka. Snad se mezi rodinnými poklady najde nějaká krásná dýka. Vím, že Mulbar nikdy nenosil ozdobné řetězy ani spony. Rozuměj: Nejde mi o drahokamy a zlatou pochvu, ale o skvělé ostří."

"Zeóla a přemýšlí o daru smrti?"

"V Mulbarově ruce poslouží ochraně mého bratra."

Vystoupali po schodech a přešli chodbami do zadní části zdánlivě malého chrámu. Před nízkými dřevěnými dveřmi se kněz rozloučil:

"Tvůj bratr, paní, ponechal bez povšimnutí dlouhý nůž Kišaru, jehož čepel opěvují písničky."

"Kišaru slavného krále Turúna?"

"Není nijak zdobená, ale znalec by dar ocenil."

"Vážím si velitele Mulbara. Turún byl dědem mé matky, jsem poslední z toho rodu. Smím tedy právě já tento předmět darovat dál. Ale neměla bych osobně."

"Rozumím. Souhlasilas, aby svatyně odměnila jeho služby."

Šíra přikývla a vstoupila do svého dočasného příbytku.

*

"Ty žertuješ!"

Ladří zesinala a odehnala kočata. Příchod Šíry všechno změnil. Ba ještě hůř: Ta hnusná zrůda je sestrou Tádžluka! Ladří ihned pochopila, že nejmíň do svatby bude druhá. Až po ní, po zmrzačené služce! Peuga dokonce bere vážně tu její hru na Zeólu. Ladří ji ale zná dobře, tajemného na Šíře nikdy ani za nehet nebylo.

"Snad se jí nebojíš?! Směla se mi plazit u nohou, vy dvě máte mnohem lepší postavení, než ona. Děvka jedna, copak ji nic nezničí?"

Peuga si přitiskla prst na ústa.

"Bud' opatrná, paní moje! Ztiš svůj křik, může se přenést za zdi domu. Čas ti pomůže a zamilovaný muž nedokáže chladně přemýšlet. Tvá moc poroste, budeš-li se řídit mou radou."

"Jak?! Jak se jí zbavit, hnusoty?"

"Nejdřív musíme vyzvědět, co se v Chaj-Simbu dělo. Proč právě tam Mulbar obrátil své jezdce a všechno ostatní. Prý ji našli nahou a s nějakým mužem."

Ladří se rozesmála. Nemohla ovládnout chechet, který okamžitě roztrásl celé její tělo. Sotva jí bylo rozumět.

"Šíra... Šíra! S někým byla? Ubožák, určitě neměl, kam utéct! Když si představím, jak se na něj vrhá... Nevypíchl mu oči? Možná si to udělal sám, když se mu ukázala! Všechno mě bolí, nemůžu dál..."

Peuga pokynula Mirší, aby podala pohár vody. Chrstla ho Ladrí do tváře a vůbec se za to ohromené velitelce nehodlala omlouvat. Podala jí šátek na utření a zadržela Mirší, aby se Ladrí dotkla.

"Došla jsi daleko, paní moje. Byla by škoda neovládnout se. Několik dní zůstaň pokorná a nedokážeš-li předstírat, drž se stranou. Poslouchej, co letí Mazíjou: Ve svatyni Soudce našli starou věstbu, podle které právě ty vstoupíš do města v den, určený budoucí matce příštího krále."

"Ale tys říkala, že Šíra cestuje s námi?"

"Ovšem, ale věstba přece mluví o PANNĚ. Ona žila s mužem. O té věstbě král Tádžluk jistě dobře věděl, když hned prvního dne, co tě spatřil, vydal potřebné rozkazy."

"Co mi to říkáš?!"

"Odvezl by tě dávno třeba lstí, určitě. Chce tě mít od první chvíle a využívá i těchto znamení. I pro lid Kišúru budeš tou jedinou správnou, na pověsti o kouscích rozmarného dítěte všichni zapomenou. Paní, vždyť v tomhle městě navíc vládne divná nemoc, prý snad přivátá pouštním větrem. Několik žen zemřelo, všechny jsou zohavené. Ty jediná z urozených panen v Mazíji zůstáváš zdravá. Jediná z panen, která může přijet do Kišúru ve správnou chvíli!"

"Nemoc? Honem pryč! Peugo, vzkaž královým mužům..."

Ladrí si všimla Peugina úšklebku a pochopila. Oddechla si. Její dary zařídily víc, než zamýšlela. Je dobré mstít se ve správnou chvíli. Zvláště, když dělá jenom to, co se líbí bohům. Nemohla přece dělat nic jiného, když všechno dávno předpověděl zrovinka Šírin Soudce!

"Ach tak. Ale to opravdu znamená, že mimo mne žádná jiná... To se mi líbí, Peugo, moc líbí! Jsem vyvolená! Já jim všem ukážu, jen počkej."

Peuga příkývla, uklonila se a pohybem ruky odehnala Mirší ven.

"Jsi už teď královnou Kišúru, paní moje! Zadrž svůj svaty hněv a pomsta ti za několik týdnů zesladne na jazyku jako med. V Kišúru dává muž ženě po svatbě hodně medového cukroví."

Ladrí se rozvalila mezi polštáře a slastně přívřela oči. Obě bílé kočky se opět uvelebily v polštářích blízko Ladrí. Sotva se jedně z nich dotkla, začala spokojeně přist.

"Ano, máš pravdu, Peugo. Pošli mi Mirší s mými klenoty, abych vybrala, ve kterých vstoupím do Kišúru. A těm ubohým nějaké dary, co myslíš? Ovoce a hojivé bylinky... Ne moc účinné. Vyber něco."

Peuga vysla pozpátku, ještě se několikrát uklonila. Za dveřmi plivla do tří stran. Mirší, sedící opodál na polštáři, tázavě zvedla hlavu.

"Zaříkám osud, moje milá. Dones jí šperkovnici a nezapomeň užasnout nad její krásou. Nenabízej mazlení, nevíme, kdo sem zase vtrhne. Musím do města, ve vojsku by mohl být Sádim. Potřebuju, aby sehnal věc pro další zaříkání. Samou starostí nemůžu spát, jen abych měla všechno, než odjedeme. Vidíš, co pro tebe všechno dělám? Za to mě jednou zasypeš zlatem!"

"Přísahala jsem vám, matko, že budu poslušná. Že nezklamu - jako Zerima..."

"No dobrá, vždyť vím. Nemluv a mrskni sebou!"

*

Šíra nemohla odpočívat dlouho, před dalším západem slunce bylo vše připraveno k odjezdu. Naštěstí se kněz nebo někdo další postarali o všechno potřebné. V pohodlných nosítkách mohla i dřímat v polohách, které svědčily jízdou zmoženému tělu. Stačila si užít několika koupelí a masáží od obou zručných žen. Vyprávěly o mladém králi, chválily jeho statečnost a krásu. Cítila se jako znovuzrozená, i když věděla, že to dlouho nevydrží. Ženy samy se divily, jak rychle se Šíra zotavuje. Radši si na cestu vybrala tradiční sirwál, široké dole se zužující kalhoty. Pro další cestovní útrapy budou vhodnější, než Mulbarův dar.

S Ladrí se před cestou neviděla, jako by ani nebyly v jednom městě nebo čtvrti. Služebné na každou otázku za chvíli odpovídaly dalšími chvalozpěvy na Tádžluka. Možná proto, že se Ladrí sama neozývala. Musela se přece doslechnout o Šírině příjezdu. To ona měla přijít nebo poslat služky. Změnila se snad Ladrí, dříve tak nedočkavá každé novinky?!

Mulbar přijel osobně doprovodit Šírina nosítka Cestou štastných. Za bránou je zařadí do průvodu královny nevěsty a připojí se ozbrojený doprovod. Na dvěstě lidí a dvakrát tolik zvířat poputuje do Kišúru. Veliká sláva, nádherný průvod s princeznami. Škoda, že ty milé dvě masérky patří chrámu a nemohou hned odjet také! Mezi lidmi průvodu bude Šíra opět osamělá. Snad se přece jen domluví s Ladrí, tu doprovodí i sluhy z jejího mazíjského domu. Šíra pozorovala, jak Mulbar sesakuje z koně. Nepotřebovala s ním mluvit, všechna její přání svatyně splnila. Měl zpátky svůj plášť a za opaskem dlouhý nůž bez ozdob. Poznala onu darovanou Kišaru a netoužila zažít rozpaky z Mulbarových díků. Chtěla nasednout do nosítka, jako by tu vůbec nebyl. Sotva vystoupila ze stínu sloupoví Soudcovy svatyně, vrhla se k ní nějaká žena. Stará, vrásčitá, už si nepotřebovala chránit tvář před zraky cizích mužů.

Mulbar vykročil, za Šírou se rázem objevili dva kněží. Zvednutím paže všechny zadržela. Cítila, že proti vzlykající ženě ničí ochranu nepotřebuje.

"Paní, pomoz! Městem jde zpráva, že jsi Zeóla, pomocnice ubohých, ochránkyně slabých. Můj syn, jediný živitel rodiny, byl právě tady zajat a krví má vykoupit neblahý čin..."

Šíra otočila hlavu směrem ke kněžím. Mladší pohlédl na staršího, s černým pruhem na vysokém límci. Ten přikývl:

"Chytli jsme ráno vojáka, který se vloupal do sklepení. Ulovil dva posvátné pavouky. Trestem je smrt."

Šíra se otočila k ženě a pozvedla ji ze země.

"Přisuzuji mi možná víc, než dokážu. Ale budiž: Ať tvůj syn slouží právě tady. Za svobodu pavouků zaplatí otroctvím. Ať je sám strůjcem svého dalšího osudu."

První kněz promluvil dřív, než se k němu otočila.

"Vůle tvá a vůle Pána Zeól. Otrok bude zametat ve svatyni."

Žena se sklonila k Šíriným rukám. Popadla je a líbala. Přitom zachytla za lem černého šátku, který Šíre zakrýval hlavu a ramena. Nechtěně jej stáhla a slunce pohladilo zlatě jiskřící pletence vlasů. Malé nádvoří zašumělo údivem. Šíra si rychle zakryla tvář, žena uskočila a pozpátku se s omluvami plížila do uctivé vzdálenosti. Nepřestávala vykřikovat svoje díky.

"Zeóla! Jsi skutečná, políbená samotným Soudcem! Kéž tě bohové provázejí, kéž je tvůj klín úrodný, kéž..."

"Stůj!"

Všichni strnuli. Šíra stála, nechala klesnout šátek z tváře. V očích jí zasvitly hvězdy a vznešenosť plynula jejím hlasem, jako by na svět sestoupila některá z bohyň.

"Minula ses s věstbou, Peugo. Soudce vyslechl lkající. Dovolí zrodit se znova dvěma duším. Pokud dva lidé tvé krve nebudou čistí jako ony, propadnou Filyrám. Tvůj nářek teď byl upřímný, proto soudce vhodil kostky do poháru nové hry."

Peuga strnula.

"Znáš moje jméno, paní?"

Šíra zavřela oči. Znovu zahalila tvář, ukázala na ženu a pohnula rukou směrem k východu z nádvoří. Mulbarovi dva muži starou hned vystrkali až za roh. Šíra unaveně přikývla a konečně nastoupila do nosítka. Z příhody jí nebylo nejlíp. Stála s tváří vystavenou slunci, všem na odiv? Chtěla opravdu říct, co té ženě pověděla? Co se právě stalo? Kněží se ihned podílili, ti vědí, chápou a mlčí. Bude to takhle dělat pořád? Nebylo to špatné: Žádná laskavá přímluva nebo prošení. Rovnou určovala, co má být. Šíra a rozhoduje?! Dokonce zmínila Soudce. Co znamená tohle? Mluví skrze ni samotný zásvětní bůh? Určitě, dřív jméno té ženy neznala. Navíc rázem věděla, že ubohost předstírá, že žije v dostatku. Počkat, v tom chumlu dojmů a vědění je ještě něco! Pokynula kněžím:

"Moje šaty, ve kterých jsem prošla svatyní - ať je rozstříhají a rozdají nemocným ženám. Uplňely na nich nitě posvátných pavouků, vyhojí nežity."

"Paní, kdo ti řekl? Stane se, jak poroučíš."

Nastoupila do nosítka a chtěla už být pryč. Snad by se z toho všeho měla radovat? Nešlo to. Poctěná byla, to se musí, ale o nějakém požitku nemůže být ani řeč. Samota tíží. I ten kněz se odtáhnul, jako by řekla něco hodně nepatřičného. Možná proto Ladrí mlčí. Řekli jí o Zeole a ona se bojí, že je Šíra jiná. Není jediná, stará Šíra také neví, co čekat. A ostatní dívky leží v horečkách. Proto masérky mlčely, kdykoliv se začala ptát.

Radši se podívala skrze závesy ven. Už vstoupili do úzké uličky mezi hradbami. Včera jí Mulbar vysvětlil, že z vysokých zdí mohou obránci pobít každého, kdo do Mazíje vstoupí nevítán. Nebo popravit provinilce, vyslaného sem s nožem. Zdi Cesty šťastných zdobil pás usměvavých kamenných hlav. Kdysi tudy prý vozili dívky, vybrané pro krále a službu v chrámech. Dnes je každá ze dvou set hlav hnědá od zaschlé krve, jak se pobíjené oběti snaží vylézt po jinak hladké zdi. Šíra vzhlédla a údivem rozevřela oči. Řada kopiníků? V Mulbarově vyprávění to byli přece lučští... Jako by slyšel její myšlenky, ozval se zprava velitelův hlas: "Přišli vzdát čest Zeole. Králova nevěsta projela pod holými hradbami, sledována ochránci se založenými šípy. Kopí znamenají mír. Jsou odznakem každého strážce, do poloviny obtočená pásem z vlasů pobitých."

Mají ale zvláštní představu o důkazech míru... Šíra odhrnula těžkou tkaninu ze stropu nosítka. Nezakryla si tvář, dovolila strážcům pohledět na Zeólu, kterou přišli pozdravit. Na Zeólu a na legendární náhrdelník, jeden z darů samotného Soudce. Je přece opět princeznou. Ty mají právo prokazovat poctu věrným a zasloužilým vojákům. Z patřičné vzdálenosti, ovšem. Nikdo jiný, než oni nahoře, ji nezahlédne. Sklopila oči, ale zvláštní hluk ji přiměl zvednout hlavu a ukázat tvář ozářenou sluncem. Muži bušili kopími o zem. Bylo to víc, než přísaha věrnosti. Šíra vjela do stínu obrovité věže a pečlivě uzavřela průhled.

*

Rutúž se neodvážil pohnout, dokud byl slyšet sebevzdálenější zvuk kroků, řehtání koní nebo hlasů. Několikrát usnul, několikrát se probudil, zesláblý žízní a hladem. Teprve za tmy si byl jistý, že zůstal sám. Zvedl se na lokti a druhou rukou šátral po nádobě s vodou. Pil tak dychtivě, že málem spolknul nějakého brouka, který do jeho vody spadl a zuřivě teď drásal nožičkami po vnitřku svlažených úst. Fuj!

Musí se postavit, musí být schopen ujít několik kroků. Doplazil se ke klacku, který tvořil roh jeho směšné chatrče. Rutúž se zamýšlel opřít a vstát, ale klacek se zvrátil. Zaklel, protože okamžitě cítil každý vpich na své hrudi. Prokletá mrcha! S jakou chutí ho zneškodnila právě tím jediným, co mu zabránilo odejít nebo použít zaklínadlo! Copak je možné, aby někoho napadlo takové hovadství, jakým je sešití ran trny kurimu?

Každý pohyb strašlivě bolí, tahá a hrozí prasknutím. Rutúže svazuje tahle bolest víc, než samotná zranění. Hnusné, odporné, ženské mučení. Už mu sice každý druhý trn vytahala, ale... Zatáčel zuby a prohmatal vystouplou srůstající jizvu na hrudi. Táhla se jak hřeben hor mezi Šurúmi a stepmi jižního Tašchanátu. Zatahal za první trn a zasyčel. Bolest mu věhnala slzy do očí. Takhle ne. Potom vzpomněl, že Šíra ránu vždycky omyla, dlouho nad ní byla skloněná. Možná jí křivdil, vždycky ho nemínila mučit. Jenže on přílbu se zbytkem zteplalé vody zahodil. Nezbylo, než se trnů zbavit po starém: Jako když se odlamují hroty šípu.

Nevěděl, kolik uplynulo času. Dvakrát upadl do mrákotné únavy, ale ještě za tmy se doplazil k jezírku s hrudí bez jediného trnu. Zbývalo stehno a také neměl, čím zakrýt nahotu.

Nohu neměl tak dobře srostlou, uvolněná kůže se rychle šklebila do hloubky. Jestli se nedostane ke svým lékařům, bude mrzák. Celý den věnoval plazení k Šírině chatrči, prohledání, plazení k vodě a zase zpátky. Neměl docela jasnou hlavu, hadříků tady zbylo málo a jediný keř, jehož kůrou by se mohl obvázat, byl zase kurim. Uvažování se vleklo, vrátila se horečka. Musí z oázy pryč! S tím se znova probudil před východem slunce, snědl poslední tři sesychající bulvy kamy a hrst šáchorových oříšků. Vytahal zbylé trny, nohu pevně stáhl třemi pruhy látky, zbytek ženské košile si ovinul kolem beder a vrátil se pro černý plášť, co mu zatím sloužil jako

příkrývka. Ted', zesláblý jenom tělesnými vlivy a ne silou kurimu, mohl zase kouzlit. Dotkl se prstenu a požádal, aby byl zpátky v Šurúmi, v části paláce, kde dříve žil a pracoval mág Chorsiš.*

Mulbar k Šíriným nosítkám ještě dvakrát během cesty zajel. Nejdřív jí nabídlkuhl ma podmalování očí, potom upozornil Šíru na sikáje. Malé hliněné domky s kupolí stály podél cesty do Kišúru, leckdy na dohled jeden od druhého.

"Zarub je nechal rozbořit a nikdo se neodvážil jedinou opravit. Stačilo však několik týdnů Tádžlukovy vlády a dobrá třetina je opravená a nabílená. Poutníci tu opět nacházejí chladnou vodu."

Pocítila hrdost s dojetím. Sikáje dal stavět podél hlavních cest praděd Turún v časech míru a dostatku. I on tím křísil dobrý pradávný zvyk, pozapomenutý během urputných válek a ničení. Tádžluk jako by tímto dával světu vědět, že se Tašchanát uzdravuje z dlouhé nemoci. Ve světle měsíce a hvězd podrobnosti staveb Šíra nerozeznala, ale vyhlížela každou další sikáju jako starého přítele.

U jedné přece jen zastavili kvůli odpočinku a zvířatům. Byla tu totiž studna s napajedlem, třemi stromy a řídkými trsy trávy. Ladrí královu sestru zdvořile pozvala do svého stanu. Mulbar byl přítomen jako stín. Všechno bylo chladné jako noc venku, i Ladrína malá služka. Dívky se pozdravily, jako by spolu nikdy nežily pod jednou střechou. Na Mulbarův pokyn bylo přineseno dvojí stejně jídlo, položeno před každou princeznu zvlášť. Snad projev obzvláštní úcty, Mulbar předtím řekl, že se kvůli nějakým zvykům nesmějí obejmout ani jinak dotknout.

Ladrí nenapadlo poděkovat za záchrannu, neptala se na Rutúže ani Šíriho vysvobození. Všechno zavál písek. Chválila nádherný šperk na Šíriných ramenou, mohla na zlatě oči nechat. V tom se nezměnila. Také požádala urozenou královu sestru, aby jejich nosítka jela vedle sebe zbytek cesty, branou i městem, až do paláce. Jakoby především toužila králově sestře prokazovat svou nezměrnou úctu. Měj si, co chceš, pochopila Šíra její rozmar. Nehodlala se nijak vnucovat. Mají-li rovné postavení, může Šíra také volit, jak a s kým chce být. Až do Kišúru proto spolu nepromluvily jediné další slovo.

Kišúr, brána zahrady krále bohů, nejkrásnější kout celého Tašchanátu... Ještě za Tádžuma, Šírina otce. Když se vracela jako malá otrokyně vítězného Zaruba, vítal ji dým vypalovaného a pleněného města. Kdosi zapálil i pole se zrajícím obilím a vládu nového krále věnčilo proklínání hladových. Řeka řek začala napůl vyschlá a mnoho lidí utíkalo pryč. Až po třech letech bohové milostivě vyslyšeli prosby lidí a dovolili dešti sylažit půdu.

Na útěku nebyl čas, zato ted' mohla srovnat. Zarub dal vysadit jediný olivový háj, polí bylo míň a lesy zůstaly až na vrcholcích pohoří za Kišúrem. Město vypadalo jako přesazené do pouště k Mazíji. Šíra projela branou města docela posmutněle. Jestli to, co ji právě napadlo o pomalém rozvoji Kišúru k hojnosti a rozkvětu, patří ke věštbám od Soudce, bratra dvakrát nepotěší. K tomu ji vyděsily spousty železných košů, vrchovatě plných. Visí z hradeb jeden vedle druhého. Vítr přivál známý puch smrti. Zrádci nebo lupiči, domyslela se. Když je jich moc, řežou se jen hlavy a vystavují. V tu chvíli pochopila, co dostali vojáci do vaků po pobití lupičů v poušti.

Z Kišúru jim vyjely vstříc dvě stovky jezdců a dalších tři sta se rozestoupilo podél široké cesty k hlavnímu tržišti a bráně do paláce. Z obyvatel viděla Šíra jen ohnutá záda. Když projížděla nosítka s princeznami, nikdo nesměl pozvednout oči. Teprve za nimi se nesměle zvedl jásot a volání pozdravů. Asi kvůli mincím, co rozhazoval Mulbar. Za branou paláce se nosítka princezen rozdělila. Ladrí pokračovala vpravo, další branou do Domu žen, Šíra mířila rovně. Na vnitřním nádvoří Velkého paláce konečně průvod zastavil. Než se Šíra odvážila vyhlédnout, závesy rozhrnula nedočkavá mužská ruka.

"Šíro... Jsi to ty!"

Mlčela a hleděla na mladíka s jiskrnýma očima a tenkým černým knírem nad plnými rty. Tádžluk vyrostl do krásy své matky. Natáhl ruku a dotkl se tmavé skvrny na kraji Šírina čela. "Pořád patřím jenom tobě," zašeptala dojatě. Objali se.

"Ted' nesmíš plakat, sestřičko. Odvedu tě do tvých pokojů. Dal jsem připravit západní část Velkého paláce."

Překvapeně zvedla hlavu:

"Přijela ti nevěsta, té přece náleží místo královny?"

Pokrčil rameny.

"Radosti se nemíchají s vládou. Ladrí upevní trůn svým původem, ale dokud mi nedá dědice, neopustí sedm let vnitřní Dům žen. Tak jsem rozhodl ještě před naším prvním setkáním. Nesměl jsem dovolit, aby ji získal někdo jiný. I ona je dědičkou země, chápeš? Navíc patří k rodině. Potěšilo mne, jak je krásná. Ted' pojďme, musíš mi všechno vyprávět."

Šíra sáhla na velký šátek, aby se znova zakryla, ale Tádžluk ji zadržel:

"Dovol všem, aby viděli svatý náhrdelník. Předběhla tě pověst pravé Zeóly, potvrzené svatyní Soudce. Přinášíš jeho požehnání."

Poslechla, odložila černou neprůhlednou tkaninu. Tádžluk od pasu vytáhl mnohem menší, průsvitný závojík a sám jej sestře připnul do vlasů. Konečně Šíra opustila nosítka a se sklopenýma očima se nechala vést. Na nádvoří a v širokých chodbách stálý desítky a stovky mužů různého věku. Nikdy nebyla vystavena tolika pohledům. Slyšela vzdechy údivu a možná soucitu. Opravdu potřebuje svět Zeólu až tak moc? Tádžluk tedy moudře využil všech pověstí. Co když ale Šíra neobstojí?

Prozatím kráčela palácem, kterým směla volně pobíhat naposledy jako malé děčko, oblíbená vladařova dcerka. Kráčela vzpřímeně, drobná i vedle svého mladšího bratra. Byl sotva o půl hlavy větší, asi jako Ladrí, ale cítila z něj sílu a moc, které se poddávali mnohem urostlejší a silnější muži kolem. Víruk, Ruki, Birim... Konečně poznala tváře reků z pověstí. Vedle ní kráčel sám Dulukir. Ještě mu nebylo šestnáct a už získal uznání pouštních kmenů. Když ho Rutúž odhalil jako Tádžluka, boj o Tašchanát ihned prohrál. Král z Tádžumovy krve a se slávou Dulukira! Zaslepený nenávistí Rutúž sám sebe porazil. Pobavená vzpomínka zalétla k Chajsimbu a vrátila se na křídlech letmé obavy. Bohové, kam ji tahle cesta zavede? Šíra, obklopená úctou všech, nějak nedokázala plně uvěřit, že dnešní pohádku zakončí věčné všeobecné veselí a smír.

11. Královský palác

Tádžluk se pohodlně usadil u nohou své sestry.

"O tomhle jsem snil! Být zase s tebou, vrátit čas. Pověz, vzpomněla sis někdy?"

"Oplakávala jsem tě sedm dlouhých let, Tádžluku. Mohla bych zapomenout, když na mne tady křičela každá zed?" Když Ladrí objevovala tajné chodby a úkryty, které jsme spolu předtím prolézali, jak myslíš, že mi bylo? V každém přítmí jsem slyšela tvůj dech. Jen do Fontány duchů už nikdo nevstoupil."

"Soudce mi byl velice nakloněn, nebot' moje starsí sestřička místo napomínání dokázala ztropit víc neplechy, než já sám."

Šíra si sedla pohodlněji a skrčila nohy pod sebe.

"Jsi skutečný vládce, Tádžluku. Řekni, jak ses naučil ovládat ostatní pouhým pohledem? Já vím, že muži dospívají podle činů. Dulukir budil obdiv od první chvíle, co se přidal ke vzbouřencům. Jenže těch slavných reků byly a jsou desítky, možná stovky. Tolik písní a příběhů hýbe našimi tržišti! Když jsi mi představil Víruku s Rukim, jen těžko uvěřit, že vedle nich dokázal obstát někdo tak mladý... Nezlob se. Ladrí si nechávala vodit nejlepší vypravěče, ale zvěstem o Dulukirovi bylo těžké uvěřit. Jsem na tebe hrdá, Tádžluku."

"Neměla by ses mé moci divit, Šíro. Není snad pravda, že tebe poslechly samotné Filyry?"

Šíra vyvrátila oči.

"Už je to tady. Copak taky věříš, že jsem do toho krasavce Rutúže celá pryč? Copak nikomu nevymluvíš, že jsem tu lidskou trosku dostala na starost a nechtěla Filyram udělat radost, že vyhrály?"

Tádžluk mlčel. Špičkou ukazováku přejel po nártu levé Šíriny nohy nad kotník. Vyjekla a nohu schovala. Usmál se:

"Tohle se nezměnilo, pořád jsi lechtivá. S Rutúžem to bude podobné. Jak si něco umaneš, nic tě nezastaví. Asi nebylo dvakrát zábavné o něj pečovat. Bez ohně, bez pomoci. Nebo tě někdo dřív učil ovazovat rány?"

Šíra zavrtěla hlavou.

"Nechci o tom mluvit. Vítr v korunách palem se smál mé hlouposti. Nepochopila jsem ani, že držím křesadlo, které mi Chaj-simb seslal."

Tádžluk přikývnul a zvážněl.

"Vím, jak ti bylo. Než jsem se naučil žít u Zeol-turum, poznal jsem tuhle hořkost studu. Každý den v těch prvních týdnech. Naše děti musejí znát poušť! Kišúr sám se rozkládá mezi úrodnými údolími, máme tu nekonečné stepi a lesy, většina cest v Tašchanátu však vede pískem. Tvoje zkušenost nebyla dobrá, ale dobré přinese další. O Rutúžovi vím všechno. Mulbar mi poslal zprávu, ale nic jsem s tím nedělal. Nechám Rutúže osudu. Bojoval statečně, dovedl nás k vítězství. To mu neupřu. Bohové mu v Chaj-simbu dali pocítit svou vůli. Hm, je ti zavázán. Pokud přijde, dohodnu s ním přátelské smlouvy jako s ostatními."

"Bud' opatrny, nevěř mu. Už se s ním nebíj. On nemůže zemřít, víš? Filyry řekly, že ho zabije jen jeho skutečný otec."

"Ten je přece dávno mrtvý? Možná mluvily jako věštkyně, se skrytým významem slov. Možná myslely Otce bohů nebo Otce města... Říkalo se tak tomu mágovi, který obnovil a znova vystavěl Rutúžovu Šurúmi, jak jen se..."

"Chorsiš. Jmenoval se Chorsiš, mluvil o něm kněz ve svatyni. Prý zničil zbytek Zeólů. Filyry nelhaly, když mi říkaly, že víc nikdo neví," povzdechla si Šíra. Dnešním divům pořád nebyl konec. Tádžluk se jí věnoval téměř celý večer, ačkoliv by u zamilovaného čekala a chápala mnohem větší zájem o Dům žen. Dokonce se vůbec na Ladrí nezeptal, i když o ní začala mluvit sama.

"Šíro, poslouchej: Nechci, abys běhalo po světě a zachraňovala každého ubožáka. Stačí, že ti Soudce někdy svěří proroctví. Teď budeš doma, s rodinou, zahrnutá pohodlím a mou péčí, než se obnoví starý rád věcí. Zeptám se Mulbara, jestli by ti někdo od nich pomohl nebo poradil. Jeho lid stráží skály Zeol-turum a tajemství kolem Soudcova pouta se Zeólami. Vědí mnohem víc, než mi dovolili poznat."

Šíra přikývla. Nепrozradila bratrovi, že ji Mulbar do svého kraje zval. Byla ráda, že záležitost s Rutúžem nechal bratr být. Zvlášť, když se Mulbar začal chovat divně. Proč honem honem oznámil, jak ji našel?! Viděl Chaj-simb a pochyboval, choval se zdvořile jen k princezně, ačkoliv Šíru přece léta zná. Velmi hořká novinka!

"Bude Mulbar znova velet palácovým strážím? Prokázal věrnost, když vyjednával s Rutúžem, abychom zachránili Ladrí."

"Slouží Soudci, Šíro. Takže měl chránit tebe."

"Slouží také vlastní cti. Dal králi i mně slovo, že ji dopraví do bezpečí. Musel poznat, že jsme se vyměnily."

Tádžluk prudce vstal. Šíra klidně pozorovala, jak přechází sem a tam. Nalila víno do poháru a podala mu jej. Upil, zavrtěl hlavou.

"Tohle nepřijmu. Vydal tě nepřátelům. Rutúž tě málem zabil! Nebýt Kuraba a blízkého Chaj-simbu..."

"Každý je strůjcem svého osudu. Rutúž chtěl zabít sestru svého spojence, zbytečně a navzdory zdravému rozumu. Místo mne popravil starého moudrého muže, Kuraba... Ty jsi ho znal, vid'?"

Tádžluk stál otočený zády a jenom přikývl. Dlouho mlčel a upíjel vína. Zbytek vylil jako oběť a otočil se.

"Kurab odešel přímo do síně reků, určitě. Všichni si po jeho smrti uvědomili, že jím Rutúž vládnout nesmí. Budiž, jsem ochoten věřit, že Mulbar při vyjednání považoval Rutúže Šurúmského za čestného. Pošlu ho teď s odměnou k jeho lidem, s určitým posláním. Využiju ho, když se za něj zaručuješ. Není v tom nic víc?"

Překvapeně se podívala bratrovi do očí. Znovu usedl k ní. Zrudla. Myslí, že s Mulbarem...? Proto Mulbar musí pryč?

"Červenáš se. Jen klidně přiznej, co s ním máš. Je to sice bidrík, zaslíbený pouze službě Soudci, ale..."

"Nic!"

Viděla, že jediné slůvko nestačí. Pochyby četla z každého rysu bratrovym tvářem. Rozplakala se.

"Jsem hlava rodiny, chci o všem vědět."

"Myslíš, že Zarubova obluda padne do náruče prvnímu, kdo se chová aspoň zdvořile? Všichni vidí jenom tohle!"

Ukázala na klikaté čáry tetování a odvrátila se. Tádžluk zrozpačitěl.

"Odpust', netušil jsem..."

Rychle se vzpamatovala. Kdysi, při matčiných kletbách, dala slovo sama sobě, že bratovi nic vyčítat nebude. I když se, pravda, při pohledu do zrcadla musela zpočátku hodně přemáhat.

"Ne, ty odpusť'. Není to výčitka. Chci to vždycky cítit jako projev lásky svého bratříčka. A víš co? Jistě nám spolu bylo mnohem líp, než kdyby mne tehdy náš pán poslal pryč jako potvrzení smlouvy. Ladrín otec mne taky nechal na pokoji, dokonce mi doprál stejné učitele, jako jí."

"Ano, slyšel jsem. A věř, že se mi vždycky stýskalo po tvém zpěvu."

Na jeho zatleskání přiběhla jedna z pěti dívek, které Tádžluk určil k Šírině obsluze. Přinesla nádherně zdobený laruk.

"Získal jsem ho už před rokem, je to šurúmská práce. Padesát vrstev laku na tenkém dřevě. Často jsem si představoval chvíli, kdy ti ho konečně dám a hlabil jemné rytiny na dříku. Vidíš ty modré květy? Jenom šurúmští mistři dokážou tolík odstínů. Lak na dřevě je tak pevný, že jej nepoškodila žádná z útrap, kterou se mnou laruk zažil."

Šíra dojatě pohladila nástroj a přejela prsty přes struny. Čisté, jasné tóny jí věhnaly slzy do očí. "Nádherný, drahocenný dar, bratříčku. Kterou píseň mám zazpívat?"

Zvedl hlavu, zaposlouchal se do zaštřeného šumu hostiny ve vzdálené síni a uličnický se usmál. "Zazpívej o svém dědu Turúnovi, o věrné dýce, která pobila zrádce. Chci zažít, jak při tvém zpěvu zase tichnou i ptáci v zahradách. Vrátim se k hostům a těším se, jak budou i oni okouzleně naslouchat."

Probírala se strunami, ale ještě bratra zadržela:

"Prosím, neodbývej Ladrí, nenech ji čekat. Jistě věří, že se jí budeš dvořit dřív, než začnou svatby."

Zasmál se.

"Jen hlupák by nechal vadnout takový kvítek, sestřičko. Dočkal jsem se. Ráno začneš vést svatby v Domě žen."

Šíra osaměla. Poslouchala vzdalující se kroky a nevěřícně pokyvovala hlavou. Bratr ji povýšil na místo první ženy domu? Zastoupí jeho matku a Ladrí ji musí na slovo poslechnout. Tušila to, když se k ní chovala tak zvláštně? Ladrí, podřízená své Ohyzdě. Krutý zvrat osudu pro naši hvězdičku... Nadechla se a začala zpívat starou baladu o statečném králi s jediným dlouhým nožem uprostřed nepřátel.

"Svět se točí nahoru a dolů,
shazuje i ty, kteří jsou na vrcholu,
poníží toho, komu prve přál,
dnes bere, co ti včera daroval.

Turúnova duše s královnou se těšila
démon zrady však dal se do díla..."

*

Slunce ještě nezapadlo, ale dávno opuštěné místnosti byly temné. Rutúž by se nejradší svezl na křeslo, vystlané kožešinou, nebo rovnou na lůžko opodál, ale nejdřív musel udělat něco jiného. Přivlekl se ke zdi, kde stála mágova ebenová berla se zlatou hlavicí a špicí. S její pomocí se dokázal pohybovat bez většího hluku. Věděl, kde míval Chorsiš svou kuchyni jedů, kouzelných lektvarů a také léčiv. Potřeboval malinkou, nepatrnou věc: Uspat mnohatisícové město na několik dní a oddělit zrno od plev.

Byla tu všechno: Krabí nohy, sedmero očí nasnás, sušený sliz mokoby, rozemletá kurkuma, šalvěj, anýz, česnek, sušená zeolit krev a skythský kumys. Pečlivě očistil váhy a odměřil množství starého vína a vody z pramene pod Střechou světa. První do vroucí tekutiny kápnuv vlastní čerstvou krev, aby kouzlo vynechalo jeho tělo. Potom opatrně přidával jednu příasadu po druhé, jak ho to Chorsiš učil. Z kotlíku se vylévala růžová mlha, kterou Rutúž rozfoukával všech stran. Tlumené zvuky napovídaly, že palác opravdu usíná. Každý padnul, kde právě stál a s ním všechno, co nesl nebo držel. Rutúž ještě musel vyčkat, až usne rozlehlé město. Našel mast na hluboké rány a uvařil si docela snesitelný odvar proti horečce. Hlavu měl nyní jasnou jako suché letní ráno a v mágově křesle promýšlel další svoje kroky.

Byl příliš, příliš dlouho pryč. Jestli se roznesla zpráva o Filyrách, určitě se tady vedou tiché války o korunu. Však ty pupkáče nenažrané dobře znal: Jenom se vlichotit a hamonit, čekat, komu podrazí nohy a cí úřad se uvolní. Lámal si tím hlavu, ale potom se zlomyslně zasmál: Má jedno měřítka, kterým srovná všechny, co příliš vyrostli. Kdo sáhnul na jeho souložnice, ten zaplatí. I kdyby si všechny ženy rozebrali, času bude dost. Ostatní poznají, že se mají bát. Bude to možná dřina, ale co by panovník neudělal pro klid Šurúmi?

Vzpomněl si, jak důležité byly pro Chorsiše ty jeho věčné záznamy. Byl tak posedlý myšlenkami jiných i svými, že měl vlastní archív přímo tady. Pořád se honil za Zeóly, takže by o nich něco mohl zapsat. Protože jak si Rutúž dobře pamatoval, jedna Zeóla před ním i Filyry zkrotila. Což muži nikdy neuměli. Takže ti Zeólové s pravostí původu přece jen přeháněli. Nejspíš, že jsou všichni ze severu a východu, tam žena neznamená nic.

Tohle byla ta nejhorší věc, kterou musel Rutúž po návratu do Šurúmi udělat: Hrabat se v pouzdrech s destičkami, hledat, dokonce číst. Malé hliněné tabulky, pokryté skupinami znaků, jak se prý používaly tisíce let a dokázaly sloužit několika národům různých řečí. Chorsiš naštěstí používal současnou řeč Šurúmi, ale to příliš Rutúže ve vyhlídkách na nudnou, nezáživnou činnost neutěšilo. Nedovolil si však podlehnut touze a spočinout na lehátku. Se zaklením vstal a belhal se k závěsu, za kterým ten mocichtivý mizera, samozvaný vychovatel a navrch milenec jeho matky zlomyslně naskládal regály zápisů. Bylo jich ještě víc, než se obával. Za tohle se Chorsiš neměl v písku jenom topit, ale navrch hrabat ve vlastních střevech!

*

"Jak ti je, paní moje?"

Ladí ani nezvedla hlavu. Něco bylo špatně. Král ji líbal a objímal, rozpánil a zbavil té její spalující touhy. Potom se však zvedl a odešel. Nechal ji tu divně prázdnou. Zklamanou. Takové to tedy je, být ženou? Chvíli hoříš, umřeš, vzbudíš se zvláčnělá - a potom nic.

"Umyju tě, paní, pojď. V lázni pomine bolest..."

"Nic mi není."

"Tvůj výkřik málem přehlušil Šírin zpěv. Tádžluk je víc dobyvatel, než jemný milenec."

"Říká se přece, že panny mají kříčet..."

"Tak ono to bylo schválně? I ty vzdechy potom? Ó, jak jsi nadaná! Pomateš hlavu každému, kdo se přiblíží, paní moje."

Ladí odvrátila tvář na druhou stranu. Nechtěla, aby Peuga pochopila, jak mizerně jí je. Přesto se za chvíli podvolila naléhání zkušené ženy a nechala se omýt. Uvědomila si, že Šíra zpívá dál.

Jednu z těch hloupých oslavních písní na její předky, i otec je rád slýchal. Je tady paní, opravdovou vládkyní. Kišúr i palác zase patří jim! Ladrí se chtělo zvracet. Začalo to už v Mazíji, když si Ohava vzala ten přenádherný šperk. Kde k němu přišla? Ladrí s určitostí věděla, že ho měl otec v klenotnici. Tádžluk ho musel sestře poslat, všechno měli domluvené předem!

Ladrí měla slzy na krajíčku. Peuga ke všemu naznačila, že se Tádžluk jistě znova vrátí. Klín by byl snad potěšen, zato hlava ani žaludek neměly náladu. Může před Peugou přiznat svá podezření? Stará se chová, jako by na dnešním večeru měla také zásluhu. Poskakuje kolem, drmolí páte přes deváte:

"Tádžluk předstírá, že je se sestrou, že za ní odchází od hostiny. Mladý muž jako on však má stále zpěněnou krev, pořád ho stravuje touha. Ó paní, ty mu povládneš, tím jsem si jistá!"

"Řekni mu, že chci spát!"

"Pozdě, paní moje, znovu přichází. Vítej ho s úsměvem, dává se přece do tvé moci."

Peuga se vytratila jako stín. Dávala si velký pozor, aby ji král ani Šíra neviděli. Oba by mohli pochopit, že zkušená žena umí nevěště s mnohým poradit. Ladrí se kysele ušklíbla, ale když Tádžluk vešel, natáhla k němu vláčné paže.

12. Svatby

Za úsvitu odešla Šíra do Domu žen. Přivítala tři staré chatyby. Dohazovačky, které povolal Tádžluk, aby pomohly řídit svatby. Nejprve Šíry ruce a chodidla ozdobily henou. Vykreslovaly drobný, spletitý ornament, který ochrání Šíru před vniknutím zlých démonů a duchů do těla. O svatbách se otevírá dům stovkám hostů, každý nepřijde v dobrém. Ženy budou hodovat pouze v uzavřeném Domě žen, ale démoni a zlá kouzla dokážou leccos. Chatyby posuzovaly králova nařízení, pokyvovaly hlavami a nepřestávaly chválit Šíry štíhlé ruce. Žvýkaly kousky kadidla a tak jejich drmolení uspávalo. Ta s modrým šátkem nemohla spustit oči ze zlaté sítě na Šíriných ramenou.

"Paní, tvůj šat zdobí krásný šperk, ale..."

Ostatní zasykly. Šíru tím probraly. Věděla, co chatyba chtěla říct. Netrpělivě mávla hotovou rukou:

"Nepřevléknu se do pestrých a drahých šatů. Náhrdelník Zeól a mé matky převáží všechno bohatství světa. Krásná ať je nevěsta, nastrojená a šťastná."

"Jak poroučíš, paní."

Dohazovačka se zkroušeným hlasem? Žena, která má v moci osudy dívek celého města? Šíra se usmála:

"V ostatním se celý palác podrobí vašim příkazům, ctěné chatyby. Není tu jediné zkušené ženy, nevím, jak správně dodržet všechny zvyky. Dokonce služky u mne v paláci i tady v Domě žen jsou mladší, než já. Nemohly přijet urozené dámy, proto žádná hodovní síň v paláci, zůstaneme v Domě žen."

Chatyba na Šíru spiklenecky mrkla.

"Ó paní, tvé roky nic neznamenají. Jsou země na severu, kdy dívky až po dvacátém roce odcházejí za mužem."

Už byla zpátky ve své kůži. Tím Šíru rozesmála úplně.

"Kdepak, já nechám na Soudci, aby řídil moje kroky. Nehledám si muže. A dnešek patří jiné, s tím se smířte. Pokud se ale rozmyslím, vím, komu se svěřit."

Smích přemohl všechny. Z uctivého rychle přešel k upřímnosti. Šíra se brzy vzpamatovala:

"Nevěsta již vstupuje do první koupele. Jste moudré ženy, poraďte mi. Zůstala jsem jediná v kůži Zeóly. Pokud nedokážu splnit poslání, stáhnou mne Filyry mezi sebe. Vím to od setkání u Chaj-simbu. Neporadí mi ani muži Zeólové, protože prý všichni zahynuli."

Stařena, dokreslující levou dlaň, pohladila zaschlou kresbu na prstech. Pokývala hlavou.

"Kdo pamatuje, co jsou Zeóly zač? Od dávné princezny Jarúsy, kterou Soudce odměnil viděním svých úmyslů, vzešel jejich rod. Dala mu dvacet dětí, aniž by zestárla. Samé dcery, i když Zeólové tvrdili, že rodila syny a zlomyslní bohové děti vyměnili. Kdo z nich by ale sestoupil do podsvětí? Tak či tak, Jarúsa nevychovala dceru žádnou. Nenáviděla své děti od chvíle, kdy je v sobě ucítila."

Šíru vyprávění vyděsilo:

"Nenávist matky je přece hroznější, než prokletí bohů! Jak a proč se tedy stala Soudcovou ženou?"

"Bohové rozhodli. Soudce byl nejmocnější, neboť určoval i jejich osudy. Nevládl, ale všechno věděl. Paní nebes vybrala nejkrásnější z panen..."

"Počkej, to mělo háček," přerušila družku nejstarší chatyba. "Jarúsa byla dcerou lidské královny Baly, ke které sestoupil sám Vládce bohů v podobě jejího manžela. Paní nebes nenávidí všechny jeho děti, vzeštělé ze smrtelnic! Když bohové Soudce uvěznili v podsvětí, zkoušel se vrátit. Z Měsíce, neposkvrněného a zářivého, jej svrhli mezi duše zemřelých. Kdo by tam chtěl být? Měsíční světlo dohlédlo do temných propastí zatracení. Z něj Soudce znova čerpal sílu a moc. Už ho vytáhlo ven, když Paní nebes útek odhalila. Bohové společně čarovali proti Soudcově síle. Báli se jeho pomsty. Sto tisíc let bojovali. Vládce bohů a Slunce chtěl Měsíc úplně zničit. Proto při úplňku vidíme jizvy spálenin. Svit pohasl, stíbrné paprsky již nikdy nevytáhnou Soudce na nebesa. Tehdy požádal o manželku. Jenže kterou? Žádná bohyně nechtěla sdílet věčné věznění. Navíc se bály, že mezi dušemi zemřelých zestárnu a ztratí věčnost své krásy.

Soudce se rozhněval. Vypustil z podsvětí všechny démony, aby děsili bohy a brali jim spánek. Tisíc tisíců mokob se rozlezlo po zemi a kdo na ně pohlédl, šílel hrůzou. I samotným bohům se kroutily tváře! Soudce, ač spoutaný kouzly, byl stále stejně silný, jako Vládce bohů. Honem mu hledali alespoň smrtelnici."

"Ani to není celé. Soudce totiž jednou podlehl vínu a řekl, že jeho potomci budou vládnout mocí, na kterou nestačí žádná kouzla ostatních bohů. Proto Vládce a Paní nebes zakázali, aby s ním kterákoliv bohyně sdílela lože a když ho příště opili, svrhli ho ze své nebeské říše..."

"Nemusíš přece všechno vykládat dopodrobna! Copak tyhle příběhy nezná každé děcko?!"

Nejstarší chatyba se podívala na Šíru, která mlčky přikývla. Kresby už schnou a ona se musí dozvědět to hlavní.

"Takže Soudce procitl a zjistil, co mu provedli. Začal se mstít. Seslal smrtelnost na bytosti nasnás, které si stvořili bozi ještě před člověkem pro vlastní potěšení. Celé dny nasnás jenom vymýšlely a zpívaly písň o jejich velikosti a moci."

"Cha, to by se mi taky líbilo, někoho takového mít! Stejně to byly chudinky, sotva poloviční proti všemu ostatnímu! Ani zvíře nenajdeš, co by mělo jedinou nohu, ruku a oko. Po vypuštění démonů zavládl hlad a smrtelné horečky, kdo by váhal, když kolem pobíhá tak chutné maso? Prý bylo jemné jako kůzlečí..." zasnula se chatyba s modrým šátkem, až zapomněla žvýkat. Šíra nesměle nadhodila:

"A Jarúsa?"

"Soudce sám nejlíp věděl, jaký je jeho vlastní osud. Prý ne úplně, jako zná osudy celého světa, ale když bozi žadonili o smír, dal si podmínu: Ženu s božskou krví, nejkrásnější ze všech. Paní nebes hned vybrala Jarúsu. Vládce bohů vstoupil do jejího snu. Vstala a vítr ji odnesl nad živé písky, kterými propadla do Soudcovy náruče."

"Jak vycházela zpátky na svět?" lovila Šíra v paměti. Tuhle část příběhů o Soudci mnozí vynechávali.

"Vycházela," přikyvovaly všechny tři ženy. "Jenže až po tom, co její matka Bala zakázala obětovat bohům. Kvůli božím sporům po staletí hynuly celé národy a když navrch unesli Jarúsu, vykřičela v chrámech, že nikdo nechce bohy, co se neštítí podvodů a lží. Bohové zůstali bez nasnás a veškerých obětí. Hladověli, když lidé nezapálili ani hrudku kadidla. Naopak, bohům na posměch lidé začali kadidlo žvýkat. Poznali, že tím zaženou zlé duchy a nemoci. Bohy přestali

potřebovat. A tak bohové vyjednávali. Honem určili, že se Jarúsa vrátí na svět. Zase bez Soudce. Ten zatím Jarúsingu lásku odměnil věsteckým nadáním, sdílela s ním božskou moc. Než se tedy bohové dohodli, odejít zpátky k Bale z podsvětí nemohla.

Paní nebes opět svolala všechny bohy a po tři dny a noci společně čarovali, aby jejich kouzla pronikla do Soudcovy říše. Podařilo se. Jarúsa uviděla světýlko, které ji vedlo podzemním palácem až k bráně, vedoucí do jeskyní a odtud ven, na denní světlo. Vítr ji opět odnesl k matce.

Jenže Jarúsa už v podsvětí jedla, takže do podsvětí navékly patřila. A navrch čekala dítě. Díky Soudcovu daru věděla, že se dolů ještě před jeho narozením vrátí. Nechápala, proč se s ní dějí takové věci, chtěla být dobrou ženou svému manželu a pánu. Soudce milovala, velmi tesknila a královna Bala se obrátila k Paní nebes. Ta se konečně mohla úplně pomstít. Sama dala Bale nápoj, po němž Jarúsa dokázala jenom nenávidět. Když ho vypila, proklela vlastní matku, proklela Soudce, své nenarozené dítě a všechny další, které ještě přijdou."

"Dost, dost!"

Nejstarší chatyba začala kolem sebe prskat, aby zažehnala zlé duchy.

"Už sem svítí slunce, vystoupalo hodně vysoko. Nesmíme vyslovit žádné jméno, které není lidské. Ty, paní, zahal svou tvář lehkým závojem a přijímej dary žen. Večer uvedeš nevěstu do ložnice a požehnáš bratrovi."

13. První žena paláce

Postavení Šíry se potvrdilo nejméně očekávaným způsobem. Stála před dveřmi do svatebního pokoje a čekala na ženicha s nevěstou. Podala Ladrí mělký šálek, aby nabrala vodu ze džbánu u dveří a pokropila práh. Než ale nevěsta stačila natáhnout ruku, Tádžluk s úšklebkem do džbánu kopl. Překročil střepy a nevěstu táhl dovnitř. Byl to jasný vzkaz: Tato žena byla moje. Už jí nepřísluší žádný obřad, jaký provádí panna. Ohromená Šíra hledala Ladríny oči. Marně, rozeznala jen zběhalou tvář. Nikdo další tu naštěstí nebyl, neviděl její ponížení. Šíra stála tiše před dveřmi a nevěděla, co dál. Měla by místo Tádžlukovy matky sedět na prahu a přesvědčit se o důkazu Ladríny čistoty. Netrvalo dlouho a dveře se otevřely. Nedbale oblečený Tádžluk odcházel zpátky k hostům.

"Pojď se mnou do velké síně, Šíro. Ladrí byla skutečně jenom moje, ale takhle už navždycky budeš nad ní. To jsem chtěl."

"Vyprávěli mi, jak jsi zamilovaný. Proč se chováš tak divně?"

Otočil k ní tvář plnou chladu. Šíra vyděšeně couvla.

"Zamilovaný? Nevím. Opravdu mě zasáhla jako blesk. Dar bohů, myslí jsem. Dcera bývalého krále, jediný potomek, co potvrzuje moc. Alabastrová růže... Ano, blesk. Zapálil nebe, oslnil a pominul. Už jsem měl zprávy. Kdo mluvil o tobě, musel mluvit i o ní. Vím, jaká je. Jenom pro dobré noci a zplození mého syna se hodí, vychovávat ho nebude. Rozhodl jsem i jako hlava rodiny, beze mne by neměla právo žít. Písně at' ale vyprávějí o veliké lásce a odpouštění. Jste jako sestry, říkají na tržištích."

Šíra sklonila hlavu. Neměla, co dodat. Bratr jí sevřel ruku a táhl k ruchu hodování. Možná měla být hrdá a šťastná, ale při představě opuštěné Ladrí se starostlivě ptala, jak tohle skončí.

Nedovedla si představit zlomenou Ladrí. Spíš vymyslí nějakou odvetu.

*

Tentokrát přišla jen Mirší. Klekla si u lůžka, sklonila hlavu a tiše čekala rozkazy. Ladrí nechtěla nic. Hleděla do vysoké, pestrou mozaikou zdobené kupole. Pod ní prý každý král zplodí syna. Jak to, že Tádžluk dělá takové věci? Vždyť má být slabý, žadonit o její přání, toužit po jejím štěstí. Peuga to slíbila!

Než se však Ladrí stačí vzpamatovat, její pán vstane, upraví si oděv a odejde. Dneska se ani úplně nesvlékl. Týden trvají svatby a týden tu ona bude muset čekat připravená, kdykoliv si

Tádžluk vzpomene. Jak si ale vzpomíná?! Bere si ji už bez mazlení, hrubě, aby vykřikla nebo dala najevo bolest. Když se dnes poprvé bránila, smál se. Nenávidí ho! Měla být paní, měla si s ním hrát, ale jako když buší do kamene. Nic, co Peuga poradila, nepomohlo. V tom má prsty Šíra! Určitě. Vždyť ani první svatební noc nečekala, nepřišla ověřit a potvrdit čistotu nevěsty. To ponížení předtím! Ladrí moc dobře věděla, jak tenké jsou uši stěn tohoto paláce. Všichni vědí, že se jí zmocnil hned po příjezdu z Mazíje, že se nenamáhal ani předstírat... Ale ona má zbraň, kterou Šíra ani Tádžluk nevidí. Ona má Peugu a svou hrdost, svou žízeň po pomstě. Tádžluka zbabí mužnosti! Jak ráda by mu dala lektvar, po němž vadne touha! Pošle Peugu pro byliny... Ne, kdepak, něco jiného musí vymyslet. Tádžluk se tady nikdy ničeho nenapil a nic nepozřel. V tu chvíli se Ladrí rozjasnilo.

"On ve mně vidí nepřítele..."

"Co říkáš, paní?" naklonila se Mirší soucitně blíž. Ladrí ji chytla za vlasy a strhla k sobě.

"On mě jen ponižuje, ubližuje mi schválně! Zavolej Peugu. A pohni sebou!"

Stará našla Ladrí sedět se zle svítícima očima.

"Chci kouzlo. Takové, které vezme Tádžlukovi sílu. Zvadne a nebude ničeho schopen, vzbudí jenom smích skutečných mužů. Přestane mne mučit a bude se bát, abych neprozradila jeho stav. Nebude mi vyčítat, když se nenařodí příští král, a přece mi dá volnost a moc. Zařídíš, aby se nic nenařodilo ani z předešlých nocí, jasné?!"

Peuga se začala klanět.

"Jako vždy máš pravdu, paní! Ve tvém paláci, ve tvé zemi nemusíš nic zlého strpět. Půjdu a udělám, co je třeba. Získej Tádžlukovy vlasy a o další se postarám."

"Vlasy? Vysvětli mi to."

Peuga se naklonila blíž a její vyprávění Ladrí uspokojilo. Ušklíbla se:

"Vlasů mu vyškubu celé hrsti! Netušíš, jak ráda."

Peuga přivolala dcera a nařídila, aby paní namasírovala celé tělo. Když zaslechl rázné Tádžlukovy kroky, Ladrí poslala služku pryč a odhodlaně čekala svého manžela a pána.

14. Noční můry

Po staré karavanní stezce jelo dvacet jezdců na koních, sedm bohatě naložených velbloudů s poháněči a tři bílí velbloudi jízdní. Vedl je rádce Sárik. Právě zarazil svého vraníka a vzhlédl k obloze.

"Stalo se něco, pane?"

Rozložitý bojovník s jizvou na levé tváři se marně rozhlížel a zkoušel rozeznat, cože to Rutúžova nejvyššího hodnostáře zaujalo.

"Teprv se stane, Kurúši," zachmuřeně odpověděl Sárik. Také Kurúš zaslechl divný hvizd a křikl na muže, ať drží zvířata. Ta neklidně frkala, odmítala jít a snažila se houfovat zadky ven jako před bouří.

"Tam," ukázal bičíkem Sárik. Na obzoru rostl šedý mrak a letěl modrým nebem, jako by měl křídla. Najednou zmizel. Právě tak rychle, jak se objevil. Přímo před oběma muži stál jejich pán a vládce, Rutúž Šurúmský. Stačil mu jediný pohled. Založil ruce na prsou a přísně na oba muže pohlédl.

"Kde je?!"

Sárik se zadýchaně sesunul ze sedla, o něco pomaleji, než Kurúš, a padl vedle něj čelem do prachu.

"Odpust', pane, ušetři mou šedivou hlavu! Král Tádžluk dovolil sestře, aby se sama vyjádřila. Prioncezna prohlásila, že se od bratra nechce tak brzy odloučit."

"Cože?!"

"Není to odmítnutí, můj pane," drmolil vyděšeně rádce. "Král Tádžluk ti posílá bohaté dary. Sedm let prý byli rozděleni, tvého spojenectví a přátelství at' se prý váhání nedotýká. Král si tě vážit nepřestal. Jsi válečník, na jehož statečnost se nezapomíná. Jen pohled' na ty vzácné bílé velbloudy!"

Rutúž nohou starce převalil do písku. Pohlédl na Kurúše:

"Nelže?"

"Rádce Sárik mluví pravdu, můj pane. Král Tádžluk s námi jednal s úctou a vážností, jako bys přijel ty sám. Jeho sestra se opravdu rozhodla sama, jak veliký rádce pravil. Po Kišuru jdou ale pověsti, že král poslal do Mazíje pro nové věštby. Chce určení vhodného dne pro svatby s další ženou. Šeptá se, že posel vezl záznamy postavení hvězd ze dnů narození krále a princezny Šíry." "Ten hňup a nedorost?! Zas mě chce doběhnout? Měl štěstí, že jsem o tom dávném zaslíbení s Šírou nevěděl dřív. Nedostal by nic. Pokračujte do Šurúmi. Spěchejte, město je bez dohledu. Přivedu si Zeólu sám."

Než zvedli hlavy, zmizel. Kurúš si plivnul na nehet u palce a rozpačitě pohlédl na Sárika.

"To ne kvůli princi, to kvůli pouštním démonům."

Rádce se chápavě usmál a přikývl.

"Jak jinak. Jsi moudrý muž, Kurúši. Správně jsi prince varoval. Princezna je sice šťastná, ale zamilovaně na bratra nehledí. Postřehl jsem, že o jeho plánech neví. Ani král se k ní přede mnou nechoval jinak, než k sestrě. Princ Rutúž díky tobě má, čím ji přesvědčit o odchodu. Bude ti zavázán, Kurúši. Bez náklonnosti Zeóly se nestane opravdovým králem Šurúmi. Koruna vládců by se matkovrahovi propálila skrze kůži a kosti až do mozku."

"Proč nemůže být král? Vždyť vedl vzpouru proti Zarubovi, vždyť všichni věděli, že bude vládcem světa," divil se Kurúš. "Tehdy o Zeóle nikdo nemluvil."

"Ta podmínka tu přesto byla," odporal rádce. "Prokletí umírající matky, o kterém Rutúž nevěděl. Já ano, byl jsem hlavní číšník paláce. Vím mnohem více, než kdo jiný. Mág Chorsiš držel královnu v náručí, marně se snažil prodloužit její život, ale jí chyběla vůle. Dokázala jenom proklít syna, aby se nikdy nestal králem, pokud nezíská přízeň a lásku Zeóly. A ta už tehdy měla bratrovo znamení."

"Proto jí chtěl useknout hlavu?"

"Ne," zavrtěl Sárik hlavou. "Proto ne. Ještě o svém prokletí nevěděl. Měl tehdy veliké štěstí, že mu to ostatní nedovolili udělat. Za tím bude Chorsiš. Prokletí zaznamenal jako všechno, ale uschoval do archívu. Možná pouze do svého, kdo ví. Princ Rutúž se odjakživa čtení a vůbec písemnostem vyhýbal. Vždyť sám víš, pořád lovil zvěř a ženy. Nevím, co se najednou stalo, ale od vítězství nad démony zná náš princ Chorsišovy záznamy. Nebo se během války hodně dozvěděl."

"A zmoudřel," uzavřel Kurúš. Kývl hlavou a obrátil se k mužům, aby rychleji uspořádali průvod k další cestě. Sárik pokrčil rameny. Voják! Vidí moudrost i tam, kde starý muž děkuje Slunečnímu bohu, že vyvázl životem. Svatba jeho prostředního syna byla v plném proudu, když se Šurúmi probudilo do krvavého rána. V trůnním sále seděl Rutúž se špatně ovázanou nohou a po celém paláci leželi mrtví. Všichni vysocí úředníci a hodnostáři. I s ženami a otrokyněmi, co si po zmizení Rutúže rozdělili. Nikdo si nedovolil vztáhnout ruku po koruně králů, i když většinou byli spřízněni krví. Utvořili radu, spravovali stát a přesto je Rutúž podříznul jak obětní kůzla. Nejdřív prolil krev a potom se ptal. Především na kořist a nové ženy.

*

Šíra se zamýšleně probírala strunami laruku. Tádžluk má špatnou náladu, jenom její zpěv ho potěší. Hýčká Šíru tak, že zakázal všechny zprávy zvenčí. Prý aby nepotřebovala věštit nebo se starat o chudé a nemocné. Dokonce ani do Domu žen nesmí. Tádžluk nařídil, aby každý den vybrala dar pro jeho manželku, vonné oleje, šperk nebo hedvábí a stuhy, které Ladrí donesou služky. Samo jméno Ladrí dlouho nevyslovil. Bála se ptát, když měl v hlase smrt. Měla by se přesto odvážit, i když přišly nové starosti.

"Přivážejí mi dívky ze všech koutů země. Od svateb denně přijímám poselství předních rodů. Vybírají pro mne nejlepší krasavice ze svého středu. Ať se tu všechny cítí dobře. Vím, že je musím hýčkat já sám, ale ty mi, prosím tě, našeptávej, co kterou potěší. Kdybys tušila, co obnáší pouhý chod paláce! Můj učitel říkal, že nemám jenom přikyvovat, ale sám vědět o cestě každého zrnka. Rozumět všemu dění, abych dokázal skutečně rozhodovat. Pomoz mi, dál rozděluj obětiny a dary mezi chrámy. Já i Tašchanát potřebujeme přízeň všech bohů a dobrých duchů."

Po koních a velbloudech tedy přišly na řadu dcery. Tomu se Šíra nedivila. Král samozřejmě nemůže odmítnout takovou důvěru a projev úcty. Rodiny dívek naopak čekají, že přes ony slavné věštby právě jejich dcera porodí budoucího krále, zalíbí se Tádžlukovi a zajistí příbuzným vysoké postavení a úřady. Matce syna každý muž poprává slchu a jejím příbuzným leccos dovolí nebo odpustí.

V Domě žen žije dalších šest princezen. Šíra je zve k sobě, do hlavního paláce. Dokonce hodují jako za starých časů, odděleny od mužů pouhým závěsem. Šíra se usmála, když vzpomněla, jak se bratrovi občas třpytí oči. Jako kdysi dávno, když byli malí. Mezi těmi dívками objevuje vlastní mládí. Možná víc, nejmladší dívenka Teirí dovršila pouhých třináct let. Všechny mají tak dychtivé oči! To ona, tehdy před Zarubem, byla sice ještě mladší, ale mnohem vážnější. Za zády cítila konec. Ne smrt, ta ji neděsila. Možná tehdy nějak věděla o rozdílu mezi skořápkou těla a duší. Její tělo mělo posloužit starci...

Šíre sklouzly prsty po strunách a a mimodek se otřásala. Hned se lekla podruhé. Stál před ní jako živá připomínka těch dob muž, kterého Zarub často zvával. Hatur, nově jmenovaný správce a dohližitel na Dům žen. Ve zlatě vyšivaném modrém hedvábí, opásaný černou šerpou.

"Přála sis vědět, jak se daří králově ženě, paní Šíro."

"Přišel jsi jako stín, Hature! Nezlobím se, vím, že je to správné pro tvůj úřad, jenom jsem překvapená. Ano, můj bratr žárlí i na její dech, ale já nechci, aby byla příliš... příliš..." nemohla najít správné slovo.

"Spoutaná, vězněná, zavřená?" Hatur tiše napovídal s očima sklopenýma k zemi.

"Ano. Vždyť ji dobře znám. Ráda poslouchá vypravěče z tržišť, miluje tance, šperky a zrcadla. Postarej se, prosím, o její zábavu. Král má hodně povinností."

"Ano, paní. Dnes až do svítání jednal se šurúmskými."

Šíra zrudla. Co jen toho Rutúže popadlo, že se sotva dostal domů a už vyslal poselstvo s dary?

"To kvůli mně. Nechci bratra a Ladri opustit, sotva je zbytek rodiny pohromadě. Šurúmi je moc daleko."

"Tvé rozhodnutí je moudré, paní. Rutúž Šurúmský má pověst drsného válečníka. Přesto uvaž, paní, že chce velmi dvorně ochránit tvou pověst, odvděčit se za záchrannu nebo alespoň pro sebe získat přízeň Soudce."

"Soudce? Proč myslíš? Šurúmi přece vládne Sluneční bůh?"

Hatur se rozhlédl a ztišil hlas. Téměř šeptal, dokonce se shýbl blíž k Šíře.

"Jeho otec a po něm správce trůnu Chorsiš, milenec Krvavé královny, Rutúžovy matky, vybili všechny, kdo se věnovali učení Zeólů. Tím podsvětního boha určitě nepotěšili. Jsou sice spřízněni se Sluncem, ale Soudce je bratr jejich boha. Nějaká znamení ukázala, že krveprolití musejí odčinit. Proto již dávno, před mnoha lety, o tebe veliký mág Chorsiš žádal pro Rutúže. Bylas do Šurúmi zaslíbena, paní moje. Předtím, než Tádžluk prosadil, že zůstaneš v Kišúru."

Tohle Šíra nevěděla a hodně se tím osvětlilo. Hatur asi čekal, že se ho začne vyptávat na další tajemství Rutúžovy rodiny, ale ona se odtáhla a pokynula, že chce být sama. Odešel pozpátku, s mnoha úklonami. Šíra ho provázela zamyšleným pohledem. Jediné pouto s Ladri: Služebnictvo. Co se stalo mezi Tádžlukem a jeho věštobami ověnčenou manželkou?

Potom Šíru napadlo, nakolik Rutúž žádal nebo uplatňoval staré právo. Byla mu zaslíbená! Ó Soudče, co když Tádžluka začne zajímat spojenectví? Co se dá dělat, jestli bude bratr souhlasit se svatbami v Šurúmi? Viděla přece, jak bohatě obdaroval Rutúžovo poselstvo. Pozorovala ráno

velbloudy, obtížené obrovskými balíky a koši. Musí si s bratrem promluvit. Večerní vánek rozhýbal lehké závěsy. Šíra milovala šustot hedvábí a sedávala mezi nařasenými pruhy látky, které ji hladily jako vítr v Chaj-Simbu. Nastavila tvář hedvábí... Co to? Cizí dotyk? Není sama! Vyskočila.

"Kdo jsi?!"

"Jenom tvůj sen," vystoupil ze stínu Rutúž. Byl zase v bílém, černě přepásaný jako tehdy poprvé v poušti. Určitě se jí zdá. Copak by mohl vejít do paláce? Jenže dotyk snu takhle nemrazí a nezhne současně. Šíra k sobě přitiskla nástroj, jako by ji laruk mohl ochránit.

"Nejsi sen, po kterém bych toužila."

"Opravdu ne? Co když ti chce moje duše poděkovat, i když právě umírám. Odmítnutý a opuštěný."

Podezíravě naklonila hlavu:

"Nikdy jsi vděčností neoplyval. Vítězil jsi tvrdostí a krutě zacházel i s přáteli. Nenávidíš mne, protože jsem tě viděla bezbranného. Tví poslové tvrdili, že se uzdravuješ. Jak víš, že jsem tě odmítla?"

"Buď shovívavá. Moje touha přeletěla hory a slyšela tvoje NE. Nedokážu je přijmout, víš? Tádžluk je smířlivý, ty mne odmítáš. Kvůli té lapálii v poušti? Byla ještě válka, dneska jsem jiný. Tehdy byla moje duše skrytá za povinnostmi mstitele, zaslepená krví bojů a ted' -" odmlčel se a čekal, až Šíra pootočí hlavu a podívá se mu do očí. "Ted' touhou po tobě opouští tělo. Vzpomíná na odlesky slunce ve tvých očích. Proč mi paměť zatajila, že ti vlasy září jako posypané zlatem?"

Mluvil tak sladce! Zbystřila, jestli mu ze rtů náhodou nezačal kapat med. Konečky prstů se dotkl jejich vlasů a uvolnil jeden z hřebenů, který je držel vyčesané nahoru. Polekaně uhnula a zavrtěla hlavou.

"Ty myslíš na jiného! O svatbách před tebou tancovali, natřásali se a naparovali jaklo kohouti! Kdo? Který se ti líbí, pověz! Vírůk? Ruki?"

Takhle byl mnohem upřímnější. Hlas se mu trásl hněvem, za vlasy ale nezatáhnul. Pustil je a odstoupil, s rukama za zády přecházel kolem. Kroužil jako dravec, napadal na nohu a Šíru tím děsil ještě víc. Snad jí pomůže, když bude mluvit. Jeho přítomnost mrazila a brala všechnu sílu k obraně, útěku, k čemukoliv dalšímu. Prsty odhrnula kadeř na spánku a odkryla znamení, jako by ji alespoň ono mohlo zaštítit.

"Nevěřím ti. Chci zůstat věrná tomuhle znamení, zůstat s bratrem. Není mi určena cesta ženy. A nevěřím ani tvému umírání. Pokud se ti přtížilo, sám sis to zavinil."

"Zeóla a tak přísná..." zavrtěl Rutúž hlavou a udělal další krok. "Nejkrásnější muž světa se ti dvoří a ty ho odbýváš? Na tu skvrnu jsem si stačil zvyknout. Kresba vybledla a vém paláci jsou zručné tetovačky, přetvoří je na ozdobu."

Šíra zavrtěla hlavou. Pod hezkou tváří měl něco jiného, než obsahovala slova. Ztuhla hrůzou, když znovu přejel prsty po její tváři, krku, po holé kůži pod krkem. Styděla se, že mu ruku štítně neodsune. Kdyby se dokázala pohnout! Jenže kam se prchá ve snu?

"Odejdi, prosím! Jsi-li duch, propouštím tě v dobrém a do chrámu Soudce pošlu dary na tvoje zádušní obřady."

"Sám si vezmu, co potřebuju."

Políbil ji, až myslela, že z ní vysál dech. Omlévala strachem. Uvnitř, hluboko v ní, se Rutúž zmocňoval čehosi, co chtělo víc. Otrásla se odporem. Rutúže nikdy! Prudce ho odstrčila.

"Zmiz, zavolám stráže!"

Zasmál se - a opravdu zmizel. Náhle nebyl. Šíra se rozhlížela, zprvu bážlivě a mátožně. Potom pobíhala jako smyslů zbavená. Prohledala všechny kouty. Pane Zeólů, Rutúž se jí opravdu zdál! Ale tak živě... Omámeně sedla na vysoký polštář, nohy ji odmítaly poslouchat. Najednou tu byl zase. Poznala jeho vůni a zvuk kroků. Strnula, bála se ohlédnout. Jako by neviděn byl méně přítomný. Modlila se marně. Sevřel jí paže, ze zadu se přisál na levé rameno. Vykřikla bolestí.

Hned byla volná, přiběhly služky. Prosila, ať volají krále. Jedna však musela zůstat, držet Šíru za ruku, hlídat, aby paní neusnula, aby se přízrak nevrátil. Po bratrově příchodu poslala Šíra všechny pryč a zajíkavě vypověděla, co se stalo. Tádžluk protáhl obličej.

"Sen! Lekl jsem se, že máš strašnou věšteckou vidinu a ono zatím... No, tušil jsem, že s Rutúžem něco máš. Vždycky měl zhoubnou moc nad ženami. Ukrývaly ho přímo v domech svých mužů a pánů. Měl každou, kterou chtěl, o jejíž kráse se doslechl. Jedné prý setnul hlavu, když ho od sebe nechtěla pustit. Pověz, Šíro, co mezi vámi v Chaj-simbu bylo, když tě pronásledují takovéhle sny?"

Šíra poslouchala Tádžluka se svěšenou hlavou. Nevšiml si rozcuchaných vlasů, všechno ví a zbytečně ho obtěžuje? Výsměch nesnesla. Strhla šaty a obnažila se skoro k pasu. Jenom prsa zakryla zmuchlanou látkou, aby bratrovým očím nastavila poraněné levé rameno.

Tádžluk vyskočil. Z veliké modrající skvrny stékala kapka rudé krve. Na paži tmavla další, jako by Šíru kdosi silně sevřel. Rozeznával stopy prstů. Tak vypadala i paže Ladrí po jejich zápase... Který běs Šíru napadl? Rutúž přece zůstal v Šurúmi. Nebo po jeho sestře touží víc, než je zdrávo. Sehnul se a něžně sestřinu paži políbil. Zadržela dech, aby nesykla. On zase zalapal po dechu, protože zahlédl bílou kůži hnada.

"Nikdo ti nesmí ubližovat. Jsi jenom moje!"

S rozšířenýma očima vnímal, jak ji šetrně zahaluje a rázně odchází. Co je horší - Rutúž v příliš živém snu nebo bratr s divnou řečí? Navíc na cosi zapomněla, něco jí bratr zatajil. Nebo nepřipomenul. Má to na dosah ruky, ale kde?

*

Ladrí ráno udiveně naslouchala lícení divoké noci v Šířiných komnatách.

"Neměla bych takové sny mít spíš já? Od chvíle, co jsem tě poslechla, nezavadí o mne Tádžluk ani pohledem. Špatně jsi mi poradila, ty stará čarodějnici!"

Stařena se tentokrát uctivě nenahrbila. Pokrčila rameny a čekala, co bude dál. Ladrí se rozvalila mezi polštáři, poslepu hrábla do medových oříšků a zamýšleně pamlsek cumlala. Tlumené chrupnutí naznačilo, že konečně promluví. Byl to správný odhad.

"Mám tady hnít, spokojit se jenom s mísami sladkostí, které mi ona milostivě posílá? Vymysli něco! Nudím se a ty nové holky jenom zlomyslně koukají a donášejí králi. Zdraví mě jen proto, že musejí! Ta potvora poznamenaná se mi taky směje, jako bych ji slyšela!"

"Dohady ti nepomohou, paní moje. Potřebuješ oči a uši, které zjistí, jak se věci mají."

Ladrí zamýšleně odložila další oříšek, posadila se a tleskla. Zasvítilo jí v očích, objevila nové povyražení.

"Správně! Zavolej holku."

Když Mirší váhavě vešla, ukázala Ladrí, aby přistoupila blíž. Děvče svěsilo hlavu a neochotně poslechlo.

"No pojď sem, dělej, chci si tě prohlédnout... Hm, nic moc. Ta tvoje holka je odolná, žádné modřiny nemá a to jsem jí včera otlokala vší silou," obrátila se na Peugu. "Jestli jí má Šíra uvěřit, potřebuje pádný důkaz."

Bez varování udeřila a srazila Mirší k zemi. Trefila se dobře, děvče ze země vstávalo s dlaní plnou krve. Dušeně vzlykalo a polykalo krev, řinoucí se z nosu. Ladrí zatřepala rukou, ránu dala opravdu silnou.

"Ticho! Neopovažuj se fňukat! Běž za jejíma služkama a tam si breč a naříkej. Koukej se snažit. Jak se vrátíš, zbiju tě mnohem víc! Šíra byla vždycky náramně soucitná, určitě si tě u sebe nechá. Koukej se kolem a poslouchej, co se tam děje. Běž!"

Mirší obezřetně couvala ke dveřím. Příliš pomalu, Ladrí ještě musela hrábnout po misce s oříšky a hodit ji ke dveřím. Trefila se těsně pod koleno, Mirší upadla. Ladrí zasyčela:

"Zmiz!"

Jen sáhla po džbánku, dívka honem skočila k závesu a zmizela. Ladrí se lítostivě podívala na rozsypané oříšky.

"Škoda jich. Ale neztratila jsem cvik. Zasáhnu přesně, co chci, vidělas?"

Peuga se mlčky uklonila. Princezna ji chvíli zpytavě pozorovala, jak sbírá medem slepené kousky ořechů.

"Zlobíš se? Tvoje dcera je často nemotorná a ty její oči... Nemůžu za to, připomíná mi Šíru. Jak nenávidím kleštěnce Hatura, tak Mirší snáším den ode dne hůr."

"Ó paní, nic si nevyčítej, nemám právo tě soudit, když se hřejeme na výsluní tvé přízně! Ona není má vlastní, koupila jsem ji jako nemluvně. Ve čtvrti milostnic jen zřídka vyrostou pokrevní děti. Neví o tom, takže bude vždycky oddaně sloužit právě jako tvá otrokyně..."

"Dobrá, tak to má být. Oddaně, říkáš? Ještě aby ne. Ale máš pravdu, v tom to je. Šíra taky snesla všechno, oddaná přímo odporně. Otrocká přirozenost, řekla bych. Žaludek se mi zvedá, jen si vzpomenu. Ted' honem porad', co s mojí samotou. Ten Hatur, správce Domu žen! Směju se jen tomu, že Tádžlukovi nepomůže ani harém s tisíci kráskami. Jen ať přijímá nové holky, přitom koní si užije víc."

Luskla prsty a jízlivě se zasmála. Peuga se uklonila.

"Ó, paní, neodmítej toho nového správce! Býval prý dost prostopášný a proto král věří, že jeho ženy budou dobré střeženy. Jenže takovýmto mužům užíznutím masa touhu úplně neodstraníš. Jsi krásná, hltá tě očima, za vlídnost i duši zaprodá. Dobře jsem to na něm viděla. Včera ti sám přehodil hedvábný šátek přes rameno, aby se tě dotknul. Mohl ti ho přece položit k nohám? Poslechni jeho naléhání, otevři dveře kratochvílim. Budou ti k užitku. Ať ti dívky tančí a zpívají, ať přinesou šachy..."

"Nesnáším tyhle zábavy!"

"Jenže zač bys jinak projevila svou přízeň, svoje uznání? Když tu a tam pochválíš nebo obdaruješ, ať služku nebo některou tu malou, zacpeš všem uši a zavřeš oči. Potřebuješ spřízněnce, má paní! Otevřou se chodby celého paláce, tajně zamíříš, kam budeš chtít. Cožpak jenom já slýchám o tajných průchodech z Domu žen?"

Peuga mírnou úklonou skryla úsměv, který neovládla. Ladí zase dychtivě naslouchá a mlsně olizuje rty, jako by už viděla muže, který utiší její hlad. Jen tak dál.

"Jsi krásná, paní moje. Mnozí muži rádi vyslyší vyzvání a utěší ubohou. Nebezpečí je rozpálí ještě víc. Vášnivá náruč dá tolik radostí, že ani tvé sny jich dnes nedosáhnou. Pomůžeš lidským řečem, aby dokonaly tvou pomstu. Znás snad většího ubožáka, než toho, který jako muž neobstojí?! S úřadem správce harému ho nesrovnej, Hatur je mnohem výš. Věř mi, Hatur bude ve větší vážnosti, než ochablý, neschopný Tádžluk!"

Ladí tajila dech a klín se jí rozhoříval. Na tohle dřív nepomyslela. Představa nebezpečného potěšení jí zamžila oči a probouzela smyslné sny. Nepochybovala, že každý, na koho ukáže, přiběhne jako vítr. Jeden dva dny bude na služky hodná, budiž. Hatur, když bude mlsně koukat - vždyť může pobavit! Mirší přestala pomáhat od svrbění, aby se neprozradily a nevzbudily pohoršení. K čemu takové trápení? Ladí si odepřela útěchu něžného hlazení a Tádžluk přitom zvadnul bez náhrady. Ano, tenhle Hatur ještě rád poslouží. Znovu olízla rty a přivřela oči. Představila si Hatura jako otroka u svých nohou. Rozevře mu svůj lotosový květ a potom...

"Taky dostaneš odměnu, stará!"

15. Porada

Den co den se zjevoval Rutúž a vysmíval Šírinu odporu. Nepomáhalo nic. Tádžluk sám lehal vedle sestry a hlídal její spánek. Neustále měla kolem sebe služky nebo princezny, ale stačil nestřežený okamžik a Rutúž se objevil zas. Roztrhnul šaty, při polibku kousnul do rtu, zanechával stopy na řadrech, ramenou i zádech. Běs děsil i dívky z Domu žen a návštěvy řídly. Kdyby tak někdo tušil, že ani vedle Tádžluka nemůže Šíra klidně spát! Pravidelně oddechovala a předstírala, že neví o světě. Přikrytá až po bradu se děsila chvíle, kdy snad Tádžluk udělá víc, než jsou nevinné hry s prstenci jejích vlasů. Styděla se, když chtěl vidět nové rány. Skřípal zuby,

ale oči se mu zamžívaly. Pravda, ležel na přikrývce, s mečem po boku. Jenže ve vzduchu něco viselo. Neodvažovala se mu pohlédnout do očí. Nemohla otevřeně odmítnout nebo promluvit dřív, než Tádžluk udělá cosi zřejmějšího. Mohl se jí vysmát, potrestat za divné a zlé podezření, obvinit ji, Šíru, z pasti a zvrácené touhy. On sám přece Rutúže nikdy nezahlédl.

Přitom se hodně snažil podobat dávným předkům. Někteří ti králové vyzvedli své sestry k sobě, do postavení královen. Dokonce sestry po otci i po matce, když se prý stali rovní bohům. Taková krev se nemísí. Tádžluk ty příběhy dobře zná. Šíra mu o nich musí znova a znova zpívat. Mají nalomit její pochyby, až Tádžluk přizná svoje úmysly? Je tohle její osud? Málem omdlela, když začal naznačovat víc. Vyprávěl, že do města v den jejího přjezdu podle věštby sice už přišla nová královna, ale Ladrí to nutně být nemusí. Šíra pokrčila rameny. Nechtěla nic chápát, Tádžluk musí promluvit jasně.

"Porodí ta paní slíbeního krále času hojnosti a bohatství?"

"Pokud jeho otec bude dost silný a moudrý, aby takový rozkvět země zajistil. Domnívám se, že už pouhou obnovou sikají ten král hodně pokročil. Lid tomu věří. Můj syn povládne kvetoucí zemi."

Šíra neměla, co dodat. Čekala. Tádžluk přecházel od oken ke dveřím, potřetí a počtvrté, než znova promluvil:

"Potomek je velmi důležitý. Jeho původ rozhodne. Vím určitě, že se věštba týká právě mne a mého syna. Jsem po deseti vládcích první, který nesvrhnul vlastního otce. Byl tady sice Zarub, ale ten taky zabil krále. Té oblíbené zábavě předků jsem se já jediný vyhnul."

"Máš pravdu, nezbavil jsi nikoho trůnu ani života," přikývla Šíra. Rod tašchanátských králů byl prastarý, ale o nějakých vřelých vztazích v rodině nebyla nikde řeč. Všimla si toho dávno: Samé boje, zrad, hrdinství a jména krasavic, které daly králům potomky. Tádžluk se k sestře sklonil a políbil ji na čelo.

"Jsou jenom dvě ženy, které splňují podmínu věštby. Ještě několik dní počkám, než se obrátím k té druhé."

Tohle stačilo, aby dnes Šíra neusnula ani při bratrově pochrupování. Hned zrána poslala pro chatyby, dohazovačky, které pomáhaly se svatbami. Dvakrát za sebou však služky vyřídily jejich odmítnutí. Šíra se marně ptala po důvodech. Musela počkat na Mulbara a ten dokázal, co dřív nezmohly žádné dary: Přivedl je všechny tři.

Chovaly se úzkostně zdvořile. Šíra pochopila, že pouze proto, že ji ctí jako Zeólu, neodmítnou s ní mluvit. Ale proč?

"Nedopustila jsem se na vás ničeho zlého. Chci vás, chatyby, jako nejmoudřejší z žen, které znám, požádat o radu. Co způsobilo váš chlad?"

Pohlédly na sebe. Šíra znova pokynula, aby usedly ke stolku k ní. Učinila tak pánovitě, bez úsměvu. Aby věděly, že pokoušejí osud. Šíra měla pověst laskavé a jemné paní, ale slabá a povolná rozhodně nebyla. Ted' určitě ne. Chatyby usedly a podívaly se po sobě. Nejstarší váhavě začala:

"Hodláš se nás ptát, paní, jak začít svatby s králem?"

Šíra vytřeštila oči. Tohle nečekala. Její obavy jsou už pro chatyby skutečnost? Lidé si vyprávějí pověsti, odsuzují Šíru, možná litují odvrženou Ladrí! Po hráze propadla pocitu neskutečného. Začala se zajíkavě, nevěřícně smát. Nejstarší chatyba vstala a zamířila ke dveřím. Odtamtud chladně řekla:

"O svatbách jsi seděla v síni vedle bratra, sice vysoko nad hodujícími muži, ale neoddělená závěsem ani zástěnou. Muži před tebou tančili a veselili se, odcházeli do ústraní s dívkami pro hosty. Když král chodil za ženou, byly s tebou jen tvoje služky. To směly jenom královny za starých dob. Ty jsi neprovdaná a už s tebou i spí!"

"Že já se dovolávám vaší moudrosti! Nejste nic, než sběračky pomluv a staré klepny! Bratr mne chrání před nočními běsy, kteří mne zraňují do krve. Pohled'te!"

Odhalila krk, ramena a paže, posetá modřinami a strupy ran. Teď byla řada na chatybách, aby poulily oči.

"Tu jsou stopy zubů! Širokých, lidských... Který démon, paní?"

"Vládce Šurúmi, Rutúž. Přichází, protože prý umírá. Jako sen, jako zoufalá, toužící duše. Jenže já vím, jakou má jeho smrtelnost podmínu." "

"Opravdu, rány způsobil živý. Jak za tebou přichází? V oblaku, mlze, bouři?"

"Kdykoliv jsem sama nebo když služky usnou. Zjeví se, vysmívá, přemlouvá a náhle opět zmizí. Nikdo ho nevidí přijít ani odejít. Já hrůzou celá zchromnu, takže vykřiknu až bolestí, když mne zraní. Tehdy přiběhnou služky a stráže."

Ženy vrtely hlavami, krčily rameny a marně hledaly radu jedna druhé ve tváři. Konečně tu nejstarší napadla otázka:

"Proč přichází? Jenom tě moří nebo ses ho už zeptala?"

"Ptám se ho od prvního večera. Prý se mi dvoří a jeho duše po mně touží. Říká tolík divných věcí... Má radost z každé bolesti, kterou mi způsobí. Možná se mstí, že jsem ho odmítla. Přišel hned ten večer po odjezdu poslů."

Chatyby pokývaly hlavami, jedna po druhé, jako by si předem dohodly pořadí. Šíru unavovaly. Nedokázou naprosto nic. Tolík se přitom upínala na jejich znalosti!

"Víš, paní, jsou takoví muži, kteří si potřebují podřídit ženu silou a bolestí. Nechtějí pouhou lásku, péči ani něhu, potřebují vlastnit všechno do nejzaššího koutku duše. Ovládnout i myšlenky, zotročit. Nejen ženu, kohokoliv: I syny nebo přátele. Ženu ovládnou nejsnáz a přece jí věří nejmíň. Všechno, co se o Šurúmském říká, tomu odpovídá. S povolnou nebo zamilovanou ženou by se brzy nudil. Rád láme vůli, krotí, podrobuje si a mučí. V paláci našeho krále se také mstí, tím nejhorším způsobem. Bere mu tě v jeho vlastním domě! Proto král úzkostlivě celou pravdu tají."

Tohle Šíru nenapadlo, chatyby viděly dál. Vzpomněla na Zarubovy úvahy o moci a vládě.

Vždycky Ladrí vykládal, že nejlepší pomsta, klidně a dopředu naplánovaná, je jako hra v šachy. Zesládne promýšlením tahů a mstitele dlouho baví. On sám takové věci vychutnával a Ladrí dopodrobna vyprávěl. Rutúžovo obtěžování by znalce Zaruba hodně potěšilo.

"Jiná otázka je, jak se do tvých komnat vetelec dostane. Možná v Chaj-Simbu objevil nějaké kouzlo, kterým se dokáže přenést z místa na místo? Nebo být neviditelným?"

Šíra pokrčila rameny a zahalila se. V Chaj-Simbu bylo tolík starých věcí a zvláštností, že je možné cokoliv. Třeba chtěl Chaj-Simb pomocí, jako když ona neměla oheň. Zčervenalá při vzpomínce, jak zakopla o křesadlo. Dnes také věděla, že i hra paprsků u zvláštně broušených drahokamů může vznítit oheň, stejně jako křesání křemenů. Znovu rudla studem. Jestliže tedy jí poskytl Chaj-simb tolík možností, mohl se Rutúž chopit hned první - anebo jediné. Jak se vlastně odtamtud dostal? Málem přeslechla drmolení a dohadování chatyb.

"Neříká se, že Rutúž dokázal mizet a objevovat se na různých místech? Prý samotného krále, když byl ještě rekem Dulukirem, překvapil ve stanu, uprostřed střeženého ležení."

To bylo ono! Tohle Šíru celé dny a noci trápilo. Takže ji netrápí duch, ale skutečný Rutúž. Mizí jako po svém zranění. Přikývla chatybám, ale nahlas nic nepřiznala. Cizí muž u jejího lůžka je velmi zlá věc. S běsem by na tom byla mnohem líp. Proto Tádžluk mlčí!

Myšlenky dohazovaček se točily v kruhu, nedovedly Šíře povědět nic dalšího. Propustila je tedy s prosbou, aby dál vzpomínaly, jak pomoci, a brzy se vrátily. Osamocená se pohroužila do otupělé únavy, která ji teď provázela bděním.

"Promiň, že ruším tvé zamýšlení, vznešená Zeólo."

Šíra sebou trhla. Dohazovačka v modrém šátku se vrátila. Šíra vůbec nevěděla, jak a kdy, neslyšela její kroky. Sáhla na ni smrt. Kdyby usnula a místo chatyby přišel Rutúž!

"Vidím, paní, že es velmi unavená. Ty nespíš ani po boku bratra?"

Šíra zavrtěla hlavou. Vtom, jako by v ní něco prasklo, spustila proud slov. Chrlila, jak strašně se stydí, když Rutúžovy polibky a ruce vítězí nad jejím rozumem a odporem. Slzy jí tekly po tváři,

ale visela pohledem na očích té skoro neznámé ženy. Byly plné soucitu a Šíra jim všechno svěřila.

"Bratra miluji, ale děsim se skrytého smyslu jeho řečí. On věří, že při mém příjezdu vstoupila do Kišúru matka krále Zlatého věku."

Konečně se mohla odmlčet. Udýchaně se ptala sama sebe, jak u všech bohů právě tohle zvládla vyslovit. Chatyba přikývla. Pomalu k Šíře přisedla a vzala ji za ruce.

"Rozumím, paní moje. Všechno chápou. Věc se tvým bratrem nerozsoudím. Přišla jsem ti povědět toto: O muži se říká, že má touhu a žena zase svrbení. Ani jedno se nedá dost dobře potlačit. Jiné v tvém věku mají několik dětí a tobě dává hladové tělo znát, že potřebuješ muže. Každý jen trochu zkušený tě zmátně jako Rutúž. Hraje na tebe jako na laruk a baví se. Ví, že před ním nikdo nebyl. Ty naopak právě v tuhle chvíli chápeš, že se touhy nemusíš nijak děsit. Žádná neodolatelná kouzla, žádné tajemné vábení! Jenom zkušený, zlomyslný muž. Kdybys už lehávala s mužem nebo měla v srdci alespoň tajnou lásku, byla bys méně zranitelná."

Šíra zavrtěla hlavou. Kde by jakou lásku vzala? Nemohla si zvyknout ani na úřad Hatura, kterého jí Tádžluk před dvěma týdny představil. Pro ni zůstal oním kupcem, který Zarubovi často vyprávěl o svých cestách. Prý sám pronikl do několika dobré střežených Domů žen a nyní požádal o úřad správce v Tádžlukově paláci. Ovšem, k úradu vždycky patřilo hodně zlata, ale zbavit se za peníze kusu vlastního těla, mužské pýchy? Tádžluk trval na úplné kastraci. Přesto se s Haturem Šíra necítila dobrě, stále pro ni byl mužem. Zůstal mu jeho pronikavý pohled, přimhouřené oči a myšlenky, které se z nich draly. Zvedla hlavu, musela chatybě odpovědět.

"Děkuji ti, paní. Vím, že ted' může moje tajemství vítr zanést ke všem chtivým uším, ale spoléhám na tvou moudrost."

"Moje moudrost má ještě jednu otázku: Kdo je ta dívka před tvými dveřmi? Tušíš pozorně naslouchá i ted'."

Šíra vytřeštila oči. Na tu malou úplně zapomněla! Jenže vyřčené slovo letí světem, nic je nevrátí. Pohlédla ke dveřím, něco se tam šustlo. Jako kdyby kdosi naslouchal a nyní spěchal pryč. Šíra stiskla rty.

"Ano, tušila jsem, že může chodit zpátky za Ladrí. Odjakživa ráda posílala špicly, kam to jen šlo. Jenom se mi nechtělo věřit, že tak zbité děcko může hned zrazovat toho, kdo mu pomohl. Sama jsem Mirší našla v zahradě a vzala k sobě. Ne, nebudu s tím nic dělat. A víš proč? Mně pomsta ani trest nepřísluší. Sám Soudce dovolil, aby přišla ke mně. Pokud se bude chovat jako otrok, bude mít duši jak ošlapaný střevíc. A jeho místo."

Chatyba zaraženě pozorovala trpkou vrásku u úst královny sestry. Dost dobře nechápala, co je na otrocké duši špatného, ale usoudila, že právě slyšela věštbu, jakou Zeóla občas pronášívá. Musela už spěchat, příliš se zdržela.

"Paní, proti tomu kouzelníkovi znám pomoc. Alespoň tedy proti jeho chtíci: Vytrhni mu někdy pár vlasů! Alespoň jeden omotej kolem hřebíku a zaraž do země u kořenů mladého stromu. Jak dlouho bude strom žít, tak dlouho nebude muž toužit po ženách. Jenže muži tohle kouzlo znají a Rutúž rychle pochopí, kdo ho zničil. Jestli chceš, aby nezmohl nic jenom s tebou, potři ten hřebík spodní slinou. Ztratí touhu jenom po tobě, to tak rychle nepozná."

Než se Šíra vzpamatovala, chatyba spěchala pryč. Její družky již opustily palác, ale možná čekají. Řekne, že ji zadržela některá služka. Chatyby znají mnoho tajemství, která se dozví a tají jen jediná z nich. Vtom zkušená žena zpozorněla. Rozeznala špatně tajený dech, možná zaslechla i prudce tlukoucí srdce. Rozhlédla se a s hlavou otočenou ke vzdálenému strážnému v ohybu chodby polohlasem pronesla ke stínu za vzedmutým kobercem na zdi:

"Tři panny vjely toho dne do města. Jedna měla srdce čisté, jedna shnilé a ta třetí snad ještě sladké jako dítě. Matka krále bude moudrá a statečná, od časného mládí vedená vlastní vůlí. V tu dobu zlomí prokletí Zeól dívka s kapkou božské krve. Která je která?"

Potom zrychlila krok a konečně odešla pryč. Mirší vystoupila z úkrytu, až když poklid paláce přeřízl známý výkřik. Králova sestra! Za Mirší vběhly do komnaty stráže, vmžiku tu byl i sám

král. Paní ležela bez sebe na zemi, z jednoho ušního lalůčku crčela krev. Náušnice byla pryč. Mirší hned paní zahalila a král všechny vykázal na chodbu. Sotva se k sestře sklonil, otevřela nakrátko oči. Nechala se zvednout, stále napůl bezvládná. Jenom v pravé ruce, sevřené do pěsti, dál pevně svírala chomáč černých vlasů.

16. Tajemství zahrady

Mulbar klidně pozoroval Tádžluka. Tvářil se, jako by se k němu nedonesly žádné podivné zvěsti. Kromě té jediné, o posedlosti královny sestry zlým běsem. Bezpochyby kvůli ní žádala paní příchod chatyb, jenže ty tři dohazovačky očividně poradit ani pomoci nedokázaly. Král zamyšleně vychutnával víno ve vysoké zlaté číši a pokynul, ať Mulbar promluví.

"Paní je Zeóla. V jeskyních Zeol-turum bude chráněná před všemi kouzly, běsy a nepřátelstvím. Zasvěcenci jí prozradí mnohé ze svého vědění a pomohou zvítězit. Nebo nalézt klid. Dovol králi, abych ji mohl doprovodit ke svému lidu. Do bezpečí."

Tádžluka zalil jeho pověstný chlad. Tvář zkameněla a oči strnuly. Všichni v takové chvíli uhýbali pohledem a co nejrychleji plnili jeho rozkazy.

"Mám sestru vydat putování přes poušt? Do míst tisíce léček? Ani bojovník jako ty, bidrík, zasvěcený Soudci, by ji neubránil. Co vlastně chceš? Jaké je mezi vámi pouto?"

Mulbar neuhnul pohledem. Jeho Tádžlukova síla nijak neovládala.

"Jsem bidrík, to víš. Bez vášní a tužeb smrtelníků. Ona je Zeóla, Soudcova krev, já jeho služebník. Co potřebuješ ještě znát?"

"Ona je především moje sestra. Jediná, která je hodna sdílet tašchanátský trůn. Prošla branou Kišúru v určený den. Nesmí opustit palác!"

"Dnes ani vládcové neleží se sestrami. Tvůj záměr vzbudí odpor lidu. Kdysi v Šurúmi, ještě před vítězstvím Zaruba, chtěl princ ležet se sestrou a zplodit syna čisté krve. Kdosi neviděn vstoupil do paláce a princeznu podříznul. Když po letech Rutúž oznámil, že chce přivezt z Kišúru druhou sestru jako královnu, kdosi v tomto paláci dívku z něčeho obvinil a musela zemřít také."

"Byl to někdo od vás, bidrík od Zeol-turum?"

"Ne, nám je pouze znám osud těch žen, spoutaných s původem Zeól."

Tádžluk pochopil, že Mulbara Šírina cesta do svatých jeskyní nenapadla náhodou. Skousl rty a hleděl na pramínek vína, který uléval jako obětinu z každého poháru. Učitel Kurab by mluvil stejně. To nemohl přehlížet.

"Dobrá," souhlasil s povzdechem. "Přivez několik žen svého kmene, aby naoko Šíru poučily o životě v poušti. Možná se nazpět nevrátí ve stejném počtu."

Mulbar se uklonil na znamení souhlasu.

*

Ladří se dychtivě naklonila ke rtům Peugy. Skutečný Rutúž, žádný démon?

"Lid si šeptá, že princezna je posedlá, prokletá pouštními běsy. Když promlouvala s Filyrami, copak ji to nepoznamenalo? Jde strach, že se běsi přes hradby královského sídla přenesou mezi lid."

"Hloupá, proč nepřizná, že je to Rutúž?"

"Král to nedovolí. Vždyť je to cizí muž v jeho paláci! Každý jiný muž v zemi může říct, že svůj dům před vetřelcem ochrání. Když král tohle nedokáže, jak ochrání Kišúr nebo celý Tašchanát?"

"Ať ji vyžene, ať Šíra odejde a všechno bude dobré. Já už Tádžlukovi vysvětlím, jaká to je čarodějnice. Peugo, vytáhnu hřebíky, ukážeš mi ten velký strom. Ještě dnes večer tam půjdu, aby se králi vrátila síla."

Peuga vztáhla paže a uklonila se.

"Jak jsi moudrá, paní moje! Dáš králi touženého syna, připoutáš tím nejsilnější..."

"Dítě? Kdo mluvil o dítěti?! To nechci, kazí postavu. Já to viděla, já vím, že to bolí! A je kolem toho krev a nečistoty a vůbec. Dítě nechci!"

Peuga stiskla rty, postavila se za Ladrí a uvolnila její vlasy. Začala je pročesávat, aztímco Ladrí vyjmenovávala všechny příšernosti, které si s čekáním dítěte vyzpomněla. Peuga si dala záležet, aby její zlost nepřešla do tahů hřebenu. Mnohem radši by vytáhla svůj starý karabáč a tuhle čubku naučila poslouchat.

"Paní, vím, jak je těžké přijmout úděl ženy. Ale věř, že sama Matka nebes dává rodičkám při prvním spánku čarowný nápoj, který působí zapomnění všech strastí a bolestí."

"Opravdu? O tom jsem neslyšela."

"To vědí jen staré ženy, paní moje. Ale posud' sama: Cožpak by která žena rodila podruhé, kdyby to nebyla pravda? Vždyť sama víš, jak jsou ženy chytré a muže dokážou obelstít. Nač by se tedy chtěly schválně samy trápit?"

Ladrí se usadila pohodlněji a vzala si misku s nakrájenými kousky různého ovoce.

"Možná máš pravdu. Můj otec taky ještě chtěl syna. Všichni muži jsou po synech jako posedlí. Budu o tom přemýšlet. Nejdřív vytáhnu ty hřebíky a potom uvidím."

"Neměj strach, paní moje, králova touha vytryskne v plné síle. Dá ti hodně potěšení a dítětem otevře cestu do paláce."

"Už aby to bylo. Ještě mi zavolej Hatura, řeknu mu - Ne. Požádám ho, abych směla večer do zahrady."

"Nepotřebuješ mých nepatrných rad, ty již vládneš..."

"Aú! Ty stará čarodějnica, takhle mě tahat za vlasy! Hatur tě dá zbičovat!"

Peuga celá sinalá odstoupila od Ladrí a upustila hřeben, jako by ji pálik. V hlubokém předklonu rychle vycouvala z Ladrína dosahu. Nemohla zvednout oči ani ukázat nenávistí zkřivenou tvář. Pohár její trpělivosti přetekl, ale život a budoucnost dál závisely na té malé potvoře v překrásné kůži.

*

Tou dobou Vírúk navštívil Birima. Vzpomínali na válečná dobrodružství a boje. Popíjeli pivo a probírali všechny novinky.

"Tádžluk nesedí na trůně tak pevně, jak bych mu přál," hodnotil Birim. "Ještě jeho otec byl hlavním knězem Paní nebes, ale Tádžluk vyznává Soudce. Kurab ho vychoval jako bojovníka od Zeol-turum. Šíra je poslední Zeóla, v Mazíji Soudcem posvěcená, ale ve městě, kde největší svatyně patří Soudcově nepřítele. Myslíš, bratře, že spory bohů zavál písek?"

"Nechce se mi věřit, že tu dívku posedli běsi. Měla by odejít z Kišúru. Ženy přece opouštějí rodinu, následují manžela."

Birim se zarazil, pohlédl na přítele.

"Mluvíš o sobě? Všichni vědí, jak jsi šťastný s oběma sestrami a že se k nim stále vracíš. Co bys Zeóle nabídnul? Korunu Sámaru zdědí tvůj bratr."

"Na sebe jsem nemyslel, i když je dost hezká. A ty?"

"Mám tři ženy, které jsou si rovny. Nechci poznamenanou, i kdyby rodem stála vysoko nad nimi. Já nejsem princ, mám jenom kus úrodné půdy a přísahal jsem věrnost Tašchanátu. Otec jedné mojí ženy sice naléhá, abych odkoupil půdu od sousedů, ale já nejsem žádný oráč ani pastevec. Můžu mít správce, ale hlídat, aby nešidil a skutečně něco dělal? To není pro mne. Má m radši svůj druhý dům ve městě. Vírúku, věř mi, musíme čekat. O princeznu požádal Rutúž a jdou také řeči, že sám Tádžluk chce završit svoje dávné odhodlání z dětství. Víš, ta stará historka s tetováním."

Vírúk potřásl hlavou.

"Snad máš pravdu. Tádžluk často překvapil promyšlenými tahy. Možná hodlá Soudce povýšit na hlavního boha Kišúru a jeho sestra bude především kněžkou palácového chrámu. Váhal jsem s cestou do Sámaru, ale tvoje vysvětlení mi stačí. Rutúž válku nevyhlásí a já se konečně potěším s rodinou."

*

Tádžluk přišel hodně nevrlý, dlouho přecházel, odmítal víno, občas na Šíru pohlédl, ale nic neříkal. Šíra trpělivě čekala. Byla spokojená, dnes dokázala v zahradě zarazit hřebík s Rutúžovým vlasem a ještě přidupnout, aby ho nikdo nenašel. Pod mladým cedrem bude ubírat Rutúžovi vášeň celé roky. Posadila se k oknu do zahrady a probírala strunami laruku.

"Nech toho."

Poslušně odložila nástroj k nohám.

"Musíme si promluvit o hodně vážných věcech. Proč mám pořád pocit, že tady mají i ty hedvábné závesy uši?"

"Můžeme do Fontány duchů."

Zaraženě na ni pohlédl. Konečně se usmál a natáhl ruku.

"Pojď. Jak jsem mohl zapomenout?"

Kráčeli tichými chodbami jako kdysi dálno. Tehdy se tu plížili, aby o nich nikdo nevěděl. Jenže dnes Šíra viděla stíny strážců ve výklencích. Byli tu určitě vždycky, jenom je jako děti nevnímali. Uměli být uprostřed ruchu paláce sami. Otočila tvář k bratrovi a viděla, že vzpomíná jako ona. Stiskl její prsty a prošli opuštěnou trůnní síní až k fontáně. Ve dne v noci ševelila desítkami šepotů. Voda se rozstříkovala i na svažující se třísáhový pruh mozaiky kolem nádrže. Pramínky tvořily široký vějíř, pod nímž se mohl kdokoliv domlouvat, aniž by mu zvědavec za vodní stěnu rozuměl.

"Budeme úplně mokří," přejel Tádžluk sestru očima od hlavy k patě. Usmála se a vzala ho za druhou ruku. Společně vstoupili na mozaiku a Šíra zvedla tvář ke sprše vody.

"Jsi pořád stejná. Jsem rád, že tě zase mám. Chci, abys věděla, že tě do Šurúmi nepustím."

Nadechla se, ale nestihla poděkovat.

"Musíš odjet s Mulbarem k Zeol-turum. Bude to až za nějakou dobu, aby si toho nikdo nevšiml. Až se vrátíš, budou svatby."

"Jsi můj bratr!"

"Tak si to občas opakuj. Jsem hlava rodiny a rozhoduju. Šíro, jsi moje naděje. I když... Ty dívky, dokonce ani ty mi nepřinášíte vzrušení, jaké jsem znal od... od..."

"Jmenuje se Ladrí, Tádžluku."

"Musíš to vědět. Možná se nakonec už od Zeol-turum do paláce ani nevrátíš. Nejsem skutečný muž, Šíro. Jak se to rozkřikne, nikdo takového vládce nebude chtít."

Zalapala po dechu. Tohle přiznání vyrazil jako z posledních sil. Jako kdyby se přitom pod závojem vody rozjasnilo.

"Proto nechodíš za Ladrí? To ale nic nevyřeší. Naopak, navštěvuj ji, vždyť nikdo nezjistí, že s ní jenom hovoříš."

"Ona to ví. Vysmála se mi. Málem jsem ji za to zabil."

"Tak proto je jako všeň! Stejně za ní chodí. Tím spíš, že nemůže nikomu povědět, co ví. Já Hastrovi tvrdila, že žárlíš i na její dech."

Pozoroval kapku, stékající po oblouku obočí na skráň a dolů tváří k bradě a krku. Bez dalších řečí ukázal očima ven a vrátili se. Tádžluk odevzdal Šíru služkám, ale ta se odmítla převlékat a hned všechny poslala ven.

"Ty, Mirší, zůstaň. Pojd' blíž! Ještě blíž, až sem ke mně. Kolikže hřebů s Tádžlukovými vlasy Ladrí nastrkala pod strom?!"

Mirší vytřeštila oči. Padla na kolena a položila čelo na zem.

"Jak vité, paní? Dvacet."

"Víš kam?"

"Pod velký datlovník u jezírka, ale... Musí je vytáhnout jen ona sama nebo žena, která krále miluje."

"Mám bratra určitě dost ráda, abych to dokázala. Za chvíli mne tam zavedeš."

"Paní, zlá kouzla se usídlila v paláci. Vezměte si ten velký náhrdelník Zeól, snad vás ochrání."

"Dobrá, převléknu se. Počkej, proč nosíš tu tuhou, prošívanou vestu? Zakrývá tvary postavy, jsi jako kluk. Vida, jsi mnohem starší, než bych hádala."

Mirší zrudla.

"Je to zvyk, paní. V Mazíji jsem pomáhala chránit sestřičku. Oblékala jsem se jako chlapec a běhala po městě. Radši bych tak zůstala."

"Jsi přece hezké děvče. Kdybys měla vlasy lépe načesané a skutečně dívčí šaty..."

"Odpusťte, paní, nezáleží mi na kráse. Peuga by mohla hned žádat, abych splatila výchovu. Ve čtvrti milostnic -"

"Počkej, řekla jsi Peuga? To je ta tvoje matka? Její tvář jsem nikdy dobře neviděla. Přišly jste z Mazíje..."

"Není moje matka, koupila nás obě, mne i Zerimu. V naší čtvrti to tak chodí."

"Kde zůstala tvoje sestra?"

"Zemřela. Proto jsme odešly do služeb paní Ladrí."

"Opravdu ji znám, u Soudcovy svatyně prosila za syna."

"Ona tam šla? Slyšela jsem, že Sádima chytili. Určitě neudělal nic zlého, jenom poslechl, co paní nařídila!"

"Záleží na něm, jak bude žít dál. Ale pověz mi něco o Zerimě. Zdá se, že jsi měla sestřičku hodně ráda."

Mirší sedla k Šíriným nohám a vyprávěla o Zerimině vyléčení, zpěvu a tajné lásce. Šíru pobavilo, že zpívá skoro tak dobře, jako ona mrtvá, ale pro tu lásku, která dýchala z každé dívčiny věty, se rozhodla Mirší u sebe dál ponechat.

"Mezi Zerimou a bratrem bylo tedyň takovéhle pouto... Slyšela jsem jen několik vět. Ted' mi pomoz. A jestli znáš něco proti bolesti modřin, budu ti vděčná. Skvrny mi nevadí, také nedbám o krásu, ale opakované jitření starých bolestí opravdu ráda nemám."

*

Ladrí špičkou sandálu zkoušela hledat v prachu pod datlovníkem. Jen aby to byl stejný strom. Je noc, jen občas svítí měsíc. Voněl tu jasmín a zaklokotal slavík. Tak dlouho nebyla venku! Ladrí rázem hodila za hlavu nějaké nimrání v hlíně a rozhodla si procházku užít. Na hřebíky dočista zapomněla. Vlastně ne tak docela, ale dostala se sem dneska, může i zítra. Sklonila se nad jezírkem.

"Zkoušiš se přede mnou ukrýt? Myslíš, že tě tady nenajdu?"

Ladrí se lekla, ale nebyl to Tádžluk. Měla štěstí, podle bílých šatů a černé šerpy v pase přišel Rutúž. Proč ne, když už sem chodí za Šírou? Olízla rty a nastavila tvář měsíčnímu světlu. Lampu vedle dveří Domu žen stínily keře. Přesto rozeznala známý odlesk touhy v mužských očích. Ne odlesk, zaplanutí!

"Nejsi ta, kterou čekám. Jak se jmeneš, krásko?"

Narohnala se, jakoby v rozpacích strčila ruce za záda. Vypjala tím hrudník a spokojeně odhadla další záblesk v jeho očích. Také si olíznul rty. Rozmarně přistoupila a zvedla hlavu.

"Řekněme, že jsem paní této chvíle. A ty vetřelec. Neměla bych přivolat stráže?"

"Neměla."

Pootáčela se, jako by svou hrozbu myslela vážně. Vzal ji nad loktem a prudce přitáhnul k sobě. Ladrí se k němu přitiskla, jako by nikdy nedělala nic jiného. Políbil ji tak, že málem ztratila rovnováhu. Nechtěla, aby přestal. Zasmál se. Vsunul ruku pod šnůrku, držící látku lehké sukně na bocích. Zalapala po dechu, ale zadržela ho, až když se prsty dostaly mnohem níž. Přesunul ruku a shora obkroužil pevný zadeček. Tiskla se k němu, jako by měli srůst.

"Tady ne. Určitě znáš nějaké skryté místo. Ved' mě."

"Co? Aha. Tam - tam je pavilon, pojď."

Písek cesty zaskřípěl jen pod několika kroky, brzy vstoupili mezi keře. Právě včas, od palácového vchodu sem přicházely další dvě postavy. Mirší nesla lampa a Šíra se rozhlížela, jako by tu někdo mohl číhat.

"Blíží se hodina, kdy se do zahrad pouští stepní lvi."

"To ano, paní, ale předtím ještě stráže projdou všechny cesty. Tohle je ten datlovník. Pomohu vám. Pst!"

Šíra neslyšela nic. Mirší napjatě poslouchala.

"Říkala jsem, že v paláci se dějí divné věci! Takhle vzdychá muž se ženou, to dobře znám."

"Nemýlíš se? Vem si tu lampu a jdi pro krále. Nikdo jiný by to vědět neměl."

"Nenechám vás tady!"

"Běž, ve tmě se snadno schovám. Mám přece černé šaty."

Sotva Mirší odběhla, klekla a začala hledat v hlíně a prachu. Moc dobře si pamatovala, jak spokojeně a pečlivě sama zadupla hřebík, co měl začarovat Rutúže. Opravdu, byly tady. Jeden vedle druhého, o kousek dál další. Několik se ale zlomilo v prstech, sotva je povytáhla. Přejel jí mráz po zádech. Jsou staré, možná z časů Zaruba, ale pravděpodobněji z dob krále Tádžuma, jejího otce. Jestli o tom matka věděla, potom možná její bezbožný tanec v náhrdelníku tohle kouzlo lámal. Proto Zarub věřil, že mu Šíra vrátí mužnou sílu! Ani Filyry všechno nevědí, když tohle matce zazlívají. Šíra si vzpomněla na svatyni Soudce. Najde sto hřebů pod datlovníkem! No, to má co dělat. I když nepatří všechny k Tádžlukovi, těm ostatním se alespoň v podsvětí uleví.

"Co tu děláš?"

Tádžluk tu byl příliš rychle.

"Zakopla jsem a radši zůstala tady. Když Mirší tvrdí, že slyšela divné věci."

"Proč jsi tu zůstala? Nejradši bych tu holku přetáhnul bičem, že tě nechala samotnou."

"Měla se se mnou práť? Přikázala jsem jí, aby tě našla. Jenom ty bys měl vidět a vědět, kdo to byl. Já nerozeznám, co se tam někde u zeleného pavilonu děje. Možná si dvě tvoje princezny chtěly povědět nějaké tajemství. Nebo poslechnout slavíky."

"Ta holka přece říkala..."

"Může mít pravdu, ale já chci důkaz. Copak necítíš, jak strašný omyl by se mohl stát?"

"Chceš tam jít?"

Zavrtěla hlavou a zatahala bratra za rukáv.

"Jestli tam někdo byl, vrátí se tudy. Za palmou nás neuvidí."

"Tamhle pod keřem to bude lepší."

Nadzvedl velikou větev a pomohl tiše tam za sestrou vklouznul. Sotva se přikrčila, cítila pod podrážkou sandálu tvrdé hrbolky. Tady taky? Opatrně vytáhla sedm nebo osm hřebíků, už je přestala počítat. Potom jí Tádžluk sevřel paži, div nesykla. Právě na jednom hodně bolavém místě. Už je slyšela také. Ladrí sladce vrkala a Šíru obešla hrůza.

"Zítra zase přijdeš, vid?"

"Měl jsem tě zaškrtit už v Mazíji, děvko!"

Tádžluk vyletěl z kroví. Rutúž Ladrí odmrštíl a tasil. Odrazil vztekly útok manžela, Tádžluk zakopl a upadl. Hned byl na nohou a Šíra jako by viděla dávny Mulbarův tanec při výcviku. Oddechla si, že bratr bojuje soustředěně a bez hněvu. Výcvik od Zeol-turum zvítězil. Míhal se ve tmě jako stíny, ale kdo klopýtal a hledal rovnováhu, byl světlejší Rutúž. Ladrí se krčila u vody, občas sražená kopancem, když si muži dělali místo. Nešetřil ji žádný.

Bylo sice dobré vidět bratrovu převahu, jenže Šíra věděla, že nemůže dlouho vydržet. Rutúž je tím, kdo nezemře. Kdyby ale Tádžluk soka zranil jako před časem, Rutúž zmizí. Kdyby mezi ně Šíra skočila... Proti ní se od lesklé hladiny zvedala Ladrí. Ona chce totéž?! Samozřejmě, za tohle jinak zaplatí životem. Ona chce a musí ochromit Tádžluka, jestli Šíra nebude rychlejší. Vrhla se mezi ně. Rutúž se svalil, meč mu vypadl.

"Sekni ho! Jako když jsi byl Dulukir!"

Tádžluk ťal. Rutúž se bleskem převalil, meč zajel do písku. Zalehlá Šíra kopala, padlo na ně další tělo. Zvítězila tma.

17. Změny

Peuga se sklonila nad věstebními kůstkami a nevěřila vlastním očím. Mirší v rozporu s králem? Králův sok, nevěra... Co přijde teď a co později? Nečekaná znamení ji docela popletla, potřebovala by upřesnit -

"Nejsou tohle zakázané předměty, matko?"

Peuga sebou trhla. Přes kůstky hodila cíp šátku.

"Nevíš, že přerušená věštba přináší smůlu? Kdo ti řekl, aby ses připlížila jako stín?!"

"Naučila jste mne to vy, matko. A smůla? Nemám strach ze smůly. Tou je přece i kadidlo.

Záleží, ze které strany člověk kouká a posuzuje. Měla byste odejít, princezna Ladrí si užívala v zahradě s mužem. Její vzdechy znám."

"Čubka jedna! Všechno zkazila, musíme pryč."

"Ne, matko," odporovala poprvé v životě Mirší tváří v tvář své paní. Stála vzpřímeně a hlas měla pevný, jako by tu vládla. "Vy odejdete. Potřebujete něco na cestu, tak naberte z jejích šperků. Král ani Hatur nevědí, co jí patřilo. Předtím mne propustíte."

"Jak propusťte?"

"Ale matko," zkřivila Mirší rty, "copak vy jediná nevíte, že jste nás koupila jako fíky na trhu? Já zůstat v paláci musím, i kdybych jenom směla povědět králi, že Zerima umřela pro něj."

"Tak proto! Huso hloupá, slepice vypelichaná! Znelibíš se králi, to řekly věštby. Půjdeš se mnou nebo..."

"Karabáč zůstal v Mazíji. Máme zavolat Hatura, říct mu, že jste Ladrí domluvila setkání v zahradě? Nemá vás rád, určitě jenom tleskne a zdejší pohotové biče začnou práskat."

"Mrcho, děvko proradná, nevděčná!"

"Pospěšte si, vyvedu vás chodbami paláce až před trůnní síň. Tam jsou kouty k ukrytí a s rozbřeskem se vytratíte."

Peuga polohlasně klela a přitom obratně prohrabovala Ladríny šperky. Několik vytáhla a každý zvlášť, aby necinkaly, obalila hedvábím.

"Pchá! Nepotřebuju tvůj doprovod! Vyznám se tu líp, než ty. Propouštím tě, propouštím tě, propouštím tě potřetí! Tfuj!"

Peuga si odplivla na nehet palce a otočila k odchodu.

"Počkej, Peugo, vždyť sis skoro nic nevzala."

"Ty hloupá! No, dám ti poslední radu, když o mne tolík dbáš a cpeš mi z cizího: Neber víc, než potřebuješ, chamtivost zaslepuje. Mně těch pár kousků stačí na cestu a trochu živobytí. A beru jenom věci, jaké bych sama mohla mít z lepších časů. Kdyby se někdo ptal, opak neprokáže. Těch tady moc nebylo, ta mrcha neměla ani ponětí, v jakém majetku se válí."

Osamělá Mirší zavřela oči. Dokázala to! Je svobodná. Zerimo, sestřičko, stála jsi při mě, byla jsem stejně silná, jako ty!

*

"Otevři oči! Ženská bláznivá, málem ses napíchl jak pečínka na rožeň."

"Co se o ni staráš, můj milý? Máš přece mne. Vlastním tělem jsem tě chránila..."

"Tos nemusela," odbyl Rutúžův hlas Ladríno předení. "Chtěl jsem ji, ne tebe."

Šíra by se nejradišti neprobírala. Rutúž, Ladrí. Co Tádžluk? Není tu, jsou v poušti, cítí přece dech písku a noci. Ladrína vina... Prudce se posadila.

"Ladrí, cos to zase provedla?!"

"Pchá, co zase já? K ničemu nebyl, ten tvůj bratříček. Potkala jsem lepšího."

"Vím o těch hřebech, Ladrí, dvacet by zničilo i boha."

"Ale podívejme, copak ještě naše Zeóla ví o kouzlení? Kampak jsi ty nastrkala hřebíky s mými vlasy? Chyba, děvče, já se učil u mága a leccos poznám. Na mě ženský čarůvky neplatí. Rád ti to dokážu. Tahle mrška tě s chutí podrží."

Jak šlo o Šíru, mohla se Ladrí samou snahou a škodolibostí přetrhnout. Hned prosmykla za Šíru a chňapala jí po rukách. Rutúže pobavilo, jak se jí Zeóla marně brání.

"Mám ji, dělej! Dáš mi tenhle náhrdelník, ano? Je můj, pamatuju, že ho otec poslal do Mazíje, že jsem na něj malá."

"Nech ji! Šíra sama rozhodne, chci, aby šla dobrovolně. Ale možná se mi taky budeš hodit, ty hvězdo Tádžlukova paláce."

Šíra vyprskla:

"Nikdy s tebou nikam nepůjdu! Zůstanu tady nebo mne pošli zpátky."

"Tady? Tohle jsou trosky staré sikáje na konci světa. Kolem jsou jenom tekoucí písky a cesta mezi nimi není vidět. Nepočítej s návratem do Kišúru. Uznej sama: Nebyl by to bezbožný čin? Strčit tě zpátky bratrovi. Co takhle položit tě k němu rovnou bez šatů, nahou? Věř, že by zakletí v tu ránu prolomil."

Šíra odstrčila Ladrí a rozhledla se. Rutúž nelhal, už dokázala rozeznat trosky. Měsíc slabě ozařoval písečné přesypy za nimi. Mrzuté byly i Rutúžovy posměšky. Měl pravdu, nemohla se vrátit. Ale s ním? Taky ji chce jenom kvůli nějaké věště. Jenom Zeólu, slupku těla.

"Jsem pojmenovaná. Šurúmi vládne převtělený bůh, nemůže mít takovouhle ženu."

"To taky nebude, ty hnusoto. Krásná jsem přece já!"

"Sklapni! Nestojím o čubku, co se mi nabídne, sotva přijdu. A ty," zvedl Rutúž Šírinu bradu, "ty věř, že neznám, co bych si na tobě ošklivil. Doháníš mě k šílenství, ale přesto jsem tě neodnesl dřív, dokud ses mi sama nevrhla do náruče."

"Víš dobře, že jsem chránila bratra."

"No ano, promíjím ti ten křik o sekání. Vidiš, jak jsem velkorysý? Brzy pochopíš, že bojuješ jenom sama se sebou. Chceš mě, jenom to ještě nevíš. Nebo nechceš vědět..."

Blížil se k jejím rtům a Ladrí se uraženě odtáhla do stínu. Šíra se vzpamatovala a vší silou udeřila Rutúže do hrudi. Tam, co pamatovala hlubší ránu. Hned byla volná. Vyskočila na hromádku kamení a chytla se za zděný zub trosky. Rutúž chrčel, ztěžka se sbíral ze země. Pohled na Šíru ho vyděsil.

"Co blázniš?! Nehýbej se, zdi se drolí, spadneš!"

Nevěděla, co dál. Nebylo, kam jít. Nemohla domů, nemohla zůstat s Rutúžem. Jedině skočit, než třeba utýraná žízní a hladem... Ujela jí noha, zavrávorala.

"Chyť se mě, přitáhnu tě zpátky!"

Chytla se pevněji a zavrtěla hlavou. Ladrí přilezla stínem a zespoďa škubla za náhrdelník Zeól. Povolily dvě spony na rameni. Rutúž Ladrí strhnul a mrštil s ní do kouta. Šperk při tom nepustila, roztrhnul se. Povolil a cinknul o zed' ve tmě. Rutúž stál nadosař, ale Šírino odmítavé mávání rukou ho ještě zadržovalo.

"Širíni, selam te redin -"

Možná to byla jenom řeč jeho předků, možná chtěl otupit její vůli. Šíra ale nechtěla k němu. Klouzala na pomezí dvou zániků a jen prsty, zaryté do zdi, ji držely nad písky za zády. A proč se jich vlastně bát? Pramáti Jarúsa jimi propadla rovnou do Soudcovy náruče. Jestli je dcerou dcery z jeho krve... Váhání smetl kámen, který přilétl ze tmy a klofnul do hřbetu ruky. Pustila sea nesnažila zachytit.

"Šírí - Neé!"

Letěla vzduchem, dopadla na záda a písek hned hladově oblil její nohy a ruce. Hleděla ke hvězdám a trpce si pomyslela, že by radši letěla mnohem výš a dál, mezi ně. Potom se zhoupala jako v náruči a písek zalil i tvář.

*

Rukitan Šelud svolal rodinu do stepi, kde poblíž stád, v prostorném stanu, mohli muži nerušeně probírat dění ve světě. Při velikých rodinných oslavách se vraceli ke kořenům a dávným rodovým zvykům. Navíc se tady vyhnuli všem špehům a zradě. Také přivítali muže, co se vrátili s rekem Rukisím v pořádku k rodině.

"Musíme rozhodnout o zítřku. Dvě říše potřebují pevnou vládu. Tádžluk se zbláznil z věšteb a leží se sestrou, Rutúž zešílel už dávno. Lid ještě věří na zásluhy Tádžumova rodu, ale o prokleté Zeóle se šeptá pořád víc."

"Jsou to jenom náznaky, nikdo neví nic určitého."

"Musúle, my přece býváme připravení dřív, než k něčemu dojde!"

Mladší Rukitanův bratr sklonil bělovlasou hlavu a pokorně přikývl. Hlava rodu se znovu ujala slova:

"Je dobré mít zprávy z paláce a synovec tvé ženy - ano, Hatur, ten je spolehlivý. Zvolil jsi dobře. Už starého Zaruba obelstil, když ho přesvědčil brát jako zástavu dcery a ne syny rodů. K čemu mu dcery byly? Jen jedna vzbudila záchrvenou touhy, jinak je živil a choval místo nás."

Nabral si stočenou plackou kořeněnou kaši s kousky masa a žvýkal, dokud se neztišilo pochvalné mumláni. Jenom jeho nejmladší syn, obr Ruki se cpal, jako by nevnímal okolí.

"Synu, musím tě napomenout: Neměl jsi zpátky přijímat zlato, které jsme Tádžlukovi poslali na placení vojska. Není nám zavázáný, se dcerou tady Armeta taky ještě neležel, to není dobré. Měla by se víc snažit, s královým děckem v jejím bříše by hned bylo snazší rozhodování."

Ruki přestal žvýkat a zvedl oči.

"Tádžluk je dobrý přítel. Mám ho rád."

"Na to se neptám. Měl bys navštívit svou neteř a promluvit s Haturem. Prokletá Zeóla musí pryč, třeba do Mazíje. Proč se jenom neztratila v poušti? Měly ji ty Filyry odtáhnout k Soudci a byl by klid. Takováhle stvůra, ovládající démony! Musí pryč, za každou cenu."

"Strýcovu rodinu zachránila. Není pravda, že jí Mulbar vyčítal neposlušnost? On by jenom projel kolem. Stará se jen o rozkazy, to všichni víme," obrátil se Ruki na Musúlu. Ten sklonil hlavu, aby slova přelétla nad ní. Rukitan přimhouřil oči. Ocenil bratrovu pokoru. Nehodí se připomínat protimluv, když hlava rodu určuje směr.

"Naber si kůzlečí, synu, neplet' sem jiné věci. Pro dva chlapce už bylo pozdě. Tvojí sestře taky nepomohla. Viděl jsi, jak Kira vypadá? K čemu jsou roky v paláci, výchova s princeznou? Bylo by urážkou každého muže nabízet ženu takhle znetvořenou."

"Dovezl jsem přece sestru domů, než Šíra dorazila do Mazíje? Na svatby v Kišúru jsem se vracel tryskem."

"Chce snad někdo tvrdit, že nemám pravdu?!"

V naprostém tichu Ruki svěsil hlavu a mlčel. Otec ho mohl podle práva přetáhnout bičem nebo i zabít. Pokora však prozatím otci stačila. Rukitan se vrátil k otázce moci.

"Vírúka by Tašchanát přijal, je královského rodu. Toho ale nemám rád, zkazil mi mnoho dobrých obchodů. Vyhýbá se každému, kdo nám slouží. Zbývá jen Birim, čtvrtý největší hrdina bojů proti Zarubovi. Ani toho Rutúž nestačil zabít. Tvoje dcera už mu dala syna, že, Musúle?"

"Dva syny, bratře," hrdě přikývl Musúl.

"To je dobré. Sice pořád jezdí po Tašchanátu a nestará se o úřady přímo v paláci nebo aspoň v Kišúru, ale lid ho zná. Tašchanát není Šurúmi, tady nejsou lidi jako ovce, co lezou pastýřovi i pod nůž. Musúle, máš potvrzeno, že Vírúk zamířil do Sámaru?"

Ruki se probral a zvedl hlavu. Náhle věděl, co otec nařídí.

"Vírúk je můj přítel. Birim nechce vládnout. Nechte je oba být. A Tádžlukovi věřím."

Rukitan se opřel a pomalu zvedl. Byl už stařec, seschlý a s řídkým vousem, ale všichni přestali žvýkat a skrčili se jako před bouří. Syn výzvu přijal a postavil se také. Jeho rozložitá postava rázem zaplnila stan, až se v něm nedalo dýchat. Jenže otec má silnější hlas.

"Já jsem hlava rodiny a ty prach u mých nohou! Neměl bys jít ke svým ženám a postarat se nejdřív, aby mi daly vnuky?! Zplodil jsi tři dcery, k čemu jsou? Muž potřebuje syny. Tomu snad rozumíš!"

Ruki přijal výsměch jako rány bičem. Schoulil se, otočil a beze slova odešel. Vítěz se znovu posadil.

"Armete, hlídej ho. Jak zkusi utéct, zem ho pohřbí. Ženy si rozdělíte vy, jeho bratři. Jsou mladé, se širokými boky, u dobrých mužů budou hodně plodné. Musúle, v soutěskách před Sámarem Vírúk pobíjel tlupy lupičů. Přišel čas, aby i on potkal přemožitele. Postačí dvacet mužů a jedna tajná zpráva."

Šeludovi synové se na sebe podívali. Zabít Rukiho nebude snadné. Ale ženy má pěkné, mladé. Otec je moudrý muž, nedovolí, aby planěly.

*

"Cos to provedla?!"

Ladrí se honem postavila jako v zahradě a zkusila co nejlíp natočit, aby Rutúž viděl její krásnou tvář. Za chvíli mu oči začnou plavat jako v večer. Olízla rty.

"Vidíš, já před tebou utíkat nebudu. Nech to být, co by sis s ní počal? Smáli by se ti. Já ti navrch dám Kišúr, víš? Stačí rozhlásit, jak je Tádžluk neschopný. Jsem dědičkou Zaruba, nezapomínej."

"Nepřej si, abych vzpomněl, kdo doopravdy jsi. Ze zkaženého stromu, zrádcova dcera. Ještě zkaženější, než on."

Jeho hlas řezal, ale Ladrí byla zvyklá prosadit svoje.

"Dám ti syna, velikého krále. Copak nevíš, že jsem vstoupila do města, jak řekly hvězdy?"

"Spíš se divím, že už nečekáš jeho syna. Proč bych měl chtít ženu, která zrazuje a ničí vlastního muže?"

"Jsem králova dcera, já můžu všechno! Mám zlato..."

Shýbla se pro Šírin náhrdelník, s výkřikem uskočila. Třepala prsty a vyděšeně zírala na šperk. Rutúž hned pochopil a zle se zasmál.

"Ukradené věci tohle dělávají, ty chamtivá štírko. Svlíkni se!"

"Cože?!"

Cítila, že si s ní nebude hrát, ale nechápala, o co jiného by mu mohlo jít. Vytáhnul dýku a tak váhavě poslechl. Ukázal na náhrdelník.

"Vem si to."

"Ne, prosím. Tohle ne. Smiluj se, pálí jako oheň!"

"Právě proto."

Sebral hadříky, hozené na zem a přes ně uchopil široké zlaté kolo řetízků a destiček. Ladrí ustoupila až ke zdi, ale dál nebylo kam. Přitiskl náhrdelník Zeól na její hrud'. Vykřikla, vzepjala se bolestí, přitom uvolnila záda. Ted' mohl smrtící náhrdelník položit i tam. Aby správně zakrýval tělo dokola jako pláštík. Objímal ji a držel, i když mu vřeštěla přímo do ucha. Teprve, když se zlato propálilo hluboko do kůže, odstoupil. On necítil žádný žár, ani látka nebyla spálená, zato z puchu škvařeného těla se točila hlava. Ustoupil jen o několik kroků a pozorně sledoval svíjející se tělo. Osud, jaký je určen i jemu? Odplivl si a požádal prsten, aby ho přenesl do Šurúmi.

18. Pod povrchem

Sámar leží rozprostřen do pěti údolí, z východu otevřený stepi, od západu a jihu chráněný skalnatým pohořím. Sbíhá se tu několik prastarých obchodních stezek: Hedvábná mezi východem a západem, zlatá od severozápadu k jihu, dobytí od severu do stepí. Horská říčka utíká městem, ale pro lodě s nákladem se použít jako v Šurúmi nedá, den cesty po proudu divočí v dlouhých peřejích. Bohaté město staletí odolává hladovým nájezdníkům z východu, na spálení a troskách znova a znova roste do krásy, síly a moci. Neustálé jsou boje s lupiči, zlákanými vidinou kořisti. Jsou jako mrchožrouti, když ucítí kapku prolité krve. Skály za Sámarem jsou protkány desítkami, možná stovkami stezek mimo hlavní širokou a pohodlnou cestu. Některými jenom koza proběhne, po některých přejde člověk, někde může zkoušet štěstí i jezdec na koni. Projede nebo se zřítí do propasti. Tajných stezek užívají poslové, aby rychle a

přímo doručili zprávu. Těmi podél velké karavanní cesty se plíží lapkové, aby rychle udeřili a ještě rychleji unikli pronásledovatelům.

Vírúk se vracel s dvacítkou druhů. Jeli nalehko, jen se sedmi náhradními koňmi. Hlavní proud vojska tudy provezl kořist již před dvěma týdny. Dnes už oslavy vítězného návratu ve městě nejspíš ztrácejí dech a muži kolem prince Vírúka se začali chlubit, jak je svým návratem oživí. "Deset dnů a nocí neopustím náruče svých žen!"

"Hej, bratře Azáde, jak chceš objímat ženy a zároveň pít? Pořádně neuděláš ani jedno. To já hezky popořadě, všechny slasti vychutnat až do dna!"

"Vírúku, veliteli, dej znamení a rozjedem se jako o život!"

Vírúk se otočil k Bazíkemu a přikývl.

"Máš pravdu, pojedeme jako o život. Cítím, že ve vzduchu visí hrozba. Několik let jsme tady pobíjeli lupiče a dneska se můžou mstít. Je dost mstitelů, co se třesou na odplatu."

"Pojed'me tedy horem, jako poslové."

"Museli bychom se řadit a jednoho po druhém by nás sestřelili jako cvičné terče. Rozvažuju naší cestu už od rána: Musíme projet tudy, v houfu a tryskem."

Bazíki přikývl. Blesklo mu hlavou, že Vírúk plánuje bezpečný návrat mnohem déle. Nocovali na místě, kde se koně dobře napásli a odpočívali mnohem déle, než ještě včera bylo nutné. Vírúk mužům nařídil pečlivě prohlédnout zvířata, postroje, připravit zbraně, aby prý při vjezdu do Sámaru lidé viděli válečníky a ne hrst přichcíplých opic. Podle zamrkání Vadíra po levici Bazíki věděl, že se nedovtipil jediný.

"Velký štít na záda?"

"Pod pláště," přikývl Vírúk. "Malý na krajní paži, místo v houfu jako vždycky. Svalené kamení bych nečekal, možná nějaký menší prak, ale hlavně šípy. Pod kým klesne kůň, hned vyskočí na volného. Kdo nechytne koně, zůstane jako mrtvý, se vztyčenými šípy, trčícími jako z těla. Lupiči budou sledovat jezdce, k mrtvým se vrátí později."

"Máme čekat?"

Vírúk se zasmál.

"Máš pravdu, uděláme to jako s Birimem u Laturše. Pokud budeš zdravý a sám, Azáde, nastražíš někde plášť na štítu a přitom se připlížíš k nepříteli. Když budete dva a víc, necháte je přijít pro kořist a pobijete."

"Kolik jich čekáš, Vírúku?"

"Víc jak padesát lupičů by v Sámaru vzbudilo pozornost. I kdyby vyjízděli po skupinách z obou bran, strážní jsou všímaví. Kdyby táboreli a čekali nás tady, v Sámaru to budou taky vědět. Pokud by léčku nastražil nepřítel, co přišel z našeho směru, mohl po celé délce skal rozmístit kolem osmdesátky mužů."

"Čtyři na jednoho není tak moc. Pokud zůstaneme celí."

"Vrátíme se všichni. Až k prvnímu ohybu zvolna, potom vyrazíme na můj pokyn."

Bazíki ještě před ohybem ukázal na nebe.

"Sokol? Kde se tady bere?"

Vírúk zvedl hlavu. Pták kroužil vysoko ve slunci.

"Jestli má řemínky a přiletí ke mně po boji, musí mu tam někdo uvázat proužek látky. Čistý, když budu v pořádku, namočený do krve podle zranění. Čím hůř se mnou bude, tím víc ať nasákne. Slibte, že to uděláte."

"Co to znamená?"

"Varování. že léčku uchystali daleko odtud a sokol donese zprávu, jak jsem obstál. Připraveni?" Muži na sebe pohlédli, naposledy přejeli pohledem jeden druhého, okolí a nebe. Koně vycítili vzrušení a hrabali kopyty v prachu. Muži zamručeli a Vírúk mávl paží. Vyrazili. Prolétli jako vítr širokým prostranstvím k dalšímu ohybu. Zvířeli mračno prachu a hnali se v něm jako bouře. Bez křiku, jenom dusot kopyt pádících koní se odrážel od skal. Tady, v zúženém místě, se na ně sesypaly kameny a šípy. Vírúkův kůň se vzepjal.

"Bazíki!"

Právě zarazil koně, chtěl velitele chránit. Vírůk mu hodil svou přílbu a ukázal dopředu.

"Jed'!"

Teprve o kus dál Bazíki pochopil, že právě tímhle velitele chrání nejlíp. Jeho chtejí, jeho ze všech nejvíce. A Bazíki ve Vírúkově přílbě odvede pozornost. Dusot kopyt slábl, ujížděli už jen dva nebo tři. Ohlédl se. Azád s červeným šátkem na přílbě a - Cože? Azád tasil meč a ze zadu t' al po druhovi. Dvakrát a hotovo, zbyli dva. Bazíki zarazil koně, otočil, ale Azád mu už vyrazil zbraň z ruky a strašnou ranou uťal druhou paži s malým štítem. Kůň pod ním vyděšeně uskočil. Azád sekl znova a Bazíkiho hlava prolétla vzduchem. Azád se otočil a zakroužil paži i s mečem na znamení návratu. Ze skal slétny provazy a útočníci po nich spěchali dolů, mezi těla. Jak Vírůk čekal, několik zabodnutých šípů jeho muže příliš neoslabilo. Seběhlo se jich deset a věděli, že je mezi nimi zrádce.

"Vírůk! Vírůk!"

Azád to bezpochyby zjistil také. Pokřikem varuje a letí na pomoc. Mává nad hlavou mečem - Vírůk si pozdě uvědomil, že koně nezarazil, že hodlá prolétnout mezi nimi. Sotva odrazil jeho ránu, místo smrti ho škrábla na rameni. Nikdo víc nestačil. Azád vyjel z houčku, otočil se. Už přiběhl zarostlí chlapi, mrštní a silní, ale Vírůk vykřikl, až mezi skalami zahřmělo. Deset rozhněvaných lvů se vrhlo do boje a do zvířeného prachu tryskala krev. Azáda hned stáhli z koně, posekali, během boje podupali, vlastními těly postupně zaléhali. Další dva Vírúkovci se doplazili k místu boje, když bylo po všem. Prach již usedl a překryl tuhnoucí krev, ale sténání prozradilo několik živých. Vadír s hlavicí šípu nad kolenem je zklidnil rychle a spolehlivě: Stačil řez dýkou přes hrdlo a zbyli jen ti správní. Vírůka našli zalehlého, skoro udušeného dvěma těly. Jak ho opřeli, probral se. Vedle něj ležel na zemi Azád. Krev na hrudi pěnila, brzy mu vezme dech úplně.

"Proč?!"

Sokol se snesl k Vírúkově hlavě. Přešlápl ve vlasech něčí mrtvoly a Vírůk ho poznal.

"Uvaž... celý. Celý od krve."

Vadír si vzpomněl a uřízl kus košile na nejbližší mrtvole. Páchla nečistotou a tak radši použil krev její. Sokol strpěl Vadírový dotyky a hned, jak Vírůk zvláštně mlaskl, odletěl pryč. Vírůk hlavu nezvedl, byl příliš slabý. V žáru poledního slunce pozoroval Azáda, jak zápasí s dechem a přemýšlel, proč právě jeho druh z dětství zradil. Proč právě teď, když mohl tolíkrát předtím?

*

Zalapala po dechu a převrátila se na bok. Bohové dobrí, ten písek byl strašlivý... Kam zmizel? Nadzvedla se na lokti a otevřela oči. Ležela na vysokém, měkkém červeném koberci s květinovým vzorem a kolem bylo prázdro. Teprve, když si Šíra promnula oči, rozpoznaла tmavě malované stěny síně, po obvodech zdobené pruhy stejných květů, jako na koberci. Nic jiného tu nebylo, jen vysoké dvoukřídle dveře, které se tiše otevíraly. Za nimi bylo víc světla, ale ne ten oslnivý jas, jaký prý doprovází duše k Soudci. Šíra vstala a šla poslušně dál. Procházela síněmi podivného paláce, aniž by kohokoliv potkala. V některých byly dveře dvojí, jedny dokořán, druhé zavřené. Všechny se před ní neotevřely.

Vypadalo to, jako by odtud lidé právě odešli. Lehátka, stolky, různé druhy sedátek a křesel, koše a truhly, tekoucí voda, dokonce i lázně tu byly. Žádná místnost neměla okna, jen pod stropem cosi planulo v korytech vysoko podél zdí. Tak nějak prý jsou osvětlované paláce na jihu, snad i v Šurúmi. Lekla se. Jestli ji Rutúž zachránil, už se z jeho moci nedostane. Teď o tom ale nechtěla přemýšlet. Byla unavená, potřebovala spát. Další místnost odpověděla na její přání širokým, nízkým cedrovým lůžkem s jasně modrými pokrývkami a polštáři. Jenže ve druhých dveřích někdo stál. Nepohnutě, soustředěně. Sotva udělal krok, natočil hlavu jako... Je slepý, pochopila dřív, než rozpoznała prázdné bílo mezi pootevřenými víčky.

"Je tu někdo nebo Soudce dopustil, aby se mi zmátl rozum?"

"Propadla jsem tekoucími písky. Nevím, kde jsem."

Zachvěl se a natáhl k ní paže.

"Tak sladký hlas! Pojd', pojď blíž, nebo se zblázním opravdu. Soudce ke mně vpustil další živou duši?"

Poslechla a dovolila, aby si ji po způsobu slepců prohlédl. Dotýkal se špičkami prstů tváře jako posvátného předmětu a Šíra si v tu chvíli přála, aby byla skutečně takovou, jakou ji vidí.

"Soudce mi tedy seslal ženu... Krásnou, mladou. Jak ses dostala k pískům?"

"Unesli mne do staré sikáje, ale já nechtěla zůstat s únoscem. Možná jsem opravdu víc skočila, než spadla."

"Hrdá dívka, jako ze starých písni! Čeká na tebe jiný muž? Možná jsi zahodila nabídku lepšího manžela."

Vyvinula se z jeho dotyků, dovolila jen dlani zůstat položená na rameni. Aby věřil, že nezmizí. "Rutúž Šurúmský je možná dobrý válečník, ale jako muž mezi dary bohů určitě nepatří," řekla tvrdě. Možná příliš hrubě, protože si zrovna uvědomila podobu tohoto slepce s tím, komu unikla. Stejně vysoké čelo a husté vlnité vlasy, i když slepci zbělely. Zřejmě strádáním, zármutkem nebo utrpením, protože tvář měl ještě celkem mladou. Jako by Rutúž zestárl o patnáct, dvacet let. Neuvěřitelné. Od přímých linek obočí, rovného nosu až k hezky krojeným rtům a bradě to byl celý on. Usmál se a podoba se změnila. Tohle byl mnohem laskavější muž.

"Pořád stejný Rutúž, lovec požitků? Nedivím se ti, ale přesto jsi jednala ukvapeně. Pamatuj, že jenom smrt už nic nezmění. Nemáš právo ji lákat dřív, než uplyne tvůj čas."

"Zvláštní. Tam nahoře by mnozí řekli, že jsem splnila povinnost."

"Nahoře to říkat budou, ale jen do chvíle, než půjde o krk jím. Pojd', posadíme se, rád bych slyšel o světě."

"Kdo jsi? Jak ses sem dostal?"

"Otec mi dal jméno Ormúž. Nedělal jsem mu čest a brzy odešel. Sem mne svrhnuhl můj syn. Nejdřív mne nechal oslepít a potom přinutil vkročit na písky. Tehdy krále Tádžuma zradil jeho příbuzný Zarub a já hledal jednoho Zeóla v poušti."

"Ty jsi tady už víc, jak sedm let?"

"To snad ne. Nevím. Neměl jsem žádné zprávy o světě, několik měsíců jsem jezdil po cizích zemích a s nikým nemluvil. A kdo jsi ty?"

"Říkají mi... Íra. Zarub dobyl Tašchanát a ze mne se stala otrokyně. Potom jsem potkala bratra a žila v jeho domě."

Došli k lůžku a posadili se. Před nimi se objevil dlouhý stolek, plný kousků ovoce a misek s jídlem. Šíra už sáhla po granátovém jablku, ale včas se zarazila. Ormúž uhádl a zasmál se.

"Nechceš pozrít sousto v říši mrtvých? Najednou jsi ostražitá, chceš se vrátit k živým. Jez klidně, jsme hosty před branou podsvětí. Můžeme odtud odejít."

"Jak?"

"Až přečtu nápis na zdi ve vedlejší síni. Stačil by mi jediný pohled a věděl bych, kudy odejít."

"To je ale kruté! Vždyť jsi jak žíznivec u pramene. Jak mohl Soudce..."

"Mohl, samozřejmě, že ano! Vždyť je Soudce. A já byl mocný muž s krví na rukou. Můžu jenom líbat zem v každé zdejší síni, že mi dovolil přežít na svém pomezí."

"Znám trochu písmena, pomůžu ti."

"Jsou to velmi staré znaky, děvče. Navíc schované mezi ornamenty na stěnách. Zdává se mi, že je cítím pod prsty."

"Řeknu ti, jak vypadají. Dokážeme to, určitě."

Stiskla mu ruku. Ormúž ji zvedl a přitiskl ke tváři.

*

Ruki sice většinou spoléhal na svou sílu, moc toho nenamluvil, ale nebyl hloupý. Hlupák by nedokázal přežít tolik bojů a léček jako on. Moc dobře věděl, že ho pozorují na každém kroku. Přesto přímo jím pod nosem odlétl sokol, kterého mu kdysi Vírůk daroval. Nikdo mimo ně dva netušil, že už dvakrát přenášel varování. Tentokrát letěl velmi daleko, ale v Sámaru byl kdysi

jeho domov. Ruki doufal, že vyslyší jeho naděje. Přestal už počítat dny, když se sokol vrátil. Mezi řemínky na nohách měl uvázaný hnědý provázek. Proužek látky, zhnědlý nasáklou krví. Vírůk tedy ještě žil, když proužek vázal. Dal tím znamení blízké smrti? Tomuhle Ruki nerozuměl.

"Budeš cvičit i tohohle ptáka?"

Ruki přikývl a rozhlédl se. Ještě nedokázal uvynknout, jak jeho sestra Kira chodí nezahalená, jen s lehkým závojkem přes nos a ústa. Na druhou stranu odložila hedvábí a chodí v prostých, vlněných šatech s pastveckou tuhou kazajkou. Natáhla si tlustou rukavici.

"Podej mi ho, ať všichni vidí, o čem mluvíme. Musíš pryč a já ti pomůžu. Vezmeš mne s sebou. Dneska zase popíjej s bratry, ale ty jediný se neopiješ, jasné?"

Ruki přikývl a podal jí sokola.

"Vírúka už dostali."

"Stejně budou myslit, že jedeš k Sámaru, musíme jinam."

"Proč ty? Pro ženu není dobré cestovat."

Pohodila hlavou. Červené stopy po bolácích nezkoušela nijak zakrývat.

"Ty jizvy na čele ze mě udělaly přítěž. Kdybych tehdy zemřela, měli by po starostech. Ted' abych jenom čekala, kdy mne někdo přitiskne do tmavého kouta a otec kvůli hanbě přikáže zabít. Chce se mi čekat asi jako tobě. Převleču se za kluka."

"Dobrá. Ted' ho odnes."

Střelil očima směrem za ni a Kira beze slova poslechla. Armet se lenivě přikolébal a ukázal na sestru.

"Hledá si zábavu?"

"Jako malá bývala dobrá. Potřebuje držet zkrátka. Na příštím shánění stád se může postavit sokolníkům z celého kraje."

Armet se zachechtal a plácl Rukiho po zádech.

"To by byla věc! No, k ničemu lepšímu se nehodí. Otce to potěší."

Ruki přikývl a pohlédl ke stájím.

"Udělám z ní vítěze. Napijem se na to?"

"Jsi velký hrdina, ale víc než já těžko vydržíš."

Ruki se zasmál a poplácal bratra tak, že podklesl v kolenou. Kývnul a zamířil ke koním. Armet si odplivnul.

"Eh, Rukisíne, jsi možná velký bojovník, ale hlupák. Hraj si a bav se, dlouho tu nebudeš. Brzo si vezmu tvoji ženu. Už by byla moje, kdybys tak nespěchal z Mazíje!"

*

V Kišúru jako by padl kámen do mrtvých vod. Jedno dvě kola a těžké zapomnění. Hatur přišel o ucho, Peuga zmizela, o Ladrí král vyhlásil, že zemřela a Šíra se modlí. Tádžluk se horlivě pustil do obnovy kišúrských hradeb a zprísnil tresty za všechny zločiny. Místo o ruku přišel zloděj o celé předloktí a za co dřív padla hlava, tam provinilec katy přímo o konec prosil. Král nařídil uprostřed všech pěti velkých tržišť předvádět nejhrůznější druhy mučení, ale strach mezi lidem kupodivu opadal. Tádžluka chválili jako silného, neúprosného vládce a při popravách se tísnili co nejbliž, aby jim nic neuteklo.

Teprve pátý večer po Šírině zmizení dokázal opuštěný král vejít do jejích pokojů. Položil se do jejích polštářů a vdechoval známou vůni. Byl sám a zatrpklý. Obětovala se nebo nechtěla, aby kdokoliv ze soků zemřel? Rutúž ji očaroval, tak je to!

Lehké kroky a šramot ho postavily na nohy. Tasil dřív, než věděl, proti čemu se brání. Než zjistil, že stojí jen proti služtičce, byl rychlý jako vítr.

"Co tu chceš? Ukaž ruce!"

Mirší s vyděšenýma velikýma očima hleděla na ostří meče, které se zastavilo těsně před jejím hrudí. Ustupovala ke stěně, ale Tádžluk hrozbu nezmírnil. Neochotně vytáhla ruce, schované

za zády. Byly špinavé od hlíny a písku, s ulámanými nehty. Tádžluk se špičkou zbraně dotkl její brady. Nemusel další otázku vůbec vyslovit.

"Byla... Prosila jsem bohy o přízeň. Tam."

Tádžlukovy oči zmékly.

"Za Šíru... Čekáš, že se vrátí?"

Mirší přikývla. Tádžluk zastrčil meč a chtěl ji poslat pryč, ale něco v dívčiných očích ho zadrželo. Jako by potřebovala vyslovit něco důležitého. K věcem, které ho Kurab u Zeol-turum naučil, bylo čtení takovýchle náznaků. A potřeba vyslyšet, co jinak odvane chvíle.

"Už se neboj. Pověz mi o tom tajemství."

Údiv a úcta v její tváři ho pobavily. Stál proti ní a pozoroval němý zápas ve tváři, jestli je skutečně možné se odhodlat. Zvláštní děvče. Poprvé si uvědomil, jak podivně je oblečená a učesaná, ačkoliv jenom ty copy obtočené kolem čela kdyby nechala spuštěně... Pomalu klesla na kolena. Zadržel ji a přinutil stát.

"Takhle ne, mluv."

"Je to jen... Vždycky si přála, abyste to věděl. Zerima, moje sestřička, nikdy nezapomněla. Bili jí, přesto řekla, že nebude hostit žádného muže. Odvedli ji k pomahačce, ale tajně vzala nožík na ovoce..."

"Takže Zerima... Jenom proto jsi neutekla s matkou?"

"Peuga není moje matka, ani Zerimina. Koupila nás jako malé děti. Zerima chtěla jen jediné, abyste tohle věděl."

"Tolik jsi ji měla ráda?"

Zahlédl odlesk slz a pohladil ji po vlasech. Vytáhl nějaké smítko a přitom uvolnil copy. Nemýlil se, byla moc hezká.

"Za tu lásku k sestřičce a za oddanost ti dám všechno, co měla ... moje žena. Bud' si v jejích pokojích, a nech se rozmažlovat. Zavolám Hatura."

Slabě voněla jasmínem. A nějakým kořením, jako ženy jeho dětství. Dotkl se prsty šíje, Mirší pobledla. Vždyť je ještě dítě, napadlo ho, ale prsty samy sjíždely po hladké pleti až na křehká ramena. Pánovitě druhou rukou stáhl tlustou vestu a objevil malé hroty prsů. Děvčátko svěží jako rána pod Červenými horami. Zkusila ho odstrčit, ale směšná obrana probudila skutečný útok. Tenká košilka byla hned na cáry a prosby zadusil polibek. Mirší zmateně vzpomněla, jak před chvílí rozkousala dvě zrnka anýzu, takže pána potěší vonným dechem, ale strach smetl všechna Peugina dávná ponaučení a Mirší se znovu, mnohem úporněji, začala bránit. Zbytečně a marně, strhla se bouře. Zbyla jen bolest, pláč a prázdnota.

*

Sen o domově měl divný konec, Tádžlukova dlaň sklouzla na Šírinu hrud'. Pochrupoval, takže se zlehka pootočila a otevřela oči. Bylo to lepší probuzení, i když muž vedle ní byl mnohem skutečnější. Říkal, že mu Soudce dal ženu? Ať Šíra přivolávala sebemravnější myšlenky a povinnosti slušné ženy na pomoc, byla u konce. Neměla proč a za co bojovat, i když Ormúže vůbec nezná. Jsou spolu na konci světa, možná navěky, nemá důvod ho odmítat. Naopak, nikdy předtím nedokázala mluvit s mužem tak volně jako s ním. A jeho doteky neděsí, i když hřejí mnohem víc, než Rutúžovy. Zahanbeně si uvědomila, že její pokožka na hrudi dokonce volá po dalších. A kdyby Ormúžova dlaň ležela ještě níž, také by se nezlobila. Zrudla a rozhodla se vstát. "Neodcházej."

"Já... Nejsem zvyklá takhle spát. Upravím se."

"Počkej, ztratíš se mi. Tvoje vůně se vzdaluje. Copak jsi nikdy nezažila blízkost muže? Ani když jsi byla služka?"

Poslechla tiché naléhání prstů, hladících její paži a s mírným povzdechem se položila zpátky. Do trochu slušnější vzdálenosti. Ale dost blízko, aby věděl, že tu je a mohl se dotýkat třeba vlasů, paže, možná i tváře. Aby se nebál, že mu zmizí, vymlouvala se v duchu sama před sebou.

"Máš pravdu, mohla jsem ležet s pánum, viděla jsem výhody, které to přináší. Bral si ženy a dívky jako datle a fíky, podle chuti, jaká se mu zrovna mohla líbit víc. Jména ho nezajímala, nepamatoval si nic víc, než radost, kterou by mohl okusit znovu. Stáhla jsem se a netočila kolem něj. Připadalo mi, že zůstávám celá, tak, jak patřím dohromady. Po setkání s bratrem jsem chtěla vést jeho dům a zase mít rodinu, nic víc."

"Hrdá dívka! Musel to být starý hlupák a slepější, než já. Svět je vůbec plný slepců, jestliže jsi zůstávala u bratra. Jenom Rutúž je dost všímavý, jako vždycky."

Nemohla si nevšimnout záblesku hrnosti pod jeho slovy. Byli příbuzní, o tom už nepochybovala, ale přesto: Hrdost na někoho takového? Zrovna na Rutúže! V zamýšlení najednou zastavila Ormúžovu dlaň uprostřed svého břicha. Zahabaně musela přiznat, že výmluva na zamýšlení je lichá a vůbec nevěděla, co s tím. Ormúž se zasmál a políbil ji do vlasů.

"Pojď, ukážu ti lázeň. A pročešu vlasy. Máš je jako hedvábí a já si chci představovat celou tvou krásu co nejpodrobněji."

Nechala se vést. Bude mi s ním hezky, znělo jí hlavou a Šíra už nehodlala dumat o ničem, co svět považuje za vhodné nebo ne.

*

Tou dobou Mulbar čekal před obydlím nejstaršího muže kmene, ctihodného Tarleba. Na něm jediném závisel souhlas s Tádžlukovým záměrem nenápadně přivézt Šíru z Kišúru. Každý den Mulbar přicházel a čekal, kdy ho stařec vyzve ke vstupu. Stál pokorně na široké plošině před skalní stěnou, kde z menší jeskyně, uvnitř spojené chodbami s nitrem Zeol-turum, již kdysi dávno vzniklo sídlo, vhodné k životu, meditaci a výuce bidríků.

Odtud viděl Mulbar celý široký kraj i s pouští, lemující obzor. Na protějším členitém návrší mohl první muž kmene sledovat svaté boje a zápasy chlapců, které čas od času s několika starci svolávali na pokyn Soudce duněním velikého bubnu. Mrtvé přinášeli právě sem, do stínu veliké plachty, natažené nad vstupem do Tarlebova domu. Z nich Soudce vzkřísil budoucí bidríky, kteří po celé dva roky zůstali jako starcoví žáci. Potom se vrátili dolů k rodinám, k bojovému výcviku mnohem tvrdšímu, než snesou lidé. Mulbar hleděl a zaznamenával drobné změny, aniž cítil stesk, zármutek nebo hřejivost vzpomínek. Stál a čekal, nic víc.

Věděl, že se odhrnula rohož u vstupu, i když stál bokem a hlavu měl otočenou k poušti. Tarleb je už starý, potřebuje pozorovat víc očima, než vědomím. Otočil se k uctivému pozdravu teprve, když stařec sáhl na stěnu, aby se opřel při chůzi.

"Nejsi moc uctivý bidrík, synu."

"Nečekal snad bidrík déle, než bývá slušné, starče?"

Tarleb zachrčel, ale těžko rozeznat, zda v tom nebyl smích. Mulbar lehce sklonil hlavu a přišel blíž.

"Čas kvapí, učiteli. Zeóla je v nebezpečí, které nezávisí na její vůli. Je poslední."

"Stala se už hostem Soudce. Ty musíš čekat, dokud se nerozhodne o jejím návratu. Nebo jestli nepodá Soudci ruku."

Mulbar stiskl rty.

"Je přece psáno, že nejdřív nesmí na světě zůstat nic, co patřilo Jarúse? Nová žena převezme její místo i se všemi divy, které k její pramatce patřily. Kdo mění, co sám Soudce stanovil?!"

Tarleb mávnul rukou.

"Není čistého učení, když bůh prohlásí svou vůli. Je nám dokonce zapovězen vstup do jeskyní Zeól. Není pro lidské oči, co Zeóla říká nebo dělá v podzemním paláci."

Mulbar se otočil ke slunci a zpříma pohlédl do jeho zářícího terče. Napříamil se a každý jeho sval ztvrdl jako kámen. Ani polední slunce nezvítězilo nad jeho očima, nepřinutilo je slzet. Hrdě pronesl směrem ke zrádci svého pána:

"Sloužím Soudci. Sloužím jeho vůli. Jaký je můj úkol, když Soudce nežádá mých služeb?"

"Žij u matky, než tě znovu povolá. Bud' součástí kmene."

Mulbar nehnul brvou, ale chřípí už neovládl. Chvění prozradilo nespokojenosť.

"Jsem bidrík, učiteli. Nezůstávám s lidmi jako jeden z nich. Odejdu do pouště a ty mne zavolej."

19. Několik her

Teprve po týdnu se Rutúž vrátil do sikáje. Překvapilo ho ticho. Tělo Ladrí leželo, jak pamatoval, pouze vysušené sluncem. Zlatý náhrdelník se uvolnil a třpytil na černém trupu. Nikde ani moucha, žádný sup ani jiný mrchožrout na dohled. Celý týden? Možná v sikáji plyne čas jinak, napadlo ho, ale hned hloupou myšlenku zahnal.

Celý týden váhal, co dál. Vrátit ji Tádžlukovi, pohřbit v píska? O ten kus prokletého zlata nestál a přitom by se mu sám chtěl sesunout do dlaně. Pohřbí ji, rozhodl se právě ted'. Hloupé, chamtivé stvoření, co se připletlo a zkazilo všechny jeho plány. Překvapil ho vlastní soucit. SOUCIT?! Špatně to rozladění pojmenoval. Díky sikáje se přenáší do vzdálených koutů světa a mrtvola by mu tady překážela.

Zvedal se vítr, narůstal do vichru a svist se měnil do řevu a vřeštění. Pronikalo do morku kostí a Rutúž rychle pochopil, co znamená. Na čtyřech stranách od bezpečí trosek se zvedaly vířící písečné sloupy. Rutúž vzal Ladríno tělo do náruče a stanul. Vší silou vůle překonával hrůzu, která předchází příchodu Filyr. Viděly ho už jednou, jak prosil a svíjel se jako červ, to stačí. Ladrína hlava se pootočila a ukázala tvář, vyhlazenou smrtí, ale beze stop vysušení. Byla sladká, svůdná jako nikdy předtím. Těžko uvěřit, že z celé krásy zbylo jen tohle. Povědomá vůně Rutúžovi připomněla večer, který docela slabně začal v kišúrských zahradách. Byla jak tygřice, jako bouře. Tvář jako by ještě chtěla slibovat... Zakříčel:

"Tady jsme. Odneste nás, jak máte přikázáno!"

"Necpi se, kam tě nezvou, krasavče."

Padlo ticho, písek zase ležel, kde má, jen čtyři beztváre postavy v hadrech se vznášely kolem Rutúže a místo větru ho dusil mrtvolný puch.

"Nechaly jste ji tady, dokud jsem nepřišel."

"Někdo důležitější, než ty, rozhoduje, kam a kdy jdeme. Sám vidíš, že se nikdo neodváží naše právo porušit."

"Myslel jsem, že mi vypršely dny, které získala Zeóla. Nechtěl jsem, aby zemřela."

"Že by Šurúmskému vadila nějaká ta kapka krve na rukou? Naštěstí byla Zeóla opravdu poslední. Takhle nám kazit běsy. Býval by z tebe byl příkladný dév až do konce věků."

Rutúž nevěděl, jak se tvářit. Chechot a řehot Filyr nečekal. Možná mu napovídaly, možná má poslechnout divný smutek, vzlínající z břemene v jeho náruči.

"Vždycky jsem se rozhodoval rychle. Učili mne, že moje slovo platí a souzní s vůlí mého boha. Vládnu bez lítosti, abych se nestal slabochem."

Zavířily kolem něj a smály se, div nezešílel ze smradu i ryku přímo u uší. Jako když kvílela Ladrí. Zase nemohl odtrhnout oči od její tváře. Jak mohla zůstat takhle hladká? Možná čeká na kouzlo, možná je ještě její konečnost odvolatelná. Zvedl tělo co nejvýš.

"Jestli jsem já měl být dév, tak jí vrat'te život. Třeba s jizvami po těle. Jestli mne změnil Chaj-simb, ať ona může žít taky. Postarám se o ni."

Rázem strnuly na místě, otáčely k sobě prázdné kápě.

"Takový trest si ani dév nezaslouží. Nech ji být. Nebo doufáš, že by ti dala syna? Klíč k Tašchanátu? Je neplodná. Vyhnila svůj plod a pila jedy. Hloupě věřila, že kdykoliv bude chtít, všechno vrátí. Žila by už jen dva úplňky, víc ne. Tenhle plán ti nevyšel."

Potřásl hlavou. Vůbec nerozuměl, že na mocichtivé plány zrovna opravdu nemyslel.

"Vím, že nemůžu být králem. Znám kletbu."

"Jsi prý matkovrah. I když jí se říkalo Krvavá."

"Zvolil jsem a nelituju, právě tak mne to učila."

"Dej nám tu mrtvou a vrat' se. Soudce hodil kostkami."

"Čekej zradu v každém koutě."

"Poslouchej chropťení vražděných."

"Obklopen zlatem trp nouzí."

Filyry kroužily a pokřikovaly jedna přes druhou. Rutúž se s tělem v náruči otáčel kolem dokola. Zdálo se mu to? Znal přece jeden z těch hlasů?! Jedna z Filyr stanula a ostatní zmizely. Pokynula a tělo Ladrí se vzneslo z Rutúžových paží. I kdyby to čekal, neudržel by je.

"Bylas to ty? Je něco, co mám udělat?"

"Smyj její krev."

Rutúž zavrtěl hlavou.

"Krev se smývá krví. Nezabil jsem matku, ale ženu, která žádala příliš. Urážela otcovu památku i boží zákony. Kdyby byla matkou, netekla by krev. Nechovám k ní zášť a její duši občas pálím kadidlo. Nesu znamení matkovraha a přijal jsem i prokletí. Víc nežádejte."

Asi se na něj upřeně dívala, ale ve tmě mezi hadry nebyly žádné oči. Pokud to bylo možné, hleděl tam. Potom se znova zvedl písek, Filyry zmizely a Rutúž ztratil vědomí.

*

Netušila, kolik uplynulo dní nebo nocí. V podzemí spali, když měli chuť spát. Ostatně Ormúž rozdělil čas na milování a chvíle, kdy tak či jinak odpočívali. Bylo to hezké, velice hezké. Jinak tomu Šíra nechtěla říkat ani v duchu. Mluvit třeba o štěstí by mohlo přivolat konec. Ráda naslouchala Ormúžovu hlasu, když vyprávěl o dávných říších a lidech, jak o nich čítal ve starých svitcích, na hliněných destičkách nebo nápisech ve svatyních a chrámech.

Dostála slibu a hledala znaky, které měly ukázat cestu na svět. Nebylo snadné popisovat vropy dlouhé, krátké nebo šíkmé a jejich rozložení. Všechno bylo důležité, stačilo málo a smysl znaku byl jiný. Slabika, celé slovo, několik významů. Znak vody mohl být čten jako nápoj, tekoucí, plout nebo také součást jména. O tomhle písmu Šíra věděla jen málo, takové věci se Ladrí odmítala učit. A co se Ladrí učit nechtěla, to nebylo pro nikoho. Ormúže luštění ve dvou začalo bavit.

"Ukážu ti celý svět, uvidíš. Budeš mýma očima, naučím tě spoustu věcí. Kdybys jen tušila, kým jsem byl!"

"Možná o tobě vyprávěli na tržištích, ale na jméno si nevpomínám. Odpust' nevzdělané dívce." Polibil ji a přiznal:

"Býval jsem známý mág, Chorsiš mi říkali. Ale Ormúžem jsem byl mnohem dřív. Jsem dědic koruny králů města Šurúmi."

Širin dech se zadrhnul. Když už se smířila s tím, že přece jen do Rutúžovy rodiny vstoupí, nemusela to být hned hlava rodu. I když daleko od všech.

"Ale Rutúž..."

"Rutúž je jenom princ. Umí pár kouzel a má zeólí prsten, co jsem mu dal. Je totiž můj mladší bratr. A syn. Neodtáhneš se, neodstrčíš mne s odporem?"

Chvíli mlčela. Zvláštní: Přiznal těžký zločin, jenže Šíře se začalo zdát, že něco takového tušila. Krvavá královna! Jednomu milenci prý dala vybit rodinu, když řekl, že za ní musí odjet.

Královna mu sama řekla, že lupiči dům vypálili a milence utěšila horoucími objetími. Ladrí se tahle pověst velice líbila, žádala po každém vypravěči, zda neví víc.

"Dokud vím jen tohle, nevím, co si myslí. Nejsi z těch, kdo by se vychloubal špatnosti."

"Jak jsi milá! Nemyslím, že bych byl špatný. Byl jsem na prahu mládí, když jsem zjistil, že moje matka k sobě zve moje druhy. Milovala se s nimi a podváděla otce. Chtěl jsem ji odhalit, usvědčit. Nevím, co přesně jsem si představoval. Místo přítele jsem za ní šel sám. Nedovolila mi promluvit, snad ani nepoznala, kdo jsem. Zpěnila se mi krev i v hlavě, taková byla. Hned ráno jsem utekl z paláce i města. Přes půl světa až do Sámaru. Stal jsem se žákem hvězdoprvce a potom i jeho bratra, mistra tajných učení. Vzal jsem si hvězdoprvcovu dceru a přišla zpráva, že Šurúmi obléhá Zarub. Vrátil jsem se pod novým jménem, zarostlý, a vyjednal smír. Šurúmi bylo dost bohaté, aby se mohlo vykupovat daní do doby, než se dokáže Zarubovi postavit. Královna

už ovdověla a byla ráda, že zůstala sedět na trůně spolu se synem, že je Zarub nesvrhnul. Byl tehdy jenom lupič a nájezdník, ale šurúmské hradby pobořilo zemětřesení, to mu pomohlo. Moje město leželo mezi poli jako nabídnuté na dlani."

"A tvoje rodina?"

Hořce se usmál a zavrtěl hlavou.

"Mág Chorsiš se cítil silný jako vládce světa. Takže věřil, že jeho rodina v Sámaru je v bezpečí. Žena mu čekala dítě a tak počítal, že ji nechá přivézt k sobě až o další druhé sklizni. Jenže i Sámar poznal válku. Do města vtrhnul nepřítel, pobil všechny učence i s rodinami. Dostal jsem zprávu, že žena po porodu zemřela a tak ještě předtím dcerku poslali k chůvě. Když se ale do Sámaru vrátil právoplatný král, mladší bratr poraženého, už se chůva nevrátila. Tehdy jsem znova, to přiznám otevřeně, podruhé podlehl královne a stal se jejím milencem. Rutúž dostal ještě dvě sestry."

"Tys ji opravdu tolík miloval?"

"Zdá se to vláštní, vid? Kdybys ji ale znala! Byla nádherná, silná, vášnivá. Věčně mladá. Nikdy pro mne nebyla matkou. Nevím, jak to říct. Vychovávali mne muži, byl jsem bojovník od nejzašších vzpomínek. Občas jsem vídal nádhernou bytost a říkali, že tahle bohyně mne porodila. Ale byla jiná, než služky s dětmi na zádech nebo u prsu. Byl jsem hrdý na svého otce, že si takovou bytost podrobil, že jí poroučí a ona sklání hlavu. Ve skutečnosti vládla ona. Nikdo se neodvážil vzepřít. Byla úchvatná, ohromující, silná."

"Más ještě dceru někde u Sámaru."

Zavrtěl hlavou a vzdychnul si. Po vzrušeném vyznání celý pohasl.

"Ne, nemám. Chůva se starala ještě o další děti, před válkou s nimi utekla někam na horský dvorec. Ten vyplenili lupiči a nikdo nepřežil. Zůstalo mi jenom Šurúmi. Musel jsem zajistit, aby Šurúmi přežilo i synův nezájem o vládu. Kdyby Rutúž matku nezabil, vychovali bychom pro vládu až jeho syna."

Šíra byla ráda, že Ormúžovi, vlastně Chorsišovi, neřekla celé jméno ani původ. To on přece požádal, aby ji Rutúžovi zaslíbili. Než si v hlavě všechno urovná, zůstane jen Chorsišovou ženou. K čemu je pravda? Na svět ještě nevyšli. Ale počkat, Chorsiš přece vybil všechny Zeóly.

"Mág Chorsiš hledal a zabíjel Zeóly. Proč?"

"Byli nebezpeční. Věděli skoro všechno, co jsem ti svěřil. Navíc sbírali všechny památky po Jarúse. Možná to nevíš, ale každý předmět je kouzelný. Dokonce i když zloději roztavili šperk a kameny se dostaly do různých stran světa, každý drahokam si kouzelnou moc ponechal. Jeden z těch kamenů mne oslepil. Chceš slyšet i to?"

"Nevím. Neumím si představit, co všechno mi dokážeš povědět. Určitě jsi věřil tomu, co a proč děláš. Víc zatím opravdu nevím."

"Řeknu ti všechno, než ztrátím odvahu. Ten Zeól na mne čekal v rozbořené sikáji. Cesta byla značená, vůbec jsem o tekoucích písčích nevěděl. Nechtěl jsem ho zabít, jenom se zeptat, proč právě Zeóla může zrušit Rutúžovo prokletí. Ale on vypadal vyděšeně a rovnou vytáhl drahokam. V hlavě mi vybuchlo slunce a slyšel jsem svíštět šípy. Ten muž s nářkem padl do písku a prosil o smilování. Mne Rutúž poslal za ním. Ale to není všechno."

"Co ještě zbývá?"

"Vražda. Masichen bylo sotva dvanáct, když ji někdo podříznul jako jehně. Sám jsem viděl, jak se kapky krve objevují a odnikud padají k zemi. Vrah odcházel nikým neviděn. Ani šípy, ani rány mečem ho nezasáhly. Nešlo o běžnou magii. Takovou neviditelnost propůjčí jen Jarúsina čelenka. Už jsem řekl, že všechny ty věci shromažďovali Zeólové. Věřili, že jsou skutečními Soudcovými potomky, že mu dcery byly podvrženy. Nikdy totiž nevěštily víc ani líp, než kněžky, vzešlé z lidu."

"Takže kdo zabil tu malou..."

"Žádnou MALOU, ale Masichen, mou dceru! Narodily se dvě, Aluja už musela předtím k Zarubovi. Přál si společnost urozených dívek pro svou dceru. Chápeš konečně? Hledáním Zeóla jsem mstil svoje dítě a chránil rodinu!"

Šíra pohladila Chorsišovu ruku a docela si oddechla, že se odtáhnul. Po tolika zprávách nedovedla snést víc, než pouhé dotykání. Nedokázala na něj ani myslet jako na Ormúže. Znala mnohá vyprávění o kouzlech mága, který uspal půlku Zarubova vojska pod hradbami Šurúmi, kouzly se snažil oživit Krvavou královnu, obrátil tok široké řeky. Chorsišem byl a Chorsišem se opět stává.

*

Kišúr byl spokojený. Z paláce rychle prosákly zprávy o tom, jak král dělí svou pozornost a lásku mezi šestici urozených krasavic. Potom, co nařídil připravit stavby šesti nových pavilonů v zahradách, Tádžluk zase projížděl městem a přijímal prosebníky ve velkém trůnním sále.

Všichni věřili v pokračování dobré vlády jeho otce Tádžuma a netrpělivě čekali na první známky příchodu jeho potomků. Tádžluk je přece poslední z rodu. Ačkoliv nikdo nepřivolává neštěstí, z takového lovů geparda se už nevrátilo hodně jeho předků.

Princezny si měly samy zvolit, v jaké barvě a stylu má být jejich pavilon a o těch stavbách se mluvilo téměř každý den. Mirší mezi sebe nepřijaly, ale král si ihned všiml, když při společné zábavě chyběla. Nařídil Hatuřovi, že Mirší nesmí zůstávat v Domě žen. Chodila tedy do rozlehlých ženských sálů, které dřív obývala Šíra, ale sedávala stranou. Ono bylo občas pochlebování králi a vůbec lísání k pánovi k nekoukání. Princezny se kolem něj sesedaly a vinuly jedna přes druhou. Mirší si radši hrávala s bílými kočkami. Už napotřetí se to Tádžlukovi přestalo líbit.

"Všechny moje hrdličky se pro mne krásní, ale na tobě nevidím jediný šperk. Pojd' blíž, sem k nám."

Mirší klidně zvedla hlavu a pokrčila rameny. Bylo jí jedno, že není nastrojená jako ostatní. Naopak, chodila oblékaná a česaná jen o něco málo lépe, než dřív. Nejmladší princezna Sima hned Tádžlukovi žalovala:

"Hatur to zlato musí prodávat a peníze rozděluje žebrákům za bránou paláce."

"Nevážíš si mých darů?"

Klidně mu pohlédla do očí a pevným hlasem odpověděla:

"Nebyly to dary pro mne. Poslala jsem je tam, kde přinesly radost. Mně stačí koťata, pane."

Tádžluk neopakoval výzvu, aby přišla blíž. Kousl se do rtu a dal přivolat Hatura. Kývnul směrem k Mirší:

"Přál jsem si, aby se bavila s ostatními princeznami. Dohlédni, aby také chodila upravená přiměřeně svému stavu. Zbytek zlata po mé ženě ale odnes do pokladnice. Vyberes jiné šperky a přineseš mi je ukázat. Rozhodnu sám. Přeji si, aby o ni pečovaly alespoň dvě služky."

"Jak poroučíš, pane."

Hatur se pobledlý ukláněl, rozmarům krále docela nerozuměl. Dívky na sebe zaraženě pohlédly. Prostořeká Teirí se ozvala první:

"Můj pane, ona byla služka. Té také postavíš pavilon?"

Tádžluk se přimhouřenýma očima podíval na Mirší. Lekla se a zavrtěla hlavou. Když sklopila oči, usmál se:

"Zatím se nezdá, že by ho chtěla. Byla sice služka, přišla z Mazíje," zvláštním důrazem na ta slova, jako by si právě něco připomněl. Tím ještě víc ubral barvu z Miršíiny tváře. Spokojeně políbil nejbližší holé rameno. "O původu však mluvit nebudeme, u mne jste si všechny rovny. Proto ty stavby, aby každá byla paní domu a přitom nestála nad ostatními. Každá bude mít den, který strávím jenom s ní."

"A noc?"

"A noc," pobaveně se smál Tádžluk a Sima zrudla. Byla hodně vyspělá na svých třináct let, ale s pánum ještě o samotě nebyla. Ani dnes Tádžluk nepožádal ji, ale Aziben, krásku ze západního

kraje pod horami. Lehával zatím jen se třemi staršími. Mirší se ve svém koutku dál tvářila, že jí se nic z toho netýká.

*

Šurúmi se probouzelo ze špatných dnů a věřilo na lepší časy. Princ sice vyhlásil, že zatím nepřevezme korunu předků, nařídil však zkoušky do úředních hodností, jak je zavedl ještě mág Chorsiš. Nedávné krvavé ráno uvolnilo mnoho významných úřadů. Kdo mohl, snažil se dosáhnout vyššího stupně. Dokonce i velitel Kurúš byl vyzván, aby dokázal povinné znalosti písma a počtu. Povýšil díky válce, ale muž jeho postavení musel umět také spravedlivě dělit kořist, vyplácat vojáky, starat se o veškeré zajištění stráži a vojska vůbec.

Rutúž s rádcem Sárikem po boku zjišťoval, kde skončila Chorsišova vláda a dost často býval překvapený. Šurúmi potřebovalo pevnou ruku, i když většina úředníků pracovala dobře i bez přítomnosti vládce. Příležitostí k postupu bylo tak málo, že každý hlídal práci druhých a ihned upozorňoval na chyby.

"Jak je možné, že máme v sýpkách tak málo zásob?"

"Můj pane, podle záznamů jsme za posledních padesát roků nikdy neměli sýpky plné. Chorsiš zaplatil Zarubovi i stovkou povozů ječmene a stovkou povozů dvouzrnky. Před pěti roky jsme hodně prodali do Tašchanátu, kde měli neúrodu a hlad. Od té doby se zásoby zvyšují velmi pomalu."

"Pořád slýchám o našich plných sýpkách a podzemí, zasypaném zlatem."

"Také zlato proudilo k Zarubovi a potom jsi postavil vojsko, pane. Při tvém zápase s démony se všichni rozutekli a většina byla pobita jako lupiči. Kořist zabavil Tádžluk."

"Hm, proto ten rozkvět, co všichni velebí. Na účet Šurúmi! Ale co nízké úrody posledních deseti let?"

"Ani Chorsiš se nestaral o zavlažovací kanály a čerpací zařízení. Jsou zanesené, dřevo hnije, proto pole méně rodí."

"Z tebe dobrou zprávu jen tak nedostanu. Sáriku, co mi povíš o stádech?"

"Málo vody, málo pastvy, méně dobytku. Je mi líto, pane. Ale obchod se zlepšil, Tádžluk obnovil sikáje a s nimi mnoho obchodních cest. Řemeslníci a kupci jsou spokojeni. Také samostatných šenkýrek ve městě přibylo, i když se vaří jen deset druhů piva."

Rutúž máchl paží a výčet rázně ukončil. Sárika polil pot, protože moc dobře věděl, jak je Rutúž nevyzpytatelný a kolik už při těchto rozhovorech vztekle rozlámal věcí. Těžko povědět, kdy ho hra na královského pastýře omrzí a vylije si vztek nejspíš právě na svém rádci.

"Potřebuju vidět pole a mluvit se správci statků."

Sárik přikývl, ale další pokyny nedostal. Rychle sebral svitky a odešel. Princ nejspíš zvolí svůj způsob. Nemusí opouštět palác s bůhvíjakými přípravami a doprovodem. Co potřebuje, zjistí si sám a velmi rychle.

Bylo to tak. S rádcem a stráží objízděl Rutúž pouze město. Bylo dobré, že se hned sbíhali lidé a upřímně zdravili svého vládce. Rutúžovi jádot pokaždé spravil náladu, ať už viděl cokoliv. Při jednom návratu od druhých hradeb zahlédl v davu povědomou statnou postavu.

"Kurúši, přived' tamtoho obra do paláce. Zvu ho na hostinu. Jednej s Rukim, jak se na slavného hrdinu sluší."

"Co jeho doprovod, pane?"

"Přátele zvu taky, ale sluhu si vezme nejvýš jednoho."

*

Horkém dusnu mazíjského odpoledne Peuga vstoupila do svého domu. Dokázala se vytratit z Kišúru s první karavanou a zbylo jí dost zlata na nové otevření domu. Bude ale muset rychle koupit nějaké holky a začít skromně. Dřív, než ji správce čtvrti upozorní, že zavřený dům škodí obchodům ostatních. To znamená pokutu nebo zabavení domu. Potom by Peuga klesla mezi pomahačky, které si ani nesmějí zavírat dveře. Ne, to určitě nesmí dopustit! Udeřila do měděné desky, ale starý otrok nikde. Většinu majetku sice zabalila a odnesla do zadních místností, ale

takhle její dům kdokoliv vyrabuje! Honem se šla podívat, jak na tom je. Že ji to nenapadlo hned: Chrápal na jejím lůžku!

"Ty stará zdechlino, tady se vyvaluješ?" Karabáč byl na svém místě a hned padl paní do ruky. Staroch se probudil do hodně zlého odpoledne a s nářkem klopýtal ke staré rohoži u vchodu, která mu byla vyměřena. Peuga vynesla všechny lůžkoviny na střechu. Válel se v jejích polštářích!

Prošla domem a všechno důkladně prohlédla. Ten starý mizera si dopřával dobré jídlo a stačil vypít i soudek piva. Ani vína mnoho nezbylo, jen dobře ukrytá láhev pálenky zůstala netknutá. To kdyby zavítal host ze severu za hedvábnou stezkou. Peuga se najedla a nalila si neředěného vína. Musela promyslet podrobnosti.

Měla by navštívit Sádima, jak si vede ve svatyni Soudce. Uplynulo dost času, aby získal důvěru kněží a mohl jí nepozorovaně dát nějakého pavouka. Peuga měla od své prabáby recept na nápoj mládí. Ještě není tak stará, aby sama nehostila. Jenom ty vrásky už nezakryje lícidly. Vojáci v Dulukirově ležení jí to dali jasně znát. Co oni vědí! Zkušená žena potěší víc, než neopeřené mládě. Mít zase pevné tělo, zakrouží boky tak, že nikdo neodtrhne oči od jejího pupku s kamenem. Vrátit čas o patnáct, dvacet roků! S nápojem to dokáže.

Peuga se zasnila. Ve přerušené věště něco z toho bylo. Však ona tu vidinu přivolá zpátky! Ano, už jí drží, útržek a za ním další. Peuga slyší křik a smích. Tančí nahá od stěny ke stěně, snad v chrámu s velikými kachly na zdech, i zvířata se smejí, i samo slunce uchvátila. To háže zlaté šipky šípů a Peuga tančí a krouží v ryku světa jako o život. A nůž v její ruce... Peuga zachruplicovala a lekla se. Nůž? Proč? Ach ovšem. Určitě bude předvádět všechno jako za mlada, kdy uměla spolknout i dlouhou dýku dolními ústy. Ano, tak to bude. Obrátila se na druhý bok a snila dál.

20. Cesta vzhůru

Svěřování Šíru od Chorsiše vzdálilo. Mág se znova a víc vyptával na vládce a země nahoře, častokrát přemýšlel, co a jak udělá. Vysvětlil Šíre, že některá zaklínadla poslechnou i slepce, stejně jako obyčejného nezasvěcence.

"Ty se mnou půjdeš v přestrojení. Jsi mladá, můžeš představovat mého žáka. Ženu nevpustí tam, kde smí být sluha nebo žák."

To by Šíra unesla. Horší bylo, když začala sama rozumět písmu, které měla Chorsišovi popisovat. Chybělo málo a přečetla mu nahlas znaky, vypovídající o ní samotné. Žena ze Soudcovy krve, která vrátí mágovi zrak? Která DARUJE svůj zrak? Co že se tu po ní chce, co to má udělat?!

Zatajila Chorsišovi značku pro jméno a další dvě pro vztah mezi slovy. Sdělení dostalo smysl, který ostatně vyplynul z dalších znaků: Cesta vody vyvede i toho, který nevidí, co drží. Chorsiš si váhání ani odmlky nevšiml, měl hlavu plnou úvah o rozdělení světa.

"Rutúž se nespokojí odmítnutím té Zeóly, touží po moci. Tašchanát je slabý, vždycky tam byly další síly v pozadí. Naopak v naší Šurúmi nikdo nezvedne oči a nesoudí krále, protože je spřízněn se samotným Sluncem. Většina hodnostářů a kněžích je z rodiny, ze všech dětí, zplozených králi a jejich rodinami. Palác je jedna velká rodina, která oddaně slouží. Ale Tašchanát? Rody se během věků pospojovaly krevními pouty a považují se za rovnocenné. První rod může Tádžlukem bez bratrů a synů snadno vyhynout. Kdo z druhých rodů by nechtěl být první? Rutúž má dost prostředků, aby pozvedl vojsko a jediným úderem Tádžluka smetl. Je dost tvrdý, aby zkrotil i zdejší rody, ne jako Zarub, tomu podle všeho brzo vypadaly zuby."

Pro Šíru bylo těžké poslouchat takovéhle kruté úvahy. Chorsiš si klidně polehává, ochutnává fíky a datle a určuje, kdo kdy nejspíš zemře, prohraje, jak velké vojsko je dobré na pobití tolika nebo ještě více vojáků. Co bratrův osud? Je mu sotva devatenáct let a pro Chorsiše je už zbytečný.

"Není dobré pro Šurúmi, Sámar a jiné kraje, když Tašchanát prospívá a kvete? Sám jsi říkal, že Rutúž nebyl schopen vlády v Šurúmi, kde by mu byli všichni věrní. Co se stane, až si podmaní svět?"

Chorsiš pokrčil rameny.

"Vidíš to po žensku, příliš jednoduše. Budu tam přece já! Věřím, že brzy vyjdeme nahoru. Nejdřív zpovzdálí, potom otevřeně zasáhnu. Nepotřebuju zjevnou slávu, budu řídit Rutúže líp, než by to dokázal sám. Ale pojistím se. Tuším, kde by mohly být ještě nějaké drahokamy po Jarúse. Určitě aspoň jeden. A ten mne uzdraví. Zeól patřil k Šeludově rodu a nic se nešustne, aby to ten šejdíř Rukitan neřídil. Určitě nedovolil, aby tak drahocenný kámen, pokud byl jediný, putoval světem bez zajištění."

"Škoda, že tak mladý král nemůže vládnout delší dobu! Lid Tádžluka oslavuje jako hrdinu, hned začal s obnovou města i země. Říkala jsem ti, jak dal opravit sikáje?"

"Ten tvůj Kišúr! Nejsi do toho králíčka nakonec zamilovaná? Budiž, oddanost vládci je chvályhodná. Nechám ho tedy chvíli vládnout a tak po roce dvou posoudím, co s ním."

Vrátila se spokojenost a dobrá nálada i milování. Chorsiš spával stále tvrději, přestal slýchат šepoty v okolních sálech a také zapomněl na občasný strach, že ten druhý, onen Zeól, který spadl do tekoucích písků před ním, je hostem Soudce jako on. Šíra neslychala nic. Vytrácela se od spícího muže a hledala nápowědu v dalších síních. Co má dělat? Chorsiš několikrát opakoval, že Tádžluka ochrání, někdy dokonce Rutúže proklínal a mluvil o něm jako o překážce, ale další nápowěda chyběla.

V obrovském sále, který by mohl být trůnní síň pro půlku světa, na místě pro stupně a královské křeslo stály vysoké, široké dvoukřídlé dveře. Byla to spíše brána, bohatě zdobená výjevy ze stvoření světa a zápasů bohů o moc. Šíra měla nadosah veškeré odpovědi, které hledala. Stála před bránou do podsvětí.

Známý svist ji nepřekvapil. Kudy jinudy by měly Filyry chodit? Ustoupila a čekala. Nechtěla je rušit. Zjevila se však jediná, prostoupila z podsvětí, aniž se brána pootevřela.

"Opravdu chceš oslovit Soudce?"

"Matko!"

Šíra se k ní vrhla, aby ji objala a dala znát, kolik dobrého o ní pochopila. Filyra však ustoupila a mávla rukávem, až mrtvolný puch přiměl Šíru kašlat a slzet.

"Nejsem tvoje matka a ty se chováš zvráceně. Jak tě jen mohli žádat pro Šurúmi! Proč se dereš sem, když nejsi nic?"

"Odpust', paní. Chtěla jsem matce projevit úctu, potěšit ji v údělu. Ani to, co jí vy ostatní vytýkáte, není pouze špatné. Možná by měla radost, že jsem tady potkala muže..."

"Radost? Ani džbán s tebou nerozbil! Pelešíš se bez obřadu. Přímo u dveří toho, kdo tě velkoryse nechal žít. Neviš, že jsi mohla vykoupit všechny Filyry? Žes měla být pozvednuta na Jarúsino místo?! Všechno je pryč a matčina duše tě znova proklíná!"

Šíra zvedla hlavu. Měla předurčení, poučování i výčitek plné zuby. Zrovna od takové, co úděl prohrála, je snesla až na samé hranici zdvořilosti.

"Připadá mi zbytečné něčeho litovat. Přijímala jsem, co život přinesl. Soudce neznám a nevím, že by se mi kdy dvořil nebo projevil přízeň jinak, než že mne nenechal utopit v písku. Jestli jsem se provinila, vysvětlí mi to sám. Po tom, cos mi řekla, nechci se dál ničeho dohadovat ani hledat znamení. Půjdu za ním."

"To můžeš, stačí se dotknout brány. Udělej to."

Šíra měla pocit, že zaslechla Chorsišův hlas. Už byla dlouho pryč, probudil se. Zvedla odmítavě dlaň:

"Ne, ted' ne. Můj MUŽ je slepý a když nejsem u něho, propadá strachu z další samoty. Radost, kterou sdílíme, není a nemůže být špatná. To říkám tobě a povím Soudci. Děkuji, že jsi se mnou laskavě promluvila."

Filyra chvíli strnule stála, potom se s chechotem vznesla a zmizela. Šíra šla za Chorsišem a hlavu skláněla pořád níž. Filyra měla pravdu. Ani to, že ji nazýval Soudcovým darem, nepřimělo Chorsiše k tomu, aby si obyčejnou dívku připoutal třeba nejnižším stupněm manželství. Stačilo rozbít džbán nebo pohár, jedli i z hliněných misek. Šíra se stala pouhou souložnicí, jaké se kdykoliv nabízejí hostům. Pokud se něco nezmění, bude Tádžlukovou povinností Šíru zabít.

Cesta na svět hořkla.

*

Mirší se podřídila Tádžlukovu nařízení a nechala se česat a rozmažlovat služkami. Bylo to opravdu příjemné. Dokonce ze sebe vymáčkla poděkování, které vzkázala po Haturowi.

"Poděkuji mu sama."

Zavrtěla hlavou. Hatur se zamračil.

"Jsi sice najednou princezna, ale kvůli jedné, co tu žila, jsem už přišel o ucho. Nechci podruhé zažít, jak král zuří. Co jsi ty? Náhodou jsi byla něčeho svědkem, budiž. Odměnil tě neslychaně, jeho vůle. Nezkoušej už ale víckrát jeho trpělivost ani dobrou vůli!"

"Já vím, co bys rád viděl. Abych s ním dělala, co mne učili. Ale řekni, správče Hature, je tenhle král jako kus hadru? Ovšemže bych mohla něco zkousit a drát se někam na vrchol jeho přízně. Proč ale? Tyhle hry se mi nelibí. Nechci je hrát. Myslím, že bych neuměla to, co Ladrí? Vždyť mne Peuga učila odmalička. Na uřízlé ucho si nestěžuj, král byl k tobě docela laskavý."

Hatur nevěřil, že slyší správně. Zíral na Mirší, jako by ji viděl poprvé. Co si dovoluje... Zrak mu přitom zavadil o nahou nohu, kterou v rozrušení odhalila až nad koleno. Hezky tvarovaná, štíhlá... Mirší kolenem pohnula na stranu, Haturowy oči je doprovázely. Ušklíbla se.

"Právě na tohle tě dostala! Pořád je v tobě muž, správče Hature. Chceš po mně, abych se na krále připravila stejně jako Peuga s Ladrí na tebe?"

Zrudnul. Mirší se rázně zakryla a začala se mazlit s šedým kotětem, které se o ni otřelo.

"Co ty víš o odměnách? Opravdu vděčná jsem za tohle třetí kotě. Mívala jsem jen malého křečíka, který si za tři dny ani nepamatoval, že byl někdy ochočený. Odpust', správče Hature, že ti působím starosti. Nebyla to moje vůle a nic z tohohle přepychu jsem nežádala. Těším se tu se zvířátky - a že zmizela Peuga."

"Co tedy chceš? Namlouvat si, že se dětství vrátí? Nemůžeš věčně mlčet v koutě. Ostatní tě mezi sebe nepřijmou a potom budeš vždycky poslední. Jestli se před nimi stydíš, zavedu tě ke králi, až bude sám."

Vyděsila se, zbělela ve tváři, ale neřekla ani slovo. Hatur přikývl, jako by mu sdělila všechno, dál nenaléhal. Přivolal služky a nařídil, aby paní vykoupaly a přečesaly. Dnes asi král mezi své princezny nepřijde, avšak paní Mirší musí být pokaždé půvabná.

Paní Mirší byla skutečně půvabná, dokonce krásná natolik, aby se prolamilo mlčení kolem.

Princezna Aziben ji pochválila a po ní ostatní alespoň naoko vzaly na vědomí. Mohly být dokonce shovívavé, protože jak se ukázalo, z deskových her znala Mirší jen několik a hrála tak mizerně, že ji v šachu porazila i Sima.

"Co taky chtít od služky," zasyčela jedovatě zrovna, když vstoupil král. Mirší sklopila oči a uklonila se. Ostatní obklopily Tádžluka a vítaly ho. Mirší se znova stáhla do kouta, ale tentokrát se po svých koťatech ohlížela marně. Někdo je odnesl.

"Přináším dobré zprávy, hvězdy moje. Vaše pavilony už mají zdi postavené do poloviny. Jak jsem slíbil, vyrostou všechny najednou."

"Jé, já bych se chtěla podívat! Třeba poznám, který je můj."

Aziben líšající se princeznu napomenula:

"Ale Simo, král přece dávno určil, kde který bude stát. Vzpomeň si, tys chtěla pavilon uprostřed cypřišů. To je potom lehké poznávání!"

"Ale kdybys mi ho, pane, ukázal, poznala bych ho ještě líp."

Aziben se kousala do rtů, Tádžlukovi zableskly oči smíchem a setkaly se s pobaveným pohledem Mirší. Hned sklonila a odvrátila hlavu.

"Rád bych se potěšil hudbou a zase vás viděl tančit. Vlastně mám lepší nápad: Všechny jste mi už několikrát zatančily kromě jediné. Mirší, co nám ukážeš ty?"

Zrudla a zakoktala něco o tom, že není připravená.

"Ať přijdou hudebnice a její služky! Vím, že ses učila bavit hosty. Jistě umíš víc, než ostatní princezny. Tvoje sestřička neměla příležitost mi nic z toho ukázat."

Jako by ji šlehnul. Přikývla celá rudá a dovolila služkám, aby jí pomohly odložit část oděvu. Zůstala jen v krátkém živůtku, obepínajícím prsa, a lehké, průsvitné sukni. Kolem kotníků a zápěstí měla uvázané chrastící mušličky. Stručně se domluvila s hudebnicemi, ale co má přijít, nikomu dalšímu neprozradila. Stačilo však prvních pár pohybů a znehybnění ve figuře, aby na sebe dívky užasle pohlédly. Mirší si troufla na Zaslíbení samotné Paní nebes, jak je předvádějí chrámové tanečnice na svatbách? Mnoho dívek se učí úvodní pozice paží a nohou, při kterých vyprávějí dlaně, prsty i chodidla, takže princezny poznaly, jak dobře Mirší tanec ovládá. Na její pokyn hudebnice zkrátily začátek a přešly k vábení Paní nebes, když se rozhodovala mezi Slunečním a Měsíčním bohem. Příběh se odehrál v časech, kdy jenom tito bohové vládli světu a bojovali o něj s démony. Teprve po svatbě Paní nebes se Slunečním bohem se z odmítnutého Měsíčníka stal Soudce.

Všechno provokovalo a slibovalo. Obnažená ramena, ladně skláněná šíje, vlnění pažemi. Měla je ve své moci, všem se zrychlil dech. Všechny unášela podívaná, v trylcích píšťal rytmicky dodupávaný takt - všem kromě krále. Jak se mu začala vařit krev, sotva se zachvělo chřípí a rty, sjela ho mrazivým pohledem. Na zlomek okamžiku, jen pro něj. Bez úsměvu a vlaze toužebných pohledů, kterými oslňovala princezny. Jen chladná, strnulá tvář. Zpěněná krev rázem tuhla. Počtvrté vstal a popadl ji za paži.

"Dost. Nechte nás o samotě."

Jako když foukne, všechny ženy se beze slova vzdálily. Mirší stála, jako by zvítězila v těžkém boji. Tádžluk procedil mezi zuby:

"Co chceš? Co mám udělat?"

Zkusila paži vyvleknout, ale nepustil ji. Zvlnila rty v úsměvu, který vůbec nehřál.

"Chci odejít. Pust' mne do Mazíje."

"Radši se budeš prodávat?!"

"Ne. Stanu se chůvou dětí. Znám ctihodnou ženu, která mne to naučí."

Pustil ji, zavolal Hatura. Nalil si víno do široké číše, rozvalil se na lehátku a dlouho mlčel. Mirší čekala. Nehybná, bez povzdechu, odhadlaná snést všechno, co tenhle kousek přinesl.

"Hature, tato žena smí odejít z paláce. Jaké jsou zvyklosti?"

Hatur se uklonil, aby zakryl překvapení.

"Nestává se to ani jednou za deset let na celém světě, můj pane. Zvyk ale říká, že žena po třech úplnících nedokáže zatajit, že čeká dítě a tak je svému pánovi neodnese."

Tádžluk odložil pohár a vstal. Zvedl Mirší prstem bradu a spokojeně pozoroval, jak její sebevědomí mizí.

"Slyšelas? Tři úplňky. Potom budeš volná."

Hatur nepatrнě zvedl ruku, ještě chtěl něco dodat.

"Já vím, Hature. Kdybych s ní strávil noc, začíná lhůta znova. To se nestane, Mirší. Do té doby se kouej chovat dobře. A požádej Hatura, ať tě naučí hrát šach. Už dneska ti jde líp, než ty tvoje tance."

*

K večerní hostině Rutúž pozval na dvě stovky svých úředníků a hodnostářů. Přátele neměl. Jen Rukiho, kterého posadil hned vedle sebe do čela dlouhého stolu. Vyprávěl Sárikovi a Kurúšovi o Rukiho síle, zatímco silák jenom přikyvoval a spokojeně se cpal všemi druhy pečínek, co mu nosili. V jednu chvíli se zdálo, že už počáteční hlad poněkud utišil. Princ se k rekovi naklonil a pozval do své osobní zbrojnici.

"Vím že bys rád uviděl písňemi oslavované zbraně mého děda. Byl stejně urostlý jako ty."

Ruki přikývl a vstal. Následoval Rutúže širokou chodbou beze slova, dokud se vládce nezastavil a neotočil:

"Poslyš, Rukisíne -"

"Jsem Ruki, králi. To jméno mám sice od otce, ale je to zdrobnělina, už mnoho let nevhodná. Odložil jsem ji."

"Budiž, já zase nejsem král. Chci vědět, proč ses vydal do světa, do Šurúmi, když patříš k Tádžlukovi?"

Ruki si odkašlal.

"Mno, jsi blíž. Chci tě požádat, poprosit... Vírúka přepadli v soutěskách cestou do Sámaru. Nevím, jestli žije."

"Jak o tom víš?"

Ruki pokrčil rameny. Zato Rutúže už rozhovor nezajímal. Dotkl se prstenu a najednou byl zpátky u ohybu chodby a někoho držel pod krkem. Ruki dusal k nim, aby zabránil nejhoršímu. Sotva popadal dech.

"Ne, to - nech ho, je to moje... Sluha!"

"No, to vidím. Co má tohle znamenat?! Nějakou past?"

Natočil špehovu tvář ke světlu a strhnul čepici s kožešinou. Uvolnil tím spoustu černých vlasů, sahajících hluboko pod pas. Ruki přešlápl a svěsil hlavu.

"Je to moje sestra Kira. U nás ji nečekalo už nic."

"Jeho taky ne. Odešli jsme spolu, když přišla zpráva o Vírúkovi. Bratr nechtěl, aby ho přepadli." Kousla se do rtu, jako by řekla víc, než chtěla. Rutúž ji ale nepustil. Prohlížel si Kiru jako divné zvíře, především zarudlé jizvy na čele.

"Čím sis takhle ublížila?"

Odstrčila ho, shýbla se pro čapku, proměnila se znova na sluhu a suše pronesla:

"Zaplatila jsem za svůj omyl. Nebyla jsem opatrná a někdo slyšel příliš dobře, co si o něm myslím. Příště, až budu nahlas někomu slibovat smrt, tak už musí přicházet."

Přikývl a otočil se jejímu bratrovi.

"To brnění si prohlédneme jindy. Teď odvedeme tvou sestru do ženské části mého sídla. Vzácný host potěší služebně, nemají o koho pečovat. Zjistím, co je s tvým přítelem, i když mne opustil v nejtěžší chvíli."

"Nebyla to zrada. On ani Birim už nevěděli, co chceš."

Rutúž mávl rukou, znova stáhl čapku z Kiriny hlavy, uvolnil vlasy a dvorně jí nabídl oporu své paže.

"Už jen, jak se sluší na urozenou dámu. Jste mými hosty a tuším, že jinde v takovém bezpečí nebudete. Rukitan Šelud má dlouhé prsty, ale dosáhne jen dolů do města."

21. Soudce

Chorsiš byl znovu velmi neklidný. Jako by ho sny po setkání Šíry s Filyrou varovaly. Šíru chtěl stále držet za ruku jako v prvních dnech. Slýchal cizí kroky a začal věřit, že onen starý Zeól skutečně žije někde poblíž. Nemělo cenu se o tom přít, vždyť některé dveře zůstávaly zavřené. V tak obrovském paláci skutečně mohlo vedle sebe žít několik hostů, aniž by se kdy viděli. A každému z nich by zároveň palác připadal velice rozsáhlý. Přesto Šíra věřila, že Chorsiše musí znova opustit. Má snadjinou volbu? Promluví se Soudcem, i když tím nejspíš zkazí naprostě a uplně všechno.

Odpížila se zlehounka a teprve ve třetím sále přidala do kroku. K bráně dorazila téměř bez dechu a vklouzla do podsvětí dřív, než se brána stačila úplně otevřít. Vstoupila do ohně bez horka, do oslepujících plamenů, které nepálily. Pod nohami však dál měla pevnou zem a krácela tam, kde se před ní šlehající jazyky rozevíraly a ustupovaly pouhé žhnoucí červené. Neznatelná

cesta se rozšířila a proměnila na vysoký, měkký koberec. Na podobném se probrala po pádu do písku. Po několika krocích se mohla rozhlédnout po síni, jejíž stěny skrývaly stín. Možná tam v dálce žádné stěny nebyly, jen před Šírou na sedmi vysokých stupních stál široký trůn. Poklekla s čelem u země a vytvořila dlaně vzhůru na znamení pokory.

"Přicházíš mi poděkovat?"

Neslyšela ho přijít ani se objevit. Neměla by se divit, je to bůh. Jeho hlas zní odevšad, možná ani nesedí na svém trůně, ale vznáší se v temnotě stropu. Pozvedla hlavu.

"Ty víš, proč jsem přišla. Bylo určeno, abych dala Chorsišovi svoje oči."

"Určeno? Nic ti nenařizuju, je to tvoje rozhodnutí."

"Cože?!"

Šíra odhodila pokoru a vstala. Zrak radši nezvedla nad druhý schod, ale ruce neudržela. Mluvily s ní, neodpustily Soudci jedinou výhradu.

"Moje rozhodnutí?! Tomu sám nevěříš... Pane. Svět ztratil rovnováhu, když Rutúž užívá kouzel k zabíjení! Není proti němu ochrany. Co si vymyslí, to provede. Už za války jeho vlastní druhotné říkali, že je šílený. Ty sám jsi přece nedovolil zemřít jedinému člověku, který pro něj znamená hrozbu. Na stěnu sálu jsi napsal, že Zeóla daruje oči, aby Chorsiš viděl. Takže jsi všechno určil dopředu a já že přesto můžu volit?!"

"Vždycky je cesta. Například odmítnutí."

"Žertuješ nevhodně," mávla pohrdavě rukou. "Zeóla přece nesmí odmítnout záchrany životů! I kdyby nešlo přímo o bratra, ale jen o lid Kišuru a Tašchanátu. Lze vůbec říkat "jen"? Pro Zeólu není rozdílu mezi lidmi, kteří potřebují ochránit. Jejich krev by padla na mne. Jsem povinná udělat cokoliv, abych zabíjení zastavila. Jsi Soudce, veliký a mocný bůh, ale nechceš přiznat pasti, vymyšlené na vlastní krev?! Když nebudu žít, jak jsi řekl, že by Zeóla měla, změním se na Filyru. Budu-li skákat podle tvé vůle, naložím si na záda útrap k nesnesení. Tak jaký má smysl předstírat cosi o MOJÍ volbě?"

"Ty jsi ale drzá! Nebojíš se rozhněvat svého boha a pána? Podívej se na mě!"

Pokud o Soudci opravdu něco věděla, bylo to o sile jeho očí. Pohltí veškerou lidskou vůli. Takže neposlechla.

"To TY se bojíš. Mých slov a mého přesvědčení. Nesmím se podívat do očí tak silné bytosti, protože jinak odkývu každé tvoje slovo a ještě si ty oči vyloupnu sama!"

Zafičel vítr a Šíra se už viděla jako Filyra. I Soudce je muž, jaký nesnese odmlouvání. Ale at'. K matce taky nebyl úplně spravedlivý a kdoví, jak se zachoval k jiným Zeólám.

"Takže ty se vzpouzíš? Dobrá, nepodmaním si tvoji vůli. Ba co víc, ukážu ti svou říši. Možná pochopíš leccos z běhu horního světa."

Pohlédla vzhůru. Vypadal jako stříbrozlatá pavučina, položená na neviditelnou tvář, hlavu, postavu v nějakém plásti. Hustý střed pavučiny napovídá rysy obličeje a také pohyb úst nebo očí. I ruce to zjevení mělo, když chtělo zvednout paži. Pavučina od boku postavy místo splývání jakéhosi šatu obtekla prázdnou v tom tvaru a u prstů zhoustla. Sestoupil k ní. Ne mladý, ne starý, bez vrásek i vlasů. Rozpačitě pohlédla na prsty, které obemkly její zápěstí. Napadla ji nezbednost: Jestli s Jarúsou zplodil dvacet dětí, taky to bylo pavučinou kolem ničeho? Hned se kousla do rtu. Soudce prý zná všechny myšlenky. To tomu zase dala!

Ovál je puch rozkladu. Aniž nějak opustili síň, dostali se nad širokou pláň rozkládajících se těl. Vlnila se, jak jedno tělo přes druhé zkoušelo lézt skrze jiná. Prosvítaly kosti mezi shnilým masem, pukající kůží hřezly vnitřnosti. Byli vysoko nad nimi, jako by je síla zápací nadnášela.

"Toto je Pláň nepohřbených. Všechn živých bytostí, kterým nikdo neprojevil úctu ani politování, které zemřely zbytečně. Duše jsou v nich uvězněné, neoddělily se od těla. Tam nahoře někdy vidíte podobu mrtvého bloudit, mně se tady ale vrší i s těly. Jediná modlitba by je osvobodila."

Šíra v té změti nerozeznala jedinou podobu člověka ani zvířete, jen jakési ohnilé ptačí křídlo se k nim zvedlo. Rozplakala se.

"Copak nikdo nepolituje zbytečně mrtvé? Copak nezbyl nikdo, aby vzpomněl třeba na vybité obyvatele měst a vesnic? Na krvavá bitevní pole, na životy, zkosené hladomorem nebo nemocí? Umírají při nich všichni bez rozdílu."

"Otři ty slzy, nepřišla jsi sem naráz vyčistit, co se hromadilo věky."

Šíra pohlédla dolů. Tmavá změť pod nimi světlala a uspokojené duše se v podobě mlžného oparu táhly do stran.

"Nerozumím ti. Vyčítáš mi soucit, když jsi předtím líčil hrůzu, ve které strádaly ty duše bez vlastní viny? Proč musí být pro jejich klid takováhle podmínka? Jsi přeci Soudce. Všichni věří, že spravedlivě vládneš."

"Přiznávám, odvykl jsem všemu živému, nevaroval tě. Lítost mrtvých, co přicházejí, je totiž planá. Pojďme dál."

Pláň nepohřbených nekončila žádnou hraničí. Soudce náhle vedl Šíru mezi stíny. Byli jako mlha v mnoha odstínech šedé, ale také s jemnými barvami nebo alespoň šmouhami všech možných, dokonce i zářivých, barev. K mnoha barvám jako by patřily také tóny. Nebyly slyšet, rozeznívaly Šírinu hrud' zevnitř.

"Tyhle, jak říkáš, soudím. Není to těžké, na první pohled sama vidíš, kdo v sobě měl něco dobrého. Ti příliš tmaví sami klesnou do Proláklí zavržených."

"A mokoby rvou jejich duše na cáry."

"Mokoba. Zbyla mi jediná. Nebojíš se?"

"Bojím," přiznala. "Ale strach a strašné pověsti o ní nemusejí platit, když mne tu provázíš jako hosta."

"Chytré děvče," zasmál se Soudce. "Jenže ty pověsti o jejím vzhledu nelžou. Ani já si tu potvoru radší moc často neprohlížím."

Šli nebo nesli se šerem mezi rozpukanými skalami. Leskly se jako mokré, ale to všechno byl jen páchnoucí sliz s kousky nečistot.

"Ti tmaví jsou už tady dole, pod námi. Je jich tolik, že čekají celé věky, ještě víc potemnělí hrůzou z nadcházejícího údělu."

Šíra vnímala temné skučení i ztlumený, přesto drásavý jekot náruku. Vnikal pod kůži, dotýkal se přímo strun v její duši. Ztěžkly i myšlenky, jako by nebylo jiného místa ani údělu. Soudce si toho nevšímal. Vyčerpaně zašeptala:

"Není to dobré místo. Jsem živá a jejich nárek mne strhává."

Soudce umdlévající Šíru podepřel a vynesl výš. Nad skalami hned bylo lehčejí.

"Tamhle je."

Na Soudcův pokyn se rozjasnilo. Pomalu klesali k obrovité ostře zelené protáhlé hroudě na deseti nohách. Byly to oblude spáry, které dlouhými drápy drásaly stíny pod tělem. Už sama barva mokobiny kůže působila nevolnost. Mokoba poznala, kdo přišel, otevřela ohromnou zubatou tlamu a zatočila se, jako by hledala únik.

"Ono se to bojí," rozeznala Šíra zvuk, podobný kňučení.

"Tisíce let se k ní nikdo živý nepřiblížil. Ani já sem nechodím."

"Je sama?"

"Poslední," přikývl Soudce. K Šírinu překvapení mokoba otevřela stejně strašlivou tlamu s vyhnílými zuby také na druhém konci těla. Potom se rozevřely podlouhlé otvory podél těla a z nich se vyřinulo cosi svítivě růžovo oranžového. Mokoba se hned začala otírat o skálu. Šíra odvrátila oči. "Kdo stvořil tak strašné barvy?!"

"Přece já," usmál se Soudce pobaveně. "Vidím, že ještě dneska způsobují nevolnost. Ti mizerní božští poskokové z nich měli pěkně silné křeče. Pojď, ten další zápach by tě nejspíš zabil."

Šíra pochopila, že mokoba ve strachu vylučuje cosi hrozného. Nebo se vyprázdnila. Bylo to opravdu velice nehezké, odporné zvíře. Ohava k nepopsání. Točila se jí hlava a Soudce dal mokobě i svému hostu pokoj. Vznesli se směrem k jakémusi šírání. K obzoru, který rozkvétal září, podobnou východu slunce.

"Tam je Jarúsa?"

"Jarúsa už není. V jasnější chvíli si přála zemřít. Navždycky zmizet, aby ani její duše nekolovala. Vyhověl jsem jí, ale tobě jsem chtěl ukázat, že moje říše zná i nádheru."

"Ne, počkej. Jsem jenom člověk, mokoba byla opravdu hrozné stvoření, nemohla jsem tam už vydržet. Jenže když se začnu radovat z pohledu na krásu, jako bych ji zrazovala. Je mi jí líto. Živoří sama, ted' navíc vyděšená. Připadala mi jako slepá, točila se tak divně..."

"Nedělal jsem jim oči, nebylo proč. Možná ani čich nemá, už se nepamatuju. Netvořil jsem to pro chov, ale pro boj a trest."

Kousla se do rtu, aby Soudci nepřipomněla, že všechna stvoření na světě mají další do páru nebo do houfu. A také už věděla, co jí u mokoby připadal známého. Leckteré ty výrazy, co jí před chvílí letěly hlavou, na ni prskávala Ladrí. Jenže mokoba je ztracená ve věčné samotě mnohem hůř, než jak si Šíra občas tajně pofňukávala. Mokoba není bezduchým drásáčem špatnosti a zla, jestliže cítila strach. Soudce není nijak vlídný k těm, kteří mu slouží. Ani k těm, za které by měl nést zodpovědnost. Znovu Šíru lákal k obzoru:

"Tam jsou Zahradы blaženosti. Duše se tam mění na krásu a radost všech tvarů, vůně, tónů a chutí. Některým dovolím i tvar těla, aby mi dělaly společnost."

"Odpust', nechci být nezdvořilá, ale putování mne opravdu vysílo. Navíc se můj muž mohl vzbudit. Bojí se samoty. Musím k němu."

"Není to tvůj muž a jestli mu přenecháš svůj zrak, opustí tě. Slepá žena je břemeno, které muže jako on příliš svazuje. Dokonce ani nepomyslí na to, že by hrozbu svazování připustil."

"Jestliže takhle uvažuje sám Soudce, potom náš svět ani nemůže být lepší. Ano, tušila jsem to. Věděla jsem, že moje malé štěstí před tvými branami nemůže trvat dlouho. Děkuji ti ale, že mi je dovolil prožít."

"Já? Co s tím mám společného? Položil jsem tě snad vedle něho? Rutúže jsi dovedla odmítat celé týdny."

Zavrtěla hlavou, nemělo smyslu se přít. Jemu necpali do hlavy poddajnost vůči vyšší vůli.

Jakékoli vůli a znamením. Jestli měla Chorsiše odmítat, musely by být nápisy o něčem jiném.

"Víš, co chci říct. Na svět musí vyjít přede vším Chorsiš, aby jeho bratr a syn zároveň byl znova smrtelný. Alespoň skrze mága. Navíc, pokud by se ti dva přeli o vládu, ostatní svět si může v klidu žít."

"Naučil tě hodně, ten náš utajený dědic Šurúmi. Co když se spojí s Rutúžem?"

"Chorsiš tvrdí, že Rutúžovi vládu nenechá. že už dávno s matkou rozhodli čekat na jeho syna."

"Máš všechno promyšlené, jak vidím. Nechod' zpátky. Zůstaň tu se mnou a pomoz mi být spravedlivější."

"Cože?!"

Pozvedla oči a setkala se s jeho pohledem. Věděl všechno, co jí prolétlo hlavou. Nebylo příjemné, stát před ním víc holá, než nahá. Pomalu zavrtěla hlavou. Ještě být nějaká bohyně jako on, to by jí scházelo!

"Ne. Nebudu utíkat, nebudu se skrývat. Vrátím, se, aby neměl strach - a potom uvidím. Tedy, Chorsiš uvidí. Bojím se, to víš stejně dobře jako já. Moc se bojím. Když ale říkáš, že můžu volit, tak poslechnu a volím. Tam je život, který jsem teprve začala poznávat. Celá léta jsem se svěšenou hlavou dělala, co se od Zeóly a dobré vychované dívky nebo služky čeká. Bolí z toho za krkem, víš? Nastal čas tu bolest odehnat a hlavu zvednout. Propust' mne, prosím. Co dalšího neumím vyslovit, ty vidíš."

"Vidím, i když nerozumím."

Zvedl prst a dotkl se koutků očí, které Šíra poslušně zavřela. Byl něžný jako přelet motýla.

"Jdi. Až oči zavřeš kvůli spánku, zhasnou."

*

Kira se ocitla v pohádce. Právě takové, jaké jim vyprávěla Šíra, když bývaly smutné a ustrašené. Pět služek se kolem točilo, když se koupala, šest nebo sedm dalších ji krášlilo, i když se chtěla

chystat k spánku. Podle zdejších zvyků odstranily zbytečné chloupky a chovaly se tak laskavě a uctivě, že se před nimi přestávala ostýchat. Jedna stará žena jemně masírovala zjizvená místa na čele a ramenou, další se vyptávaly, na jaké lahůdky má chuť a co nejraději pije. Opravdu vypadaly, že se starají rády. Po mnoha dnech strachu z dopadení dokázala tvrdě spát. Celou noc a téměř celý den, probudila se až odpoledne. Služky ji ujistily, že je to dobré znamení.

Vyspala se včas, ženy o ni začaly pečovat nanovo. Žasla nad šperky, které jí zkoušely a dohadovaly se o barvě kamenů a zpracování, aby co nejvíce zdůraznily krásu jejich dámy. Kira se ani nestacha divit, že mluví o ní a krásě jedním dechem. Nejméně pětkrát vyzkoušela stříh a barvu různě řasených rouch. Neodvážila se ozvat, když rozhodly o složitém spletení vlasů a konečně vybraly to nejkusnější a nejslušivější z neuvěřitelně navršených, přebohatých hromad. Udělaly z ní skutečně cosi nadzemského. Když Kira viděla svou tvář, neubránila se výkřiku. Čelo a skráně zakrývaly zlaté lístečky, lemující podivuhodnou čapku ze zlatých šupinek, vzadu zdobenou zlatými pavími pery.

"Ještě je čas, paní, ještě se ty jizvičky dají ošetřit. Tvoje krásu, jak vidíš, není ztracená."

"Vracíte mne životu, děkuji vám."

"Blíží se západ slunce. Můžeme dát vědět vládci? Chce svému hostu ukázat zahrady."

Přikývla. Nechala se odvést do síně, kde ženská část paláce přecházela v soukromou vládcovu.

Byla natolik oslněná návratem vlastního půvabu, že vůbec nevzpomněla na nějaké zakrývání tváře. Až když Rutúžovi zasvítily oči, zkusila ustoupit do stínu a zakrýt se alespoň rukávem.

"To ne, krásná paní. U nás žena klopí oči a zakrývá svou krásu pouze na veřejných místech. I při hostinách je ozdobou domu. Pojd', úkážu ti zahrady, večer jsou skoro tak krásné, jako ty."

Zčervenala, protože netušila, že takhle spolu lidé doopravdy mluví. Šíriny příběhy se stávají skutečností. Anebo se ještě nedokázala probudit? Copak sny mají vůně nebo se snad do nich vejde tolik zvláštností?

Samozřejmě slýchala o stromech a keřích a vůbec celých kvetoucích zahradách, nesených stovkami štíhlých sloupů. Visuté zahrady šurúmských vládců byly v mnoha písňích. Ani divocí stepní nájezdníci se neodvážili tisíciletý zázrak rozborit. Podle pověsti právě údiv nad zahradami zachránil celé město. Jen sochu Slunečního boha tehdy odvezli a trvalo celých šedesát let, než nový král dokázal zvítězit a přivézt sochu zpátky. Bůh se vrátil do města a chrání je dodnes. Rutúž Kiru vedl po schodech vzhůru, pod nejvyšší stupeň. Čekal je tam bohatě prostřený stůl u široké, měkce vystlané lavice. Tehdy si Kira uvědomila, že by tu neměla být sama. Určitě ne zrovna s Rutúžem. Slyšela o něm více, než dost.

"Můj bratr tu není?"

"Měl by? Domníval jsem se, že s utekla právě proto, že za tebe rozhodovali muži. Posad' se."

"To neznamená, že -"

"Psst. Tiše, než řekneš něco, co bych nemusel odpustit. Z vůle bohů jsi přišla sem. Urozená, zachovalá. A krásná tak, abys oslnila celý palác. Nabízím ti korunu šurúmských králů pro syna, kterého mi dáš. No vidíš, konečně sis sedla. Líbí se ti zahrady při západu slunce?"

Kira se malinko odtáhla, aby neseděli úplně vedle sebe. Beze slova sledovala nalévání ředěného vína z mísidla. Měla pocit, že vhodnější by bylo pití čistého, ale Rutúž nemohl tušit, že za poslední týdny tajně okusila i mnohem silnější nápoje, než jeho víno. Přitom jí došlo, co vlastně řekl.

"Zachovalá?!"

Usmál se a pokrčil rameny.

"Zdejší ženy jsou zkušené. Nebo bys chtěla, abych se tu na tebe vrhal a sám zjišťoval, jestli najdu perlu nevrtanou? Tak hrubý nejsem... Bez příčiny. Nikdo nesmí říkat, že matku budoucího krále poznal dřív, než já."

Zrudla.

"Nečekala jsem to. Jak se mám najednou rozhodnout o takových věcech?"

"O mnohých bylo rozhodnuto, když jsi utekla. Tohle je jediné místo, kam tvůj otec nedosáhne. Víš to dobře, Ruki se nerozhoval jen podle svého. To vím zase já. Kdopak mu připomněl, že mě kouzlo přenese, kam potřebuju?"

"Víš tedy, co je s Vírúkem?"

"Ubráníl se a jeho poslední dva muži ho dopravili do otcova paláce. Už tak hladkou tváříčku nemá, z těla jsem viděl jen obvazy. Možná přežije. Možná by se mi hodilo, kdyby přežil, popřemýslím o tom. O čem se chceš rozhodovat?"

"Co když ti syna nedám?"

"Když tě bohové dovedli až sem? Jistě, jsou zlomyslní a škodolibí. Dobrá, tak po dvou třech dcerách přijmeš další moji ženu. První ale vždycky zůstaneš ty a její děti budou tvoje. Pokud mne neopustíš."

"Cože?"

"Žena v Šurúmi smí příslušného soudce požádat o zrušení manželství. Královny to ještě nezkusily, ale já jsem a zůstanu jenom princem. Takže princova manželka má stejná práva jako jiné vdané ženy. Jak se ti šurúmské zvyklosti zamlouvají?"

Usmála se a zavrtěla hlavou.

"Pořád je to celé jako pohádka, jako příběhy, které nám vyprávěla Šíra."

Zarazil se, odložil pohár. Jiskry v očích mu rázem pohasly. Kira se lekla, že řekla něco nevhodného.

"Možná víš, že jsem ji unesl i s Ladrí. Je mrtvá. Ladrí ji srazila kamenem do tekoucího písku. Využila Šírina strachu ze mne, nestáčil jsem nic udělat. Chtěla jenom její náhrdelník, děvka. Tak jsem jí ho dal. Byla to zešílý věc a ukradená se stala rozpálenou pastí."

"Ladrí zemřela?"

"Smrt zní skoro laskavě. Držel jsem ji, až se zlato propálilo hluboko do kůže."

Kira pomalu vstala, přistoupila k Rutúžovi, vzala jeho tvář do dlaní, zvedla k sobě a vážně mu pohlédla do očí.

"Pořád jsem věřila, že se nějak se Šírou setkáme. Byla mi starší sestrou, mnohemkrát mě zadržela, abych té... té... Fuj, nechci to jméno už vyslovit! Přiznávám, bez Šíry bych nejspíš skončila jako Aluja. Je mi Šíry moc líto. Jak ji znám, zase tu mrchu nějak chránila. Nebo ji zasáhla kletba mého otce. Rukitan Šelud umí víc, než se ví. Jedno ti ale povím: Tím, že ta potvora trpěla k nesnesení, smazal jsi všechno, co mě před tebou varovalo. Budu ti dobrou ženou, Rutúži, přísahám."

*

"Kde jsi? Ženská! Kde jsi?!"

Šíra přiběhla celá udýchaná. Chorsišův hlas trásl i stropy velikých sálů. Otáčel se dokola v síni s nápisy a vykřikoval jako bezmocné děcko.

"Tady jsem! Napadlo mne hledat tekoucí vodu, viděla jsem ji tehdy po příchodu. Hledala jsem cestu. Spal jsi dlouho."

"Lžeš! Uteklaš mi, nechala mě tady!"

"To ne, to bych přece nemohla..."

"Chodíš za ním? Ten Zeól nebyl tak starý, jak jsem povídala. Mluv!"

Nemohla nic dalšího vyslovit. Sotva se Chorsiše dotkla, smýkl s ní a bil. Nikdy nezažila silné rány pěstí. Nebyla schopná žádné obrany, dokonale ji překvapil. Třikrát vstala, třikrát ji znova srazil na zem. Bezvládnou ji odtáhl za vlasy. Bolest Šíru pomalu probrala u lůžka, chtěla se postavit. Jak se chytla Chorsišových rukou, začal kopat. Zanaříkala.

"Pros! Pros!"

Do Šíry vjel vzdor. Za co by asi tak prosila? Jeho?!

"Nikdy!"

"Děvko jedna, ještě ponižovat mě budeš?! Mít tady karabáč - Rukou ani psa nebiju, špíno proradná!"

Schoulená do klubíčka se modlila, aby už byl konec, aby přestal. Přitom jí něco říkalo, že jedinkrát se ponížit, poprosit, křičet nahlas, cokoliv z toho a Chorsiš přestane. Nemohla. Naopak semkla rty, aby neslyšel nic mimo vzdechů. Chorsiš zešílel. Zvedl Šíru za vlasy, hodil ji na lůžko. Nějak uvěznil její ruce za hlavou. Nic nechápala, dokud se na ni nesvalil. Hrubě jí roztáhnul nohy a předvedl, že když chce, křičet Šíru donutí.

Zmizela sama v sobě. Vznášela se někde pod stropem a prohlížela si ornamenty, dokud ten muž dole nepřestane přirážet. Zároveň viděla jeho upocenou tvář, vypoulené slepé oči, nepříčetný výraz. Vztek v něm ještě rostl. Skrtil ji, Šíra však prsty na krku necítila. Už bylo jedno, jestli Chorsiš stiskne ještě víc. Mělo to tak být, Soudce to věděl. Soucitný Soudce? Ne. Není nic mimo Šíry a samotnou Smrtí. Už ji zná. Zápas o vzduch jak z propadání pískem. Jen krátké zmatení ve tmě, sípavý šum překříčí rudočerná kola.

*

Sádim neměl z matčina příchodu radost. Kněží Peugu dobře znali a řekli mu už minule, že si nepřejí, aby vůbec vstupovala na nádvoří. Honem tedy matku vystrkal až k bráně.

"Máš?"

Zavrtěl hlavou, ale podal matce malý smotek látky.

"Musejí vám stačit zbytky, co jsem našel v prachu. Máte i bez toho dost. Otevřela jste dům, máte dvě dívky."

"Otroku drzá, co si myslíš? Ty mi budeš určovat, co smím?! Koukej se snažit, nebo uvidíš! Prokleju tě a odkopnu jako psa!"

Sádim pokrčil rameny, otočil se a vrátil na nádvoří. Doufal, že si Peugy nikdo nevšiml a horlivě zametal. Zvedl hlavu, když před něj padl stín. Kde se tu vzal představený svatyně?

"Co mi povíš, zametači?"

Sádim padl čelem do prachu.

"Je to má matka, ó Nejvyšší! Nedopustím se pro ni svatokrádeže, ale matku nesmím ani odmítnout. Vybral jsem z prachu několik chloupců..."

"Hlupáku! Sloužíš čarodějnici, právě jsi to přiznal! Poprvé jsi mlčel, nechal nás při podezření, že ti šlo o zlato, že nechápeš tíhu toho zločinu. Ale čarodějnictví v Mazíji?! Zapomněls na přísahu, že nic ze svatyně neopustí její zdi?!"

"Nejvyšší, byl to jen prach! Prach, který sypeme..."

"Ten prach se pohřbívá na tajném místě. Viděl jsi snad, že bychom ho vysypali před bránou jako jinde?!"

Sádim se rozplakal. Opravdu ho zrovna tohle nenapadlo považovat za zločin.

"Pro takové nic mi matka spílá a ty soudíš, pane! Smiluj se, už nikdy..."

Starý kněz zavrtěl hlavou.

"Zbývá už jediné: Soud těch, kterým jsi znesvětil těla druhů. Zeóla ti dala tu jedinou příležitost, kterou jsi promarnil. My ti za dobrou službu smíme umožnit pouze vstup mezi ně."

Na jeho povol Sádima zvedli dva mladí kněží a chtěli odvést. To Sádima vzpamatovalo a snažil se vyprostit. Řval, zoufalý, sliny mu stříkaly až na hrud'. Stiskli ho, že skoro nemohl dýchat a přece vykřičel starci do tváře smrtelný strach:

"Oni mě zabijou! Jsou jedovatí! Nikdo přece nepřežil ani neprošel tím sklepením!"

"Potom je pros, aby zabíjeli rychle. Protože mučení, jakému bychom tě měli odevzdat, trvá mnohem déle. Přijmi Soudcovu milost a možná tě promění na jednoho ze strážců."

Sádima znova přemohl pláč a bez odporu se nechal vést. Ke starci se připojil další kněz s černým pruhem na límci.

"Co když ho pavouci nechají? Jeho vina je sporná, matku je povinen poslechnout. Slyšel jsem příběhy, ve kterých svatyně vyschlé zbytky těl prodala mágům."

Nejvyšší pokýval hlavou. Jeho budoucí nástupce měl pravdu. Polohlasně začal vysvětlovat:

"Kdo dokáže povědět, jak se to stalo? Mága nepolapíš a pokud ano, poprava pro výstrahu by se nepodařila. Jenže za poslední tři roky se po světě opravdu mohlo objevit několik našich pavouků."

S nimi otázky, odkud jsou. Proto se tenhle ubožák hodí. Všechno zaznamenám. Zkouška podzemím potrvá týden."

"Týden? To přece nikdo nemůže... Není tam voda, nic!"

Stařec zvedl oči ke stropu chodby.

"Soudce je mocný, on rozhodne. Myslíš, že prodlouží život zametače, nicotného otroka? Ne, on do prachu nehledí. Ten mizera smí zemřít vznešeně a přitom nás chránit."

"Co s jeho matkou?"

"Sám promluvím se správcem její čtvrti. Začne hledat důkazy a najde je, aniž by někdo Peugu spojoval právě s námi. My dva právě od této chvíle najisto víme, že za pár dnů čeká Mazíju soud s opravdovou čarodějnici. Přinutí ji běžet k bráně s nožem v ruce."

"Ještě je hodně věcí, které se musím učit, Nejvyšší."

"Dohlédni na vstup toho mladíka do správných dveří."

Nejvyšší Soudcův kněz se vydal zapsat truchlivé odhalení svatokrádeží. Jak bolestný den! Zamnul si ruce a už v duchu sestavoval vznešené věty, plné smutku a tíhy.

22. Rodina

Starý Šelud se neprobudil zrovna nejlepším způsobem. Šimralo ho ostří nože na hrdle a něčí hlas přikazoval zůstat bez hnuti.

"Křičet můžeš, starý. Celý ten tvůj dvorec i s vesnicí jsem uspal. Nesahej si na srdce, žádné nemáš. Posad' se!"

Rukitan Šelud byl tvrdý muž. Otevřel oči a nezdržoval se svým vlastním zděšením. Navenek předstírat, přitom zjistit, co se dá, letělo mu hlavou. Uvnitř byl klidný jako led z vrcholků hor. Připravený vyjednávat, slibovat, zapřísahat, než najde slabiny. Potom ho v tichosti rozdrtí.

"Neubližuj starci nad hrobem... Co jsi zač?"

"Rozhodl jsem se pozvednout k sobě tvoji poznamenanou dceru, starý. Co dás za korunu Šurúmi pro jejího syna?"

Rukitan něco zachrčel.

"Žádné obilí, chci zlato. Kolik povozů dás? Něco bílého, něco červeného, na ryzím netrvám."

"Chceš, abych počítal miny po persku? Kolik má každý vůz vézt?"

"Stačí padesát, možná osmdesát min, nějaké hedvábí, lazurit, pár min stříbra a drobnosti pro radost. Náramky, náhrdelníky, spony. Vzácné oleje, ani mědí nepohrdnu. Na každém voze, at' si lid dokáže představit, jaké štěstí prožíváš. Nejmíň deset vozů myslím, nějaké velbloudy, koně, dobytek, vždyť si umíš představit, co se sluší pro princeznu. Podle toho, jak budu oslněný tvou radostí, bude tvoje dcera vysoko. Každou ženu můžu přece zavrhnout, vždyť víš. Nenadálá smrt odvede mou milovanou ženu k Soudci..."

Rutúž naříkavě protáhnul hlas. Vysmíval se, ale dlouho ho to nebavilo. Pokračoval tvrdě:

"Nebo ti vezmu všechny potomky. Odnesu je pryč a co dalšího se narodí, bude ze mne. Sám chápeš, jak snadné by to bylo. Takže k věci: Jestli má být tvoje jméno spojeno s mým, pozvedni je zlatem. A mně hned teď dás malý závdavek: Jarúsingu čelenku."

Rukitan odmítavě mávl paží. Vůbec nepochyboval, že je ten mizera šílený. Jemu svěřit pramatčin šperk? Nikdy! Rutúž přitlačil a pod ostřím na starcově krku se objevilo několik kapek krve.

"Možná jsi slyšel, jak jsem odstranil zrádce. Radši víc, než míň. Je to dobrý postup: Všechny uspat, projít se, v klidu přebrat, kdo se smí probudit a kdo ne."

"Proklatče! Já to nemám. Nevím."

"Ale já vím. A přitlačím."

"Ne!"

Rutúž se zasmál. Rukitana obešla hrůza. Nevyznal se v něm, nevěděl, kdy mluví v žertu a kdy vážně.

"Chorsiš zjistil, že stopy vedou ke tvojí rodině. Ani jemu ale nedošlo, co mě: Že takový šejdíř ví o všem. Jestli byl tvůj bratr Zeól, ty budeš taky. Nebo je nějak vedeš. Ty zodpovídáš za všechno a já tu čelenku chci."

"Jenom Zeólové můžou... Matkovrahu!"

"Od tebe to zní jako uznání, mizero starej. Jak vůbec můžeš měřit zabitou ženu s tolika muži, co máš na svědomí ty? Najednou stavíš smrt ženské výš? Je zvláštní, že tě to nenapadlo už před páry lety. Mám si vzpomenout, že kouzlo čelenky chránilo vraha mojí sestry?! Dej mi ji a děkuj té mojí slabosti zamílovaných."

Rukitan Šelud ukázal rukou, že chce promluvit. Přes všechnu jeho vnitřní sílu zvítězil strach a nesrozumitelně ševelil. Rutúž mu kolem krku hodil hedvábnou smyčku a dýku zastrčil.

"Na tohle jsi zvyklý víc. Možná jsou to pomluvy, ale prý jsi právě takovou šňůrou sprovidil ze světa svého otce a staršího bratra. Ty, které jsi měl ctít ze všech lidí na světě nejvíce."

"Nemám to tady, věř... Kchchch..."

"Nepreháněj! Přenesu tě, kam potřebuješ. Žádné úskoky ani výmysly! Už nejsi mrštný ani silný. Nezkoušej na mně nic dneska ani v budoucnu, rozumíš? Cokoliv se stane divného, prolije to tvoji krev. Tvých vnuků nejdřív."

*

Nikdo nepamatoval, kdy ctihodný Tarleb naposledy prošel mezi bíle omítnutými domky na úpatí Rudých hor. Byl už velmi starý, opíral se o vysokou berlu, ale šel, jako by o jeho pohybech rozhodovala vyšší vůle. Každý vybíhal před dům, zdravil a marně se ptal. Tarleb s očima upřenýma do dálky nesledoval, co se dělo vedle něj.

Chlapci ho předběhli a oznamili jeho příchod každému z kmenové rady. Také tito muži vyšli Tarlebovi vstříc a uctivě ho zdravili, ale procházel kolem nich bez povšimnutí. Teprve u jednoho z posledních domů se zastavil a udeřil berlou o zem. Za Tarlebem se už shromázdili skoro všichni z kmene a báli se nahlas byť jen vydechnout.

"Ženo, matko bidrikova, Soudce promluvil!"

Všichni očekávali rozsudek smrti. Žena jménem Parí však vyšla svému osudu vstříc. Hrdě a s jistotou, že dokáže přjmout Soudcovu vůli.

"Kdo žádá pomoc nebo radu?"

"Přišel čas Zeólina návratu. Soudce tě pověřil, abys ji vyvedla na slunce. Bidrík Mulbar ti bude průvodcem."

"Soudce? Tolik se bojí o svá tajemství, že k němu smí jenom slepá žena?"

"Nerouhej se, Parí! Ženě nepřísluší zkoumat bohovu vůli. Místo trestu tě poctil, podruhé ve tvém nehodném životě."

"Ó moudrý Tarlebe, jsem-li já poctěna Soudcem víc, než kterýkoliv z mužů a bidříků, co jich kmen pamatuje, jak můžeš vyslovit slovo NEHODNÁ?"

Vypadalo to, že si stařec odplivne, přinejmenším kvůli zaříkání nečistých sil, ale tvář v tvář slepé Parí se ovládl. Přesto zápas jemnému sluchu ženy neušel a její tvář prokmitl smích.

"Dej tedy zavolat bidríka, ať mne doprovodí. Nebo ještě líp: Mohl by tuto starou osobu odnést nahoru. Tak, jak se sluší na toho, kdo by se chtěl nazývat mým synem."

V zástupu se ozval zdušený smích. Vidět hrdého bidříka se stařenou na zádech by bylo dozajista k popukání. Zvláště, když všichni znali příběh matky, která vzkříšeného a zasvěceného chlapce odmítla přjmout zpátky. Odjakživa se říkalo, že Soudce ctí sílu, bolest a hrđost lidí, takže Parí navzdory nevůli předních mužů kmene nebyla ostatními tak docela zavržená. Dnes přišel její den, sám Soudce ji vyznamenal úkolem, jaký nikdo nepamatoval. Matky k sobě přitiskly svoje chlapce a pohlédly ke Skále bojů. Znamená to, že vítězí pravda slepé Parí? Že se Soudce zalekl jejích kleteb a nebude žádat další životy?

"Nazývej ho, jak chceš, ženo. On ale nezapře, že vzešel právě z tebe!"

Tarleb se unaveně otočil a odcházel. Před vchodem jednoho velkého domu usedl na zděnou lavici a pohlédl vzhůru ke svahu, který ho znovu čeká.

"Ctěný Tarlebe, odpočiň si, vyneseme tě na vlastních ramenou."

Požehnal oběma starším kmene, kteří se k němu sklonili a potřásl hlavou.

"Ne, dnes ještě ne. Pošlete posla do pouště za Mulbarem a sledujte vchod do nitra Zeol-turum. Něco odtamtud vyjde nebo vyletí. Teprve potom smí Parí dovnitř. Postavte hlídky na hranicích pouště. Po dvakrát sedm dnů nesmí žádný cizinec, stepní zvíře ani pták vstoupit na naši zem. Co zvláštního přijde, to zabte, ale nejezte."

"Divné věci se dějí, Tarlebe. Měl jsi vidění?"

"Země se pode mnou otevřela a já viděl až k Pláni nepohřbených. A hlas boží promluvil a nedovolil námitek."

Kdo ta slova slyšel, poklekl a konečky prstů vykreslil ve vzduchu pozdravy bohu. Soudce promluvil přímo! Staletí, možná víc, než tisíc let, čekali. Nevěděli, co může přijít, ale o to víc byli vzrušení. Sloužili oddaně a teď budou svědky Jeho vůle.

*

Sádim padl k zemi hned, jak se za ním zavřely dveře a zaniklo poslední zdání světla. To jediné věděl: Pavouci se spouštějí shora a spřádají své síť ve výškách. Plazil se dopředu, až narazil levou rukou na sloup. Další míjel po pravici, takže se začal točit v kruhu. Bylo tu ticho, slyšel jen vlastní dech. Teprve u čtvrtého sloupu mu došlo, že nic nemá smysl. Položil hlavu na předloktí a plakal, dokud neusnul. Nevěděl, jak dlouho mohl spát, ale probudil se vysílený, sotva pohnul hlavou. Kolem sebe ve tmě cítil pohyb. Blíž, těsně u hlavy a zase - Nezaječel jen proto, že si dokázal zacpat ústa rukou. Tak snesl i přeběhnutí nožek po zádech. Znovu a další. Napadlo ho, že kdyby neměl košili a cítil ty ostré konce pavoučích noh na holé kůži, musel by už vyskočit, nepříčetně řvát a mlátit kolem sebe.

Jenže to by je zabil a oni by se na něj vrhli a kousali by a... Na čele mu vystoupil studený pot. Cítil, jak ty kapky rostou a slévají se do ohromných krupějí, těžce se prodírají prachem na spinavé kůži a padají na zem. Zdalo se mu, že slyší, jak měkce dopadají a zabalené do prachu se kutálejí kolem. Po zádech mu přebíhal mráz, jak se pavouci procházeli stále blíž a blíž po těle ke krku.

Soudče, Pane všech osudů, odpust' mi! Neodvážil se modlit nahlas, ale upínal se k bohu celou myslí, celou svou bytostí. Tělo mu zmrvělo pod pavoučím dotykáním. Ne, to mu bůh pomohl a přestal je vnímat! Modlil se radostněji a připomínal svou poslušnost, oddanost matce i těžkou volbu, před kterou musel stát. Už přece neublížil žádnému jeho strážci, i teď je chce ctít. Bylo mu teplo a sám Soudce jako by se sklonil a vískal jeho vlasy.

Najednou Sádim poznal, že ho něco vleče. Chtěl se vzepřít, ale neposlouchaly ho ruce ani nohy. Ústa vyschla a místo křiku z něj vyšlo jen sténání. Nemohl otevřít oči a v tu chvíli pochopil, že i rty mu uzavírá hustá síť pavoučích vláken. Byl opletен síť jako obrovská moučka. Rozkřičel se. Silou svých myšlenek, silou poznání zbytečnosti, s jakou se poddal i téhle poslední křivdě. Ječel a prázdnil se, jak tisíce tisíců pavoučích kusadel sály jeho ubohý, otrocký život.

*

Chorsiš zachrápal nahlas a ozvěna vlastního zvuku ho probudila. Otevřel oči. Otevřel oči? Ano, vzdýt' vidí. Nebo ještě sní? Zažívá jeden z těch škodolibých snů, které člověku nedovolí hned rozeznat iluzi od skutečna. Promnul si oči, potom před nimi otácel rukama a hýbal prsty. Tohle se nemůže zdát, tak krutý žert by ani Bůh spánku nevymyslel!

Chorsiš se pomalu nadzvedl, rozhlédl po místnosti. Modrý sál. Tak tady žil poslední roky, utopený ve vnitřní tmě! Na stolku před ním bylo nějaké jídlo, oschlé placky a ne zrovna čerstvě vyhlížející ovoce. Že by Soudce na svých hostech začal šetřit? Nebo jim dával jen to, co už takřka zemřelo jinde? Potom díky za slepotu, ve které vždy důvěřivě všechno snědl. Vstal. Vedle jsou na stěnách nápisy. Jenom se podívá a hned zjistí, kudy odejít. Svět ho čeká. Ujme se svého trůnu. Ne, nejdřív se někde ukryje a vyšle zvědy. A žena... Mávnul rukou. Naposledy věděl, že ji skopl na zem, aby mu nechrčela u ucha. Nejspíš je mrtvá, na uškrcenou se koukat nebude. Hm,

tam leží. Viděl jen bosou nohu a kus lýtka. Hmat mu nelhal, tenhle kousek vypadal slibně.

Nebyla zvadlá a okoralá jako jídlo, i když nesloužila jenom jemu.

"Díky, Soudče, za zkrácení dlouhých chvil."

Vzal datle a odštípl kousek hroznu. Nemělo smyslu zůstávat. Vydal se k nápisům, ale překvapila ho tma. V síni jako kdyby padla nejtemnější noc. Vzadu za ním zavládla také. Neklamná známka, že se nemá vracet. Ulehčeně poslechl němou výzvu rozevírajících se dveří napravo, kde uslyšel tekoucí vodu. Tam je světlo a cesta. Vešel rázně a nezdržoval se zkoumáním krásy paláce. Rozhlížel se po dalších dveřích. Už se otevíraly, za nimi zněl proud vody silněji. Chorsiš se spokojeně zasmál. Se zrakem se mu vracela síla magie a tak si při chůzi hrál jako kdysi u sámarského učitele: Pohazoval datlemi a množil je ve vzduchu. Až uvidí světlo dne nebo hvězdy noci, roztahne křídla jako obrovský sup a přeletí půl světa. Co nejdál odtud, k živým.

*

Rutúž musel při večeři znova a znova vyprávět, jak Šelud přistoupil na jeho podmínky. Kira nešetřila obdivnými povzdechy, zato její bratr Ruki moc radosti neměl.

"Zasáhl jsi ho příliš hluboko. Takové bohatství a kvůli poznamenané? Nevěřím, že to nechá být. Jsi nebezpečný, pošle vrahy."

"Právě. Je to mezi mnou a jím. Vás nechá být, vy jste rodu prospěli. Kira vystoupila dost vysoko, aby ji naopak chránil. O tebe se zase nebojím já. Ty ses už mnohokrát ubránil sám."

Statný rek pokrčil rameny.

"Jsou způsoby, jaké válečník nepoužije, ale Rukitan Šelud ano."

"Tady mu mepomůžou, tady budeš vždycky vítaný. Mne by musel taky zabít a ještě k tomu rychle. Jenže já dobře slyšel, co o mně řekly Filyry. Vím, před kým jsem smrtelný. Pokud tohle váš otec neví, udělá chybu a bude muset přijmout trest. Pokud ví, bude jenom kroužit a čekat na svou chvíli."

"S těmi dary pošle někoho schopného, možná Musúla."

"I ten si může vybrat. Bud' bude poslem a hostem, nebo jako špeh skončí bez hrobu. Dost řečí o tom šejdířovi. Kiro, brzy rozhodnu o nových soudcích, o správcích čtvrtí. Moje matka s nimi často hovořila a já bych si přál, abys vedle mne seděla i při jednáních s úředníky tohoto stupně. Když král opouští město, jeho žena s určeným správcem vládne. Musí ovšem vědět, jak. Sárik tě bude učit."

Ruki se zachmuřil.

"Nežádáš po mé sestře příliš? Je pouze žena."

"Jsme v Šurúmi, kde vládla Krvavá královna, moje matka. A šedesát roků před ní Balisa, než otec dospěl. Kira se mnou bude na nejvyšším místě chrámu, až budu předávat odznaky hodností. Už není pouhá žena, Ruki. Nikdy nebyla, jinak by sklonila hlavu a stáhla se do ústraní na Šeludově dvorci."

Kira sklopila oči. Teprve si zvykala, že ji Rutúž pokládá za schopnější, než by o sobě sama řekla. Nejvíce ze všeho se bála manžela zklamat. Choval se k ní dvorně před svatbou i po ní. Má sice na rukou krev skoro každého, koho dřív potkal, ale asi to tak muselo být. Vždyť dobrák Ruki například by musel taky zabít svoje ženy, kdyby mu je dnes přivezli. Když utekli, stali se mrtvými a Kira moc dobře věděla, jak se ostatní bratři kolem Rukiho místností mlsně otáčeli už před jeho návratem z Kišúru. Možná nejen to, Šeludovo sídlo má mnoho zákoutí a tajemství.

"Možná by bylo dobré smazat spor mezi Kišúrem a Šurúmi. Jestli jsem tak důležitá, jak říkáš, mohl by Tádžluk uznat moji dobrou vůli. I já přece oplakávám Šíru jako sestru."

"Zajímavý návrh, co říkáš, Ruki? Je čas zase trochu cestovat. Můžeš vyjednat smír mezi námi. Tádžluk ví, že mi Šíra byla zaslíbená a víc patřila sem, než do Kišúru. Bez té druhé je mu taky líp."

Kira se odvážila ještě víc:

"Ruki, jsi můj bratr a Tádžluk by tě mohl považovat za špeha, pokud bys chtěl dál sloužit Kišúru. Pověz mu všechno, co víš o otcových plánech a našem útěku. On sám ať určí, jestli a jak tě chce

dál mít ve svých službách. Bud' první, kdo o tom promluví, váhání se vysvětluje na deset špatných způsobů. Tomu jedenáctému, dobrému, už potom nikdo neuvěří."

Rutúž políbil Kiru na skráň, čistou a vyhojenou. Už nemusela nosit ani zlatý pásek přes čelo. "Dovedně splétáš, co prý náleží jen mužům. Právem se v Šurúmi říká, že tkaní nejsložitějších ornamentů patří do rukou žen. Ted' bych tě ale, paní moje, rád znovu doprovodil na jedno místo v zahradách."

Kira malinko zrudla a kousla se do rtu. Nevěděla, co honem odpovědět, tak pouze přikývla.

Nepohodlnou lavici v podloubí nejvyššího stupně dávno vystřídalo široké cedrové lože. A tam se děly věci, o se kterých ani Šíriny písni neodvážily zpívat.

23. Přichody

Mulbar si oddechl, že se s matkou setká až před vchodem do Tarlebova domu. Dovedl si představit, jakou by slepá vyžadovala pomoc. Nechtělo se mu ani ji vysazovat na koně. Parí vymýslí divné kousky, jen aby zesměšnila důstojnost každé chvíle.

Celá vesnice čekala, až vystoupá po strmé stezce prosebníků. Byla mnohem kratší, než točitá široká cesta, po níž se nosívají těla chlapců k Soudcovu vybírání. Mulbar se samozřejmě ani nezadýchal, svižně vyběhl nahoru a s obřadnou úctou pozdravil Tarleba, matku a všechny starší kmene. Matku jako druhou, neboť ho posel uvědomil o vyznamenání, kterého se jí dostalo. Ne však jako první, protože její zásluhy o takový projev Soudcovy přízně byly pochybné. I bůh může volit v nouzi. Tudíž si větší úctu vždy zaslouží ten, kdo je oddán celým životem. Tarleb pochopil a nezatelně, přitom spokojeně, přikývl. Mulbar vzal matčinu ruku a položil si ji na pravý nátepník.

"Půjdeme. První je schod, ted'. Nyní asi dvacet kroků..."

Vedl ji a mimo pokynů nepronesl jediné slovo. Neptal se na zdraví, pohodlí, nic. Parí mlčela také. Víc už mezi sebou neměli. Snažila se cítit a slyšet prostory kolem sebe. Zem byla tvrdá, rovná, mírně se svažovala.

"Procházíme Jeskyněmi Zeól. V zákoutích se míjejí obrazy ze života téhle jediné, poslední. Jsou jako zakryté závojem a mlčí. Tudy jsem viděl přicházet Filyry, prolínuly bránou... Je otevřená!" Parí zvedla hlavu a pozorně naslouchala. Mulbar a rozechvělý? Nesměle stiskla ruku, které se dotýkala.

"Je čas vstoupit. Ty jsi bidrík a já jediný slepec v okolí. My žádné tajemství lidským hubám nevydáme."

Mulbar přikývl, jako by ho mohla vidět. Nejspíš mu její pokora pomohla, vrátila jistotu vývolence. Napověděla mu, proč zrovna vzpurná a poznamenaná Parí směla jít právě s ním, výkvětem výkvětů. Prošli pootevřenou bránou. Vstup byl tak široký, že by pohodlně vešli čtyři nebo pět lidí vedle sebe. Mulbar se rozhlížel a mlčel. Teprve další dotyk Parí ho upamatoval, že by měl slepé občas povědět, kde jsou.

"Jsme v široké chodbě. Konec nevidím. Napravo i nalevo se střídají vysoké dvoukřídlé dveře. Jsou všechny zavřené a zdá se mi, že máme jít za zdáním světla někde před námi. Nejsou tady lampy, jdeme v šeru. Ted' vidím světlo, něco se před námi otevří."

"Zeóla je naše světlo, vede nás za ní."

"Mlč ženo! Sotva jsi vyslovila jméno, světlo pohaslo."

"Zůstalo ale - nebo se dveře zavírají?"

"Pohaslo, nezáří tolik."

"To je znamení, spěchejme. Už jsme uvnitř?"

"Ano. Naproti vidím další, rozevřený vchod."

Mulbarův hlas se odrázel od stěn. Parí nepamatovala místo, kde by to mohlo znít podobně.

"Musí to být ohromný sál!"

"Ano. Vidím, odkud jde světlo. Nahoře na stěnách vystupuje ze širšího pruhu. Strop tady nesou čtyři sloupy, u paty každého je nádržka, kam dopadá pramínek vody."

"Skutečný palác bohů. Už budeme u dalších dveří?"

"Jsme za polovinou."

"Takhle sice můžeme vypadat vznešeně, ale jdeme pomalu. Vidíš někde schod?"

"Ne."

"Rozviň svůj turban a podej mi konec. Druhý zastrč za pás a zrychli. Budu se ho držet a dokud bude podlaha hladká, dokážu běžet."

"Ty a běžet?!"

"Když dás slepci jistotu, dokáže se hýbat jako každý jiný. Zeóla potřebuje pomoc, jinak by světlo nepohaslo. Pospěš si!"

Bylo to podivné, ale poslechl a za chvíli se cítil líp. Parí skutečně dokázala jít i běžet a on se naopak nerad loudal. Proběhlí pěti dalšími sály, Parí dokázala i zahnout na povel, když míjeli lázeň. Světlo zaplálo, jako by o nich vědělo, v místnosti s rostlinami a barevnými květy na zdech. Splétaly se do složitých ornamentů. Mulbar zastavil a Parí po dvou krocích také.

"Počkej... Parí. Jsou tu nápisy, jaké jsem se kdysi učil číst. U vstupu do Jeskyní Zeól jsou skryté v malbách úplně stejným způsobem."

"Ověnčené, jako by měly něžně oslavovat toho, o kom mluví?"

"Co ty můžeš vědět o takových nápisech?!"

Parí pokrčila rameny.

"Povídá se mnoho příběhů. Soudce náš kmen určil jako strážce a průvodce svých milovaných dcer na světě, kam nesměl osobně vyjít. Květiny napovídají lásku a úctu, jakou k nim máme mít i my."

"Vypráví se tu o oběti a nejtěžším údělu. Zeóla na svět vypustila sílu, která má v moci nastolení rovnováhy."

"Víc mi neříkej, ale dobře si všechno pamatuj. Je to twoje Zeóla a my musíme dál. Měj pořád na paměti, že Soudce je tvrdý i k těm, kteří ho obdarovávají."

"Ženo, jsi v jeho paláci, nerouhej se!"

"On je tím, kdo potřebuje mou a tvoji pomoc. Ví všechno, tak těch pár slov mohl čekat. Kudy teď?"

Mulbar jí vzal konec černého plátna z ruky, upravil se a znova Parí nabídl oporu svého předloktí.

"Tam vedle je sál s modrými stěnami. Je nesvětlejší, tady se už šeří. Vzadu je hromada látek a polštářů..."

Strnul, zaslechl šramot. Parí zvedla ruku a zkusila se dotknout Mulbarových rtů. Zmlknul a ona promluvila zpěvavě, jako na malé dítě:

"Holčičko, všechny zlé sny jsou pryč. Přišel Mulbar, přítel, pomůže ti, zachrání tě..."

Odpověď byl jen pohyb, jako když se raněné zvírátko pokusí utéct a nemá kam. Mulbar, zadržovaný Parí, se plížil k hromadě jako na lov. Parí nepřestávala mluvit.

"Tvůj ochránce a já, zaženeme všechno zlé, zazpíváme, ukonejšíme, už je po všem, holčičko, už se neboj."

Mulbar sykl. Viděl Šíru schoulenou, roztrhanou, nahou, zakrytu malým polštářem. Vlasy měla scuchané do ohromné hroudě, na holých nohách a pažích barevné stopy ran. Dokonce ještě hůř: Podle oteklé holeně mohla mít nohu zlomenou a levá ruka ležela bezvládně na bříše. Oči měla zavřené, tvář bez výrazu. Vedle přes ni zaschlé stružky krve od natřeného obočí a koutku úst. Křížily je stopy slz. Mulbar zamával dlaní před Šírinou tváří. Byl naprostě ohromený, ale když rozevřela víčka, vyděšeně ustoupil. Byla v nich černá nicota, lesknoucí se jako oči a přitom bezedná. Nevidoucí kousek podsvětí! A přece temnota uvnitř zrcadlí... Odvrátil se.

"Je slepá. Důlky má naplněné tmou."

Parí poklekla. Broukala píseň matek beze slov a opatrně se konečky prstů dotýkala nohou.

Vycítila plochy zbitých míst a zdálo se, že její hlas i doteky Šíru uklidňují.

"Bude to dobré, holčičko, jsem u tebe a pomůžu. Nejdřív se musíš umýt a- Nedávej jí nic z toho, co tu leží, Mulbare. Dej svůj plášť, já ji omyju vlastním šátkem. Nohu nemá zlomenou, ale stát

by na ní neměla. Ruka- no neboj se, už přestane bolet- ta je jen ochromená, nejspíš se uhodila. Musíš ji odnést. Kde je nejbliž voda?"

Šíra zavrtěla hlavou, ale Mulbar se ptát nemusel. Pokud se otevřené dveře nezmění, vyzná se tu dobře. Pomohl Parí vymotat Šírino tělo z cárů oblečení a přikrývek. Nemluvil, protože zaťal zuby a v duchu přísahal strašnou pomstu. Soudce nejspíš ani těsně u svých bran nemůže zasáhnout, protože jinak by nemohl dovolit... Ale proč ho nezavolal dřív?! Zeólu, poslední! Kdo se opovážil!?

U lázně ležela jednoduchá bílá košile, plátno na osušení a želvovinový, zlatem vykládaný široký hřeben. Mulbara překvapilo, jak je voda teplá. Na pokyn Parí vstoupil do vody se Šírou v náruči a jeho matka zatím odložila svrchní oblečení. Nechala Šíru položit na mělké místo, opatrně přišla a přisedla k ní, něžně omývala. Mulbar usedl vedle lavice zády k nim a soustředil se na potlačení svého hněvu i strachu. Bidrík neprojevuje cit, bidrík slouží Soudci. Nezná strach. Nesmí ho mít ani z očí Zeóly.

Parí broukala nekonečně dlouho, pohoupávala Šíru jako nemluvně a když ji objala kolem ramen, položila si Šíra hlavu k její a důvěřivě usnula. Parí ji políbila do vlasů.

"Spinkej a odpočívej, holčičko. Parí už nedovolí, aby ti ubližovali. Být slepá není tak hrozné, všechno tě naučím."

*

Vírúk se jen pomalu zvedal z těžkých temnot slabosti a horeček. Mátly ho vlastní sny. Věděl, že se několikrát probral a dokázal poznat matku, otce, ženy, děti i bratry a nějaké další tváře z rodiny. Proč ale dvěma nebo třem světlejším chvílím vládl zrovna Rutúž? Myšlenky se mu skládaly bědně pomalu. Sotva je seřadil, ty první chtěly ulétnout nebo se rozplývaly v mlze. Dvakrát i třikrát se musel vracet, přeříkat si v duchu. Nesmírně trpěl zdlouhavou námahou, když objevení Rutúže znamená nebezpečí. Zároveň se ke koloběhu utíkavých myšlenek upínal jako k jediné naději, protože toto světýlko jasné myšlenky bylo snad jediným, co mohl ovládat. Kdyby ho Rutúž chtěl zabít, nezvládl by zvednout ruku ani pohnout rty. Jenom namáhavě zamrkat.

"Tak co, ty hrdinská sekanino, stýskalo se ti po slušný řeži?"

Vlídnost Rutúže je jako krása hadí kůže. Je dobré zůstat ve střehu. Všechn střeh se přitom ale zesměšnění, když tě jediný prst neposlechně. Vírúk otevřel oči. Jedno oko, levé, protože na pravém ještě nesplaskl otok po zašití šrámu. Rutúž se nad ním skláněl a ukazoval, že má zůstat tise. Poněkud tím Vírúkovy schopnosti přecenil, což navzdory stavu potěší.

"Přinesl jsem ti další lék. Tohle nakapu do vody a vypiješ to. Neplivej, každá trocha je dražší, než růžová perla. Sám jsem to připravil a vyzkoušel."

Vírúk odevzdal duši Soudci. Jestli ho Rutúž zabijí, bude to rychlé. Věděl, že se houpe blíž ke smrti, než životu. Ale jestli ho Rutúž opravdu přichází léčit? Z mlhy se vynořily útržky vzpomínek na Rutúže, skloněného u ran, na doteky, přinášející hřejivou, bezpečnou úlevu. Poslušně tedy polykal, co mu teklo do úst. Svlažený jazyk dokázal olíznout rty a hrdlo se chovalo, jako by zapomnělo na drásavou suchotu a bolest. Vírúk se pokusil promluvit.

"Pchchch...oč?"

"Cože? Aha, PCHOČ. No, hrdinu Vírúka můžu potřebovat. Vadíš někomu, kdo vadí mně. Znáš to: nepřátelé mých nepřátel jsou mými přáteli. Navíc máš mocné přímluvce. Však se k tobě všechno doneše, nebudu ztrácat čas."

Vírúk se nestáčil soustředit na vyslovení díků. Rutúž se napřimil, spojil ruce a zmizel. Poslední, co si Vírúk před usnutím uvědomil, byl Rutúžův oděv. Objevil se v běžném šurúmském šatu, beze zbraní. Vypadal v té dlouhé košili s nahrnutým pruhem rudé látky přes rameno a s vysokou zlatou obručí ve vlasech nadmíru zvláštně. Rutúž žertující, podomácku blahobytný, mírně obtloustlý? Slušný základ pro divoké směsice nechápavých snů.

*

"Ruki, byl jsi přítel z nejvěrnějších. Co si ale mám myslet o tvých zprávách? Co znamená tvoje poselství?"

Tádžlukovy prsty zabubnovaly na perletí vykládané desce hracího stolku. Ruki oči nesklopil, vracel mu přímý pohled.

"Pán osudů všechno změnil. Je to dlouhé vyprávění a ty mne znáš. Dal jsem Rutúžovi sestru Kiru. Ty máš právo věřit, že budu věrný jemu."

"Řekl ti, co mezi námi je?"

"Chtěl získat tu, co mu byla zaslíbená. Po svém, jako Rutúž. On o tom moc nemluví, ale slyšel jsem dost. Máš právo na hněv."

Tádžluk udeřil pěstí do stolku a vyskočil.

"Zostouzel mě v mé vlastním domě! Ted' chce smír?!"

Ruki se podrbal ve vousech.

"Nejsem dobrý vyjednavač, pane. Přišel jsem říct, co je a ty abys posoudil, jestli mi věříš. Jestli u tebe zůstanu."

"Rutúž nepotřebuje válečníka, hrdinu, zkušeného a oddaného člena rodiny?"

"Není můj přítel. Má moji sestru. A nechci tam být. Na každou hodnost se v Šurúmi skládají zkoušky. Neznám ty ptačí šlápoty, co nazývají písmem. Ten jeho velitel Kurúš musí dělat zkoušky podruhé. Je to jeho řeč, jeho písmo, co potom já?"

Tádžlukův knírek se zachvěl potlačovaným smíchem. Ruki mu určitě nelhal.

"Mám tedy věřit tomu, že Rutúž nevytáhne s vojskem?"

"No, pane," zarazil se Ruki, "on se tváří, že má co dělat s pořádkem v Šurúmi. Chce, aby město bylo bohaté jako za jeho děda. Opravují se zavlažovací tyhle... kola a kanály a tak. Ale přinutil starého Šeluda, aby vypravil vozy se zlatem za to, že Kira bude první ženou království."

"Takže bude mít dost na nové vojsko."

Ruki přikývl a pokrčil rameny. Tádžluk ho pohybem ruky přizval, at' přisedne, a oběma nechal nalít poháry s vínem.

"Nevěřím, že se lovec proměnil na pastevce, ale viděl jsem už dost nesmyslů, co se staly.

Prozatím počkám na další zprávy. Ty bud' můj host, protože zůstáváš tím, čím jsi vždycky byl."

Ruki si oddechl. Napil se vína, vychutnal doušek, slastně přimhouřil oči.

"Jedno ti povím, pane. V Šurúmi mají snad deset druhů piva, taky silné víno, ale nejvíce mi chutná pití v Kišúru!"

Tádžluk se zasmál a poplácal přítele po rameni.

"Ted' bys měl vyprávět, jak ses u toho ... No, jak ses do Šurúmi vůbec dostal. Nespěchej, popíjej, času dost."

*

Chvíli trvalo, než dali Šíru dohromady natolik, aby mohla vyjít na svět a nevzbudit příliš mnoho otázek. Parí přinutila Mulbara, aby pomohl s rozčesáním záplavy Šíriných vlasů. Nevěřil, že by to bylo možné, ale opravdu, po malých kouscích, od konečků ke kořenům, nekonečně pomalu, takový zázrak dokázal. Stokrát ho napadlo skončit tu námahu, nehodnou bidríka, a vlasy jednoduše uřezat, ale Zeóle?! Zkrátit ženě vlasy znamená trest za těžký zločin. Někdy prý je žena ztratí v horečkách, ale o tom všichni vědí. Je jenom poznamenaná, nemusí být zajít vyhnána z domu.

Šíra nemluvila, jenom se kolébala. Parí Mulbarovi nedovolila, aby se na cokoliv ptal. Kdykoliv vycítila, že by se mohl ostýchat jeden nebo druhý, mluvila o tom, že bidrík není muž, že zasvěcenec Soudce musí sloužit i tak, jak by nečekal.

Možná voda v lázni byla léčivá, možná blízkost podsvětí přiměla Šíriny podlitiny hněd zblednout a přestat bolet. Také otok na noze zmizel a Šíra se sama pokoušela stát. Parí ji začala učit slepeckému životu. Stolek s jídlem se před nimi objevil jen jedinkrát, zřejmě se všechno odehrávalo jen v jediném dni. Pojedli a Mulbar usoudil, že rychlost hojení má důvod: Měli by co nejdřív odejít. Parí přikývla, Šíra se tvářila, že mluví o čemsi vzdáleném. Nechala se vést.

"Je noc," oznámil Mulbar ženám, když se nadechl před vchodem Tarlebova domu.

"Vítejte ve světě živých. Můj dům je váš," pronesl Tarlebův hlas od lavice vlevo.

"Šíra bude u mne. Musí se naučit životu slepých."

Parí nečekala, až ji vezmou na vědomí, protože muži se nikdy nezajímají o nápady žen.

Nepotřebovala oči, aby věděla, že na sebe pohoršeně pohlédli. V tom se muži nemění.

"Zavedu je dolů, ctihoný Tarlebe. Zeóla potřebuje přítomnost ženy. Za jediný den ještě..."

"Říká se, že dole plyne čas jinak. Přicházíte po deseti dnech, bidríku."

Vtom se Šíra chytla za břicho, nohy se pod ní podlomily. Mulbar ji zachytil a vzal do náruče,

Parí hned zašátrala rukama a ukázala mu dovnitř domu. Tarleb si všiml, že bidrík odvrátil tvář.

Parí hned spustila proud slov:

"Chudinka malá, potřebuje ulehnut. Dolů můžeme nejdřív ráno. Starče, tvůj dům uhostí Zeólu, jak sis přál. Odnes ji, bidríku, ulož ji tam. Ten dům znáš."

"Co se stalo?"

Slepá žena vyčkala, až Mulbarovy kroky spolkne dům. Přistoupila až k Tarlebovi a pozdravila ho uctivě jako nikdy předtím. Tarlebovi poklesla čelist a čelo se mu orosilo. Cítil, že Parí vykne cosi hrozného.

"Jaký může být nejhorší úděl ženy? Jsi moudrý, starče, a ke tvé moudrosti a dobrotně se odvolávám. Říkává se, že tam dole nic nového nevzniká, ale když Zeóla přišla na svět, rázem dohnala, co v ní dřímallo. Vyrostlo to."

"Ona je... Bez muže!?"

"Moudrý starče," zdůraznila Parí každé slovo, "oba víme, co za tohle čeká ženu mezi lidmi. Ona je však Zeóla, náš kmen ji má přece chránit. Splnila povinnost Zeól, poslechlá vůli Soudce. Bude od nás muset odejít, ale několik dnů ať v klidu nabírá síly. Pomlč o všem, prosím. A pomoz."

"Kam půjde? Nejlíp by jí bylo tady."

"Kam bude chtít. Možná k bratrovi. Má bidríka, ten ji ochrání. Skrytá mohla přece zůstat dole."

"Proto tě Soudce zavolal."

Parí přikývla. Mulbar se pro ni vrátil, aby mohla ulehnut vedle Šíry a hlídat její spánek.

*

Pro velitele Kurúše nadešel veliký den: Syn pouhého šurúmského truhláře přijme přímo z vládcových rukou zlatý řetěz. Odznak hodnosti velitele stráží a správce vojsk, pravé ruky krále. Před očima města, všech strýců a bratrů, všech jejich synů. Stoupal po chrámových schodech k obětišti, odkud se snášela vůně páleného kadidla. Na samém vrcholu stál Rutúž s Kirou. Kurúš stanul dva stupně pod nimi a pokorně sklonil hlavu. Vlákce mu řetěz položil na ramena a obdaroval ho šňůrkou s mnoha navlečenými ovály a válečky zlata. Potom mu pokynul, aby se postavil vpravo, naproti Sárikovi. Stáli stejně vysoko, jediný schůdek pod vládcem. Postupně stoupali a přicházeli další a další nově povyšení a stanovení hodnostáři. Stoupali v zástupu a Sárik vyslovoval jejich jména s novými tituly. Po převzetí odznaků sestoupili ke svým vymezeným stupňům podél schodiště.

Kurúš během dětství a dospívání tento obřad viděl snad osmkrát, ale nikdy si netroufal pomyslet, že právě on dokáže stát hrde vysoko nad ostatními, na dosah samotným bohům. Protože tak tomu bylo a zase bude. Vlákce Rutúž stojí na samém vrcholu vysokého chrámu, na vrcholku schodiště, kde se radívají králové se svým slunečním otcem, bohem všech bohů. Vlákce a bůh a jejich kněží, pod nimi zástupci moudrosti a síly, urozenec a voják. Dál každý ze Šurúmi, stupeň po stupni, vidí důležitost a schopnosti každého, komu vlákce svěřil kousíček své vlastní moci.

Proslýchá se, že paní Kira posvěcuje dnešní slavnost novým životem, který v ní raší. I kdyby to ještě nebyla pravda, přesto by Kurúš neváhal a znova nechal mučit a vyrezávat jazyky každému, kdo pozvedá hlas proti její přítomnosti. Nemůže být královnou, když ji neprohlásil král nebo sbor kněží. Nemůže stát nad manželem, dokud on žije. Je to zvláštní, podivný stín na svátku Šurúmi, když všichni uznávají Rutúžovu vládu i slab, že korunu králů a všechny výsady

božského původu přenechá synovi. I tím chrání město před rozmary bohů. Proč se tedy objevují nápisy na zdech a hloupé řeči?

Dvacet pochytaných žvanilů, bylo to dost pro výstrahu nebo jenom zrnka v písku? Jako by jim někdo našeptával, jako by jim někdo nařizoval, že mají pomlouvat právě teď a tady. Možná jen hodně pili a v hlavě se jim věci pomotaly. U pěti svědčily šenkýrky, že je viděly dlouho popíjet s nějakým cizincem.

Kurúš hleděl z výšky svého stupně na jednolitý dav obyvatel dole pod chrámem. Sám Sluneční bůh rozlil svou záři a požehnání po každém schodu, požehnal každému vyvolenci. Teď nikdo nepochybuje o jeho spokojenosti a přízni. A večer dohlédnou na stovky šenkoven špiclové, jak radil Sárik.

Konečně byli jmenováni soudci do jednotlivých čtvrtí. Starý Sárik téměř ochraptěl a také krásu paní Kiry byla po dlouhém stání víc dílem lícidel, než svěžestí. Rutúž pokynul kněžím, aby ve dvou zástupech začali scházet dolů a utvořili cestu mezi lidmi. Za nimi sestoupili hodnostáři podle důležitosti a seřadili se před pásem kněží. Následovali ti nejmocnější. Od paty chrámu vedl Rutúž Kiru v čele průvodu, který se za nimi sbíral a mířil do hodovních sálů. Cestou se lidé klaněli, jásali a zdravili vládce, ozývaly se i chvály Kiriny krásy. Moc toho neviděli, tvář si zakryla jemným šátkem a jenom nejbližší rozeznali úsměv nalíčených rtů. O to víc mohli obdivovat zlatou čapku s oblouky perel, pokrývajícími velký černý uzel vlasů v týle.

Byli spokojeni, víc nežádali. Kira procházela důstojně, jako by kolem nebyla živá duše. Ani v Šurúmi se žena totiž nestará o cizí muže. Vystavuje-li na odiv krásu a půvab, slaví tím bohy a děkuje jim za jejich dary. Nic víc.

Z davu se k nim chtěl protlačit cizinec, ale kněží ho zadrželi. Rutúž si s Kirou vyměnil pohled a kráčel dál, jako by se ničeho nevšiml. Teprve před bohatě prostřenými stoly nechal Sárika zařídit, aby Musúla dovedli do vedlejšího sálu, mezi nižší soudce.

"Svátek patří Šurúmi, toho muže příjmu až za dva dny."

"Zítra přes řeku převezou dary a náklad povozů, můj pane."

"Zítra? Divné spojení se slavnostmi. Věděla o nich půlka světa a Šelud se opozdil přesně o jedený den," zaujalo Kiru. Už mezi muži promlouvala častěji, i když tiše a opatrně. Sárik pokýval hlavou.

"Stávají se zlé náhody, paní, ale jen blázen by se přes řeku přepravoval v období slavností. Těch pět povozů, co před dvěma dny dorazilo od Ludurše, dobře svědčí o dodržení slova. Moudrý by s převozem počkal, sám jsem to ctihodnému Musúlovi radil."

Rutúž se ušklíbl:

"Sáriku, jsi pořád obřadný a opatrný jako v časech, kdy jsi byl číšníkem Krvavé královny a Chorsiše. Tomuhle muži přede mnou ani před Kirou zrovna CTIHODNÝ říkat nemusíš."

Kira přikývla a ztišila hlas:

"Odešla jsem a necítila ani necítím v srdci žádný důvod pro jinou, než zdvořilou úctu. Tím myslím úctu veřejnou, před lidmi, kteří nemohou tušit, co, proč a jak znám. Vážím si tě, rádče Sáriku a nechci, aby sis přede mnou lámal jazyk o taková slova u jmen ze Šeludova rodu."

"Správně, moje milá. Vidím, že jsi Sárika docela potěšila. Opravdu toho ctihodného vyřkl s velikou námahou. Pojdeme se vsadit: Kolik nákladu během převozu pohltí řeka? Já vsadím deset min zlata proti jedinému šekelu od každého z vás. Vsadíš se taky, Kurúši? Řekl bych, že utopí dvě třetiny."

"Když dovolíš, pane, úmyslné potopení rozhněvá Boha vod. Ten potopí i všechno, vory i čluny, co budou zrovna plout."

Sárik souhlasil s Rutúžovým odhadem, ale aby se mohl připojit, snížil předpoklad na rovnou polovinu.

"Kiro, co čekáš ty? Jen se neostýchej, jsme tu jak v rodině."

Do obchodu mužů ani jejich her se ještě nepletla. Byla to pocta i rozmar manžela zároveň.

Zrůžověla rozpaky, ale zamyslela se:

"Nebudou opatrní, nesloží je do člunů, ale i se záprahem na vory. S několika muži, už dávno určenými. Někteří se zachrání, jiným pomůže náhoda, ale pár se jich utopí, protože v takové spoustě vody předtím ani prst nesmočili. Podobně tomu bude s nákladem: Náhodou se potopí ty vozy, ze kterých byly vzaty drahocenné šperky. Ztráta i zisk, jak je před zvědavýma očima osud nečekaně promíchal - a chytrý Šelud připravil."

"Takže?"

"Úplně celý povoz se všemi šperky a zlatem, jak přijel, se nepotopí žádný. Něco se přeskládá ještě na břehu a tak pod vodu klesnou tři náklady. Míň by za tu námahu nestálo, víc by bylo podezřelé."

"Ať ještě někdo hlesne, že se ode mne bozi odvrátili! Že tys je poslouchala, když to plánovali?" Kira zavrtěla hlavou a sledovala, jak se manžel sklání k její ruce, aby ji pokryl drobnými polibky, co umějí rozeslat vzrušení až ke konečkům prstů u nohou. I tohle se v Šurúmi na veřejnosti smí? Zkusila odvést jeho pozornost.

"Král Zarub svou dceru často ovládě poučoval. Býval tam někdo další, udivený během světa, jaký se tam odkrával. Příběhy, zbavené tajemna, potom dorazily také k našim uším. Takováhle leště se podařila Zarubovi, když vybíral daně."

"Neboj se přede mnou jmenovat Šíru. Možná jsem proroctví nepochopil dobře ani já, ani ti, co ho pronášeli. Možná skrze tebe mi Zeóla pomáhá. Obětujme víno na její počest!"

24. Oči

Palácem zněly rázné královny kroky. Šíra chytla Parí za ruku a stiskla. Seděla zpříma a čekala, hlavu až ke rtům zakrytou přehozeným černým šátkem. Přesně naopak, než bývá zvykem. Už věděla, že její černé štěrbiny mezi víčky budí hrůzu. Dotek Soudce, kousek podsvětí, který vynesla na svět. Nedovedla si představit, jak to asi vypadá, dokud nevzpomněla na některé staré sochy v chrámu. Prý mívaly oči vyložené barevnými kameny, chamtivci je však dokázali vyloupat. Už, právě teď Tádžluk přijde! Vstoupili dva muži, krále doprovodil Mulbar. Tádžluk ještě odmítal bidríkova naléhání. Co to Mulbara napadlo, Tádžluka chránit? Tím rychleji se to stane.

"Přivezeš mi ji a nesmím za ní?! Nesmysl! Vítám tě v paláci, matko Parí. Mulbare, ukaž mému hostu palác."

Tádžluka nikdo nezadrží. Nečekal, až Mulbar Parí odvede a bez pozdravu šátek sestře prudce strhnul. Šíra semkla víčka. Tádžluk se sklonil k jejímu obličeji, něžně přejel prsty po skráních. Osaměli.

"Opravdu jsi to ty... Šíro, do poslední chvíle jsem tomu štěstí nevěřil. Otevři oči, poznám, co se ti stalo!"

Šíra poslechla až na druhou výzvu. Pomalu oči uvolnila, začala rozevírat. Bolelo ji, jak strnul. "Bohové..."

Nekříčel, neutíkal ani nelapal po dechu. Zašátrala před sebou a sevřela Tádžlukovi prsty. Byl dost statečný, aby je nevytrhnul. Dokonce jí podal šátek. Přehodila si ho.

"Dotek Soudce. Filyry takhle vypadají celé."

"Chceš říct, že se nějak měníš?! Ty? Proč?"

Zavrtěla hlavou. Ještě nedokázala moc dlouho mluvit.

"Vyprávěj ty."

Tádžluk poslechl a pověděl stručně všechno, co se v Kišúru odehrálo. Jedno jméno Šíru vyburcovalo.

"Cože, Rutúž se s tebou domlouvá na smíru?!"

"Buď klidná, všechno zruším, když ti takhle ublížil!"

Znovu zavrtěla hlavou. Tádžluk pokrčil rameny a mluvil dál. Podle všeho si oddechl, dobré vztahy se Šurúmi pro něj byly důležité. Vrátil se k Šírinu návratu a líčil dny plné naděje a

netrpělivého čekání, dokud malá karavana od Zeol-turum nedorazila. Aby se nic nezvrtlo, nařídil přísné mlčení a všechno držel v tajnosti i před svými ženami.

"Jsi zdravý..."

Neptala se, jenom zašeptala.

"Jsem a vím všechno. Tehdy večer jsi zrušila kouzlo, co mě zchromilo. Bohové! Hatur našel přes stovku hřebíků, vytažených ze země. Nikdy ti nemůžu být dost vděčný."

"Cože to víc?"

"Kdo jiný by mne tehdy miloval? Hatur podrobně popsal tohle ženské čarování. Tak nicotná, hloupá věc!"

"Bud' vděčný jinde. Podívej se mi znovu do očí a uvidíš, co se stalo."

"Nnene, to nemusím."

"Bojíš se? Ty přece nemáš, čeho."

Zvedala šátek a Tádžluk se odvrátil. Šíra se zarazila a znovu zakryla oči.

"Slepá vidím víc. Už vím, že sis vzpomněl. Chtěla bych jít do té malé Soudcovy svatyně."

"Jsi nějak zasvěcená?"

"Mluvívám s ním. Někdy se ozývá jako vichr a to by v paláci nebylo dobré. Parí už ho také slyšela, ale nerozuměla."

"Matka Parí umí hodně věcí. Vždycky jsem k ní utíkal, když se mi stýskalo. Jsem rád, že přijela s tebou. Hodně tě naučí."

"Nevěděla jsem, že se znáte. Snad mi to vyprávěla, ale - byla jsem týden jak v horečkách. Mám ji ráda, jako by byla z rodiny."

"Pozdravím ji a poděkuju za všechno. Můj dům je jí otevřený."

Šíriny rty se zvlnily v úsměvu a Tádžluk pochopil, že ho propouští. Změnila se, patřila už do světa chrámů a bohů. Možná to tak má být, když prý sestoupila do podsvětí, jak řekl posel. Ty její oči... Tádžluk se zachvěl. Prázdnota, která zrcadlí právě to, co bys nejradší nevěděl.

Řekli mu, že Mulbar odvedl slepou ženu k hlavní síni. Vydal se za nimi, aby dostál slibu a také se dozvěděl něco víc. Nemusel je hledat, Parí vzatahovala ruce k padajícím kapkám Fontány duchů.

"Poslouchej, bidřiku, slyšíš ty hlasy? Všichni dobří ochránci paláce střeží vyslovená tajemství. Kdo je poctí důvěrou, dokáže překonat všechna protivenství."

"Musíš ale vstoupit až za vodní stěnu, matko Parí. Jinak tvé tajemství zaslechnou i lidé."

Tádžluk Parí objal a dovolil, aby dlaněmi a prsty prohlédla jeho tvář, krk, hrud' a ramena. Potom vzal něžně Parí za ruce. Mulbarovi pokynul, aby odstoupil a pravící pohnul směrem ke středu fontány. Žena přikývla a nastavila tvář sprše vody. Znovu ji tam objal.

"Matko Parí! Tak rád tě tady mám! Dřív jsem nechtěl dát Mulbarovi najevo, jak moc si přeju, abys přijela. Kurab mi o vás vyprávěl, víc? Hned, jak jsme odjeli do Ludurše a začala válka. Bál jsem se, aby ti starší zase něco neprovědli. Chtěl jsem se s tebou setkat už dřív, abys byla se Šírou, abys ji učila, ale osud zasáhl jinak."

"Pán osudu, chlapče, samotný Soudce to byl! Nech sestru klidně žít a rozhodovat o sobě. Já tu nebudu příliš dlouho, už si přivyká. Jenom se spolu naučíme chodit po paláci a do zahrad, víc potřebovat nebude."

"Myslel jsem, že ji naučíš jiné věci, to ještě nebyla slepá."

"Já vím. Jsem však pouhý průvodce, nic víc. Pomohla jsem jí vstát, dál musí sama."

"Bojíš se jí snad? Tys přece nemohla vidět, co TAM má?!"

Parí znova zvedla ruce k Tádžlukově tváři.

"Král vládne sám. Víš, co si myslím o všech mocných světa i podsvětí i nebes. Nejsi lepší ani horší, než bohové, jenom nemáš jejich nesmrtnost. Chápeš? Čas na nápravu omyleů a chyb."

"Přísahám, matko Parí, já..."

Dlaň mu zavřela ústa.

"Nikdo jí nedokázal pohlédnout do očí podruhé. Jestli můžeš napravit, cos viděl, je to dar bohů. Soudcův dar, úplně stejný, jako on. Je krutý a tvrdý, ale může léčit jako hořký lektvar. Odved' mne už odtud. Jsem z prahu pouště a rozpálených hor, promáčelo mne to na sto let. Pojd'me třeba do tvých slavných zahrad, k těm pavilonům princezen."

*

Rukitan Šelud se nějak často probouzel do zlých chvil. Tohohle vetřelce poznal okamžitě. Vyděsil ho mnohem víc, než Rutúžův nůž na krku. Kobra, obtočená kolem hrudla, je opravdu horší. Zvláště, když má lidskou hlavu. Známou a hrozivě usměvavou.

"Ty?! Odejdi, zlý duchu, sestup zpátky k Soudci!"

"To by šlo dost těžko, ty zeólská zdechlino. Nezemřel jsem, i když ses docela snažil. Vlastního bratra poslat na smrt - uznávám, že sis mne považoval."

"Jak jsi... Kdy?!"

"Soudce je dobrý hostitel a tvoje drahokamy neúčinkují věčně. Mám zase starou sílu a páru zkušeností navíc. Chci zbytek kamenů a čelenku Zeól!"

"Nemám nic. Rutúž mě přinutil, všechno má on."

Chorsiš se zachmuřil.

"No, dobrá. Soudce věděl, že nastal správný čas. Co teď s tebou?"

"Vždyť nemáme spory, jsi zase mocný, co by sis vzal na starci? Sám ses posmíval, že jsem zdechlina."

"A co ta malá vedle tebe?"

Chorsiš ukázal na desetileté děvčátko, spící vedle Rukitana. Stařec přes ně rychle přetáhl pokrývku, ale Chorsiš dávno viděl, že je skoro nebo úplně nahé. Spalo příliš tvrdě a v jeho dechu byl cítit odvar.

"Dává mi sílu a chrání před duchy. Dneska nijak moc," uznal Šelud zasmušile. "Je ale krásná, vid? Poslední radost mého života."

"Chceš říct, že sis k sobě připoutal tohle dítě? Je aspoň mimo tvou krev? Kampak zmizel Zeól, co mojí rodině drze vyčítal vlastní zákony?"

"Nikdo neví, že jsem Zeól," kroutil se Rukitan. "Vyzvedl jsem ji ze zavření, ten syn, její otec, přestal patřit do rodiny. Stáří potřebuje sílu těch malých."

"Vida, nepopřels to. Ani jedno z toho. Poslyš, tvoje zvrácenosti mě nezajímají. Jsem zpátky několik dní, přelétávám svět jako pták a šmejdím v tajemstvích jako pouští krysa. Znám odpovědi na tisíce otázek, co mne trápily u bran podsvětí. Jenom jednu věc nevím a ty mi ji povíš: Proč potřebuje Šurúmi Zeól?"

"Povím, ale něco za něco. Jen několik mágů umí vrátit mládí. Dvacet roků, víc nežádám. Dvacet roků, abych jí mohl být natolik mužem, jak chci."

"Dvacet roků? Když myslíš, že to bude stačit... Platí. Máš moje slovo, přinesu ten lektvar. Povídej."

"Nejdřív..." Rukitan zmlknul, když Chorsiš pozvedl obočí. "Ano, ano, dal jsi mi slovo. No... Jak bych... Věštby jenom naznačují, víš? Zeóla mění. Umí měnit navzdory kouzlům, navzdory předurčením. Myslím, že mohla zničit svět, proto je dobře, že zemřela."

"Zemřela? Je zavřená ve svatyni, říká se v Kišúru."

"Cha, hlopousti! Já vidím až za zdi paláce. Tádžluk je zabil obě, sestru i ženu. Aby nikdo nevěděl, že se mu do domu dostal cizí chlap."

Chorsiš se zamyslel.

"Tak tedy není jiné naděje pro Šurúmi. Tohle je mnohem vážnější důvod, než Rutúžovo šílenství."

Před Rukitanovýma očima se kobra začala zmenšovat a mizet. Sáhnul si na hrud' a zpod prstů mu vyletěl malý hnědý ptáček. Honem zašátral v odložených šatech, ale sotva nahmatal váček s posledním Jarúsíným drahokamem, seknul ho sokol zobákem a i s váčkem zmizel do noci.

"Otče Zeólů! Takové proměny... Otče, smiluj se, pomoz mi, nic ho už neporazí!"

Seděl, rozjímal a znovu se modlil. Dlouho drmolil všechna vzývání Soudce. Teprve po východu slunce se otočil a pochopil, že dítě za jeho zády je dávno mrtvé. Oko za oko. Začal křičet. Vyl, řval, volal o pomoc, ale i nebe mu vraceло dutou, prázdnou ozvěnu. Vyskočil, klesl. Strach ho ochromil. Polonahý se belhal a plazil od dveří ke dveřím. Všude leželi mrtví. Všichni do jednoho, rodina, otroci, pastevci. Nikde se pes neozval, tiché byly ohrady koz a ovcí, mrtvo bylo u koní. Vykročil k bráně. Bál se vědět, že ani tam nezůstal nikdo, ale musel jít. Klesal do prachu, naříkal a bolestí skoro šílel, ale znovu a znovu se zvedal, ušel několik kroků a zase padl. Opřel se o bránu a konečně přišly slzy. Vzlykal a pozoroval, jak se domy před jeho očima hroutí a rozpadají, jako by mezi každým jeho nadechnutím plynuly týdny a měsíce. Obrovská usedlost, stepní palác, pýcha Šeludů. Umírala i rozlehlá vesnice, po lidech a zvířatech domy, políčka a všechny stromy. Zhroutily se do země a jenom brána zůstala trčet netknutá. Výsměch v pustině horší, než vyprahlá poušť. Duchové mrtvých vzlínali vzhůru a táhle lkali. Zub za zub.

*

Musůl byl v Šurúmi nadmíru spokojený. Bratra potěší, jak Rutúž uvěřil podvůdku se třemi povozy a jak ještě děkoval jejich říčnímu bohovi za záchrannu cenností. Říká se, že muž měkne v rukách ženy a o Rutúžovi to nejspíš platí dvojnásob. Kdyby Musůl nevěděl, co už má ten holobradý vládce za sebou, nikomu by nevěřil. Rutúž se usmívá celý den a lidi ho zdraví docela upřímně. Tenhle že před pár měsíci propláchnul palác krví vlastních lidí? Ó ty ženy! Kira strýce pozdravila, poptala se, co nového v rodině, přikývla, když se zmínil o vhodnosti dobrého úřadu pro sebe. Potom se o něj staral už jenom Rutúž. Jenom? Vždyť právě naopak, rodině ženy tím přede všemi prokazoval velikou čest! Dokonce Musúla pozval k prohlídce sýpek.

Šurúmské sýpky, největší zásobárna světa! Musůl bystře pozoroval, odhadoval, počítal. Rukitan měl neúplné zprávy, Šurúmi se vraci ke staré slávě. Nejvyšší čas dobře se starat, aby dílo nestálo. Než se Rutúž probere a začne znovu vyvádět. Kira se už čeká, bude-li to chlapec, je Rutúž zbytečný. Bude potřeba dobrého správce a Musůl už v duchu slyšel bratra, jak určuje právě jeho. Nejoddanějšího, zkušeného. Vždycky si ho cenil víc, než vlastních natvrdlých synů. I tahle Kira má dvakrát víc důvtipu, než Armet. Musúlova dcera Sima v Kišúru se taky snaží. Když ne syny, dcery má Šeludův rod hodně královských pocit! Vychází nové slunce nad mocí rodu.

Rutúž roztahl paže nad desítkami plných povozů, seřazených pod rampami:

"Tahle sklizeň byla prý lepší, než předchozí. Co teprve všechny další! Správci tvrdí, že pomohly už první vyčištěné zavlažovací kanály. Celé město se bude radovat, že nám Slunce žehná. Oznámím taky, že přijde nový král, další ze synů Toho, který dává Šurúmi život."

"Není to předčasné? Myslím tak veliká slavnost při prvním úspěchu..."

"Lid potřebuje vidět a věřit. Já vím, že bude dobře, ty to víš, ale jim je lepší ukázat zrno a slepice, které z něho ztloustly. A dát maso těch obětovaných slepic. Teplo v bříše je nejlepší důkaz boží přízně."

"Jsi moudrý, ale proč chceš korunu nechávat synovi? Ty sám jsi taky syn vašeho boha. I když se říkaly různé věci, dávno zapadaly prachem. Jsi dobrý, moudrý král!"

"Opravdu mne považuješ za moudrého?"

Rutúž se zasmál a pokynul Musúlovi. Zamířil k rampě, po které se bude nosit obilí a horem sypat do další prázdné sýpky. Musůl honem začal barvitě vypočítávat, co dobrého v Šurúmi viděl. Rutúž přikyvoval a Musůl si blahopřál, jak dobře si počíná. Holobrádek si ho oblíbí, bude žádat jeho rady a pak nějaká kapička jedu...

U otvoru pod vrcholem sýpky se Rutúž otočil. Písář se dvěma muži ustoupili o několik kroků.

Muži padli na zem s rukama před sebou a čekali, písář se jen uklonil. Měl přes rameno zavěšenou psací desku. S tou směl stát i před králem. Rutúž nahlédl dovnitř sýpky a pokynul Musúlovi. Byla tam jen tma. Rutúž odtud zpátky dolů nespěchal. Ztišil hlas:

"Když jsem tak moudrý, proč jste mě klamali? Jak je možné, že Kira přesně odhadla, co uděláš během převozu zlata přes řeku, kolik povozů necháš potopit a kolik drahocenností zachráníš,

samozřejmě úplnou náhodou? Víš, ta šeludovská lest by mne pobavila, při odvetě bych trochu probral vaši rodinu, ale já kvůli tobě prohrál sázku. Svou první sázku se ženou. To se neodpouští. Kiru vinit nechci a nebudu, ale někdo zaplatit musí. Leda by ses chtěl se mnou vsadit ty."

"Já, já nerozumím, pane, smiluj se..."

"Tak se sázet nebudem. Škoda, hry máme v Šurúmi moc rádi. Dokonce i zrádcům a podvodníkům občas umožní vyváznot. Vidím, že ty bys hru pošpinil. Dolů s ním!"

Oba muži Musúla zvedli a vhodili dovnitř jako třísku. Podle křiku a náruku pád přežil.

"Sypejte tam jenom třetinu obvyklého množství. Hodně pomalu, rozumíš? Chci, aby věděl, jak zemře a stačil mít strach. Toužil po bohatství, tak ať se v něm utopí."

"Můj pane, mrtvola znehodnotí..."

Mladý písář sklopil oči, promluvil nevyzván.

"Až zmlkne, počkejte den a sýpku otevřete. To zrní dejte kuřatům, určeným k oběti. Tělo hodíte do řeky bez obřadů. Ty si dobře hledíš svého úřadu, ale příště oslov svého vládce od země."

Písář si pokorně klekl, ale dával přitom pozor, aby nepoškodil psací náčiní.

"Ano, vidím. Jsi schopný úředník, měl by ses připravit ke zkouškám na další stupeň. Vyhlásím je po narození syna. Kdepak je ten příbuzný naší krásné paní? Zdá se, že odešel."

Písář u jeho nohou potvrdil:

"Odešel, pane, zatímco jsi vybíral zrno pro obětní kuřata."

"Taková zbrklost a neúcta? Snad se mu nic zlého nepřihodí. Řeknu rádci Sárikovi, aby ho poučil. Jestli ho potká."

Jako by ze dna sýpky nikdo neskučel, sešel Rutúž po rampě dolů. Byl dobrý hospodář. Prohlížel obilí v povozech, přesýpal ve dlaních zrno a chválil jeho barvu. Nařídil vysázen dvacet ran holí vozatajům, jejichž dobytek měl pod jařmem krvavé otlaky. Zeptal se nosičů na jejich plat a protože řekli správný podíl obilí a zrnek stříbra, spokojeně odešel za dalšími povinnostmi.

*

Kišúrem se rychle roznesla zpráva o Zeóle, která je požehnaná Soudcem. Palác obléhaly davy lidí. Všichni cítili blízkost boha a kdyby mohli vládcovu sestru alespoň zahlédnout, byli by mu ještě blíž. Přichází čas změn, zánik starých bohů, vítězství toho jediného, pravého... Možná konec světa. Jenom vyvolení zůstanou.

V Kišúru, za dobytčím trhem, stojí Soudcův chrám. Po poradě s Mulbarem a Parí požádala Šíra Tádžluka o dovolení přejet město a zůstat do večera v chrámu. Tádžluk souhlasil. Dokonce sám navrhl, aby Šíra, zahalená po novém způsobu, seděla vysoko na nekrytých nosítkách, davům na odiv.

"Stojíš nad zvyky a zákony, nikdo se k tobě neodváží chovat jako k pouhé ženě."

Šíru doprovázeli jezdci od Zeol-turum, černá záplava podobných tváří, vedená Murbarem.

Zástupy letely pověsti o tom, jak sám Soudce vybírá tyhle bojovníky a jaká kouzla je obklopují.

Kdo pověsti znal, přesto se snažil natahovat krk, aby slyšel znovu nebo sám mohl něco přidat.

Na každém tržišti se vyvolávalo upozornění, jaký zvláštní průvod jede městem. Králova sestra promlouvá se Soudcem! Proměnila se v kouzelnou bytost, jejíž oči dohlédnou až do podsvětí.

Kdo se odváží neúcty, bude na místě mrtev.

Když průvod zastavil na kraji prvního tržiště, dav se začal zvědavě tlačit dopředu. Najednou bylo vidět, jak Šíra ze své výšky zvedá paži a pomalu natahuje stranou. Ukázala prstem. Vojáci se tam prodrali a vytáhli z davu nějakého muže. Vzpouzel se marně. Mulbar smetl hadr z jeho hlavy a za špinavé vlasy ji zvrátil dozadu.

"Chtěl jsi mne zabít?"

Jasný hlas utišil davu. Šíra nadzvedla černý šátek na tváři a složila dozadu na vlasy. Lidé vydechlí. Vlasy na slunci zasvítily jako posypané zlatem a dívčí tvář vypadala jako krásný sen. Se zavřenýma očima. Také chyceného muže zaujala a přestal se bránit. Šíra se k němu malinko nahnula, sledoval ji jako uhranutý. Pomalu otevřala oči, on zíral a sténal.

Nejbližší lidé klesali na kolena. Nikdo nebyl schopen odvrátit zrak. Cosi tak děsivě zvláštního ještě nepoznali. Ostrý výkřik přeřízl ticho. Šíra se narovnala a upravila. Na její znamení se průvod znova pohnul a vojáci nechali zhroucené tělo ležet na zemi i s vrhacími šipkami. Nikdo nebožákovi nepomohl, kolem se uvolnil široký kruh. Za chvíli se pohnul. Někdo soucitný mu nohou přistrčil misku s vodou, co zase kdosi další odněkud ze zadu podal. Muž se trásl tak, že nedokázal pozrít ani doušek. Miska vypadla na zem a kutálela se pryč.

"Neéé! Viděl jsem... Mokoba se natáhla... Nechci k ní!"

Kruh kolem byl rázem dvojnásobný. Proto ho nechali vojáci být! Poprava by toho muže sice rychle poslala k mokobě, ale když ví, co ho čeká, bude živořit v mnohem horších mukách, než by kati vymysleli.

"Jdi pryč," ozvalo se z davu. "Odejdi a víckrát se nevracej. Nikdo ti nepodá vodu. Ani placku ani hrst obilí. Jsi prokletý!"

Ještě jednou dala Šíra zastavit. Ukázala na dobře oblečeného muže, soudcova pomocníka ve čtvrti řemesel. Vědělo se o něm, že mu starý soudce věří a podle jeho rady rozsuzuje. Všichni se ho báli a tím víc je ohromilo, jak strašně se pod pohledem Šíry proměnil. Válel se v křečích, promluvit nedokázal. Zbytek cesty k chrámu vedl pustými ulicemi. Ženy, které zůstaly u svých košů se zeleninou, ovocem a kořením, padly tváří k zemi. Dokonce i dobytek na trhu byl sehnán do nejzaššího kouta, aby ho snad náhodou nepoznamenala strašlivá Šírina moc.

Před chrámem stáli kněží, ve tvářích strnulý výraz. Mulbar nařídil, aby nosítka se Šírou vynesli až k hlavní bráně mezi sloupovým. Kněží se neochotně rozestoupili a uvolnili místo. Mulbar jí pomohl vstát a vejít, aniž by se o bíle oblečené muže kolem sebemíň staral. Uvnitř se Šíra napřimila a stáhla šátek až na ramena. Pokynula Mulbarovi, aby odešel, postoupila doprostřed před vysokou sochu, opředenou pavučinami a prsty u čela pozdravila, jak se zdraví velmi urození.

"Jsem tady, jak sis přál, pane. Naslouchala jsem temnotě myšlenek a určila její původ. Slyšela jsem, jak ti muži trpí."

"To, co se stalo, budou lidé spojovat jen s tebou. Cítí, že jsi poznala zločince, ale přisoudí ti tvrdost, nesmlouvavost a přísnost. Bojí se a začnou tě nenávidět."

Podle vzdáleného svistu usoudila, že Soudcův hlas zase zní lidem jako silný vítr, ačkoliv se ani prach nepohně.

"Proč jsi to chtěl? Je to zkouška nebo ztěžuješ můj úděl?"

"Učíš se být nástrojem spravedlnosti. Vítězíš nad tím povinným soucitem, který v sobě neseš. Který ti vnutili."

"Můj soucit není povinný. Když někoho poznáš, vždycky budeš hledat dobré konce příběhů."

"Já ne, mluv za sebe."

"Ty ne? Vždyť ani smrt není konečná. Některé duše vracíš zpátky, řekl jsi mi to."

"To není soucit, ale plán."

Zavrtěla hlavou a zasmála se.

"Nevěřím ti. Díky Parí se učím věcem rozumět jinak, než se mi předkládaly. Víš, co mě napadá? Že nemáš jasný záměr. Rozhazuješ možnosti dějů. Je to víc hra, než určené dění."

"Tak přemýšlej dál, ale nemluv o tom ani s Parí."

Šíra najednou zalil smutek.

"Děkuji ti, Soudče."

"Co tak najednou?"

"Chci ti poděkovat, že mi přivedl Parí a že se mnou mluvíš i ty. Mám asi něco důležitého na světě způsobit. Do té doby, díky tobě, nejsem úplně sama."

"Nemuselas být vůbec. Tys vyvolila svět za mojí bránou."

"Vím. Jsi přítel, který mi nechal volbu, i když tušil, co přijde."

"Nic nevíš. Přemýšlíš až moc. Vrat' se do paláce."

25. Rodinná setkání

Zprávy z Kišúru letěly nad krajem rychleji, než vítr. Rutúž nevěděl, co si o tom myslí. Sám přece viděl, jak Šíru pohlcuje písek? Jestli vyšla na svět, proměněná Soudcem, snad by právě ted' mohla zlomit všechny ty kletby. Co když ale nevystoupila z písečného hrobu jediná?

Rutúž spěchal do Chorsišových místností a s každým krokem cítil, jak ho osud dohání. Zrada v každém koutě? Ne, nebojí se, on není tak důležitý, to Kira - Zastavil. Jméno mu rázem ztrpklo. On, Rutúž, skutečně přestává být důležitý, jestli Kira čeká syna! I kdyby Chorsiš mohl ožít, naplní se jen jeho dávné plány. Rutúž pro něj a matku nebyl ničím víc, než zploditelem příštího krále. On sám o tom začal mluvit, když bylo lidem divné, proč nesáhne po otcově koruně. On sám sebe zradil, když nahlas řekl, proč a dokdy bude jenom vládnout...

Sáhl si na stehno, kde nosil přivázanou Jarúsinsu čelenku. On je možná ztracen, ale Kira by měla mít proti mágovi ochranu. Naději, že ochrání sebe a syna. I kdyby měl riskovat, že Kira kouzlo použije právě proti němu, proti manželovi. Vždyť nemusí jít jen o Chorsiše. Kdokoliv pod záminkou spoluvlády se může stát Kiriným milencem a jednou odstranit Rutúžovu krev. Co by měl proti tomu udělat právě ted'? Znovu luštít záznamy, čekat Chorsiše nebo si ověřit zprávy z Tašchanátu?

Jako ve snách se dotkl prstenu. V opuštěné sikáji hned poté si nasadil čelenku. Neviditelnost má ohromnou výhodu: Muž s ženskou ozdobou na hlavě nevypadá jako blázen. Potom požádal o přenesení rovnou do Šíriných komnat v Kišúru.

*

Mirší byla pozdravit Zeólu jako ostatní, ale večer požádala Hatura o doprovod znova. Před samotnými pokoji najednou nechtěla, aby ji uvedl.

"Nečekala mne, budu sedět na svém starém místě. Když zavolá služky, vejdu jako kdysi."

"Mám čekat s tebou, paní?"

"Děkuji, ne. Dám tě zavolat."

V malé místnosti před velkým pokojem ležel nádherný Šírin laruk. Mirší ho opatrně zvedla a jako by ji někdo táhl, navzdory původnímu předsevzetí, vstoupila k Zeóle. Ta stála uprostřed místnosti se zavřenýma očima a naslouchala tichu.

"Vyrášila jsem tě, paní."

Ze Šíry jako by spadla tíha. Usmála se, sedla si a po paměti zašátrala po šátku.

"Mirší? Věděla jsem, že někdo přišel. I když se mi pořád zdá... Ne, kdepak. Přepadly mne vzpomínky, nic víc. Jsem ráda, že se nebojíš přijít."

"Já... Za několik dnů odejdu, paní. Ted', když ses vrátila, je mi to líto."

"Musíš odejít, vid?"

Mirší přikývla a rozplakala se. Položila laruk na stolek, klekla u Šíriných nohou a schoulila se u nich jako opuštěné ptáče.

"Jenom se trápím. Nic neznamenám a nechci být otrokyně. Tys to tehdy řekla: Když se tak budu chovat, stanu se tím. Ale já jsem svobodná, propuštěná, nemusela bych se nikoho ptát."

"Hýčkají tě přece, jsi rovná princeznám?"

"Navenek ano, ale co s tím? Nechtěla jsem to... Takhle. Vlastně vůbec ne. Byl mým hrdinou, někde mezi hvězdami. A ted'? Bojím se všeho, co by tady mohlo přijít. Ty prý víš hodně, i co se skrývá v duši. Neumím všechno vyslovit."

"Chceš mi pohlédnout do očí?"

"Prosím tě, paní, dovol mi tak poznat správnou cestu."

"Ještě mi řekni, co budeš dělat ve světě, sama, bez přátel a rodiny. Tádžluk tě nenechá odjít s prázdnou, ale jak vstoupíš do něčich služeb, ztratíš jeho ochranu."

"Vím o ctihodné ženě v Mazíji. Ta paní byla chůvou urozených dětí. Naučí mne všechno. Je laskavá a možná si bude pamatovat, jak jsem sedávala u jejího domu."

"Chůvy přijímají kojné, teprve z nich vyberou žačky. Co bude s maličkým, odložíš ho?"

"Ne! Jak bych mohla? Je přece..."

Mirší se kousla do rtu. Nejradši by utekla, ale Šíra ji chytla za ruku.

"Neboj se, holčičko. Nikdo to netuší, jenom já chtěla mít jistotu. Odpust' mi mou lešt. Víš, co se stalo tobě, potkalo i mne. Já se ale setkala s nenávistí, šílenou zlobou a krutostí."

"Nic nevíš! Myslív, že se to nejhorší děje jenom tobě? On mě zradil, zradil všechno, co jsem o něm věděla! Myslela jsem, že se trápí, že měl Zerimu taky rád. Že je jako z těch starých písni, že mu povím o Zerimě a on pozná, jak ho milovala. Ale on.... Zradil ji, zradil její smrt!"

"Utiš se, Mirší. Jsme sestry. Také já myslela, že miluji, měla jsem muže... Najednou přišla hrůza, bolest a ponížení. Ani ke zvířeti byse tak nechoval!"

Mirší se hořce ušklíbla:

"Zvíře? Myslív snad koně, paní? Kůň přece stojí nad ženou, protože je s mužem v boji, je jeho druh a záchrana. Srovnej ženu s oděvem, který si ušpiníš. Špínu odhodíš a pradláci ji potom u vody ze šatů vytlučou. Tak nám Peuga vysvětlovala, proč je dobré muže jenom bavit, nebýt v jejich domech. Když si muž myslí, že se žena pošpinila neposlušností, zbije ji a teprve očištěnou přijme."

"Mirší, jak tvrdá jsou tvoje slova! Kde je potom láska?"

"Láska? Kdo ji zná? Tys měla muže, ale já byla jen stín, který někdo potkal. Bez ničeho, bez slibů nebo lží, jenom mne vzal, pronikl a odhodil. Ponížil krutěji, než jsem si uměla představit. Zabil všechno. Víš, jak se nenávidím? Kdybych mohla žít bez té dolní půlky, odřežu ji, odseknu. Dali mě do Domu žen, pořád se mnou je služka, pořád mě nutí být s princeznami. Ani zabít se nebylo jak. Nechtěla jsem totiž, aby mě našli příliš brzo, donutili přežít, aby někdo další věděl, co se stalo. Taková hanba!"

Šíra hladila plačící Mirší po vlasech. Všechno se zamotalo hůř, než si dovedla představit.

"Taky nechápu, co se ti stalo. On to možná chce napravit, ale neví, jak. Vždyť ti dává šperky a všem ukazuje, že dávno služka nejsi. Možná taky ví o tom..."

"To ne! To nemůže být, to by byl konec. Víš, znám způsoby, jak předstírat, co potřebuju. Ani když mě služky hlídají, nepoznaly, co se děje, určitě ne! Piju jen vodu a jím málo, aby se mi nerostla prsa a nic... Nechci, aby mě tady zavřeli, dokud to nepřijde na svět. Kdybys věděla, jak já se toho bojím! Každý den děkuju bohům, že nikdo nic neví, že jsem o kus blíž svobodě. Jinak bych to musela zabít. Nenávidím sebe a nenávidím i to děcko, kdykoliv dostanu strach. Ne proto, že ho mám, ale pro to, co bych v zoufalství musela udělat. Tomu nerozumím."

"Chudinko moje... Co jsi to říkala o propuštění, vždyť už svobodná jsi?"

"To ví Peuga a já, nikdo další. Kdo by mi věřil? Byla jsem volná jenom pár dní. Co můžu být, když se ke mně tvůj bratr zachoval jako voják, co potom ženu podřízne?"

"Možná přece jen tuším, jak ti je, Mirší. Vyděsilo mě, že čekám dítě. Najednou, jak jsem vyšla na svět, jsem byla těhotná. Zbývá sotva půl roku. Předtím jsem věděla naprosto jistě, že matka musí dítě milovat. A teď nevím. Roste to ve mně a neptá se to na nic. Znovu se musím podřídit něčemu, o čem jsem sama nerozhodla. A ten muž? Ani džbán nerozbil. Já hloupá přitom byla šťastná, že pro něj znamenám právě to, co na mně chválil! On říkal, že mu Soudce poslal dar, já zase věřila, že mi Soudce dal muže. Moje znamení neviděl, víš? Byla jsem s ním jenom já, můj hlas, moje tělo, moje radost, žádná Zeóla. Potom - potom byl konec. Pro nějaké svoje zdání, pro staré strachy. Máš pravdu: Když tohle udělá voják, dá ženě milosrdnou smrt. Když v sobě najde trochu soucitu."

"Jsi mocná, jsi Zeóla, teď ještě s kouzlem. Můžeš se pomstít. Nebo řekni králi, máš bratra. Nebo radši ne, bratr má právo tě zabít, když jsi jenom tak, bez svatby... To já bych - Vlastně vůbec nevím."

"Ani já ne," vzdychla Šíra. "Hlavně nechci, aby o mně ten... věděl. Možná právě tohle je nejhorší pomsta, jakou můžu udělat: Svoje dítě donosím, vychovám, aniž by on vůbec tušil, že má rodinu. Snil o ní, ale nezaslouží si nic vědět. A co ty?"

Mirší vzdychla.

"Někdy mám pocit, že to byl jenom příšerný sen. Že si něco namlovávám. Všechno mi říká, že to bylo znamení, abych odešla a nic dobrého v Kišúru víckrát nehledala. Jenže když si představím, že se mě malý ptá, chtěla bych, aby byl na otce hrdý. Když zdědí jeho oči, bude to překrásné dítě. Neslyšela jsem o ženě, co by v sobě schválně odnesla dítě. Je to zamotané jako klubko příze. Jsem hloupá, vid?"

Šíra potřásla hlavou.

"Nejsi hloupá, dokonce mě zahanbuješ. Mirší, vyhovím ti. Jestli máš dost síly, podívej se mi do očí, možná tam najdeš odpověď. Možná tě varuje, ale možná taky vyděsí. Nenutím tě."

Mirší přitiskla mokrou tvář ke hřbetu Šíry ruky.

"Nebojím se ničeho víc, než zítřka. Zeólo, já tvoji pomoc potřebuju!"

"Budu doufat s tebou. Ať uvidíš cokoliv, není to moje vůle ani výčitky."

Šíra si stáhla šátek a zvedla víčka. Mirší odhodlaně pohlédla do temnoty za nimi a zůstala strnulá úzasmem. Žasla i Šíra. Cítila, že poprvé někoho potěšila.

"Taková krása! Jako za nocí, když Zerima zpívala..."

"Co vidíš, Mirší? Jako by se nad tebou rozevřelo nebe. Vím, co kdo vidí, ale nerozumím tomu."

"Ani já ne. Peuga mne učila něco o znameních a snech, ale tohle je víc. Paní, jsi plná hvězd!"

"Jsme jich plné obě, sestřičko Mirší. Budu tě chránit a do poslední chvíle ani náznakem neprozradím, že odtud odnášíš největší poklad paláce. Co v dobrém rozhodneš, to neublíží." "Ty kvůli mě zalžeš bratrovi?"

"Pán osudů z nás udělal sestry a..." odmlčela se, náhle otřela Miršínu tvář a pozvedla ji ze země.

"Odejdi, musím být sama. Rychle!"

Mirší pochopila, že se nemá ptát a honem poslechla. Skrze dveře zaslechla Zeólu, jak vážně promlouvá:

"Vím, že jsi přišel. Poznám tvou přítomnost, i když tě lidské oči nevidí."

Mirší utíkala pryč. V dalším pokoji přikázala služkám, aby paní nerušily. Hاتurovi prozradila, že Zeóla zase hovoří se Soudcem. Mýlila se, Soudce by odpověděl. Šíra stála, otáčela se a naslouchala. Někdo tu stál, rozčilený nebo rozrušený podle rychlého dechu.

"Slyším tě a cítím vůni pouště. Jenom Rutúž se dokázal přenést z místa na místo, ale neuměl být neviditelný. Mág Chorsiš a přitom Ormúž, jeho otec a bratr, možná dokáže to samé nebo ještě víc. Nechci vědět, kdo z vás tu je, nestojím ani o jednoho."

Nic se nezměnilo, vetřelec neodpověděl. Přesto tu byl.

"Odejdi a zapomeň na mě. Nechci už se Šurúmí nikdy nic mít!"

Konečně byla doopravdy sama.

*

Nebe nad Mazíjí bylo čisté, bez mráčku. Rovných deset dní se nezdvihl ani vítr. Rovných deset dní od lhůty, kterou sám nejvyšší kněz Soudcovy svatyně určil jako Sádimovu zkoušku. Už několik dnů tušil, že by měl přece jenom do sklepení nahlédnout. Rozum říkal, že o moc víc, než mrtvolu, nenajdou. Skrze dveře nebylo slyšet nic od druhého dne. Zápach rozkladu jasně napovídal, že není nutné spěchat. Nechali by sklepení i Sádimovy ostatky v něm být, tak jako častokrát předtím. Pokud by se nezačaly v Mazíji dít divné věci. Kněží se shromáždili v ústřední síni. Dvanáct stálo v půlkruhu před oltářem se dvanácti miskami s pálícím se kadidlem.

Uprostřed stoupajících stužek dýmu seděl se zkříženýma nohami stařec s nepokrytou hlavou.

Bílé vlasy mu sahaly až do půli zad a vousy se kroutily v klíně.

"Veliký vládče podsvětí, Soudče životů! Naslouchám tvému hlasu, ó veliký!"

Kolem hlavy mu zakroužil komár. Stařec se ani nepohnul. Mezi vlasy mu po ramenou proběhla velká myš. Sklouzla mu do klína, odkud se vztyčila veliká kobra a roztahla svůj štit. Hleděla na starce z takové blízkosti, že mu mohla jazýčkem olíznout nos. Přitom dostávala lidskou tvář.

Stařec zíral před sebe, ani okem nezamžikal.

"Soudce mne poslal na svět a ty máš, co potřebuju. Otevři mi sklepení se strážci jeho pokladů!"

Kobra se stáhla, zmenšila, z oltáře stekl pramínek vody na zem. Hned z prvních kapek rostl stín, před očima všech nabývající tvarů mužské postavy. Měl hlavu zakrytu černou rouškou po způsobu jižních pastevců, ale tvář holou jako šurumští. Než se kněží vzpamatovali, tleskl a ani strnuli uprostřed pohybu.

"Nebyli tak soustředění, špatně jsi je vycvičil. Jak to, že pochopili, že jsem cizí? Mají být tak ztuhlí, že ani myšlenkou nepohnou. S nimi Soudce nepřivoláš!"

Stařec se nepohnul, nezamžikal, mluvila pouze jeho mysl:

"Ty jsi mrtvý mág."

"Jsem ten, koho Soudce znova pustil na svět, aniž by ho nechal zemřít. Ty víš, co chci a já zase vím, že potřebuješ moji pomoc."

Nyní se kněz malinko ošil a dal zaznít hlasu:

"Proč potřebuji tvou pomoc?"

"Protože ses provinil. Udělal jsi chybu a celá Mazíja pyká. Všechny věštby umlkly, kostky padají pořád stejně, každý se bojí vsadit, protože vítěz vždycky padne mrtvý k zemi. Deset dní už jsi zalezlý a počítáš chvíle, které zbývají."

"Nemusím počítat."

"Mýliš se. Celá Mazíja si láme hlavu a oči všech sledují každou nápovědu. Jsou lidé, kteří vědí o zametačovi. Vzpomenou si na jeho zkoušku a zeptají se, jak dopadla. Jak dopadla?"

Stařec smetl nádobky s kadidlem a opatrně slezl z oltáře. Chorsiš se ani nepohnul, dokud kolem něj neprošel. Následoval ho, ale nenechal starce přemýšlet o přípravách pasti. Sotva se dveře sklepení otevřely, kouzlo je vyvléklo z pantů a postavilo opodál. Na další mágův pokyn prolétlo tmou před nimi světlo. Tisíce černých pavouků se rozeběhly hledat stín. Na konci klenuté sloupové síně stál zlatý muž.

"To ne!"

Mág si starcova výkřiku nevšímal. Vstoupil do síně obklopený větrem. Ten před ním trhal všechny pavučiny, o které by jinak Chorsiš zavadil. Došel až ke zlaté postavě a mlčky ji pozoroval. Byla to socha nebo spíš obrovský zámotek z tenounkých nití. S okrouhlým otvorem uprostřed trupu, mezi místem pro pupek a špičkou hrudní kosti.

"Dokonalé... Kolikrát se to už stalo? Nevinný je Otcem strážců a jeho křik zastaví všechno nadpřirozené dění."

"Nechtěl jsem, nečekal jsem - Vždyť k tomu nedošlo třista roků! Jak mi pomůžeš?"

"Odnesu si to. Jenom mi řekni, co ochrání přadlenu, která rozmotá nitě."

"Není na světě nikoho, mimo pravé Zeóly. Jenom ona uchopí konec vlákna a smotá klubko. Dokud není utkaná látka, je dotek vlákna smrtelný. A potom... Jak bys přinutil tašchanátskou princeznu? Ne, Otec strážců má být pohřben hrobce pod oltářem! Nech to být, mágu, Plášť strážců nikomu štěstí nepřinesl!"

"Máš větší strach o mně nebo o sebe?"

"Zkouška, při které strážci vytvoří Otce, se stala mnohokrát. Ale pláště byly utkány jenom dva, kam lidská paměť sahá. Stala se věc, o které jsem jenom slýchal. Cítím Soudcovu moc!"

Mág se zasmál a vítr rozevlál veliký šátek na jeho hlavě. Zmenšil se na hrdličku, která v zobáčku nesla zlatou kapku. Náhle tu stál stařec sám, v pusté sklepni síně, bez zlatého Otce strážců a mága. Světlo zmizelo, otočil se k východu. Dveře náhle bouchly, jako by zase pevně seděly v pantech. Kolem se rozeběhly stovky, tisíce tvorů.

"Jsem velekněž chrámu, neublížím vám!"

Okamžitě si uvědomil, že mág zmizel mnohem dřív, než proběhla kouzla. Polkl. Zažil v téhle svatyni hodně, ale nikdy nebyl tak blízko skutečné božskosti. Byla tady, přímo na dosah.

"Provinil jsem se, Soudče. Přijímám tvůj trest."

Padl na kolena, ale pavouci se rozeběhli pryč. Dlouho trvalo, než starý kněz pochopil svůj trest. Nikdo o něm neví, kněží ve svatyni se na nic nebudou pamatovat. Nebo jsou mrtví a on tak jako tak zemře žízní a hladem. Ani jeden pavouk mu to neukrátí. Měl pravdu, ale nevěděl, že to

všechno přineslo Mazíji něco dobrého: Vzduch nad střechami se pohnul a hrám se znovu začalo dařit.

*

Rutúž prošel celý palác, nikde jediná známka Chorsišova návratu. Možná už ale čeká. Čihá tam, kde palác chrání svou naději: U Kirby. Rutúž si nasadil čelenku a neviditelný se rozeběhl za ní. Byla sama. Ulehčeně šel ke vchodu a dělal, že zrovna přišel. Chtěla přiběhnout a obejmout ho, ale zadržel ji:

"Kiro, musím ti hodně vysvětlit. Čeká mě zápas s osudem. Nepřerušuj mě, pozorně naslouchej." Stručně vysvětlil něco z toho, co se dozvěděl v Kišuru. O Chorsišovi a té malé dívce pomlčel. Neslyšel všechno a jen se dohadoval.

"Tak Šíra žije... Proč jsi za ní šel?!"

"Musel jsem se přesvědčit, že se vrátila na svět. Když ona, tak mohl i Chorsiš. A stalo se to. Dokonce je všechno úplně jinak, než jsem si myslел. Věř nebo ne, ale jsem v právu. Zemřu čestně, pamatuj si to. Jednou to řekneš dítěti, co čekáš."

"Proč musíš? Odmítla tě. Nemáš žádnou povinnost, zůstaň se mnou!"

Pokrčil rameny. Možná neměl říct všechno najednou, Kira vypadala, že se rozpláče. To nikdy nesnášel.

"Zůstanu, o to se neboj. On přijde za mnou a kdybych zkusil cokoliv, nepomůže to. Smiř se s tím a pamatuj: Pořád lepší zápas s chlapem, než kdyby mě zase chtěly odvléct Filyry. Dobrá smrt je jako pozdrav od Soudce."

"Nenávidím ji!"

"To je už jedno. Ty si hlavně pamatuj, co máš dělat s tou čelenkou. Nikdy ji neodkládej, aby se neztratila. Mág jako Chorsiš totiž překoná i kletbu krádeže."

Kiru šperk zaujal. Snažila se soustředit jenom na něj, aby se nerozplakala. Prohlížela zahnutý proužek zlata, jako by si chtěla do paměti zapsat každou vyrytou linku. Opatrně ho nasadila a obtočila jako širokou zlatou spirálu pod ramenem.

"Tys tohle nosil na stehně? Jak rychle můžu mít další jeden nebo dva?"

Rutúž uznale přikývnul. Kira je chytrá! Mezi náramky schová čelenku.

"Zítra a každý den jeden. I kdyby věděl, jak čelenka vypadá, nenapadne ho, že mu ji nosíš na očích. Nepozná, která to je. On ti neublíží, chtěl, aby se moje dítě narodilo. Máš kouzlo jen pro jistotu."

"Víš jistě, že se nezměnil? Že má stejně plány jako před šesti roky?"

Na to Rutúž odpověď neznal. Objal svou ženu a byl rád, že aspoň v ní se nezmýlil. Ona to dokáže. Bude vládnout Šurúmi a chránit syna.

26. Povinnosti a plány

Parí se prudce posadila. Hned se ujistila, že je u Šíry, vedle ní, v Kišuru, daleko od Rudých hor Zeol-turum. Přesto jí bušilo srdce a nestačil dech. Z dálky se sem nesl divoký rytmus bubnů, svolávající chlapce kmene. Něčí zoufalství ho přeneslo až sem.

"Copak je, Parí?"

"Spi, holčičko, jenom zlý sen."

"Parí, teď v noci cítím mnohem jasněji, co se kolem děje. Co znamenají ty bubny?"

Parí se lekla. Myslela, že Šíra všechno zná skrze svůj dar a jako slepá se tedy nemusí bát jejích očí. Soudce s ní taky určitě mluví o důležitějších věcech, než je stará bolest Parí a takzvaná hrdost kmene. Poprvé teď pocítila úctu z božských věcí.

"Ty je opravdu slyšíš?! Musím zpátky."

"Co znamenají, řekni mi to, Parí."

Šíra naléhala. Parí napadlo, že z tolika náznaků mohla dávno pochopit. Není dobré, aby bylo nahlas řečeno, co uráží bohy. Určitě ne v době, kdy ukazují sílu.

"Parí, ty se bojíš Soudce? Ty?"

Zestárlou ženu oblil strach s radostí zároveň. Šíra je silná, mocná - a má pravdu. Pokoutně a vskrytu nešetřila Parí Soudce nikdy, teď může přímo. Protože Šíra nerozevře zem, aby Parí pohltila a podsvětní mokoba zaživa rozsápala. Šíra Paríiny nářky nepomine jako starší kmene, kteří je zapomněli, sotva se otočila. Kteří ji radši umlčeli, aby ty nářky mohli zapomenout.

"Všichni chlapci, co se začali učit bojovat, před východem slunce vyběhnou na horu proti svatyni. U úpatí je starší kmene rozdělí. Pečlivě, bratry a přátele, aby stáli proti sobě. Bojují proti každému ze druhé strany. Kamením, holýma rukama, shazují se ze skály. Děti se zabíjejí pro klec s malým ptákem, kterou musí sebrat těm druhým a svoji ubránit. Boj trvá do západu slunce."

"Zabíjejí se..."

"Ano," zvedla hlavu Parí. "Zabíjejí se navzájem, protože kdo zvítězí, povede jednou kmen. A kdo zemře, může být oživen Soudcem a jako bidrík být nejlepším válečníkem světa. Hloupé děti! Zapomínají na bolest, slepě věří poslání a svatému úkolu. Kdybys slyšela, jak potom ranění naříkají a volají o pomoc! Nikdo na horu nesmí, dokud starší kmene neřeknou. Častokrát některá matka zkusí muže obelstít, ale šípy jsou rychlejší, než její šplhání a plížení. Žádná z nás nesmí naříkat, protože by urazila Soudce. Žádná matka nesmí oplakávat syna, kterého vynesou k obydli nejstaršího kmene. Je to svatá věc, máme být pyšné. Říkají nám, že mrtvé děti Soudce znova pošle na svět, že kmen je silný jen s nejlepšími bojovníky. Ale když to malé rodíš, chováš, krmíš vlastním mlékem, jak můžeš být šťastná, když je najednou všechno pryč? Tak nesmyslně, strašně... Dva syny mi hora vzala, dva zemřeli ve válce. Ještě nebyli hotovými bojovníky, uznanými za muže. Mulbar byl pátý."

"Přece jen je to naděje, Parí."

"Naděje? To není můj syn, zapomněl všechno, co jsem ho učila. Neviděla jsem, jak znova otevřel oči, jenom mi řekli, že bidríkem bude zrovna on. Jak mě ostatní matky v tu chvíli nenáviděly! Měly mne chválit, oslavovat budoucí bidríkovu matku a přítom zahodit vlastní slzy. Mulbar zatím zmizel na celé roky v jeskyních. Potom jen prošel vesnicí a zase byl pryč, mezi muži. Můj chlapec by se vytrhnul, objal mne. Tohle byl někdo cizí, bez duše mého Ulbiho. Bidrík."

"Myslíš, že návratem k hoře něco změníš?"

Parí potřásla hlavou a stiskla ruku, která ji v oboustranné tmě našla.

"Ne, holčičko, Nezměním nic, Ale když tam jsem, přicházejí ženy za mnou a pláčou. U mne smějí plakat, jak před vlastními matkami nemůžou. Matky našich matek musely ovládnout vlastní nářky a nebudou povolovat mladším. Ony to musely vydržet. Proč by se měly mít mladé lít? Navíc nesmějí samy sobě dovolit pochopení, jakou hrůzu po nich kmen požaduje, zešílely by žalem. Právě tyhle matky matek mne nenávidějí do morku kostí. Vím, že po starších kmenech mnohokrát žádaly moje vyhnání. Jenže jsem matkou bidríka, ctěnou matkou. Vzali mi aspoň zrak, ale i to prohlásili za trest od Soudce a ty jsi první, komu to říkám. Jinak to vědí všichni, i bratr mého muže Kurab. Právě ten mi přiváděl malého Tádžluka, když se mu zastesklo po rodině, po tobě."

"Kurab? Znala jsem ho jen pár okamžiků, ale byl hodně statečný. Zachránil mi život a sám zaplatil. Filyry ho odnesly jako hrdinu."

"Slyšela jsem," přikývla Parí. "Tarleb míval vidění a právě to zvěčnění a slávu bývalého bidríka nám popsal. Kurab se před lety vrátil ze světa a přivedl ženu s dítětem. To bylo tři roky před příchodem Tádžluka. Jen málo bidríků Soudce propustí jako jeho. Pohádal se kvůli mně s mým mužem i se staršími, ale od té doby žiju klidně. Má mne svůj dům, jak víš, ženy mne prosí o radu, umím léčit."

"Proč chceš mezi ně, když ti tolik ublížili?"

"Jsou to moji lidé, Šíro. Dcery mých sester, dcery sester mé matky, dcery sester mého muže, dokonce i ty staré, ztvrdlé a nepřátelské ženy jsou stejně krve jako já. Přišel den bolesti a tu

skoro ani hora neunese. Nezradím je, nemůžu. Ty máš svoji cestu, chodíš s jistotou, co víc bych tě naučila?"

"Zeptám se Soudce, proč se to děje. Ach, Parí, jak já pořád fňukala nad údělem, který mi přidělili! Vždyť jsem žila v pohodlí, sytá, obklopená péčí, jenom jsem musela dávat pozor na jednu rozmazlenou holku. O moc víc jsem nedokázala. Přitom ženy vyvoleného kmene, co hlídá Soudcova tajemství, lámou svoje srdce a šílí strachem... Stydím se před tebou, Parí."

"To neříkej! Jsou věci, které zase nezměřím já. Nikdy jsem se nebála o život, měla jsem dobrého muže a nevěřila, že se přihodí něco zlého. Dokud vlastní synové nevyrostou, věříš těm povinnostem a posláním, co se nahlas velebí. Já se nikdy nemusela sklánět a nevím, jestli bych se po tolka letech uměla narovnat jako ty. Naše cesty mají různá úskalí. Jestli je Soudce skutečně spravedlivý, váží naše duše právě podle nich. Jestli ho to nezajímá, nezajímá ani on mě. Všechno ztrácí smysl a je lepší žít podle svého."

Šíra ohromeně naslouchala. Parí jasně vyslovila, co ona jen zkoušela zachytit v mlhách. Ozývali se ranní ptáci a obě ženy, dál až do bílého dne, otevřeně a bezbožně probíraly prosté záležitosti svého podřadného údělu.

*

Chorsiš se tou dobou pohodlně usadil v sikáji, kterou tisíckrát proklet v podzemní slepotě. Ted' tu měl stan a všechno možné ke zpříjemnění života. Mohl by sikáju opravit, ale k čemu to? Neměl stísněné stavby rád, vyhovovala mu víc volnost kočovníků. Vítr a vůně, které přinášel, široký rozhled. Nikdy by nevěřil, kolik tváří poušť má a kolik jich dokáže ukázat na jediném místě. Tady bude přebývat, dokud se nerozhodne, jak směst Rutúze. Hleděl směrem k Rudým horám a přemýšlel, co dál s obrovským zlatým kokonem. Na rozdíl od hedvábných nemusel shánět kotel s vroucí vodou, uvnitř chrastily holé kosti. Potřeboval jenom Zeólu.

Zkouší ho Soudce, když najednou klade tolik překážek? Zeóla byla podle všeho nic moc hezká holka, přísně vychovaná a nedávno vysvobozená z otroctví. Potvrďila ji svatyně v Mazíji, potom se nějaké tři měsíce usilovně modlila a najednou je z ní polobohyně? Prázdnýma očima bere rozum, říká se.

Chorsiš si pečlivě namísal víno. Kišúrské mu chutnalo víc, než ze Šurúmi. Čaj by zbystřil myšlení, jenže Chorsiš potřeboval, aby se vynořily i myšlenky z méně vážného kouta myslí. Nové překážky potřebují důvtip, neotřelé přístupy. Jak přimět slepou, ale hýčkanou a důležitou Zeólu ke smotání, předení a tkaní kouzelného vlákna?

Unést ji sem... A starat se o ni? Ne, to se mu nechce. Spíš by sem patřilo něco sladšího pro radost. Co kdyby Zeóle namluvil, že je to Soudcovo přání? Jeho hlas by dokázal napodobit. Nene, ona s ním prý mluví. Lidi slyšeli burácení větru po půlce města. Ty jsi Soudcův oblíbenec, já jsem Soudcův oblíbenec, měli bychom si pomáhat? Možná. Jenže ten hloupý kokon nemůže nechat všem na očích. Určitě ne v tomhle tvaru. Každý kněz, nejen Soudcův, by hned pochopil, o co jde. Chorsiš znechuceně vstal a prohlédl si stojícího "Otce strážců", opřeného o zub pobořené zdi. Otvorem uprostřed bylo vidět zpřeházené kosti. Při zmenšovacím kouzlu se kostra uvnitř rozpadla. Což zákonitě vede k úvaze, jestli je nutné a žádoucí Zeóle předvádět kokon s mrtvolou uvnitř. Luskl prsty a ve vzdachu naznačil rozšíření otvoru a vytahování. Dobrý nápad, pochválil se, když kosti poslušně pluly vzduchem a mířily nad písky pouště. Mág zatřepal prsty a kosti padly dolů. Jenom lebka zůstala uvnitř. To smí být, lebka je součástí mnoha kouzel. Nebo naopak, Chorsiš přece může tvrdit, že lebka patří jeho učiteli a konečně bude důstojně pohřbená u ostatních kostí... Znovu luskl prsty a zasmál se. Samozřejmě, tohle je ono! Zeóly musejí být soucitné a když tohle nikdo jiný udělat nemůže, určitě bude poctěná svou vlastní důležitostí. Ted' se mohl napít, co hrdlo ráčí a s chutí najist. Kokonu nařídil změnit tvar na kouli s lebkou uvnitř jako jádrem. Škoda, že nedokáže vykouzlit i jeho rozmotání! Vítr se zlatých vláken jenom dotýká, unese celou tu věc, přemístí, ale za jedinou nitku nezatáhne, ani kousek neuvolní. Na přímou sílu od boha je veškerá magie krátká.

Chorsiš si šel lámat hlavu s otázkou druhou, která nepotřebovala nijak jasné myslí: Co a kolik lze slíbit slepé ženské, kterou si nechce nijak připoutat. Jak se vlichotit a zmizet, aniž by se mohla mstít. Přemýšlení o ženách vyžaduje opačný postup, opilost napoví nejlíp. Všechno se zjednoduší a zřetelně vyvstanou hranice.

No, je prý mladá, s nějakou to lichotkou a něžností by měl počítat... Bavit se různými představami a když krátce zdřímnul, uvědomil si, že každý boj potřebuje pravidelný cvik. Setřásl zbytek omámení a vzlétl jako černý čáp. Ten přináší štěstí a lidé ho vítají. Ženy vybíhají na střechy domů a lákají ptáka, aby požehnal jejich plodnosti. Chorsiš těm krásnějším vyhoví. Je příjemné být snem, který horkou rozkoší téměřsežehne dům, zatímco manžel vedle tvrdě spí. Svádí to k úvahám, jestli by nebylo vzrušující trochu ubrat kouzel, užít skutečného nebezpečí. Černý čáp zakroužil nad velkou vesnicí s bíle omítnutými kostkami domů.

*

Tádžluk byl dnes hostem Bílého pavilonu, u Aziben s narůžovělou pletí a jemnými rysy. Po předcích z východu měla oči protáhlé do úzké kapky a její zvláštní krásu dotvářela malá rudá ústa. Připomínala květinu z dalekých krajů. Byla smutná, protože opět nedokázala počít a potěšit svého krále.

"Přijímej s tím i dobré, Aziben," utěšoval ji Tádžluk. "Slýchal jsem, že taková věc ženy rozdělí a vyvolá závist. Nechci mezi vámi dělat rozdíly a vy se snad nejdřív spřátelíte. Budete jako sestry, rozumíš mi?"

"A co Mirší? Povýšil jsi ji tak najednou, žádal mě, abych jí věnovala pozornost."

"Spojil nás osud, dřív jsem to nevěděl. Nechal jsem v Mazíji a Sámaru pátrat po jejím původu a myslím, že je vám rodem rovna."

"Ona neodejde? Zbývá jí několik posledních dnů."

Tádžluk se odmlčel a Aziben pohladil. Věřil, že jí se může svěřit s lecčím, ale musel zůstat opatrný.

"Je to možné," připustil. "Jenže se přátelí se Šírou, asi by jí samotné bylo ve světě mnohem hůř, než tuší. Chci se s ní před odchodem ještě setkat a na všechny její plány přeptat."

"Miluješ ji? Trápí tě? Co když je všechno jenomhra?"

Tádžluk pokrčil rameny. Se ženou je lepší mluvit jen o té lásce, kterou dáváš zrovna jí.

"Ty svůj díl mojí lásky máš, Aziben, ale kolik těch dílů je, netuším. Přiznávám, že se Mirší stalo bezpráví. V té době, však víš, když zemřela ta první. Hned potom jsem věděl, jaká to byla chyba. Není služka, není otrokyně, je hostem mého domu. Její sestra pro mě zemřela a já ji měl chránit." "Závazek cti?"

Aziben se ulevilo tak očividně, že Tádžluk přikývl. Bylo to nejjednodušší a opravdu si nebyl jistý, jestli se mu neuleví, až Mirší zmizí z paláce. Navzdory všem věštbám i Hاتurovu podezření. Zapomenout je možná lepší než ty divné pocity bezmoci - a studu.

*

Šíra vstoupila do chrámu Soudce spokojená, že ji dnes nikdo nepřiměl cestou sem zastavit nosítka. Lidé už přemohli strach a cítila kolem sebe především bázlivou úctu. I kněží ji vitali lépe, než s nepřátelskou obezřetností. Vždyť jejich opomíjený bůh ukázal svou moc a chrám je zahrnován dary. Kde bohatne chrám, tloustrnou spokojení kněží, to z nich vanulo, když podala Mulbarovi ruku, vystoupila z nosítka a nechala se dovést dovnitř chrámu. Dnes tu již kněží připravili pohodlné sedátka, vyložené kožešinou. Jakou, to ještě určit neuměla. Důležité ovšem je, že služebníci Soudce jsou pozorní i k Zeóle. Pokynula Mulbarovi, aby odešel. Nadechla se. "Pane, přicházím, jak jsi určil. Máš pro mne úkol?"

Namísto známého hlasu zapleskala ptačí křídla a Šíra natočila zahalenou hlavu k pravé straně soudcovy sochy.

"Přicházím já, Soudcův nedávný host v podsvětí. Jsem mág, který vyšel na svět, aby jej uvedl do rovnováhy."

Šíra sevřela dřevěné područky sedátka a přinutila se neutéct. On přece nemůže vědět, nikdo netuší, přesvědčovala se. Dokázala přikývnout.

"Ty o mně víš?"

Chorsišův hlas zněl překvapeně. Znovu kývla. Potlačila chuť odpovídat tomu mizerovi v myšlenkách. Co když je umí číst? Chorsiš se pro jistotu zeptal znova:

"Soudce ti řekl, kdo jsem?"

Přitakala mlčky jako předtím. Potěšeně pokračoval a vysvětloval jejich spojenectví a nutnost si pomáhat. Šíře se zvedal žaludek. Mávnutím ruky mága zastavila.

"Co mám udělat," dokázala ze sebe vypravit hlubokým hlasem. Nebyla to otázka, spíš povzdech. Taky to pomohlo, aby nezačala zvracet.

"Jsi přímá, vznešená Zeólo. Zemřel muž, opředený kouzlem. Jsi jediná bytost na světě, která smí vlákno kouzla rozmotat jako klubko nití. Zbyde lebka, kterou konečně s úctou pohřbím, a vlákno, o kterém ti povím, co dál. Nemůžu ti dát to, co Soudce, ale je mnoho přání, které na oplátku splním. Můžeš si něco přát už teď."

Šíra chvilku zhluboka dýchala, napadlo ji jediné správné přání, ale opět měla potíže s řecí.

"Nezabíjej."

"Cože?"

"Než budu s prací hotová, nezabíjej."

"To nezní jako přání, ty o té práci něco víš?"

Pokrčila rameny. Hned jí došlo, že ho může ovládat. Chorsiš se k ní sklonil.

"Oba víme mnohé, co je skryto jiným. Ty jistě znás i něco z toho mála, co nevím já. Děkuji za varování, Zeólo. Ta koule z čarovených vláken leží u tvých nohou. Je lehká, můžeš ji zvednout. Jistě ale víš, že kdokoliv další zemře, pokud se jí dotkne holou rukou."

Přikývla a zvedla obě dlaně na obranu. Pochopil a ustoupil. Oba mlčeli, dokud nenatáhla ruku před sebe a koule se sama nenatočila k jejím prstům. Znovu zapleskala křídla a Šíra osaměla. Otrásla se.

"Můj pane, divně se točí tvůj svět! Dáváš mi naději, že můj zbrklý úsudek nepovede k násilí."

"Jenom ho odkládá, nic víc."

Nadechla se, spokojená, že Soudce přišel.

"Myslím, že všichni tady vědí dost, aby se rozhodli podle sebe. I Rutúž se může připravit na hrozbu, jestli ji pochopil."

"Zbav se už toho soucitu, co ti vnutili! Nemůžeš pořád všechny litovat. Copak ti zrovna Rutúž neubližoval?"

"Nechala jsem se trápit. Choval se jinak, jakmile jsem se začala bránit. Nelituju ho a nesoudím. Vadí mi, že se stačil změnit a já vypustila jeho smrt. Na starého Rutúže, co se změnil, chápeš?"

"Co ty stovky mrtvých, co za ním zůstaly? Těch ti není líto?"

Šíra smotávala klubko a zamyšleně Soudci přiznala:

"Nevidím, jak se ta nit skládá, ani jak roste smotek. Neviděla jsem ani, jak koho zabil. V tom naleží soud jenom tobě. Stejně tak nikdo z lidí nevidí za to, co děláte vy, bohové. Ty, Soudče, taky nemáš moc čistý štit. Parí odešla, protože čeká další válku dětí. Asi potřebuješ bidríky. Co pro vás, bohy, znamenají lidé jako já a Rutúž? Jsem prý Zeóla s nějakým posláním, protože Vítr kdysi ukradl mou prabábu Jarúsu. Náš mocný Soudce si od těch dob hraje s osudy všech Jarúsíných dcer. Jaký je rozdíl mezi Rutúžem a mnou? On je přece spřízněný s tvým bratrem?! Není snad pravda, že Šurúmským vládne syn Slunce?"

Pověz mi, Pane, kdo zaručí, že Rutúž, Chorsiš, Krvavá královna a všichni další nejsou jen kameny ve hráči bohů? Co kdo z nich udělal z vlastní vůle a ne z nastražení, našepání, příkazu? Jak jenom Tádžluk zařizoval návrat Ladrí v pravý den! Mně bylo určeno, za jakou cenu vypustím Chorsiše na svět. Co bylo určeno Rutúžovi? Nene, nebudu soudit nikoho a zkusím překonat i vlastní study a bolesti. Možná dokážu překonat i odpor z Chorsišovy blízkosti. Jak se

chtěl vlichotit! Prýštila z něj ubohost. Příliš mě potřeboval a byl schopen slíbit cokoliv. Přemohl by se, i kdybych zvedla šátek a byla ošklivá jako noc!"

"Mám ti říct, jaká vlákna smotáváš?"

"Vím to od chvíle, kdy jsem se jich dotkla. Je to ten chlapec, kterému jsem dovolila žít ve tvé mazijské svatyni. Jenom uvolním lebku, nic víc. Zeóla má pomáhat ubohým."

"A co obrovská kouzelná moc, nezranitelnost, vláda nad světem? Vlákno se ve tvých rukách mění. Utkej látku..."

"Ale Pane, zkoušíš mě nachytat? Vlákna pocházejí od tebe, tys stvořil pavouky. Ty také omezíš moc, kterou by látna měla. Byl bys hloupý, umožnit zrovna Chorsišovi nebo mně přemoci i tebe samotného. Nemyslím, že jsi tak... Málo předvídatavý, řekněme."

"Neměl jsem tě pouštět na svět. Jsi drzá a vzpurná. Opravdu nevím, co mě to napadlo zavádět za novoty. Žena s vlastní vůlí?! Zkáza veškerých hodnot!"

Šíry sklonila hlavu, jako by zrovna Soudci mohl uniknout její dvakrát skrývaný úsměv.

"Jen pouhý návrat ke starým zvykům, Pane Zeól..."

Rázem osaměla úplně.

27. Čest a krev

Kira klopýtla na schodech v zahradě a upadla. Prý jako by jí kdosi podrazil obě nohy, kutálela se z půlky schodiště. Nebyl to dobrý pád, začala krvácat. Ženy Rutúže varovaly, že přijde o dítě, jestli se neuklidní. Její zoufalý nářek se rozléhal po půlce paláce.

"Mlč a lež!"

Slehl hlasem jako bičem. Kira se přestala zmítat pod rukama služek, schoulená se nechala vtlačit do polštářů. Rozplakala se. Rutúž nedbal na nepořádek a přisedl. Byl celý nesvůj, nesnášel slzy, ale teď málem propadal zoufalství sám. Upnul se k jediné naději, k dítěti, jenže Chorsiš zabíjí i to.

"Lež a poslouchej, co ti říkají. Netrap se tím, co se stalo, já tě pomstím. Najdu ho, i kdybych svět otočil vzhůru nohama. Možná nám pomůže odpuštění od Zeóly. Zkusím ji přivést."

"Ne..."

Nedovolil jí mluvit, políbil Kiru na zpocené čelo a odešel. Přiměje Šíru, aby zapomněla na staré spory, pro Kiru to možná udělá. Dotkl se prstenu a přenesl do sikáje. Na poslední chvíliku zpozoroval změny a stočil svůj dopad.

"Podívejme, to jsou k nám hosti," přivítal ho známý hlas. Rutúž poslední dobou cestoval jen s krátkou dýkou u pasu, podomácku. Taková neopatrnost! Bylo už příliš pozdě. Narovnal se.

"Moje žena měla nehodu v paláci, kde se takové věci dějou jenom z něčí vůle. Moje snoubenka měla jinou nehodu, způsobenou chlapem. Nečekal jsem tě tady, ale uvítám, když se věc smyje tvojí krví."

"Ne tak splašeně, mladíku. Co jsi zač? Tlustneš, kulháš, s tou kletbou za patami bys ani proti obyčejnému chámovi neobstál. Já jsem silný mág, jsem jediný, pravý šurúmský král! Můžu ve SVÉM paláci dělat, co chci. Zmiz a neber mi stín. Přežíváš jenom z mojí vůle."

"Ani mág nemá právo dělat to, co ty. Bojíš se zápasu? S nožem v ruce, bez kouzel, já a ty. Nebo jsi chlap už jenom nad ženskou?"

Chorsiš vstal a pohrdavě Rutúže přeměřil. Odložil plášť a košili, zůstal do půli těla nahý. Rutúž nepotřeboval odložit nic. Mág přece jen použil kouzlo: Na lusknutí se všechno vznese a zůstalo viset nad pískem za obvodem trosek. Udělal místo na souboj. Nastavil ruku a odněkud doní přilétl nůž. Stejně dlouhý, jako Rutúžův. Pohrdavě se ušklíbl:

"Co si od tohohle slibuješ? Nevíš, že na mně závisí tvoje smrtelnost?!"

"Tak dělej, tady jsem. Nedám se lacino. Je dobrý den pro dobrou smrt. Pro čestnou smrt, Chorsiši, jaké ty se nedočkáš!"

Chorsiš se neovládl a skočil první. Rutúž uhnul, přesto měl škrábanec na rameni. Chorsiš na levé paži. Síly byly vyrovnané. Střeh, útok, odražení nože, zuřivost rostoucí s každým šrámem.

"Dostaneš svoje, matkovrahu!"

Rutúž odpověděl výpadem, kterým citelně řízl do boku. Chorsiše se zmocnil vztek. Rutúž mlčel, pozoroval mágovy oči. Znovu zaútočil. Tentokrát Chorsiš uhnul hbitěji. Stáli zaklesnuti proti sobě, každý silou nutil pravici toho druhého otočit ostří do vlastního těla. Najednou měl Rutúž před očima syčící hadí hlavu. Lekl se, dýka mu vjela do břicha. Klesl na kolena, ruku pořád zkroucenou. Chorsiš uskočil a zasmál se.

"Tady máš svou čestnou smrt, hlupáku!"

Rutúže napadlo jediné: Zeóla! Klesl na zem a dotkl se prstenu dřív, než mága napadlo, že umí zmizet. Nechal se přenést rovnou do Šíriných pokojů. Nebyla sama, někdo vykřikl.

"Šíro!"

"Jsem tady. Mirší, ztichni. Co vidíš, Mirší?"

"Muž... V košili, se zlatým páskem přes čelo. Má v bříše nůž, drží ho a krvácí."

"Odpuštění... Pomoc... Kira..."

"Dohnal tě osud, Rutúži? Je mi líto, že tak brzy."

"Prosí o odpuštění, Šíro. Nemůže moc mluvit. Umírá."

"Já vím, Mirší. Rutúži, já ti přece odpustila dávno. Nevím, jak pomoci..."

"Kira...!"

Zaúpěl z posledních sil. Zeskelnatěly mu oči, krev znova vytryskla. Přiběhl Hatur a hned volal stráže. Šíra odhodila šátek z hlavy směrem k Mirší.

"Mirší, zahal se! Ty lež klidně, ještě máš čas. Pomalu seber síly, podíváš se mi do očí. Tím se dozvím všechno, co se děje. Hature, pošli všechny pryč. Taky odejdi a zavolej Mulbara, pro jistotu. A krále. Mirší, dej vládci Šurúmi nějaký polštář pod hlavu."

"Sí - ro..."

Odmítl se, neschopen dopovědět. Mirší mu opatrně podložila hlavu a setřela pot. Zvedl levou ruku a dotkl se zakrvácenými prsty šátku na Miršíiných ústech. Leknutím pustila cíp a znova mohl vidět její tvář. Zděšeně strnula, když se dotkl ukazovákem jejích úst.

"Jsi... Šurúm..."

Jenom zavrtěla hlavou.

"Mýliš se, pane. Přišla jsem z Mazíje. Šíro, on pořád mluví?"

"Nikdy neposlouchal, co říkám. Napadlo mne zkusit jednu věc... Kde teď stojím, Mirší? Otočila jsem se tak prudce, že to nevím."

"Dva kroky od okna do zahrady, máš je po levé ruce. Stojíš bokem."

"Ano, měla jsem si uvědomit, jak cítím vánek."

Šíra udělala čtyři kroky vpřed a sklonila se k hromádce látky, kterou včera donesla z chrámu. Mirší užasla, když viděla dvě zlaté koule nití. Šíra je škubnutím oddělila. Chvíli přemýšlela.

"Na vládcích se nešetří, co říkáš, Rutúži?"

S tím odtrhla dva kusy dlouhé na víc, jak dvě šíře dlaně. Svázala je, s jistotou přistoupila k raněnému a Mirší jí udělala místo.

"Pust' dýku a dej mi tam ruku. No tak, dokud se neobjeví Filyry, můžeme se o něco pokusit!"

Poslechl. Mirší mu znova otřela pot. Šíra prudce vytrhla dýku z rány a místo ní strčila vlákna dvěma prsty co nejdál dovnitř. Rutúž zařval. Zapomněl už, jak Šíriño léčení bolí. Strčila mu rukojet' dýky mezi zuby. Pomohlo to, ovládl bolest.

"Můj dotek prý mění kouzlo vlákna. Jestliže látka z něj dává nezranitelnost, potom i tenhle jediný uzlík může něco dokázat. Zvlášt', když si to přeju. Jak ti je?"

Pustil dýku ze zubů a namáhavě si otřel ústa.

"Jako... v Chaj-simbu."

"Ten jsi přežil. Možná se mi nemusíš dívat do očí, možná mi to dokážeš povědět."

"Opravdu bych rád... Nevěděl, jak vypadá mokoba. Ale Kira... Já musím."

"Vrací se ti síla, pane. Rána nekrvácí."

Šíra na přítelkyni málem zapomněla. Mávla za sebe paží.

"Mirší, běž někam do kouta. Slyším Tádžluka. Rutúž vždycky může otočit hlavu jinak. Otevírám to, co mám místo očí."

Rutúž se nepokusil utéct. Zíral bledý, po tvářích mu stekly slzy. Díval se upřeně, ještě když vešel Tádžluk s Mulbarem. Ti zůstali tiše stát. Šíra se odvrátila první a zakryla obličej rukávem.

Nemohla mluvit, jen šeptat.

"Dělal jsi strašlivé věci, Rutúži..."

"Odpustilas mi. Půjdeš se mnou? Prosím!"

"Nemůže nikam jít, nepustím ji!"

Šíra už dokázala znovu semknout víčka, přesto muži sklonili hlavy, sotva se k nim otočila.

"On ví, že se Šurúmi nechci nic mít, Tádžluku. Má moje odpusťení, může se vrátit a bránit svou rodinu. Vím, co ví on a řekla jsem mu mnohé z toho, co vím já. Nech ho chvíli zesílit, zmizí jako vždycky."

Zapleskala ptačí křídla. Šíra se otočila k oknu.

"Zmiz!"

Mulbar přiskočil, tasil a rázem zaštítil Šíru před dalším vetřelcem. Tádžluk byl skoro tak rychlý, jako on. Muž v černém pláště pokynul rukou a meče jim ztěžkly.

"Nechte toho, jdu si jen pro něho," ukázal prstem na zakrváceného Rutúže. Šíra se dotkla bratrova ramene a po něm Mulbarova. Neochotně ustoupili stranou. Mezi mágem a Rutúžem stála Zeóla.

"Nezabiješ, řekla jsem."

"Nemusím zabíjet," ušklíbnul se mág. "Stačí naplnit kletbu."

Vytáhnul zpod pláště zlatý předmět, připomínající nízkou, polokulovitou helmu se širokým lemem. Bez ozdob, vyleštěná, až oči přecházely. Šíra ustoupila:

"Tak mu ji tedy dej, nasad' mu korunu králů Šurúmi. Tím skutečně mou podmínsku neporušíš."

Šíra ustoupila a Rutúž zavřel oči. Mág poklekl.

"Dávám ti korunu, jak náleží pravému králi Šurúmi. Ať se stane, co bylo řečeno a psáno!"

Rutúž vzdychnul, hlava mu klesla. Mág se vítězně vztyčil a otočil k ostatním.

"Vidíte? Zabilo ho! Matkovraha dostihl trest. A ty, krásná paní, zasloužíš lepší opatrování, než v tomhle městě, které teprve vstává z trosek. Říkal jsem ti, že nás sám Soudce vybral, abychom si pomáhali. Nabízím ti ještě víc: Odejdi se mnou, vládni se mnou, nezůstávej mezi obyčejnými smrtelníky."

Vzal Šíru za ruku a zvedl ke svým rtům. Šíra ji stáhla.

"Už jednou jsem ti věřila, Ormúži Šurúmský. Neobstál jsi jako manžel, neobstojíš ani jako vládce světa."

Promluvila nezměněným hlasem, jako mezi svými. Tentokrát Šíru poznal a leccos pochopil. Zaklel, strhnul Šíru k sobě. Zkroutil jí ruku za záda. Mulbar chtěl zakročit, ale Tádžluk ho zadržel.

"Takže jsi moje, ted' to všichni vědí. Nemusím se ptát."

"Už ne, Chorsiši, nepatřím ti. Tys ani džbán nerozbil a každé naše pouto jsi zpřetrhal. Nemáš právo se mě dotknout!"

Odstrčil ji. Otevřela oči a otočila tvář. Couval vyděšeně až k oknu. Kolem Šíry něco prolétlo, mág se chytil u krku. Trčela tam zabodnutá dýka. Muži se otočili k Rutúžovi. Ztěžka se zvedal ze země, držel za břicho, ale nikdo mu nepomohl. Děly se příliš zvláštní věci a ještě nekončily. Svist oznamoval blížící se Filyry.

"Měl bys odejít, Tádžluku, není, o co stát," přátelsky zasípal Rutúž. Pořád ještě byl nahrbený a držel si ránu. Chorsiš, zhroucený pod oknem, chrčel a lapal po dechu, zahlcený vlastní krví.

"A ty?"

"Je to rodinná věc, Šíry a mojí. A toho tam. Možná mě přece jen odnesou."

"Neustoupím ti ve svém vlastním domě!"

"Tak odved' aspoň ji," hodil Rutúž hlavou směrem k Mirší, která všechno sledovala přikrčená v koutku. Tádžluk zrudnul a zaťal pěsti.

"Mirší, už se nemusíš schovávat," souhlasila Šíra. "Chorsiš umírá, ztratil magickou moc."

Tádžluk rázně přikročil k Mirší a zvedl ji na nohy.

"Nařídil jsem, aby ses chovala slušně. Copak se každá musíte potkat zrovna s ním?!"

Mirší ale nebyla služka. Rázně se osvobodila, nenechala se sebou třepat jako s hadrem. Dneska už ne.

"Nech mě být! Jsem svobodná!"

"Jen jestli já to dovolím!"

Přestala se zakrývat a podívala Tádžlukovi přímo do očí. Sklopil je, popadl Mirší za ruku a odtáhl ke dveřím. Šíra se kousla do rtu. Počkala, až ji předá Hاتurovi a vrátí se.

"Tádžluku, chovej se k ní líp. Je tady hostem a víš to stejně dobře, jako ona."

"Co je to, spikly jste se, domluvily za mými zády? Víš, co mi provádí, jak strašně mi lže?"

"Tádžluku, podívala se mi do očí. Jediný člověk ze všech, co se nevyděsil. Popřemýšlej o tom, proč viděla jenom nádherné, hvězdnaté nebe."

Rutúž si odkašlal. Prohlížel díru uprostřed krvavé skvrny svého oděvu. Je velká, ale vysoko, moc z jeho nahoty neukáže.

"Filyram se nějak nechce, svist ustal. Už jsem zažil, že pro tělo přišly až po týdnu. Šíro, osudu neporučíš a tvoje pouto se Šurúmí platí dál. Nabízím ti útočiště. Podej mi ruku a nechej minulost spát."

Šíra zavrtěla hlavou, dokonce ustoupila o krok dozadu. Tádžluk nevěřil svým očím ani uším.

"Cože? Vy jste mě celou dobu vodili za nos?! Jste domluvení a pomáháte si? K tomu se dozvídám, že se mi sestra peleší bez obřadu. Je konec, zaplatíte oba!"

Vytasil meč, ale Mulbar byl rychlejší. Šíra vykřikla, slyšela hluk zápasu a další chrčení. Rutúž jí stiskl paži. Viděl hrůzu, s jakou naslouchá nečekanému zápasu. Přitom pevně tiskla víčka, aby nikomu neublížila.

"Nic se nestane. Strážce mu zabránil, aby tě zabil. Drží mu na krku dlouhý nůž. Strážce máš dobře vycvičeného, já na toho mlíčňáka nestačil. Tádžlukovi se ovšem nemůžeš divit. Je tvůj bratr, má svoje povinnosti. Naše zvyky jsou jiné, věděl jsem, proč tě chci odvést."

"Mulbare, tu Kišaru děda Turúna jsi dostal k Tádžlukově ochraně! Neubližuj mu, prosím!"

Šíra Rutúže vůbec neposlouchala, bála se o bratra. Tádžluk využil uvolnění a zkusil Mulbara setrásat. Byli rovnocenní soupeři, Šíra trnula strachem znova. Podle pouhých zvuků neuměla posoudit, co se zrovna děje. Tádžluk však musel přiznat porážku podruhé. Vykřikl:

"Prestaň se plést do mužských věcí!"

Mulbar procedil mezi zuby:

"Darovala vlastní oči, aby odvrátila nebezpečí, co ti hrozilo. Je Zeóla, žádný muž s ní nesmí jednat jako ty. Jako žádný z vás tří!"

Tádžluk zaklel. Copak o nějakou oběť stál? Nepotřebuje vodit za ruku jako batole! Pod oknem zachrčel Chorsiš. Možná chtěl také zaklít. Nikdo se tam nepodíval. Vždyť se už nemohl hýbat ani škodit. Šíra přikývla, zkusila uvolnit paži a zbavit se Rutúže.

"Je to tak, bidríku Mulbare. Mezi těmito lidmi už nemám místo. Odvezěš mne k matce Parí? Odejdu hned ted'."

"Moudré rozhodnutí," zaznělo od okna. Jediná Filyra se vznášela ve vzduchu. Rutúž ji volnou rukou pozdravil jako bohyni. Filyra máchla rukávem. Všichni zakašlali v oblaku puchu, ale to nijak nezmenšilo význam chvíle. Mulbar pustil Tádžluka a otřel si slzící oči. Byl zápachu Filyry nejbliž. Šíra se unaveně usmála.

"Zdravím tě, paní. Vím, která jsi, slepí vidí víc, než ostatní. Přicházíš pro toho, kdo skutečně zabil Krvavou královnu? Vraždu smyla krev."

"Dobře ti to vyšlo, Zeólo. Nemuselas ani měnit věci, jak je ti dáno. Chorsiš sám použil korunovační formuli a neuvědomil si, že se přitom zříká všech vlastních práv. On našel zraněnou matku, když Rutúž vyděšeně utekl. Zaslepený vztekem ji zabil, když mu řekla, co a proč se stalo."

"Zaslepený vztekem a žárlivostí. Pochopila jsem to, když jsem před chvílí zahledla Rutúžovy vzpomínky. On ji uhodil do hlavy, odstrčil a utekl, ale v Chorsišově náruči ležela probodená nožem. Proto kletba Rutúže nezabila."

"Žádná kletba nebyla, jenom nenávist. Přesto bys i kletbu odvrátila." Rutúž znovu stisknul Šírinu paži.

"Prosím, mlčte. Já už většinu vím a jich se to netýká. Chci se vrátit domů, moje Kira trpí."

"Odejdeme všichni a na svět se vrátí řád. Začnou se rodit synové a dcery, aby staré rody znovu zmohutnely."

Filyra znovu zvedla rukáv a Chorsiš-Ormúž se vznesl k ní. Otevřel oči, ještě žil. Blesk jeho nenávisti už ale ztratil sílu. O zem třeskl nůž. A ještě pár drobností, Filyry nic drahocenného neodnášejí. Kouzelné vlákno bylo výjimkou. Zmizelo všechno, co mág získal v Mazíji.

"Měj si její objetí třeba navěky, bratře," zašeptal Rutúž. Pustil Šíru, dotkl se prstenu a byl pryč. Tádžluk se ušklíbnul na Mulbara, kryjícího vlastním tělem Šíru. Svěsil hlavu, na cestě ke dveřím se otočil:

"Možná si myslíš, jak ohromné věci jsi udělala. Jenže já si chci všechno vydobýt sám. Ne za cenu cti. I když jsi jenom žena, měla bys na takovou věc pamatovat. Už tě neuvidím. Jsem hlava rodiny a musel bych tě zabít. Hatur mě upozornil, že sis přinesla dítě, ale já doufal, že to zneuctění napravíš. Zříkám se tě. Jsi bez rodiny, jenom ta Zeóla s podivnou mocí."

Neřekla bratrovi ani slovo. Zašátrala po Mulbarovi:

"Odvezеš mne? Pomoz mi sbalit nejnutnější."

"Sloužím Zeóle, paní."

*

Jeli na koních, ale Šíra přecenila své možnosti. Zdálo se jí, že se plod, který nosí, zvětšil během dne skoro dvojnásobně. Mulbar bez námitek zastavil k odpočinku pokaždé, když zaslechl nějaký těžší povzdech. Choval se s vlivností, jakou u něj nepamatovala. Vždycky ji posadil na přikrývku, dal napít, postaral se o koně a potom vyprávěl o místě, kde byli.

"Za dva dny budeme na místě. Zeol-turum ukrývá podzemí, podobně pohodlné jako Soudcův palác. Spojuje je dlouhá skalní chodba."

"Mám v úmyslu zůstat mezi lidmi. Nechci se skrývat ani ze sebe dělat poloboha. Až se malé narodí..."

Nenechal ji domluvit:

"Parí zná hodně věcí, pomáhá ženám. Není nutné, aby ses trápila nevhodnými následky slabosti." Šíra nevěřila, že skutečně rozumí bidríkovým slovům.

"Mulbare, co říkáš? Mám to dítě podle tebe zabít?"

Postavil se, možná hleděl do dálky. Šíra pohlédla svoje vypouklé bříško. Možná přikývl, ale to nemohla vidět. Proto se přiškrceným hlasem zeptala znova:

"Mám se zbavit dítěte?"

"Ano. Máš na svět přivést krále zlatého věku, jenže tohle má zastíněnou sudbu. Věšťby neřekly, které tvoje dítě to bude. Přemýšlej: Nemůže to být tohle dítě, je zbytečné. Vrhá tě do hanby, v tom se král Tádžluk nemýlí. Vládce nemůže vzejít z pohrdání nebo hnajiště."

Mlčela, neschopná slova. Dlouho trvalo, než promluvila. Pokud si Mulbar myslel, že jí poradil, škaredě se spletl.

"Já svoje dítě donosím. Pochybovala jsem, cítila jsem se zahnána do kouta, zrazená vlastním tělem, ale ať se stalo cokoliv, zbyl mi kousek něčeho hezkého. To dítě bych si tam dole přála, kdybych věděla, že je možné ho mít. Byla jsem tam jenom já, bez zeólího údělu. Vždycky mi to bude připomínat."

"Chceš vždycky vědět, jak tě ponížil?!"

"Ne. Chci mít svoje malé o to radši, o co delší byly dny, kdy jsem se jeho přítomnosti děsila. Proč mi vnucuješ, že nesmí žít?"

"Chráním tě."

"Znáš mě přece od dětství. Věřil jsi, že bych to udělala? Jsi přítel, vážím si tě. Proč jsi to chtěl?" Napadla ji docela zvláštní, ale uvěřitelná příčina. Nikdo o ní neví tolík, co on.

"Chtěl by ses o mne starat jako muž, ale bez cizího dítěte?"

Dlouho mlčel.

"Mýlíš se. Bidrík slouží, nemá rodinu. Možná k stáru, ale potom získá zachovalou ženu z dobrého rodu a nejlepšího vychování. Tobě smím slíbit, že když porodíš chlapce, vychovám z něj bojovníka."

Mohl ji rovnou uhodit do tváře, výsledek by byl stejný. Jako muž by o ni pohledem nezavadil, jako ochránce netoužil po viditelně zkažené Zeóle. Polykala slzy, ale ovládla hlas:

"Děkuji ti, Mulbare. Dokázal jsi mi srozumitelně naznačit, jaký jsem si zvolila život. Bude o tebe laskavé, pokud se jednou postaráš o mého chlapce jako Kurab o Tádžluka."

Stočila se do klubíčka a pokoušela usnout. Byla velmi unavená, zklamání z Mulbara vzalo zbytek sil.

*

Mirší se loučila s palácem. Když Šíra odešla, nic ji tu nedrželo. Alespoň si to tak řekla a nařídila. Právě kvůli loučení dokázala jít k vysokému datlovníku, pod kterým kdysi vytahala zbytek zaříkávacích hřebů. Už tu neležely, někdo je odnesl. Samozřejmě, nečistoty a staré listí se denně odklázejí. To ona dodneška neměla sílu sem přijít - po TOM.

Nelitovala, že kouzlo zrušila. Udělala správně už pro tu zlobu, ze které vyšlo. Nemyslela tehdy na odměnu, slávu, díky nebo dokonce královu lásku. Měla snad pravdu Peuga, když je učila, že dobro má člověk dělat jen kvůli užitku, jinak se mu osud vysměje? Skoro to tak vypadá.

Všechno se strašně zvrtlo. Přešla smršť a jenom Mirší jediná ví, jak moc ublížila.

Mirší radši zvedla hlavu a dívala se na nebe. Nádherná, hvězdnatá noc! V zahradách bývá jen takovýhle kratičký okamžik osamění, než projde poslední stráž. Dnešek končí, ještě zítra a potom...

"Sestřičko, hodně dopadlo jinak, ale nebudu litovat."

"Slyšíš ji, já říkala, že sem přišla čarovat!"

Mirší uskočila do stínu, ale právě tam se na ni začaly sápat cizí ruce, vytáhly ji a přitiskly ke kmeni. Sima, Mirla a Teirí, mladší princezny? Oči jim svítily, že se Mirší dělalo zle. Možná hlavně z hladu.

"Co tu děláte? Takhle pozdě... Odejdu, nechte mě jít."

"Lžeš! Pořád ses domlouvala se Zeólou, až král nařídil předělat celé křídlo královen! Na co jsi ho dostala? Na tyhle oči? Vyškrábem ti je! Podívej!"

Sotva stačila uhnout. Sima švihla nějakou trnitou větví a škrábla Mirší do spánku. Trny se zamotaly Mirší do vlasů a Sima bezohledně tahala, aby je uvolnila.

"Vidíte? Měla jsem pravdu! Keř kurimu odhaluje kouzla. Ta větev k ní sama přiskočila!"

"Nech toho, Simo, pusťte mě!"

Držely ji za ruce a kroutily dozadu, mohla jen kopat. Na hlavu se sesypaly rány pěstí. Uměly to, potvory, skoro tak silně, jako Ladri. Jenže se špatně domluvily, pustily Mirší ruce. Mohla je odstrkovat, bránit se, zkusit probít se pryč. Dostala se až k první lampě. Tam ji srazily k zemi.

"Co je to tu? Přestaňte!"

Hatur jednu po druhé odhodil stranou. Přišel včas, ještě se nestáčily trefit. Kopaly všude možně, ale Mirší uchránila to nejdůležitější. Marně se pokoušela zvednout.

"Můj pane, na chvíli jsem ji spustil z očí..."

Mirší chtěla honem přisvědčit, že ji Hatur zachránil, ale svět se s ní zatočil a omdlela. Tádžluk poklekl, nadzvedl ji, otřel tvář. Podíval se na ty tři, najednou zkrotlé a ztichlé.

"Zavřete je do kobek, každou zvlášt'."

Stráže vyděšené dívky odvlekly z dohledu. Tádžlukovi se nelíbily dlouhé Miršíny mdloby.

Znepokojeně se obrátil na Hatura:

"Neublížily jí?"

Hatur pokrčil rameny. Kdyby dal král na jeho rady dřív, k tomuhle by nedošlo. Hře na odchod moc nerozuměl, zato znal úskoky a zlomyslnosti ženských částí domu. Ted' aby honem vymyslel, co dělat s proviněním té malé šeludské zmije Simy. Rukitan z ní chce mít královnu, ale bozi vědí, že čas zázraku pominul a Hatur právě napevno zvolil stranu krále.

"Je slabá, ale dokud nekrvácí, dítě se drží. Bude muset několik dnù ležet a dobře jist. Odnesu ji a svěřím do péče zkušených žen."

"Ne, to je moje starost. Zůstanu u ní sám."

Byla lehká jako pájko, světlá míjených lamp kreslila tmavé stíny pod očima a kolem úst.

Umíněná, prosadila by svoje za každou cenu! Tádžluk zároveň uvěřil, že se konečně poddá, přestane vzdorovat a přijme, co osud určil. Probrala se před vchodem Domu žen. Vzdychla a objala Tádžluka kolem krku. Byl by ji spokojeně políbil do vlasů, ale včas si uvědomil, že to škrábavé na krku jsou nějaké trny, zacuchané do vlasů. Služky už o všem věděly a přiběhly, aby ošetřily oděrky a škrábance. I kočky zajímalo, co s Mirší je. Tádžluk poslal pryč všechny. Jak říkal Hatur, některé démony nejlíp zažene ten, kdo je vyvolal.

"Klidně měj oči zavřené dál, stejně potřebuješ omýt. Máš na něco chuť? Kůži máš popelavou od toho, jak nejíš. Ted' si vyber něco jen podle chuti, po rvačce v sobě nikdo moc neudrží. Vodu nebo mléko?"

Mirší nevěřila svým uším. Staral se o ni jako o malou. Začarovala ho Šíra nebo snad...? Otevřela oči.

"Ty to víš."

"Samozřejmě. Každý má vědět, co se v jeho domě děje."

"Nenechal bys mě jít."

"Možná nechal," připustil, "ale nejspíš bych zařídil, aby ses sama stačila prozradit. Hrál bych dál tu tvoji hru, jenom abys neudělala hloupost, jakou nejde vrátit."

"Kdo tě tak proměnil? Ona s tebou mluvila?"

"Lež a snaž se spát. Musíš odpočívat, když ses nechala takhle zřídit."

Zívla. Mléko bylo dobré, natáhla se po poháru znova. Líbilo se jí, jak hned mléko dolil a podal, i když podržet u úst ho příliš neuměl. Takhle na něj vzpomínala Zerima: Velí celému vojsku, ale když chce být něžný a milý, je trochu nešiká. Má dobré, laskavé srdce. Možná ano, začala Mirší věřit. Chtěla uvěřit každým kouskem těla.

"Co bude zítra?"

"Budeš ležet, jist a tlouстnout. Opravdu tě nic nebolí? Já se zatím zbavím těch tří potvor."

Mirší chytla Tádžluka za ruku. Netroufala si hned vysypat, co tomuhle nekrálovskému, jinému Tádžlukovi chtěla říct, ale nějak to dokázat musela.

"Nezabíjej je, byla to jen holčičí věc, prosím! V naší čtvrti se uměly holky servat mnohem hůř. Paní je rozháněly bičem."

"Podívejme," podivil se upřímně Tádžluk. "Tobě jich je líto? Nedám je popravit, neboj. Pošlu je zpátky, aby rody nemyslely, že ztratily mou přízeň."

Mirší zavrtěla hlavou.

"To je ještě horší. Zabijou je doma kvůli ostudě, co udělaly. A pošlou ti honem další, jako náhradu a odškodnění. Jenže ty nové se tě budou bát a taky tě můžou nenávidět, že jsi zavrhnul jejich sestru nebo ponížil rodinu, co já vím. Nebo jim někdo nařídí, aby se pomstily. Pro takovou hloupost soudíš malé holky! Vždyť ještě nemají rozum. Ty sám je pokládáš za děti. Nebo ne?"
Mlčel a začal z vlasů vymotávat trnitou větvíčku.

"No vida, kurim. Věřily, že jsi mě očarovala, možná tušily, že máš něco společného s kouzlením tady v zahradách. Dobrá, nechám je vyspat mezi krysami a stonožkami a potom jim právě ty, laskavá paní a první žena mezi všemi, odpustíš. To je moje podmínka."

"Spíš bych řekla, že nějaká pohádka," namítla nedůvěřivě. Pokrčil rameny. Potřebovala, aby mezi nimi bylo všechno řečeno nahlas. Aby jednou nevyčetl, jak ji vyzvedl. "Jsem sice svobodná, ale nejnižšího původu, co žena může mít. Copak ti Šíra neříkala jako nám, co je pověst, co píšeň o slávě dávných králů a co pouhá pohádka?"

"Zavři oči. Máš pravdu, je to pohádka a povím ti ji celou. Zhasnu všechny lampy, stačí svít Měsíce."

Poslušně se zavřenýma očima naslouchala šramotu, který způsobil a když si lehl vedle ní, připadlo Mirší, že mezi Zeriminým zpěvem pod hvězdami a dneškem se nepřihodilo nic zlého, že všechno byl jenom divný sen. Ocitla se uprostřed staré písni o dobrodružstvích zachráněného prince a...

"...A ta chůva se starala o sedm dětí, čtyři chlapce a tři holčičky. Je to už dávno, podle některých znamení by svěřené holčičky poznala i dnes, jenom si nepamatuje, které dvě byly z rodiny sámarského krále a která z učencovy. On ani ten učenec prý nebyl nikdo jiný, než princ z daleké jižní země, takže všechny ty děti, prodané na mazíjském tržišti, byly urozené... Žena, která holčičky koupila, prozradila jméno obchodníka, obchodníkova rodina podle starých záznamů zjistila, odkud je získal on a u toho posledního v řadě se dokonce našel zápis o příkazu z daleké Surúmi, jak s dětmi naložit. Královna, které se říká Krvavá, někoho příliš nenáviděla a přitom se mělo všechno seběhnout jako náhoda. Slyšel jsem dost příběhů o tom, jak se pro maličkost uměla krutě mstít."

"Kde jsou ty chudinky děti?"

"Chlapci jsou mrtví nebo vykleštění kdesi v otroctví, jedna holčička zemřela ještě jako batole, druhá skoro dospělá, krásná jako sen. Ta třetí - no, ta teď vypadá jako vlastní stín. Příšerně."

"Kde je ta chůva?"

Mirší nemohla uvěřit, že rozumí správně. Že se pohádka přesýpá do skutečna. Vypadá příšerně? Když ji tak zvláštně měkkým hlasem popsal, každé slovíčko zesládlo. Prudce se posadila, ale Tádžluk jí místo odpovědi položil prst na rty. I ve tmě mu pobaveně jiskřily oči.

"Neřekl jsem, že máš ležet se zavřenými víčky? Nezlob, nebo odejdu! Dobře. Představ si a těš se, zítra dorazí. Je to právě ona ctihoná paní, u které ses chtěla učit. Kolo osudu by tě přivedlo tak jako tak zpátky k počátku."

"Chodívala jsem před její dům. Až tohle uslyší Peuga!"

"Zapomeň na ni. Můj posel ji vyslechl ve vězení, dva dny před popravou. Usvědčili ji z držení zakázaných čarodějných předmětů. Mého posla pozvali, aby s městskými hodnostáři přihlížel. Musela nahá běžet uličkou k bráně."

"Pod stovkami šípů..."

"Jejich způsob popravy čarodějníků. Prý přitom tančila. Zvláštní smrt."

Mirší přemohla únavu. Začala tiše oddechovat, dlaň položenou pod pasem. Tádžluk ji dlouho pozoroval, než zavřel oči také. Položil svou ruku přes Miršínu. Nad místo, kde v teple a bezpečí roste jeho věštbami přislíbený dědic.

*

Koberec byl měkkoučký, jako když se Šíra propadla pískem. Polekaně otevřela oči. Otevřela oči? Ano, skutečně vidí! Nejdřív jasnou červeň, potom světlý mramor, schody. Byla zase v podzemí, jenže tentokrát za bránou, přímo před stupni se Soudcovým trůnem. Posadila se. Jestli opravdu vidí, bude zdravější prohlížet si koberec. Pohladila se po bříše. Snad se malému...

Strnula. Břicho měla ploché jako kdysi. Zemřela a proto je prázdná?! Bolelo to, hrozně moc. Ne v bříše, ale kolem srdce. Ten kámen, který zaplnil hrud' namísto srdce a všeho, co tam mělo být, bolel a tížil, že znova klesla na koberec. Se zavřenýma očima cítila, jak se chvěje zem pod

mužskými kroky. Sestoupily k ní, už je tlumil koberec. Konečky prstů odhrnuly prameny vlasů z tváře.

"Otevři oči, Šíro, rozhlédni se. To zlé skončilo."

Samozřejmě neposlechla. Nehodlala poslouchat.

"Nemám svoje dítě."

"Ani nebylo tvoje. Vrátil jsem je tam, kde je těšené a chtěné."

"Copak je to možné? Vystrolo mi přece a..."

"Byl to jen duch dítěte. Měl zvláštní osud, podruhé se vrací ke stejnemu otci. Já neurčím všechno, co se stane, lidé si moje záměry hodně zamotají. Rozhodl jsem se ale trvat na jeho zrození a chránit je. Dát mu to nejlepší, co najdu. To malé si zasloužilo povyrůst skrytě, aniž by vzbudilo strach nebo nenávist."

Znělo to hezky, ale prázdnota uvnitř těla studila. Jak mohl Soudce věřit, že ona dítěti neublíží? Nebylo přece jisté, že by Šíra po Chorsišově zbití o dítě nějak stála. Leda, že by její osoba znamenala menší zlo. Kdyby jiná žena byla zoufalejší. Možná zároveň Šíra obstála ve zkoušce. Zachvěla se. Ať si s ní hrálo jakékoliv kouzlo, důvod k jádotu nemá. Navíc se s ní samotnou stalo něco hodně divného. Jak, kdy a proč?

"Já tedy zemřela. Nepamatuj se, kdy. Co se stalo? Písečná bouře?"

"Mulbar, moje milá. Přemýšlel, že by tě sem pomocí nože Kišary poslal, tak jsem ho předešel. Žiješ a všechno zlé je pryč. Mně se vrátila stará moc a všechna síla, zatímco ostatní bohové klesli mezi šamany, kteří cítí jenom síly živlů. Trochu se mi ti moji bohové vymkli, když zkoušeli povstat a vládnout sami. Jejich čas se naplnil."

"Budeš vládnout sám, přetvářet osudy, svět i hvězdy?"

"Podívám se, jakým směrem se vydají lidé, když už podvakrát znova osídlili svět. A potom - vždyť budeš se mnou, sama uvidíš. Tak už zvedni hlavu, podívej se na mne, mám jen lidské oči." Poslechla, ale zase oči zavřela a otevírala pomalu, aby se ujistila, že nemá vidiny. Mulbar?! Ne. Nebyl to on, tenhle měl oči teplé, hluboké, zbyla jen vnější podoba. Dovolila mu, aby ji podepřel a rozhlédla se. Ted' rozeznala kruh duší, který je pozoroval a jednu osamocenou, Mulbarovu. Pod Soudcovým pohledem se celá schoulila, sklesla, bez ohlédnutí zaplula za ostatní.

"Bylo to jediné tělo, které mi sem Filyry donesly živé. Navíc jsem tušil, že Chorsiše bys nevítala vůbec. Mulbara by opravdu byla škoda, jeho tělo se mi zamlouvá. Navíc stejně skončil. Moji bidríci mají sice okrojený život, ale když si to zaslouží, dovolím jim žít, jako by podsvětím neprošli. Mulbarovi jsem hodně prominul, nezklamal poprvé, ale pohár přetekl. Jak si tě vůbec zrovna on mohl dovolit odsoudit jako muž?! Nadutec! Nesnesl myšlenku na službu zavržené ženě. Že onou ženou je bytost jemu vysoce nadřazená, nepřijal. Breptal mi ještě tady cosi o bidríkově ctí, jako kdyby věděl, co to je."

"Byl přece tak věrný a statečný? Považovala jsem ho za přítele. Chránil mne před Tádžlukem, před Zarubem, odvezl z pouště."

Soudce pokrčil rameny.

"Tos viděla ty. Já ho sledoval celé roky. Nedokázal překročit vlastní stín. Rychle zpychnul již za několik dnů po vzkříšení. Nevrátil se k matce, aby se ho nedotkla obyčejná žena. Její oslepení vesnickou radou schvaloval a nechápal, proč ji nechávám na světě dál. Potom sloužil dobře, ale rostl tím hlavně ve svých vlastních očích. Před několika měsíci nevyslyšel prosby Zeóly, jejíž duši potkal. Nechtěl ti vyhovět, když jsi žádala záchrannu přepadených tam v poušti. Byl pyšný a hrdý na sebe a svoje poslání. Zkrátka, zachoval se mnohemkrát nadutě jako ti, které jsem stvořil a dovolil nazývat bohy. Nechme ho být, může přemýšlet o všem, co prožil. Nás čekají Zahradы blažených."

"Počkej, copak jsem mrtvá? Neřekl jsi před chvílí, že žiju?"

Nechápavě svraštěl obočí. Opravdu byl Mulbarovi hodně podobný. Pořád ale stokrát lepší, než kdyby navlékl podobu Chorsiše. Rozmáchl se, aby Šíra viděla, co všechno jim leží u nohou.

"Jsi tady, přestála jsi víc zkoušek, než kdysi určili ti moji poskoci, vyzvedám tě k sobě..."

Honem ho přerušila, než se stane něco neodvolatelného.

"Ale to já vůbec nechtěla! Mnohem radši, než Zeóla, co musí být pořád na všechny hodná, aby ji nerozdupala mokoba, bych od začátku byla obyčejná. Kdybych Ladrí pár dala přes pusu jako párkrt Aluja. Kiru jsem stačila zadržet, ale kdybych beze strachu řekla Zarubovi, co ta jeho falešná dceruška dělá, kdybych... "

"Mýliš se. Leccos ti život předurčilo I beze mne: jako princezna bys vyrostla stejně neschopná přebývat v poušti, možná bys předtím lehávala se Zarubem a snad mu skutečně dala syna. Možná bys přežila válku a vrátila se do Kišúru. Také pouto se Šurúmí by bylo podobně pevné."

"Tak mi dovol žít úplně nebo skoro obyčejný život. S mužem a dětmi, se vším, co přichází."

"Tohle chceš, když tě může obklopovat klid, štěstí, věčná radost?"

Přikývla a odvážně mu hleděla do očí, jak předtím žádal. Sklopil je, hrál si s jejími vlasy.

"Jakého muže bys tedy chtěla?"

Vzduchla si. Copak má na vybranou? Naznačil nad slunce jasněji, že by měla být jeho. Věděla přitom, že sama zůstat nechce. Žádného dalšího neznala a tohohle muže nemá proč odmítat. I když je bůh.

"Přítele, jako jsi ty. Neznám nikoho, kdo by byl ke mně tak přímý. Komu můžu důvěrovat beze strachu, že odněkud vytáhne staré zvyky, čest a povinnosti, které jsou jenom bičem pro ovládnutí a převahu."

"Nežádáš málo, mnozí by řekli, že skoro drze, ale to dávno oba víme. A co tomu muži dáš?"

Zesmutněla. Seděla, objala kolena a položila na ně hlavu. Dohnaly ji následky bouřlivých měsíců. Žádný muž nemá důvod ji přijmout. Bratr by ji měl zabít. Jak vůbec mohla připustit hru na Soudcovu vyvolenou? Možná ho vysvobodila, ale jestli to on sám bere jen jako otázku cti, jednou ji setřese jako prach z pláště.

"Co mu dám? Asi všechno, co ještě najde. Podle všech lidských měřítek a zvyků toho už moc nemám. Ani čest."

"Mě nevážou lidská měřítka a hledání mě zajímá. Můžu jít na svět s tebou, v tomhle těle. Mám ale lepší nápad: začneme znova, narodíme se do rodin, které si vybereme..."

"Ne, znova ne," přerušila ho Šíra. Ožila nadějí, ovšem vzdát se svých názorů necholala. "Dožiju tenhle život, který mám. Nezdá se ti, že cokoliv dalšího by bylo jen utíkání? Jestli mi nahoře zůstanou moje oči - " Soudce přikývl a Šíra si oddychla. "Tak se můžu třeba u Parí naučit všechno, co ženy dělají. Parí, no ovšem! Snad bude souhlasit. Možná bys ty sám mohl napravit, co jí přinesl - ehm, život. I když budeš mít jen jeho podobu, před světem by se o ni staral syn. Chránil ji před před všemi Tarleby a staršími kmene, víš?"

Vůbec netušila, jak by to Parí vysvětlili, ale lhát právě jí nemůžou. Nesmějí. Soudce už něco vymyslí.

"Nebojíš se, že bys ve vesnici u Rudých hor musela posílat syny na smrt?"

Šíra se zamyslela. Tenhle zvyk ji opravdu děsil, jenže Soudce, když je teď nejmocnější, ho přece dokáže zrušit?

"Nový Mulbar by byl další bidrík s rodinou, kterého Soudce propustil. Měl by mít dost silné slovo. Pokud ovšem Soudce zabíjení nepotřebuje. Bohové mají nápady, kterým člověk nerozumí."

Zasmál se.

"Jemně řečeno. Myslím, že mi přisuzuješ víc zásluh, než mám. Já při kříšení bidríků jenom využil, co se mi tak blízko nabízelo. Lidé sami vymýšlejí, jak uctívat bohy, jak uplatit jejich přízeň, jak jim být blíž. Když ten zvyk uváděl chlapce mezi muže. Kmen byl válečnický, živili se loupením, bojovaly i ženy."

"Co tedy dělá bůh?"

"Nevykládá na potkání svoje úmysly, například. Opravdu ti nevadí tahle podoba? Tušil jsem, že budeš chtít zpátky na svět a připravil se předem. Už tě trochu znám."

Odvážila se konečky prstů přejet po známé a přece jiné tváři.

"Ještě nevěřím, že je to všechno pravda. Ale právě takové věci, co si nedovedu představit, se mi stávají. Radši bych opravdu nejdřív byla jako obyčejná, ještě ale neumím ani to. Nikdy jsem neupekla chlebovou placku. Neměla bych tudíž po tobě chtít, na co sama nestačím."

Mlčky jí pomohl vstát. Pokynul nalevo a kolem se projasnily výjevy z podsvětní říše, jak o nich slýchala vyprávět. Měnily se jeden za druhým, sotva je poznala.

"Už když jsem se rozdělil na Soudce a ty další bohy, nechtěl jsem být sám. Když jsi vzdorovala Zarubovi, začal jsem být zvědavý, jestli právě ty neukončíš moje věznění. Bohové dali svým kouzelným poutům podmínky, které mi dlouho připadaly směšné. Přiznávám: smích mi zamrzl už po pěti letech. Přestal jsem doufat, stáhl se a ztratil chut' naslouchat i hlasům ze svatyní. Mnoho Zeól jsem ztratil z očí, takže teď jenom Filyry tuší, která dívka nahoře má kapku mé krve. Jsou jako ty tvoje chatyby v Kišúru: přesně vědí, po kom jaké dítě je. Tys přišla dokonce sem, přes všechna varování. Ty ses ani neobětovala, nýbrž dojednávala obchod.

Nerovný obchod, protože jsem ti zamlčel zlé následky. Provedl jsem tě několika kouty podsvětí a mimo lidský tělesné slabosti jsi obstála. I s těmi svými přísnými výtkami. Poznal jsem s tebou víc: vrátil se mi smích. Jsi proti mě jako vrabec, ale dokážeš klofnout a štípnout, až lapám po dechu. Teď jsem zvědavý i na ten dnešní svět, kam se pořád vracíš."

*

Lekla se. Dokáže obstát? Vidí v ní bůhvíco... Možná se to kouzlo pout nějak omlelo samo časem, bez Šíriných zásahů. Jenže pod obavami hrála Soudcova víra v Šíriny zásluhy.

"Kdo tady bude soudit mrtvé?"

"Filyry. Ty dávné, kterým trest vypršel. Tisíce let je to stejně, lidské roky tady uplynou rychle jako sen. Ani se nestará zadýchat a budeme zpátky."

Šíra zahlédla mezi vidinami Ladrín, Peugin a Chorsišův stín. Lekla se. Byl tu jen Soudce, k němuž se mohla přitisknout. A bylo dobré, že ji hned objal a držel. Dokonce pohlabil po vlasech.

"Samozřejmě, že tu je i on. Dostal za úkol vyplnit tvoje přání. Poznáváš, kam jsem ho poslal?"

Odvážila se znovu k vidině pohlédnout. Chorsiš klečel před mokobou, strnulý hrůzou. Mokoba cenila zuby, ale klidně přešlapovala a dusala úpející duše. Šíra přikývla. Mokoba se otrásla a otvory podél těla začala vylučovat kašovité cosi. Podle všeho byl Chorsišovi ponechán nejen zrak, ale i čich. Soudce vidinu odfouknul v okamžiku Chorsišova zhroucení do křečí.

"I pro mne bylo poučné přivést smrtelníka do temných koutů říše. Udělat z Chorsiše déva by bylo moc obyčejné. Rozhodl jsem se už před časem věnovat mu zvláštní pozornost. Takhle si užije víc. Teď nemůže dál, než mezi skály, o které se mokoba otírá. Brzy bude pokrytý jejím slizem a hnusit si sám sebe, každý kousek toho, co považuje za tělo. Přesto všechno ví, že musí získat mokobinu důvěru. Prohlédnout si ji a kouzlem rozdělit na dvě bytosti. Aby mokoba nebyla sama, abys ji víckrát nemusela litovat. Bude mít druhou do páru a v potomstvu jí také bránit nebudu. Udělám z Chorsiše podmokobího, bude ty tvory hlídat a ošetřovat a měnit jim podestýlku. Bude je vyvádět na svět, pást za temných nocí na prokletých místech, kde je tráva jedovatá."

"On se vrátí na svět? Vždyť uteče! Prosím, nevěř mu."

Soudce Šíru políbil do vlasů a když tázavě zvedla tvář, pokračoval ve sladkých dotečích po čele a linii nosu k ústům. Chvíli kvůli tomu jen tiše stáli. Šíra měla co dělat, aby se po polibku neroztřásla. Soudce vypadal velmi spokojeně, usmíval se od ucha k uchu. V Mulbarově tváři nečekaný úkaz.

"Může utíkat, ale vždycky jenom tam, kde vládnu já. Existuje snad jiný prostor? Jediné moje tlesknutí ho stáhne pod zem. Svět je celý můj a budu tady, dokud ty budeš chtít. Nebo dokud se nerozhodneme pro nový začátek jinde. Tvůj svět jsem zvolil náhodně z pěti, které mi vyhovovaly."

"Říkáš divné věci... Je mi zvláštně, jako bys uvnitř mojí hlavy roztáhl temné závesy. Sílí světlo... Najednou rozumím všemu, dokonce vidím, kde a co se děje. Ano, znám Chorsišovo prokletí, vidím bránu, co jediná zůstala na místě velikého dvorce s vesnicí. Právě přijíždí několik jezdců.

Ruki? Už chápu, žil tady celý jeho rod a on nevěřil prvním zvěstem o zmizení lidí, zvířat i domů. Strašlivá pomsta! Je to Chorsišovo dílo..."

"Chorsiš se už na svět nevrátí jako lidská bytost, jen jako poloviční dév, jediná taková bytost, navždy osamělá. Nechám mu marné touhy člověka a věčné snění o světle, jaké jej však popálí hůř, než výměšky mokoby. Už jsem podobný trest jednou vyzkoušel a věř mi, odčinil ještě horší skutky, než má na svědomí on."

"Vím, o čem mluvíš, vím, jak bude trpět."

"Chceš za něj prosit?"

Zavrtěla hlavou. Přivřela oči a cítila, jak z Pláně nepohřbených vzlétají duše, osvobozené Rukihho modlitbami. Tak je to správné, nejsou zapomenuty. Ruki vyslovuje jméno za jménem...

"Chorsišovy činy jsou nad moje chápání. Musí být nastolena rovnováha, trest vyvažující vinu. Mnohokrát mohl volit a právě tehdy dělal to nejhorší. Stejně jako další lidé, které jsem potkala, nebo kteří zasáhli do mého života. Rukitan Šelud, otec Kirby - vůbec jsem netušila, že byl tak mocný. Co budeš dělat, jestli se tvá říše zaplní takovými zlými dušemi?"

"Co budeš dělat ty? Nebojíš se soudit ani bohy. Soudce by měl naslouchat své bestranné Spravedlnosti."

Zvedla oči a zase sklopila. Nehodlala být postrkována tam, kam chtěl on, třebaže velice lákavě. Věděla moc dobře, že kdysi kdesi i takovouhle bohyni měli, ale se zavázanýma očima a leckdy radši s uraženou hlavou, aby opravdu neviděla na svoje váhy. Rozhodla se dál držet alespoň střípečku toho, co zná. Světa, kde je ještě doma.

"Jsme zpátky na začátku. Měla bych prožít lidský život, abych znala lidi kolem sebe a rozuměla jejich činům. Chorsiš se nenarodil jako dév a Rutúž zase nikdy nebude čestný výkvět hrdinství. Dost dobře nechápu, proč Tarleb nařídil Paríino oslepení a stejně tak nerozumím matkám, co tlumí vlastní pláč. Je jich přece v kmeni víc, než mužů, jako malé se při pastvě koz učily střílet z malých luků a praků. Jistě máš tu moc učinit mne bohyní, jenže co dál? Vždycky tlesknu nebo hvízdnou a kouzlo mi napoví, jak se věci mají a jak má vypadat trest?"

"Podle tvojí vůle. Dokud budeš jen člověkem, měla bys mít na paměti, že mimo bránu, která se ti kdykoliv otevře, ti bude sloužit mnoho kouzel. Do Zahrad blažených se vrátily Jarúsiny šperky. Mimo jednoho prstenu a čelenky, ale ty sem přijdou co nevidět. Každá ta věc umí..."

"Odpust', můj pane. Myslela jsem na tak obyčejný život, jak to je jen možné. Bez kouzel, víš?"

"Měla bys mne nechat domluvit," pokáral ji Soudce. "Dobrá, nenechám tě unikat před těžkostmi života, ale vyjdeme už jako manželé. Vymažu zbytek tvého tetování a..." Odmlčel se sám, když Šíra zavrtěla hlavou. "Ne?"

"Jak by mne lidé poznali? To znamení ke mně patří. Je to tvoje znamení, pavouk byl vždy symbolem Soudce. Nebudu se přece zbavovat něčeho, co nás spojuje? Dokonce myslím, že je budu nosit hrdě."

"Ty opravdu patříš ke mně, na svět jenom na návštěvu. Nebude lehké být mužem takové ženy a obstát mezi ostatními."

"Příklady táhnou," usmála se Šíra a pohladila Soudce znova po tváři. "Budu s tebou. Podepřu tě, abys jindy podepřel zase ty mě. Jak se o tom zpívá v těch nejstarších písničkách."

"Jsem rád, že jsi rozptýlila moje poslední obavy," blýsklo Soudci šibalsky v očích. "Já si tedy ponechám Mulbarovu pavučinu na hrudi. Tarleb mu ji vytetoval stejně mizerně, jako Tádžluk na tobě kreslil pavouka. Teď bychom si měli promluvit o obřadu. Uvolnil jsem tvé předky ze všech údělů, aby tak slavná chvíle měla patřičný lesk. Už přicházejí. Pojd' se mnou vzhůru ke trůnu, kde vyměníme manželské sliby."

Šíra přikývla. Je laskavý, moudrý, umí se smát. Víc teď nepotřebovala vědět, i když se mu dává na věčnost věků. Dokážou-li spolu být alespoň půlku té doby šťastní, bude to víc, než znali všichni bozi dohromady. Protivné zeólství přece jen k něčemu vedlo. K tomu nejdůležitějšímu: Bylo poslední. Na světě už nebudou tak úporná, krutá předurčení.

S každým stupněm k Soudcově trůnu Šíru ovanulo další vědomí o lidech tam nahoře, které měla ráda. Cítila, jak Tádžluk s Rutúžem chrání spánek svých žen, jak Parí naslouchá zvukům noci, jak se tři moudré chatyby dohadují o důvodu zítřejšího slyšení u krále. Jakouže slavnost by král mohl chtít připravovat? Statečný Víruk se těší se ženami a šest kišúrských princezen úzkostně počítá odplývající čas. Zítřkem se všechno mění.

Šíra stoupala ke trůnu, o kterém snily její prabáby, a zadoufala, že všem rozmarným zásahům z vůle boží bude konec. Soudce kolem nich rozprostíral stříbřité pavučinové sítě jako pláště, vysoké koruny, baldachýn i koberec.

"Já ti rád všechno slíbím," šeptnul. "Jenže lidé pořád mým jménem vymýšlejí, na co bych já sám nepřišel."

Usmála se a pokrčila rameny.

"Co vymyslí, ať si tedy také zvládnou. Možná bude svět o něco lepší, když ho budou spravovat sami. Pane, jsem plná radosti! Děkuji ti za vědění o Kiře a Mirší. Je dojemné sdílet jejich nesmělé štěstí."

"Teď už, prosím, myslí pouze na sebe. A na mne. Nejsem tvůj pán, vymysli mi jméno, jaké budeme znát jen my. Potom zbývá ještě jistá tvoje otázka k zodpovězení. Nevyřčená, ale zásadní."

Nechápavě se rozhlédla. Dole je zdravily zástupy mužů a žen, dav svítil pestrostí honosných rouch a všude poletovali motýli. Místo trůnu se za jejich zády rozprostřela temná plocha. Šíra zrudla. Široké lože s desítkami polštářů, modročerné, hluboké a měkké, zlatě a stříbrně blýskající jako hvězdnaté nebe. Čeká je manželství bohů, přede všemi.

"Zajímaly tě proměny mých pavučin a některých, ehm, tvarů. Také bych měl vyvrátit pověru, že tady nic nového nevzniká."

Honem ho celá rudá políbila, aby zmlknul. Její pavouk našel svou síť, poslední proroctví z Mazíje se naplnilo. Moc hezky, nepopsatelně. Po dlouhém polibku položila dlaň na Soudcovu hruď, kde v rozhalené košili viděla čáry tetování. Měla pro něj nejhezčí jméno, které obsáhlo naprosto všechno:

"Pavučinko..."

Muž ji se smíchem povalil do noční oblohy.

Odborní poradci a zdroje:

Fachruddín Gurgání- O lásce Vísy a Rámína
Nizámí-Sedm princezen
Kniha tisíce a jedné noci II .
Sariddín Ajní-Buchara
Josef Klíma-Lidé Mezopotámie

Blahoslav Hruška-Pod babylónskou věží
O.G.Gerasimov- Ve stínu minaretů
Sádek Hedájat-Tři kapky krve

